

Andreatta proti Berlusconi

»Resolucija ne ščiti italijanske manjšine«

RIM - Italijanski zunanji minister Andreatta (na sliki) je včeraj ostro napadel gibanje Forza Italia zaradi zahteve po zamrznitvi pogajanj med Evropsko unijo ter Slovenijo in Hrvaško. Dejal je, da na tak način ne bodo zaščitili italijanske manjšine in da gre pri Berlusconijevemu gibanju za »pristranske ljudi, ki uporabljajo pristranski jezik, ki ga pogojuje avtomatizem volilnih zborovanj. Stališča Sardos Albertinija in Menia pa je Andreatta omenil kot blodnje. Na slovenskem zunanjem ministrstvu resolucije za zdaj ne nameravajo komentirati, saj, kot pravijo, diplomatski bonton narekuje predvsem reakcije na uradne izjave in dejanja. Mnogo pa je reakcij v Italiji.

Na 2. strani

V večini prepiri o predsedstvu senata

Danes bo Kartel svoboščin izbral med tremi kandidati - Nesoglasja v Berlusconijevem taboru

RIM - Iz metaforičnega dimnika dvorane, kjer se srečujejo predstavniki komponent Kartela svoboščin, se je včeraj stalno valil črn dim. Dva uradna sestanka in kopica neformalnih pogovorov niso zadostovali, da bi večinska koalicija strla »oreh« kandidature za predsednika senata. Danes se bodo zastopniki Kartela sestali vnovič in izbirali med tremi glavnimi kandidati: predstavnikom Severne lige Francescom Enricom Speronijem ter kandidatom Forza Italia Cesarejem Previtiem in Carlom Scognamigliom. Po oceni nekaterih bo današnji sestanek odločilen, po mnenju drugih udeležencev srečanj pa ni izključeno, da bo potrebno še več časa za dogovor.

Ob vprašanju predsednika senata, ki je po Ustavi drugi mož v državi, se lomijo kopja med zavezniki Kartela svoboščin, saj je od rešitve tega problema v precejšnji meri odvisna tudi porazdelitev drugih mest tako v parlamentu (predsedstvo poslanske zbornice in predsedstva komisij) kot tudi v bodoči vladi.

Medtem pa se je moral Silvio Berlusconi, ki je bil tudi včeraj ves dan v Fiuggiju na seminarju parlamentarcev njegovega gibanja, spet soočiti z nesoglasji v Forza Italia. Zlasti zbadljiva je bila v tem pogledu sodnica Tiziana Parenti, ki je izrazila zaskrbljenost nad morebitnimi infiltracijami mafije v gibanje.

Na 3. strani

Srbi grozijo, Rusi protestirajo

SARAJEVO - Poročila o dogajanju v Gorazdu so protislovna. V ospredju pozornosti so diplomatska dejavnost ter odnosi med ZDA in Rusijo, ki se prepirata o (ne)upravičenosti Natovih letalskih napadov na Srbe in o tem, ali bi moral Nato pred napadom obvestiti Moskvo ali ne.

Ruski predsednik Jelcin je Zahod se enkrat opozoril, naj bo previden pri uporabi sile, in poudaril, da so pogajanja edini način za rešitev krize v BiH. Včeraj sta se v okolici Gorazda nepričakovano pojavila Radovan Karadžić in Ratko Mladić, da bi dvignila borbeni duh svoje vojske. Mladić je vojakom ukazal, naj sestrelijo vsako letalo, ki bi preletavalo njihove položaje. Karadžić pa je po pogovorih z ruskim odposlancem Curkinom na Palah dejal, da je Natovo letalo v ponedeljek zadelo tudi muslimanski del Gorazda. To so potrdili tudi predstavniki Unproforja. Srbi imajo za talce več predstavnikov ZN med njimi enajst francoskih delavcev človekoljubnih organizacij, ki jih obtožujejo tihotapljenja orožja Muslimanom.

(dpa, Reuter, AFP) Na 19. strani

Tiskovna agencija Tanjug je sporočila, da je beograjska vlada novinarjem televizijske mreže CNN in agencije AFP odvzela akreditacije, poročila italijanska agencija Ansa. Vzrok za tako odločitev Beograda ni znan.

Demonstracije v St. Petersburgu, naperjene proti ameriški zunanji politiki (Telefoto: AP)

Delavci Fincantieri demonstrirali proti klestenju 658 delovnih mest

Dopoldne so priredili protestni shod na glavnem mestnem trgu

TRST - Delavci Arzenala sv. Marka in Tovarne velikih motorjev so včeraj spet demonstrirali v trzaskem mestnem središču v obrambo 658 delovnih mest, ki jih družba Fincantieri namerava zapreti na Trzaskem. Sindikalno zastopstvo je poleg namestnika ravnatelja Fincantieri Carrattuja sprejel tudi trzaski prefekt Cannarozzo, ki je zagotovil, da bo preveril možnosti za sklicanje vseh zainteresiranih strani na sestanek, na katerem bi pregledali, ali obstajajo alternativne rešitve. Zadeva pa je odjeknila tudi v deželni ter v trzaskem občinskem svetu.

Na 5. strani

Italija zavrača protest Srbije

RIM - »Srbija je res protestirala proti uporabljanju nasih baz v vojskih odpravah NATO pakta za pomiritev Bosne, toda Italija lahko takšen protest samo zavrne.« Tako je dejal predsednik italijanske vlade Ciampi na tiskovni konferenci, ki jo je včeraj priredil za tuji tisk v Rimu. Ciampi je poudaril, da je za pomiritev Balkana nujna odločna mednarodna akcija, pri kateri Italija sodeluje predvsem z dajanjem na razpolago svojih baz.

»Sladke« in »kisle« nagrade novinarjev

Deželni sindikat novinarjev FJK je letos že drugič podelil svojim najprijaznejšim in najzoprnejšim sodelavcem Zlate pomaranče in limone. »Priznanja« so prejeli tudi novinarji-avtorji smesnih spodrsrlajev.

Stran 4

Nove publikacije krožka Virgil Šček

Včeraj so v trzaskem Novinarskem krožku predstavili štiri zadnje naslove založniške pobude Krožka za družbena vprašanja Virgil Šček.

Stran 6

Gorica: razgovori med LS in levico

Delegaciji Ljudske stranke in transverzalcov (DSL, SSk in druge skupine) predsednici nista dosegli dogovora o skupnem nastopu na občinskih volitvah v Gorici.

stran 9

ZŠSDI pridruženi član OKS

Na skupščini Olimpijskega komiteja Slovenije so v ponedeljek kot pridruženega člana sprejeli tudi Združenje slovenskih sportnih društev v Italiji.

Stran 24

Zmešnjava na milanski borzi

Preobilica dela v zadnjih dneh je milansko borzo včeraj spravila v pravi mrk, kljub temu pa sta oba kazalca posteno zrasla. Slabše se je godilo liri, ki je nekoliko osibela do vseh glavnih deviz.

Stran 27

RIM / ITALIJANSKI ZUNANJI MINISTER O STALIŠČU FORZA ITALIA DO SLOVENIJE IN HRVAŠKE

Andreatta miri duhove

»Revizionistični ton dokumenta nima nič skupnega z obrambo pravic manjšine in s svobodo Italijanov do nastanitve v sosednjih republikah in do odkupa nepremičnin«

RIM - »S prese-
nečenjem ugotavljam, da
revizionistični ton doku-
menta gibanja Forza Ita-
lia nima nobene zveze z
obrambo pravic manjši-
ne in s svobodo Italija-
nov do nastanitve v so-
sednjih republikah in
nakupa nepremičnin.«
Italijanski zunanji mini-
ster Beniamino Andreatta
je bil tokrat se manj
diplomatski in bolj ne-
posreden, kot je sicer.
Ceprav je bil ves dan
stalno zavzet s krizo v
Ruandi in z vsemi ostali-
mi zapleti, ki označujejo
sedanji mednarodni tre-
nutek, si je - tudi zaradi
stalnega pritiska zlasti
tržaskih novinarjev -
vzel čas, da je odgovoril
na dokument, ki so ga
osvojili poslanci Forza
Italia na predlog tržaske
parlamentarke Marucci
Vasconove in ki ga je
podprl kandidat za pre-
miera Silvio Berlusconi.
V dokumentu je med
drugim rečeno, naj se-
danja vlada ne morda
nepopravljivo oskoduje
pravic italijanskih istr-
skih beguncev s prehitro
podporo sprejemu Slo-
venije in Hrvaske v
Evropsko unijo.

Andreatta, ki je bil iz-
voljen v parlament prav
v Furlaniji-Juljski kraji-
ni in ki je svojo volilno
kampanjo osnoval prav
na mednarodnih
vprašanjih in odnosih s
sosednjima Slovenijo in
Hrvaško (v tem pogledu
je večkrat ostro napadel
vodjo Nacionalnega za-
vezništva Gianfranca Fi-
nija in njegov pohlep po
Istri), je bil v odgovoru
oster in neposreden.
»Prisegel sem zvestobo
Republiki zavzeto in za-

vestno in zelel bi, da bi
podobno zavzetost in za-
vest lahko videl tudi v
bodoci vladi. Zaenkrat
pa so to pristranski
ljudje in uporabljajo pri-
stranski jezik, ki ga se
pogojuje avtomatizem
volilnih zborovanj.« An-
dreatta je krepko zameril
ocitek, da ne skrbi za ita-
lijansko manjšino v Slo-
veniji in na Hrvaškem.
»Berlusconi in njegovi
kolegi Forza Italia
izhajajo iz predpostavke,
da sedanji zunanji mini-
ster ni skrbel za usodo
sedanje italijanske
manjšine v Istri in za
možnost, da bi istrski
begunci - ter bolj na
splošno Italijani - lahko
kupili tudi v Sloveniji -
kot povsod drugod v
Evropi - nepremičnine
in kmetijske površine.«

Toda ni tako, pravi
Andreatta, ki pojasnjuje,
da »evropska komisija
(vlada Evropske skupno-
sti, op. ur.) ima shemo -
ki je bila že krepko pre-
verjena z državami, v ka-
terih živijo nemške
manjšine - za pridruže-
vanje držav Srednje
Evrope. V to shemo je
mogoče vnesti nekaj va-
riant in izjem. In za to
smo si prizadevali s tem,
da smo poskusili po-
spesiti pogajanja s so-
sednjima državama za
revizijo in aktualizacijo
dogovorov, ki so bili
podpisani z bivšo Jugo-
slavijo. To smo hoteli
doseči pred junijem ali
julijem, ko bo evropska
komisija mandat za po-
gajanja predložila v odo-
britev evropskemu mini-
strskemu svetu.«

»V takem okviru,« je
dodal Andreatta, »očitno
ni prostora za čudeze in

Italijanski zunanji minister Beniamino Andreatta

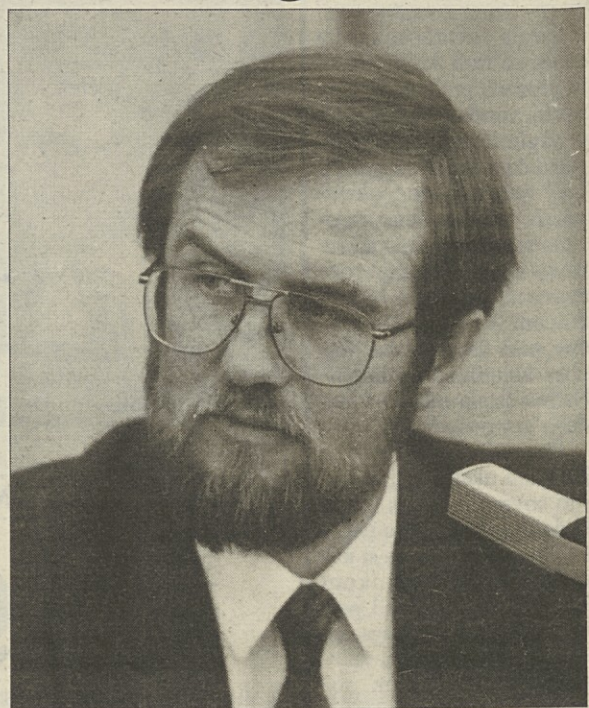
ne bi jih dosegel niti,
kdor bi bil pripravljen
tvegati v Evropi hudo
krizo. To je bil manever-
ski prostor, v katerem
je hotela delati italijanska
diplomacija. Nova vlada
bo morala očitno izo-
blikovati svojo strategijo
za odlocitev, ki bo mora-
la biti sprejeta pred po-
letjem.« In tu si je zu-
nanji minister privoščil
tudi nekaj ironije. »Pre-
seneča zato namig na
sejo evropskega ministr-
skega sveta 20. aprila - v
resnici gre za 18. in 19.
april - saj na dnevnem
redu ni vprašanj, ki bi
zadevala odnose s Slove-
nijo.«

Konec je se bolj oster.

»Cudi me revizionistični
ton dokumenta Forza
Italia, saj to nima nič
skupnega z zaščito
manjšine in s pravico do
nastanitve in nakupa ne-
premičnin. Zaradi blizi-
ne z nacionalnim zavez-
ništvom lahko podvomim
v sposobnost nove
večine, da sciti nacional-
ne interese, saj je med
temi tudi italijanski inte-
res za stabilnost medna-
rodnih organizacij, v ka-
tere je Italija vključena.«
Za konec pa se napad na
krajevne tržake dejav-
nike: »Blodnje odv. Sar-
dos Albertija in poslanca
Menie pa ne zaslužijo
niti besedice komen-
tarja.« (VT)

V Ljubljani menijo, da ne kaže prehitevati dogodkov

LJUBLJANA - Na slo-
venskem zunanjem mi-
nistrstvu resolucije Ber-
lusconijeve »Forza Ita-
lia« o vetu na vključe-
vanje Slovenije v Evro-
psko unijo (EU) za zdaj
ne nameravajo koment-
rati, saj, kot pravijo, di-
plomatski bonton na-
rekuje predvsem reakcije
na uradne izjave in
dejanja. V času, ko se se
ni sestal novi italijanski
parlament in se ni ime-
novana nova vlada, ne
kaže prehitro reagirati in
polemizirati, saj se ve-
likokrat pokaže, da je ve-
lika razlika med predvo-
lilnimi gesli in kasnejšo
uradno vladno politiko,
je neuradno slišati iz
krogov zunanjega mini-
strstva. V tem smislu so
bile tudi izjave ministra
Peterleta pretekli teden
v Ribnem pri Bledu, ko so
se sestali slovenski vele-
poslaniki, podobno pa so
razmisljali tudi člani
parlamentarnega odbora
za mednarodne odnose.
Ko bo imenovan novi zu-
nanji minister in bo vla-
da predstavila svoj zu-
nanjepolitični program,
se bo mogoče pogovarjati
in iskati ustrezne rešitve.
Posredno, med vrsticami,
pa je stališča Slovenije v EU,
in sicer kot postaji pred
dokončno vključitvijo v
najpomembnejšo evro-
psko ustanovo. Lojze Pe-

Slovenski zunanji minister Lojze Peterle

niaminu Andreatti. Pe-
terle se v pismu zah-
valjuje za italijansko
podporo pri vključitvi
Slovenije v projekt Part-
nerstvo za mir, Andreatta
pa opozarja na njun
dogovor v Bologni, kjer
sta se dogovorila za pod-
poro pri podpisu spora-
zuma o pridruženem
članstvu Slovenije v EU,
in sicer kot postaji pred
dokončno vključitvijo v
najpomembnejšo evro-
psko ustanovo. Lojze Pe-

terle v pismu ocenjuje,
da bi bilo to tudi v inte-
resu Italije, saj bi se s
tem slovenska zakono-
daja začela prilagajati
evropski. Bilateralna
vprašanja med Slovenijo
in Italijo pa naj se se na-
prej rešujejo v okviru po-
gajanj delovnih skupin,
ki so že doslej delovale
konstruktivno. Peterle je
prepričan, da bodo v
taksem ozračju tudi
nasli zadovoljive rešitve.

Boštjan Lajović

Zveza beguncev »toplo pozdravlja«

TRST- Molk in previdno-
st označujeta sicer zelo
redke tržaske ocene stališč
Berlusconijskega gibanja, ki
je postavilo veto nad vstopom
Slovenije in Hrvaske v
Evropsko unijo. Večina
strank in političnih pred-
stavnikov je očitno mnenja,
da ta zadeva ne zasluži ocen
in komentarjev ali pa da
vprašanja ni vredno na no-
ben način podpihovati, ker
bi take reakcije lahko le dala
duška itak že zelo aktivni
sovinski desnici. Mi smo
vsekakor mnenja, da resolu-
cije Berlusconijske stranke,
ki je vendarle večinska
stranka v Italiji, ne gre na
noben način podcenjevati.

Predlog somišljenice Va-
sconove je takoj pozdravil
upokojeni general Luigi Ca-
ligaris, ki je med kandidati
za mesto zunanjega mini-
stra. Caligaris se poteguje za
kandidaturo na junijskih
evropskih volitvah in si
hoče s takimi stališči priku-
piti simpatije in konsenz na-
cionalistično in desničarsko

usmerjenih Tržacank in
Tržacanov. Stališče Berlu-
sconijeve stranke je toplo
pozdravilo tudi Združenje
istrskih beguncev.

Zunanja politika je de-
likatna zadeva, ki jo je treba
voditi pametno in brez cust-
venih ekcesov, je v tiskov-
nem sporočilu napisal
tržaski tajnik DSL Stelio
Spadaro. Nasprotovanje pri-
stopu Slovenije in Hrvaske
k Evropski uniji, ki ga zago-
varja tržaska poslanka Ma-
rucci Vascon, predstavlja po
njegovem skrajno nevarno
stališče, s katerim žal so-
glaša večinska stranka (Ber-
lusconijska Forza Italia), ki

se tudi na mednarodni ravni
hoče predstavljati kot mo-
derni in vseevropska poli-
tična sila. DSL je zelo zaskr-
bljena nad takimi nevarnimi
stališči, pri čemer ni
osamljena, kot dokazuje
npr. komentar Stefana Silve-
strija, ki ga je včeraj objavil
najuglednejši italijanski go-
spodarski dnevnik.

Prvi javni nastop tržaske
poslanke Vasconove je bil
torej, poudarja Spadaro, po-
polnoma zgrešen in skrajno
neprimeren, o čemer morajo
trezno razmisliti vsi, ki so
na volitvah podprli Berlu-
sconija in desničarsko za-
vezništvo.

Tremul (Italijanska unija): Manjšine ne morejo biti drobiž

Predsednik izvršnega odbora italijanske unije Maurizio Tremul: »Lahko rečem naslednje: Stališča nase Unije so dobro znana v javnosti. Naša izhodišča so evropsko usmerjena, zavzemamo se za sodelovanje med državami in spoštovanje človekovih pravic, pri tem pa ne pristajamo na to, da bi bila manjšinam namenjena vloga »drobiža« za poravnavo medsebojnih računov...«

»Neprimerno in zelo nevarno stališče«

RIM - »Forza Italia: Ne do-
tikajte se Osima«. To je na-
slov clanka, ki ga je tržaski
Piccolo posvetil stališču Ber-
lusconijske stranke o politič-
nem vetu za pristop Slove-
nije in Hrvaske k Evropski
uniji. Piccolo je objavil vest
na prvi strani z nadalje-
vanjem na kroniki, kjer sta
»opozorilo« Ljubljani in Za-
grebi navdušeno pozdravila
nacionalistični odvetnik Pao-
lo Sardos Albertini (predsed-
nik Lega nazionale) in no-
voizvoljeni tržaski fasistični
poslanec Roberto Menia. Bolj
redkobeseden pa je drugi
tržaski dnevnik La Cronaca,
ki objavlja na notranjih stra-
neh krajši članek z naslovom
»Berlusconi se predstavlja
istrskim beguncem«.

Italijanski tisk je v glavnem
prezrl vsebino političnega
dokumenta gibanja Forza Ita-
lia. Castno izjemo predstavlja
ugledni gospodarski dnevnik
Il Sole-24 Ore s komentarjem
Stefana Silvestrija, ki sodi
med najboljše italijanske zu-
nanjepolitične opazovalce. Ita-
lija se tudi zemljepisno gleda-

no nahaja v zelo kočljivem
položaju in si zato ne more na
noben način privoščiti nacio-
nalističnih ali protievropskih
zasukov. Nova vlada, ki bo iz-
voljena v prihodnjih dneh,
mora zato previdno preso-
jati svojo zunanjepolitično usme-
ritev in se ne izneveriti politiki
sprave in pomiritve, ki jo je
doslej Rim vodil do svojih so-
sedov iz nekdanje Jugoslavije.

Silvestri je prepričan, da je
stališče Berlusconijskih pri-
stavev neprimerno in po svoje
v tem trenutku tudi zelo ne-
varno, posebno če ga pri-
merjamo s se ostrejšimi
mnenji drugih predstavnikov
zmagovite desničarske koal-
cije. Komentator ima najbrž v
mislih stališča Nacionalnega
zaveznitva, katerega voditelj
Gianfranco Fini je v intervjuju
tedniku Espresso znova dejal,
da je vprašanje meje s Slove-
nijo se popolnoma odprto ter
da mora Italija z bilateralnima
sporazumoma s Slovenijo in
Hrvaško zaščititi italijanstvo
Istre. Silvestri domneva, da se
za stališčem Forza Italia skr-
vajo težnje po korenitih zu-

nanjepolitičnih zasukih nove
vladne koalicije po grškem in
ne po evropskem vzoru.

Treba je zato pazljivo in pa-
metno meriti vsako besedo in
vsako dejanje, svari Silvestri,
ker Italija nima drugih realnih
izbir, razen te, da se dosledno
vključi v sodobno evropsko
vizijo zunanjepolitičnih odno-
sov. Če tega ne bo naredila, bo
izbrala nevarno pot samoosa-
mitve ter s tem klavarno priz-
nala nemoč svoje zunanje po-
litike v tem zelo delikatnem
mednarodnem trenutku.

Sloveniji in Hrvaški ne-
naklonjeno stališče je pozdra-
vil milanski dnevnik Indipen-
dente, ki je neke vrste Berlu-
sconijevo glasilo. Vprašanje
odnosov s sosednjima država-
ma je v Fiuggiju postavila po-
slanka Vasconova, hčerka
nekdanjega jugoslovanskega
komunističnega voditelja,
pise Indipendente, ki je
mnenja, da pomeni resolucija
Forza Italia pravzaprav
dokončno rdečo luč za zu-
nanjega ministra Andreatto, s
cigar politiko se časopis seve-
da ne strinja.

PARLAMENT / POGAJANJA V POLNEM TEKU

Kartel svoboščin se prepira glede predsedstva senata

Izbirali naj bi med Speronijem, Previtijem in Scognamigliom

RIM - Z načelno resitvijo (na čelu poslanske zbornice in senata naj sedita parlamentarca, ki sta izraz večinske koalicije) so takoj soglasali vsi. Tezave so se začele, ko je bilo treba izbrati kandidata. Trije sestanki delegacij komponent, ki sestavljajo Kartel svoboščin, niso zadovoljili. Uradna pogajanja med komponentami se bodo nadaljevala danes ob 15. uri, očitno pa je, da bo do začetka uradnega srečanja se vrsta pogovorov in neuradnih stikov, ki naj bi spodbudili resitev.

Ob koncu včerajšnjega srečanja je Kartel svoboščin izluščil »deteljico« treh imen, med katerimi naj bi izbral svojega kandidata za predsedstvo senata. Gre za predstavnika Severne lige Francesca Enrica Speronija in za zastopnika Forza Italia Cesareja Previtija (med drugim je odvetnik Silvia Berlusconi) ter ekonomista Carla Scognamiglia. Zaradi ostrega nasprotovanja Lige in Nacionalnega zavezništva pa je, kot kaže, zaenkrat zasla možnost zopetne kandidature dosedanjega predsednika senata Giovannija Spadolinija.

Predsedstvo senata je najbrž najtísi oreh, ki ga mora streti Kartel svoboščin. Razlogov za to je več. Predvsem kartel v senatu nima absolutne večine in zato potrebuje pomoč vsaj ene od ostalih političnih sil. Poleg tega pa je predsednik senata po Ustavi drugi mož v državi, ki nadomešča predsednika republike v njegovi odsotnosti ali v primeru bolezni, to pa se krepi vzajemno nezaupljivost med komponentami kartela svoboščin. Nacionalno zavezništvo noče Speronija, ker se boji, da bi se preveč postavil za federalizem, Liga pa hoče svojega predstav-

nika, ker želi poudariti prav ta aspekt in ker mora iztržiti marsikaj, da zadosti obljubam iz Pontide. Berlusconi, ki je bil včeraj ves dan v Fiuggiju na seminarju parlamentarcev Forza Italia, bi želel, da bi izvolitev predsednika senata omogočila razširitev koalicije in bodoci vladi jamčila stabilnejšo večino.

Resitev problema predsednika senata pogojuje tudi resitev problema porazdelitve drugih mest. Predvsem mesta predsednika poslanske zbornice pa tudi porazdelitve ministrstev. Ligi zavezniki ponujajo predsedstvo zbornice, ki naj bi ji po njihovi zamisli predsedoval dosednji predsednik Liginih poslancev Roberto Maroni. Toda Bossi ne pristaja na »Maronijevo upokožitev« in zahteva za zanj podpredsedstvo vlade ali - še raje - notranje ministrstvo, tisto, ki ga je vsa povojna leta vodila Krščanska demokracija. Razlog je preprost: notranje ministrstvo nadzoruje policijo, civilno obveščevalno službo in predvsem prefekturo, ki so najvidnejši periferni izraz države. Voditi notranje ministrstvo bi bilo zato za Ligo izrednega pomena, saj gre za ključno ministrstvo, ki lahko spodbudi ali zavre proces federalizacije.

Tej zahtevi Lige odstro nasprotuje Nacionalno zavezništvo, ki je prav tako že reklo ne hipotezi, da bi zunanje ministrstvo prevzel Marco Pannella.

Ob teh vprašanjih se v večinski koaliciji lomijo kopja. Glasovanja za izvolitev predsednika senata pa bodo najpozneje do sobote pokazala, če so v Kartelu svoboščin kohezijske sile prevladale nad sredobežnimi. (VT)

Včerajšnji sestanek delegacij nove večine za izbiro predsednikov zbornic (AP)

Occhetto: Italijani so žrtve prevare

RIM - Berlusconi in drugi voditelji nove večine si ne morejo privoščiti, da vsak dan povsem spreminjajo stališča, ki so jih zagovarjali v volilni kampanji. Tajnik Demokratične stranke levice Achille Occhetto je na včerajšnji tiskovni konferenci soglašal z izvedencem ustavnega prava Giovannijem Sartorijem, po katerem so Italijani »žrtve prevare«. Pred volitvami so kandidati obljubljali to in ono, zdaj pa, ko so dobili glasove, nekako priznavajo, da obljub ne bodo mogli izpolniti, ker položaj države tega ne dovoljuje. Toda položaj je bil znan že pred volitvami, je poudaril Occhetto.

Tajnik DSL je tudi podprl predlog politologa Gallija Della Loggia o ustanovitvi visokega razsodišča, ki naj nadzoruje, da vlada ne bi privilegirala Berlusconi-ovih gospodarskih interesov. Nekaj po-

dobnega že obstaja v Združenih državah, kjer pa Berlusconi ne bi mogel niti kandidirati, kot je pripomnil Occhetto. Po njegovem mnenju so Berlusconi-jeve obljube, da se bo tako ali drugače znebil svojih dejavnosti, le prah v oči.

Glede Bobbieve ocene, da je levica bila poražena, ker ni bila dovolj pozorna do centra, (o čemer poročamo posebej) je Occhetto dejal, da se z njo ne strinja. Izrazil je tudi zaskrbljenost, da ob skrajšnjem praznovanju 25. aprila ne bi prislo do desničarskih provokacij, in zato pozval vse demokrate k budnosti. Poudaril je, da nobena politična sila ne more zanikati pomena tega datuma, ki je postavil temelje demokratični Italiji in ki ne pripada samo levici. Prav zato je Occhetto izrazil zadovoljstvo, da je tudi Martinazzoli podprl veliko manifestacijo, ki jo bodo na ta dan organizirali.

MNENJE NORBERTA BOBBIA

Poraz levice, ker si ni znala zagotoviti podpore sredine

RIM - Italijanska levica je bila poražena na volitvah, ker je bila bolj pozorna do skrajne levice in ni upoštevala centra ter si ni skusala pridobiti naklonjenosti in podpore zmernih slojev. Tako trdi v dolgem intervjuju za mesečnik Reset znani italijanski filozof in politolog Norberto Bobbio. Ta številka mesečnika, ki bo danes v kioskih, je vsa posvečena prav analizi volilnih izidov in iskanju vzrokov za poraz Naprednega zavezništva.

Bobbio nima dvomov. »Levica ni bila poražena samo tokrat, ni bila poražena v dvoboju s Silviem Berlusconi-jem, bila je poražena vselej, ko se je najbolj približala zmagi in ko je bila tudi sama prepričana v lastno zmago,« trdi turinski filozof in v dokaz navaja dva primera: leto 1921, ko so socialisti imeli relativno večino, kljub temu pa je zmagal fasizem, in leto 1948, ko so bili prav komunisti in socialisti protagonisti odporniškega boja. V vseh treh primerih, trdi Bobbio, pa je prislo do »izredno močnih emotivnih pozivov, zaradi katerih je bila levica poražena«. In razlog je po oceni turinskega filozofa vedno isti: »Levica se je vselej predstavljala kot skrajna levica.«

»Zapisal in poudaril sem najmanj tisočkrat, da demokracija živi predvsem v zmernih strankah, medtem ko so skrajnezi zunaj demokratičnega loka. Demokratične stranke potrebujejo soglasje in soglasje potrebuje zmerne stranke, ker sloni že od Aristotelovih

casov demokracija predvsem na srednjem sloju, na tistih, ki so v sredini, ne pa na tistih, ki so na skrajnih krilih,« trdi turinski filozof, ki dodaja, da »demokracija potrebuje tako desne kot leve stranke, ki so usmerjene proti sredini, medtem ko puscajo stranke, ki imajo v krilih svinec skrajnosti, prazen prostor na sredini, kar se je zgodilo v povojni Italiji.«

Bobbio ne podcenjuje težav, s katerimi se v tem trenutku levica spopriema v sedanji italijanski družbi (med anomalijami navaja možnost vlade, v kateri bi lahko sedeli nekateri fashistični ministri), zato pa meni, da se levica mora vrniti k svojim koreninam, k boju za uveljavitev temeljnih socialnih pravic: »Ce levica spet ne bo pridobila svoje identitete, če se bo vdala neenakopravnosti in jo bo - kot desnica - imela za nekaj nenaravnega, je obsojena na poraz.«

Nekoliko različnega mnenja je bivši sindikalni voditelj Vittorio Foa, ki se ne more sprijazniti s trditvijo, da je »večina Italijanov reakcionarna, saj v tem primeru levica ne bi imela nobene vloge«. V vseh prispevkih v reviji pa je zaznati prepričanje, da se levica ne sme sprijazniti s stagnacijo in negibna čakati na revanšo. Prva nujna poteza je - kot poudarja v uvodnem članku odgovorni urednik Reseta Giancarlo Bosetti - »v znamenju trenerja, taktike, sestave ekipe in celo majice.« (VT)

PALERMO / VČERAJ ZAČETEK PROCESA

Tajni agent SISDE Contrada končno v luči flešev na sodišču

Obtožen je združevanja v zločinske namene mafijskega tipa

PALERMO - Fleši na desetine fotografskih aparatov so včeraj malo pred poldnevom oslepli funkcionarja SISDE Bruna Contrada ob njegovem prihodu v sodno dvorano, kjer se bo moral zagovarjati pred hudo obtožbo združevanja v zločinske namene mafijskega tipa. Proces se je začel s triurno zamudo na zahtevo palermškega kvestorja Alda Giannija, ker je prislo do nekaterih zapletov pri prevozu »uglednega« jetnika iz Rima na Sicilijo. Varnostni ukrepi v dvorani in okoli sodišča so bili seveda tolikšni, da so »odsvetovali« vsakršno morebitno akcijo proti Contradi ali za njegovo osvoboditev. Če bo proces potekal tako, kot je napovedal eden od zagovornikov bivšega kvestorja iz Palermo, bi moral sedaj

Contrada postreči sodnikom s serijo »senzacionalnih« novosti.

Contrada, 63-letni bivši sodelavec ubitega Borisa Giuliana, visoki funkcionar komisariata za boj proti mafiji, »številka 3« obveščevalne službe SISDE, je padel v roke pravice decembra 1992. Aretirali so ga na podlagi pričevanj sedmih mafijskih skesancev. Tommaso Buscetta, Gaspare Mutolo, Francesco Marino Mannoia, Giuseppe Marchese, Rosario Spatola, Salvatore Cancemi in Pietro Scavuzzo so posredovali preiskovalcem dovolj informacij o njegovi povezanosti z mafijsko organizacijo Cosa nostra, da so mu lahko nadelali lisice. Sodna obravnavava se je začela s preliminarnimi obveznostmi, nadaljevala pa se bo v soboto.

Bruno Contrada, obkrožen s karabinjerji, prihaja na palermsko sodišče (telefoto AP)

FORZA ITALIA / SEMINAR PARLAMENTARCEV

Rdeča Titti bere mafijske levite Silviu Berlusconi-ju

Opozorila je na možnost vključevanja mafijcev v klube Forza Italia - Berlusconi demantiral njene izjave

FIUGGI - »Rdeča Titti« vztraja in še naprej nagaja Berlusconi-ju in njegovim. Dan potem, ko je na vsedržavnem seminarju izvoljenih parlamentarcev Forza Italia osvrknila vodilne strukture novonastale stranke, čes da je med poslanci in senatorji vse preveč takih, ki so poklicno neposredno vezani na družbo Fininvest, je poslanka Tiziana Parenti včeraj opozorila na »nevarnost vključevanja mafijcev v klube Forza Italia«. Bivša sodnica je novinarjem izjavila, da so ti klubi v zadnjih dveh mesecih volilne kampanje zrasli kot gobe po dežju. Vodilnim strukturam stranke ni uspelo preveriti vseh članov, zato je povsem možno, da so lahko mafijci izkoristili priloz-

nost in se vključili vanje, seveda s skrito željo, da bi se nato okoristili. Na vprašanje, ali ve za kak podoben primer, je odgovorila negativno, dodala pa je, da bi bilo potrebno sedaj podrobno kontrolirati vse sezname vpisanih in poiskati imena, ki bi »dišala« po mafijsko. Istocasno bi bilo treba izločiti tudi imena tistih, ki so izkoristili nastanek novega gibanja z namenom, da bi se politično prenovili.

Parentijeva je iznesla tudi nekaj mnenj o bodočem pravosodnem ministru in ministru za notranje zadeve. Prvi bi moral biti neodvisen od sodstva in bi moral biti moralno neoporečen, drugi pa bi moral predstavljati vso Italijo.

Le nekaj minut potem, ko je Parentijeva povedala novinarjem svoje pomislike, je vodja Forza Italia Silvio Berlusconi že demantiral njene izjave. »Povsem izključujem, da bi se mafijci vključili v naše gibanje,« je zatrdil in ponovil v preteklem času tisto, kar je med volilno kampanjo obljubil v Palermu v prihodnjem: »Vse glasove, ki smo jih zbrali, bomo izkoristili za boj proti organiziranemu kriminalu. Ta boj bo resničen in bolj učinkovit kot kdajkoli doslej.« Zatem se je zatekel v nogometno metaforo: »Na stadionu se med sto tisoč ljudmi znajde tudi nekaj takih, ki niso neoporečni, a zaradi njih se ne moremo govoriti o sto tisoč lopovih...«

TRST / S SEJE SKUPŠČINE FJK

Poklon Dežele Miranu Hrovatinu

Občutene besede predsednika skupščine
Travanut v položaju italijanske skupnosti v Istri

TRST - Deželni svet Furlanije - Julijske krajine je na začetku včerajšnje seje počastil spomin Mirana Hrovatina, televizijskega snemalca, ki je bil ubit 20. marca v Somaliji skupaj z novinarko TG 3 Ilario Alpi. »Vsi smo Mirana poznali,« je dejal predsednik skupščine Cristiano Degano, »ter cenili njegov entuziazem in predanost, s katero je opravljal svoj poklic. Njegova smrt je globoko prizadela deželno skupnost ter je pomenila nov dramatični davek, ki sta ga Trst in še posebno svet informacije plačala in plačujeta zaradi poskusa, da bi javnost opozorili na tragedije našega časa in na nujnost skupnih naporov proti barbarstvu sedanjih konfliktov.« Potem ko je omenil žrtve Lucchette,

Ote in D'Angela, ki so padli v Mostarju, je predsednik Degano izrazil upanje, da bodo te smrti prispevale k poskusu, da bi ponovno ustvarili pogoje za resnično pomiritev in sožitje med narodi proti vojni.

Deželni svet je v nadaljevanju seje vzel na znanje odstopa svetovalcev Severne lige Pietra Fontaninija in Fiordelise Cartelli, ki sta bila izvoljena v poslansko zbornico. Njuno mesto v skupščini sta prevzela Fabio Sirocco in Gian Daniele Zoratto. Oba sta stara 42 let, Sirocco se je rodil v Gorici in stanuje v San Giovanni di Casarsa ter je po poklicu zdravnik, Zoratto pa je javni uslužbenec in živi v San Lorenzu di Sedegliano.

Del včerajšnje seje je bil posvečen odgovorom članov deželne vlade na svetovalska vprašanja. Predsednik Travanut je med drugim na vprašanje misovca Dressija zagotovil, da bo deželna vlada se naprej pozorno sledila vprašanjem v zvezi s položajem in zaščito italijanske skupnosti v Sloveniji in na Hrvaškem ter pogajanjem za obnovitev pogodb z državami bivše Jugoslavije. V tej zvezi je povedal, da je bila tako sefu italijanske delegacije na pogajanjih ambasadorju Mannu kot novemu italijanskemu ambasadorju v Zagrebu Pensi ponovljena zahteva po vključitvi predstavnika Furlanije - Julijske krajine v italijansko delegacijo na pogajanjih.

GORICA / SREČANJE Z DARKOM BRATINO NA POBUDO SKGZ

Nelahka naloga slovenskega senatorja

Po zmagi desnice toliko bolj dragocena prisotnost

Dobro obiskano ponedeljkovo srečanje s senatorjem Darkom Bratino v Gorici

GORICA - Dobro obiskano srečanje z novoizvoljenim senatorjem Darkom Bratino, ki ga je priredil goriski pokrajinski odbor SKGZ, je bilo v ponedeljek zvečer priložnost ne le za izraze zadovoljstva ob ponovni izvolitvi slovenskega predstavnika v parlament, pač pa tudi za sprossen pogovor o usmeritvah političnega položaja, ki tako v vsedržavnem kot krajevnem merilu ne kaže spodbudnih znakov.

Darka Bratino je v mali dvorani obnovljenega Kulturnega doma v Gorici pozdravil predsednik goriske SKGZ Karlo Devetak s poudarkom na dejstvu, da je izvolitev Bratine kljub na splošno neugodnemu rezultatu izredno pomemben dogodek za vso našo skupnost. Velike vrednosti je se zlasti široka podpora različnih komponent Slovencev - je dejal Devetak, - to podporo pa bo senator se bolj potreboval pri nelahkem delu, ki ga čaka v parlamentu.

Deželni predsednik SKGZ Klavdij Palcic je izrazil zaupanje v vlogo Darka Bratine, ki je že v minulem mandatu opravil pomembno delo v korist Slovencev v Italiji, za izvolitev slovenskega senatorja pa je poleg strnjene glasu Slovencev bila odločilnega pomena tudi opredelitev tržaskih Slovencev, pomembnega dela Slovencev videmske pokrajine in mnogih demokratičnih Italijanov, ki so tako potrdili, da ocenjujejo prisotnost manjšine kot vitalen sestavni del deželne stvarnosti. »Vsi se zavedamo, da v tem političnem položaju ne bo lahko, ker se je zmaga na volitvah prevesila na tisto stran, ki do Slovencev ni izkazala razumevanja,« je dejal Palcic in poudaril nezmanjšan pomen prizadevanj za sožitje in pravice manjšine.

Stefan Bukovec je v imenu Slovenske skupnosti dejal, da je bilo veliko upanje, da bo skupni slovenski kandidat uspel, bilo pa je tudi veliko bojazni, da ne bo izvoljen. Bratinova izvolitev ima po mnenju Bukovca ob novem volilnem mehanizmu tem večjo vrednost, SSK pa je kandidata tudi odločno podprla. »Strnjena podpora skupnemu kandidatu naj bo zato zgled za Slovence tudi ob bodočih volilnih preizkušnjah,« je se dejal Bukovec.

Cestitkam se je pridružil tudi novogoriski župan Tomaž Marušič, ki je izvolitev Bratine označil kot jamstvo za nadaljevanje plodnih odnosov med obema Goricama. Marušič je pri tem opozoril tudi na velik pomen bodočih občinskih volitev v Gorici in izrazil željo, da bi bili Slovenci tedaj zopet tako strnjeni.

Senator Darko Bratina se je vsem zahvalil za čestitke in podporo in dejal, da je velik konsenz Slovencev v Italiji, ki se je zbral ob njegovi kandidaturi, jasen znak, da se ljudje na Goriskem vendarle množično zavzemajo za življenjsko pomembno sodelovanje ob meji, ki za uspešno prihodnost teh krajev nima alternativne. Bratina je bil v goriski pokrajini po glasovih nesporno prvi, kajti desničarski kandidat Romoli je v uninominalnem okrožju prevladal z večjo koncentracijo glasov v treh furlanskih občinah.

Danes v Vidmu predstavitev knjige o Kosovelu

VIDEM - Na inštitutu za jezike in književnosti Vzhodne Evrope, ki deluje v okviru Videmske univerze (sedež je na Drevoredu Ungheria 18), bodo danes ob 11. uri predstavili knjigo Borisa Pahorja o Srečku Kosovelu. Navzoč bo avtor.

Peterle po Radiu Opčine

TRST - Slovenski zunanji minister Lojze Peterle bo prihodnjo sredo, 21. aprila, ob 21. uri gost Radia Opčine. V živo bo odgovarjal na vprašanja novinarjev in poslušalcev.

Novinarji nagradili »najslejše« in »najbolj kisle« sogovornike in kolege - avtorje zabavnih napak

TRST - Novinarjev po splosni oceni ne odlikuje posebna spoštljivost do svojih sogovornikov, vendar pa se tudi novinarji radi pritožujejo nad odnosom, ki jih ima »ostali svet« do njih. Iz hudomušno-nagajive želje, da bi pred javnostjo razkrili, kdo je »dober« za novinarji in kdo se »grdo obnaša«, so si lani pri deželnem novinarskem sindikatu, združenju kronistov in sportnih novinarjev omislili nagrado Zlate pomaranče in Zlate limone, z nujno potrebnim kančkom avtoritativnosti pa so pridali še vrsto priznanj za novinarje, ki so jo se posebej polomili. V ponedeljek zvečer so na prijetnem družabnem večeru v pivnici Dreher podelili nagrade in priznanja za leto 1993.

Za »najslejšega« do novinarjev v lanskem letu je bil izbran Gianfranco Zoppas, predsednik deželnega združenja novinarjev, kot »najbolj kisel« pa se je izkazal prof. Claudio Magris, ki je medtem postal senator. Zlato pomarančo oz. zlato limono so podelili tudi sportni novinarji: najprijaznejši do novinarjev je bil Giuseppe Stefanel, predsednik košarkarske ekipe Stefanel, najbolj »zoprni« pa Raffaele De Riù, »odstopajoci« predsednik nogometnega kluba Triestina. Izbranci svojega slovesa niso zatajili, saj sta se podelitve nagrad udeležila samo »najslejša«.

Letos so novinarji, katerim je

tudi tokrat priskočil na pomoč bančni zavod Crrieste, tradicionalnim nagradam dodali se nekaj posebnih. Tako sta nagradi za zasluge na področju mass media prejela podjetnik Giorgio Imeri (prevzel je zasebno televizijsko postajo Telequattro) in pa namestnik direktorja deželnega sedeza RAI Fulvio Molinari. »Oskarja« za prekinjeno novinarsko kariero pa sta dobila novinarja, ki sta presla v politiko, in sicer predsednik deželne sveta Cristiano Degano in novoizvoljeni poslanec Gualberto Niccolini.

»Odlikovanih« novinarjev, ki so s svojim poročanjem prej zabavali kot informirali javnost, je bilo več, med temi tudi člani

nase sportne redakcije, ki so jadralskega Mirana Guština preimenovali v Mirana Košuto. O najbolj zabavnih spodrslijah televizijskih novinarjev sedeza RAI in postaje Telequattro pa sta pričala zmontirana posnetka, ki so ju v ponedeljek zvečer predvajali.

Vendar pa so novinarji kot »dokazno gradivo« zbrali in objavili tudi napake in spodrslijaje, ki so izšli v dnevnem tisku. Knjigo »Dei delitti e delle pen(n) e ...« je izdala založba MGS Press, izkupicek prodaje - knjigo lahko vsakdo kupi v tržaskih knjigarnah - pa bo sel Odboru Lucchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin v okviru pobud za pomoč otrokom-zrtvam vojne. (bip)

PATRONAT INAC SVETUJE

INPS in invalidnina

Vpr.: »Pred dobrimi petimi leti sem precej hudo zbolel in sem zaradi tega tudi moral zapustiti delo, ker je bilo prenaporno za moje zmanjšane zmogljivosti. Tedaj sem vložil prošnjo za pokojnino in INPS mi je priznal triletno invalidsko nakazilo, ki mi ga je po zapadlosti potrdil se za tri leta. Čez nekaj mesecev bo zapadlo šesto leto in bom moral spet vložiti prošnjo za podaljšanje invalidnosti. Moje zdravstveno stanje se sicer bistveno ni izboljšalo, ceprav klinični izvidi kažejo premostitev kritične faze. Zato me nekoliko vznemirja misel na možnost, da mi nakazila ne obnovijo. Ker imam ze skoraj 34 let prispevkov - pristel sem tudi 6 let uživanja nakazila, ki so baje priznana z zavarovalnega vidika - bi mi manjkalo le še eno leto do predčasne upokojitve. Če bi ne dobil zaposlitve, bi lahko sam plačal manjkajoče prispevke? In pri računanju pokojnine kako bodo določili mojo plačo v zadnjih petih letih, če sem bil invalidsko upokojen in nisem imel rednih prejemkov? S.K.«

Zavarovanec, katerega delovna sposobnost je nižja od 33 odstotkov, ima pravico do invalidskega nakazila INPS, ki je časovno omejeno na 3 leta in sele po tretji potrditvi postane dokončna pravica. Ta finančni preje-

mek nima pokojninskega značaja in v primeru ukinitve se zavarovalni prispevki »sprostijo« in upravičenec lahko nato uveljavi starostno ali predcaso upokojitev. Za celotno obdobje koriščenja invalidskega nakazila INPS po zakonu priznava pokojninsko kritje te dobe z akreditacijo simbolicnih prispevkov, ki so polnoveljavni in z zavarovalnega vidika parificirani onim, ki dozorijo ob redni zaposlitvi. Ker je njihova vrednost le nominalna, ne vplivajo na izračunavanje pokojninske osnove, tako da pride v postev povprečje plače v zadnjih petih oziroma šestih letih redne zaposlitve z odgovarjajočim ovrednotenjem.

Nas bralec ima v primeru ukinitve invalidskega nakazila možnost, da dopolni pokojninsko dobo s plačevanjem samoprispevkov. Na INPS mora nasloviti zadevno prošnjo in avtorizacija bo veljavna od naslednje sobote po predložitvi zahtevka. Če bo potem vložil prošnjo za predcaso upokojitev na podlagi 35 letnega zavarovalnega staža, bo INPS upošteval za dobo do 31. decembra 1992 povprečje zadnjih petih let redne plače, za zadnja tri leta pa bodo izračunali povprečje prejemkov v zadnjih sedmih letih. (B)

Popravek

Pri prepisovanju pisma Jasne Merkù o slikarski razstavi Ani Tretjak v TGaleriji, ki smo ga objavili v včerajšnji številki, sta se vrinili napaki, ki spreminjata smisel prispevka. Napačna stavka se pravilno glasila takole:

»V zgornjem prostoru zasledimo tudi sliko, ki ponazarja vodilno misel razprave, tu najdejo trije nakazani ciklusi skupno stično točko: trije angeli varuhi treh elementov, vode, zemlje in zraka se nahajajo nad tržaskim prostorom in skušajo s svojo prisotnostjo uravnovesiti premočno prisotnost ognja v tržaski stvarnosti in tako ublažiti konfliktualnost, strast in pretirano racionalno miselnost.«

»...Vsaka slika predstavlja svet zase z določenim energetskim nabojem, ki vpleta v notranje dogajanje tudi sam okvir in postane tako važen sestavni del slike.«

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publiet
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1253244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 42 mm) 80.000 LIT,
finančni in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.300 LIT - 50 SIT

Prednaročnina za Italijo: 300.000 LIT velja do 31. 1. 1994

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.500 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

GOSPODARSKA KRIZA / KAR 658 DELOVNIH MEST FINCANTIERI POD VPRAŠAJEM, ARZENAL SV. MARKA PA TVEGA ZAPRTJE

Delavci Fincantieri včeraj spet na ulicah za svoja delovna mesta

Boj za ohranitev delovnih mest v trzaskih podjetjih državne družbe Fincantieri se nadaljuje, up na zmago ali vsaj na omejitve izgub pa ostaja slej ko prej krhek. Včeraj so delavci Arzenala sv. Marka in Tovarne velikih motorjev spet demonstrirali v trzaskem mestnem središču, njihovo delegacijo pa je poleg predstavnika vodstva družbe sprejel tudi prefekt, ki je obljubil posredovanje za sklicanje sestanka vseh zainteresiranih strani, ki naj bi pregledale možnosti alternativnih rešitev. A to je bilo tudi vse, tako da se vedno ostaja na Trzaskem pod težkim vprašanjem kar 658 delovnih mest v podjetjih Fincantieri, za arzenal sv. Marka pa je vprašljivo celo samo preživetje.

Dan se je pričel z ločenima zborovanjema delavcev Arzenala sv. Marka in Tovarne velikih motorjev. Na obeh zasedanjih je seveda tekla beseda predvsem o negativnem odgovoru, ki ga je predvčerajšnjim dalo vodstvo Fincantieri na sindikalno zahtevo, da bi zamrznili družbin vse-državni nacrt, ki predvideva klestenje 1.703 delovnih mest, 658 od katerih na Trzaskem. Na obeh je bilo soglasno sklenjeno, da je treba sindikalni boj nadaljevati s pouličnimi demonstracijami in tako sta se iz Arzenala sv. Marka ter iz Tovarne velikih motorjev okrog 9. ure podali koloni delavcev na Trg Zedninjenja Italije, kjer so priredili hrupen protestni shod. Ob tem so

Protest delavcev trzaskega arzenala sv. Marka (Foto KROMA)

tudi zasedli nabrežje in ustavili avtomobilski promet na njem. To je imelo sirše posledice za mestni promet, saj je do zasedbe nabrežja prislo v času, ko je mestno središče iz ekološko-higienjskih razlogov zaprto za avtomobile, prav po nabrežju pa teče ena redkih odprtih prometnic.

Sindikalno zastopstvo, ki so ga poleg predstavnikov delavskih svetov sestavljali pokrajinski tajniki kovinarjev CGIL Catalano, CISL Ellero in UIL Miniussi, je med demonstracijo najprej sprejel namestnik glavnega ravnatelja Fincantieri Bernardo Carratù. Srečanje ni obrodilo ničesar,

saj je slo za nekaksen dialog med gluhi. Sindikalno zastopstvo je ponovilo svojo zahtevo po zamrznitvi vsedravnega nacrta Fincantieri in se zlasti poudarilo potrebo, da bi vodstvo Fincantieri zagotovilo nekaj dela Arzenalu sv. Marka. Toda Carratù ni v ničemer spremenil izvajanja, ki jih je sindikatom predstavil predvčerajšnjim, in med drugim potrdil, da za Arzenal ni dela in pika. Na to je sindikalno predstavništvo reagiralo z izjavo, da delavci ne bodo pupustili v svojem boju, vse dokler ne bo vodstvo podjetja pokazalo pripravljenosti na konstruktivno soocanje.

Vecje razumevanje je sindikalno predstavništvo kmalu potem naslo pri trzaskem prefektu Lucianu Cannarozzu. Predstavniki delavcev so na sestanku z njim opozorili na izredno hude socialne in gospodarske posledice, ki bi jih imela izguba 658 delovnih mest na Trzaskem, kjer se zaposlitvena raven že tako stalno in nadvse zaskrbnjuje niza. Cannarozzo se je obvezal, da bo preveril možnosti za čim prejšnjo sklicanje sestanka med vsemimi stranmi, ki so pri tej krizi tako ali drugače zainteresirane. Poleg predstavnikov vodstva Fincantieri in sindikatov bi se mo-

rali sestanka udeležiti predstavniki vlade, Dezele FJK in Obcine Trst.

Po tem kolikor toliko ugodnem razpletu sestanka pri prefektu so stavkajoči delavci prekinili zasedbo nabrežja in sploh zapustili glavni mestni trg. S tem pa se ne končuje njihov boj, ki ga bodo nadaljevali v drugih oblikah. Spomnimo naj, da bodo v Arzenalu sv. Marka prav danes oddali zadnje naročilo, tako da bi moralo s tem dnem biti v dopolnilni blagajni vseh 438 delavcev, ki so v njem zaposleni. Na osnovi nacrta Fincantieri naj bi tu vsekakor oklestili 333 delovnih mest, medtem ko naj bi jih 270 črtali v Tovarni velikih motorjev, 55 pa na pomorskem sektorju oziroma v samem vodstvu Fincantieri.

O tem hudem položaju je včeraj zavzela stališče dezelna tajnica UIL Adele Pino. Vodstvu Fincantieri je naslovila odprto pismo, v katerem ga poziva, naj v svojih načrtih poleg klestenja delovnih mest predvidi tudi njihovo odpiranje. Zadeva pa je odjeknila tudi na politični ravni. Dezelni svetovalci SKP Antonaz, Gobbi in Monfalcon so včeraj naslovili dezelnemu odboru interpelacijo, v katerem ga sprašujejo, kaj namerava napraviti zlasti za rešitev Arzenala sv. Marka. Svetovalska skupina LpT pa je zahtevala sklicanje izredne seje trzaskega občinskega sveta, na kateri naj bi imele možnost sodelovanja vse zainteresirane gospodarske kategorije.

STOCK / 90 MEST POD VPRAŠAJEM

Vodstvo Stocka pristalo na pogajanja o odpustih

V središču sindikalne pozornosti ostaja tudi vprašanje 90 delovnih mest, ki jih namerava oklestiti vodstvo tovarne likerjev Stock. O tem je bil govor na sestanku med sindikalnim predstavništvom in sefom osebja De Paulijem, do katerega je prislo včeraj dopoldne na sedzu Zveze industrijev v Trstu.

Delavce so poleg enotnega tovarniškega sindikalnega zastopstva predstavljali tudi člani pokrajinskih vodstev sindikatov CGIL Devescovi, CISL Petrini in UIL Coslanich. Sindikalna delegacija je na srečanju osporavala odločitve vodstva podjetja, da 90 ljudi kratkoma vrže iz službe. Predlagala je, naj bi preverili vse možne alternativne rešitve, od dopolnilne blagajne in solidarnostnih delovnih pogodb do partimske zaposlitve.

De Paulijev odgovor ni bil negativen. Res je po eni strani potrdil, da vodstvo podjetja za zdaj ne namerava ustaviti izvajanja sklepa o odpustu 90 delavcev, toda po drugi strani je tudi izrazil pripravljenost na pogajanje o alternativnih rešitvah. Prav to je omogočilo, da se je sestanek konstruktivno razpletel. Sindikalno predstavništvo je za pozitivno

nadaljevanje pogajanj postavilo prejudicialno zahtevo, naj bi ga vodstvo Stocka podrobno seznanilo s svojim industrijskim nacrtom. De Pauli je na to pristal, saj je dejal, da je vodstvo podjetja sprejelo grenko odločitev o klestenju delovnih mest prav na osnovi zahtevanega industrijskega nacrta.

S tem se je včerajšnji sestanek na Zvezi industrijev tudi zaključil. Obe strani sta se dogovorili, da se bosta ponovno sestali v torek, 19. t. m. Ze danes pa se bodo delavci Stocka zbrali na skupščini, da bi ocenili razvoj dogodkov in se dogovorili za nadaljnjo strategijo obrambe delovnih mest.

Spomnimo naj, da je ta čas pri Stocku skupno zaposlenih kakih 340 ljudi. Z odhodom 90 delavcev bi se stevilo zaposlenih zmanjšalo za več kot četrtino. Vodstvo podjetja je doslej ta ukrep vedno utemeljevalo s tehnološko modernizacijo proizvodnega procesa. Dejansko kaže, da podjetje gospodarsko stoji na kolikor toliko trdnih nogah. Po drugi strani pa je tudi vsem na dlani, kako hudo socialni udarec bi predstavljala izguba nadaljnjih 90 delovnih mest danes na Trzaskem.

NA PRIZIVNEM SODIŠČU

Uradna proglasitev treh novih poslancev

Na prizivnem sodišču so uradno proglasili tri poslance iz Furlanije-Juljske krajine, ki so bili izvoljeni po proporcnem volilnem sistemu. To so zastopnik DSL Elvio Ruffino, zunanji minister Nino Andreatta (Ljudska stranka) in neofasist Roberto Menia (Nacionalno zavezništvo). Slednji je prevzel mesto svojega somisljenika Gianfranca Finija, ki je bil v proporcnem sistemu izvoljen v zbornico, a je hkrati tudi zmagal v svojem rimskem enomandatnem okrožju.

PREKO CENTRA CUP V NABREŽINI

Specialistične preglede je možno opraviti v štirih dneh

Zahodnokraški zdravstveni okraj s sedežem v Nabrežini je v zadnjih mesecih postal funkcionalna teritorialna postojanka Krajevne zdravstvene enote in ta decentralizirana sanitarna struktura organsko zagotavlja »in loco« vse upravno birokratske, pa tudi medicinske storitve prebivalcem iz devinsko-nabrežinske, zgoniske in repentabske občine ter zahodnokraškega rajonskega okraja trzasko občine (Prosek in Kriz).

Trud in prizadevanja poverjenega zdravstvenega koordinatorskega dr. Ivana Simunice in njegovih strokovnih sodelavcev so se bogato obrestovala in krajevno prebivalstvo ima tako boljši servis. Od ponedeljka je v Nabrežini stekla tudi služba CUP, ki omogoča prek računalnika takojšnjo rezervacijo zdravstvenih in specialističnih storitev. Prav aktiviranje te službe pomeni velik kakovostni skok v smeri skoraj optimalnega izkoriščanja razpoložljivih javnih struktur in cakalna doba se bo tako zmanjšala na fiziološki minimum. Vsaj tako zagotavljajo operaterji, čeprav ni v tem začetnem obdobju

izključen kak manjši zaplet, ki pa ga bodo skušali čimprej odpraviti, tudi s sodelovanjem uporabnikov.

Center CUP v Nabrežini je kompjutersko povezan z osrednjo banko podatkov KZE za celotno trzasko pokrajino in pacient, ki mora opraviti laboratorijske oziroma radiološke izvide ali specialistični pregled, dobi takojšnjo informacijo, kdaj in na kateri oddelku se lahko obrne. Medtem ko je bila doslej cakalna doba tudi po več mesecev, pa bo odslej pacient čakal največ štiri dni, da se najde prosto mesto in termin v eni izmed javnih struktur (če ugotovijo razpoložljivost, usmerjajo prosilce na najbližje zdravilišče Santorio na Obelisku, drugace pa na Katinaro ali v staro bolnišnico). V primeru, da je vse zasedeno, pa se lahko od petega dneva dalje lahko pacient obrne na eno izmed konvencioniranih privatnih struktur. V zahodnokraškem zdravstvenem okraju se sedaj odpira vprašanje koriščenja zdravilišča La Pineta del Carso v Nabrežini, ki je najbolj pri roki oziroma bolnišnice v

Trziču, kamor gravitirajo zlasti pebivalci zahodnih vasi devinsko-nabrežinske občine. Formalno lahko KZE izstavi avtorizacijo za zasebno zdravstveno strukturo ali javno službo izven pokrajine le če ni zaradi zasedenosti možno opraviti izvida oziroma pregleda v štirih dneh. Kdor bi se obrnil na zasebni laboratorij ali specialista, mora prevzeti celotno finančno breme in ni predvidena nikakršna povrnitev stroška. Zdravstveni koordinator dr. Simunič se v teh dneh trudi, da bi našel zadovoljivo operativno rešitev in nekako vključil med takoj dostopne strukture tudi nabrežinsko zdravilišče, kamor pacienti s tega območja - tudi iz praktičnih razlogov - tradicionalno radi zahajajo.

Center CUP vsekakor predstavlja veliko pridobitev, tako da bo vecnamensko cakanje na okulistični, otropedski ali kak drugi specialistični pregled ostalo le grd spomin. Zahodnokraški zdravstveni okraj v Nabrežini je odprt za javnost vsak dan od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure. (B)

NOVICE

Predstavitelj knjige o bosanski tragediji

V krožku Miani (prostori Studia PHI v Ul. S. Michele 8/1) bodo danes ob 17.30 predstavili knjigo »Vojni dnevnik. Kronika obleganega Sarajeva«, ki sta jo napisala novinar sarajevskega dnevnika Oslobođenje Zlatko Dizdarević ter Adriano Sofri.

Franco Rotelli na Costanzo show

Med gosti današnje oddaje »Costanzo show«, ki jo bodo predvajali okrog 23. ure po Canale 5, bo tudi dr. Franco Rotelli, ravnatelj tržaške psihiatrične službe in avtor knjige »Socialno podjetje«.

Predavanje o arheoloških najdbah v Miljah

Jutri, ob 17. uri, bo v konferenčni dvorani Kulturnega centra G. Millo v Miljah, na Trgu della Repubblica 4, prof. Franca Franca Maselli Scotti predavala o najnovejših arheoloških najdbah na miljskem območju in o njihovi valorizaciji v Muzeju Casa Veneta.

Pogozdovanje Čebemjaka

Prostovoljci Sklada za zaščito narave bodo v sodelovanju z nadzorništvom za gozdarstvo začeli obnavljati gozd Čebemjak, ki ga je uničil požar. Kdor se namerava udeležiti akcije, naj se zgleda na sedež WWF, v Ul. Romagna 4 (tel. 360551), od 9. do 12.30 ter od 15.30 do 20. ure, ob sobotah pa od 9. do 12. ure.

EUROest prireja tečaj ruščine

Združenje EUROest sporoča, da bo v mesecu maju priredilo tečaj ruskega jezika prve stopnje za začetnike. Lekcije bodo trikrat tedensko, vsaka pa bo trajala eno uro in pol. Tečaj bo trajal tri mesece, od 2. maja do 29. julija. Podrobnejše informacije so na razpolago vsak dan (razen ob sobotah), od 17. do 20. ure, v Ul. Genova 23 (tel. 363880 - 370065).

WWF organizira izlet v Plešivo

Svetovni sklad za zaščito narave organizira v nedeljo, 24. t.m. izlet z vlakom in nato s kolesi v gozd Romano in v Plešivo. Predvidena pot je zelo udobna in primerna za vsakogar. Za vse informacije naj se zainteresirani obrnejo na sedež v Ul. Romagna 4, od 9. do 12.30 ter od 15.30 do 20. ure (ob sobotah od 9. do 12. ure).

Pokrajinski komisar sprejel gen. Cauteruccia

Pokrajinski komisar dr. Domenico Mazzurco je včeraj dopoldne v palaci Galatti sprejel vojaškega komandanta tržaškega okrožja generala Italica Cauteruccia. Komisar Mazzurco se je generalu zahvalil za delo, ki ga je general opravil v našem mestu.

Danes aktiv DSL

Trzaska federacija DSL prireja danes, ob 18. uri, v Domu pristanikih delavcev aktiv članov na temo: Po volitvah 27. in 28. marca; perspektive političnega boja v Italiji in v Trstu.

Paticchio: nezakonito preiskali stanovanje

Franco Paticchio, bivši odgovorni urednik sedaj prav tako bivšega dnevnika TriesteOggi trdi, da so agenti finančne straže nezakonito preiskali njegovo stanovanje in urad ter odnesli nekaj zabojev dokumentov. Od sodišča zahteva, da v tem smislu prouči nalog, s katerim so se stražniki predstavili na njegovem domu.

Finančna straža je 24. marca letos v zvezi s stecajem družb Edigi, Tres, Fiet ter Graphint preiskala več stanovanj in uradov, namestnik državnega pravdnika De Nicolò pa je zaradi lažnega stecaja naslovil tudi dve jamstveni obvestili, in sicer Francu Sferzi, zadnjemu poverjenemu upravitelju Tresa in Graphinta, ter Cristianu De Simoneju Carbognu, ki je skrbel za pridobivanje oglasov.

VČERAJ V NOVINARSKEM KROŽKU / PREDSTAVILI 4 KNJIGE

Zadnja publicistična bera krožka V. Šček

Knjige obravnavajo manjšinsko tematiko

Včeraj je Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček predstavil italijanskim novinarjem svojo zadnjo publicistično bero. Pravzaprav sta bili knjigi, ki nosita zaporedno številko 10 oz. 11 sploh prvič predstavljeni, medtem ko je krožek objavil diplomskih nalog Adrijana Pahorja in Brune Ciani za namenil posebne debatne večere v slovenskem krogu. Predstavnikom sredstev javnega obveščanja, ki so se včeraj zbrali na sedežu Novinarskega krožka, so izročili štiri knjige, ki neposredno ali posredno obravnavajo položaj slovenske manjšine na Trzaskem v povojnem obdobju.

Tri knjige so izdane v italijanscini, zaradi česar so seveda dostopne širšemu krogu bralcev FJK. Gre za že omenjeni diplomski Adrijana Pahorja in Brune Ciani - prvi je preučil zatoni Tržaškega svobodnega ozemlja in vloge avtonomnih slovenskih strank v letih 1952-54, druga pa je obdelala naslednje dvolletno obdobje, ki ga med drugim označuje prehod Trsta pod italijansko upravo in podpis Londonskega memoranduma - in pa za pregled dokumentov, ki so jih sprejeli na zasedanjih KVSE in ki se nanasajo na zaščito manjšin in na mednarodne standarde zaščite. Samo v slovenscini pa je izšel Narodni politični seizmograf, ki prinaša glavne dokumente s sedmih dosedanjih deželni kongresov stranke Slovenske skupnosti.

Kot je na včerajšnji tiskovni konferenci poudaril predsednik Rafko Dolhar, si krožek prizade-

va, da bi glede trzaskega vprašanja in manjšinske problematike prisla do izraza tudi gledanje in analiza Slovencev v Italiji, posebej nekomunističnega dela manjšine, v okviru katerega je prislo do samostojnega političnega nastopanja.

Prav tem zavzemanjem in delovanju so pravzaprav namenjene kar tri od štirih včeraj predstavljenih knjig. O njih sta nekoliko podrobneje spregovorila avtorja dveh, in sicer Bruna Ciani in Ivo Jevnikar, ki je uredil Narodni politični seizmograf.

V dosednji zbirki je izšlo že enajst naslovov, zadnji knjigi pa so že napovedali nadaljevanje, saj bodo po dokumentih KVSE objavili tudi gradivo o manjšinah, ki so jih izdelali v okviru OZN, Evropskega sveta in parlamenta. (bip)

Udeleženci včerajšnje tiskovne konference (Foto KROMA)

Ljudska stranka odgovarja na kritike generala Caligarisa

Volitve so se bolj zaostrele razhajanja med Ljudsko stranko in Berlusconijevo Forza Italia. Precej bencina na ogenj je v prejšnjih dneh prilil nekdanji general Luigi Caligaris, ki mu je na listi Berlusconijeve stranke spodletela izvolitev v poslansko zbornico.

Nadebudni Caligaris, ki ga nekateri uvrščajo med kandidate za zunanega ministra, pa ne odneha in se je prav iz Trsta kandidiral za evropski parlament. Caligaris je po volitvah nekajkrat zelo ostro napadel zunanega ministra Nina Andreatto, v neki izjavi pa mu je celo očital, da pravzaprav bolj ščiti interese Slovenije kot Italije.

Ljudska stranka v tiskovni noti poudarja, da gre za groba natolce-

vanje in za blatenje ministra, ki mu vsi, tudi politični nasprotniki, priznavajo sposobnosti, moralno integriteto in postenost. Caligaris naj se raje ukvarja z dogajanjem znotraj »Kartela svoboščin«, ali pa je že pozabil na psovke, ki jih je Bossi pred kratkim naslovil Berlusconiju in na »mnenja«, ki jih je Menia izrekel o voditelju Severne lige.

Polemika je, kot vidimo, zelo ostra. Caligaris je očitno izbral Trst za odskočno desko svoje politične in vladne kariere, ki se, vsaj v parlamentu, še ni začela. Morda se bo začela 12. junija, če bo seveda izvoljen v evropski parlament. Nekdanji general se medtem goreče poteguje za mesto pokrajinskega koordinatorskega Berlusconijeve stranke.

PRED VOJAŠKIM SODIŠČEM V PADOVI

Cotognini obtožen širjenja vesti o Illyju

vojaške suknje.

Dogodki segajo v lanske november, ko je bila v teku volilna kampanja. Potem ko je bil prvi krog upravnih volitev mimo, se je Illy prebil v balotazo skupaj z dotedanjim zupanom Staffierjem. Med kampanjo, v kateri desni blok ni izbiral sredstev, da bi ocrnil nasprotnike, se je tako oglašil poslanec Gasparri in razkril, kaj piše v Illyjevem vojaškem listu. Prislo je do

ostrih polemik, saj so desničarji prekoricali vsako mero.

Namestnik državnega pravdnika v Padovi je kasneje sprožil preiskavo, da bi ugotovil, kako je Gasparri prišel do zaupnih podatkov. Ugotovil je, da je do njih imel dostop samo Cotognini, ki jih je posredoval polkovniku Augustu Antoniniju (slednjemu bo sodilo civilno sodišče), a slednji Gasparriju. Ker Cotognini zavrača vsakršno odgovornost, Antonino pa trdi, da je za podatke sicer vprašal, a njegovi prošnji niso ustregli, mora sedaj Gasparri pač povedati, kako je do njih prišel. Sami od sebe mu pač niso prisli na mizo. Kot se je izvedelo v sodnih krogih, pa naj bi Cotognini med predhodno preiskavo priznal, da je svojemu bivšemu nadrejenemu posredoval podatke, za katere ga je zaprosil.

POTRKALA NA VRATA IN VDRLA V STANOVANJE

Priletna ženica odgnala roparko

Ko je 84-letna C.I. odprla vrata, je 28-letna T.M. s silo vdrla v stanovanje ter začela groziti priletni ženski, da ji mora izročiti ves denar. Da bi bila bolj »prepričljiva«, je zagrabila za kuhinjski nož, ki je bil na mizi. Grozila je, da jo bo celo ubila. Kljub letom pa se C.I. ni dala kar tako, groženj se očitno ni ustrasila, ženski sta se začeli prerivati in napadalka je zbežala. Iz stanovanja v Ul. Baiamonti 75 je sicer odnesla 100 tisoč lir, a tudi nekaj odrgrin po obrazu in desni roki. Nož pa je pustila.

Od tistega dne se je za T.M., ki je sicer rojena v Bassanu del Grappa, izgubila vsaka sled. Kasneje so preiskovalci ugotovili, da ji je zatočišče nudil neki trzaski prijatelj v Ul. Machlig.

Agenti letečega oddelka trzasko kvesture so napadalko ustavili pred nekaj dnevi, saj jo zbrani dokazi bremenijo ropa v obtežljivih okoliščinah. Med drugim jo je tudi napadena C.I. prepoznala na fotografijah krajevnih prestopnic, katere so ji pokazali na kvesturi.

DO ZOB OBOROŽENI NOGOMETNI »NAVJAJCI«

Osebu letečega oddelka, ki je bilo zaposleno v okviru preventivne službe ob nedeljski tekmi Triestina - Carrarese, se je obnašanje skupine nekaterih mladeničev, ki so se pripeljali z vozilom »ford transit« z registrsko tablico MS, zdelo nekoliko sumljivo. Odločili so se, da jih identificirajo, pri čemer je prislo na dan, da s pravimi navijaci, ki so sledili Carrareseju, nimajo prav nič skupnega: bili so že obtoženi prekrškov v zvezi s tujo lastnino, imeli so opravka z mamili, poleg tega so se v preteklosti že »izkazali« ob raznih športnih manifestacijah, tako da so jim prepovedali vstop na stadione (ukrep je bil sicer kasneje preklican).

Tudi pregled vozila je zgovorno potrdil, kakšne namene so imeli: agenti so našli gorjace, bezbolske in lezezne palice ter nož. Vse so zaplenili, dva od osmih mladeničev (stari so bili od 25 do 30 let), in sicer lastnika noža ter tistega, ki je vzel v najem vozilo, pa so prijavili sodnim oblastem.

25. APRIL

Po TV o boju za svobodo v Karniji

Praznovanje Dneva odpornišva zadobiva leto posebnost aktualen pomen. Fasistična diktatura, osvobodilna vojna in partizanski boj so v središču zgodovinskih in političnih analiz, kot se je doslej redko dogajalo. Začelo se je s predvajanjem ameriških dokumentarnih filmov o vojni v Italiji po vsedravnih televiziji RAI, nadaljevalo z izjavami o aktualnosti antifasizma in s pozivom predsednika republike Scalfara o pravem praznovanju 25. aprila.

Da bi osvetlil dogajanja izpred slabega pol stoletja, bo deželni sedež RAI jutri posvetil posebno polurno oddajo partizanski republiki v Karniji, ki jo je pripravil Bruno Damiani. S to oddajo, ki se bo začela ob 14.50, bo trzaski sedež RAI nadaljeval s serijo četrtkovih oddaj, namenjenih deželni kroniki.

V ponedeljek, 25. aprila, pa se bodo ob 14.15 z Ampezza, ki je bilo središče partizanske republike v Karniji, povezali v oddajo prve TV mreže RAI o vsedravnem proslavljanju Dneva odpornišva. Z Ampezza bodo spregovorili msgr. Aldo Moretti, Romano Marchetti, Mario Lizzero in nekatere kurirke iz Karnije, ob partizanskih borbah pa bo prisotnih več kot 40 županov iz občin, ki so bile vključene v Svobodno cono Karnije in Furlanije. Druga pričevanja bodo posredovali iz Ardeatinskih jam, Marzabotta in Bovesa.

DSI / V PONEDELJEK SLOVESNA PODELITEV

Nagrada »Vstajenje« je šla Tonetu Brulcu

Odsotnega nagrajenega avtorja je zastopal dr. Andrej Rot

HELENA JOVANOVIČ

Enaintrideseti prejemnik literarne nagrade "Vstajenje", slovenski pisatelj iz Argentine Tone Brulc se v ponedeljek ni udeležil slovesne podelitve v Društvu slovenskih izobražencev, ker je razdalja prevelika. Na večeru ga je zastopal dr. Andrej Rot, rojen v Argentini, ki se je pred nekaj leti za vedno naselil v Sloveniji. Nagrajenca pa so prisotni "spoznali" z video posnetka.

Ocenjevalna komisija literarne nagrade "Vstajenje" je po pregledu 25 del iz zamejstva in zdomstva izbrala Brulcevo "Vardevanje angelčka" kot najboljšo delo, ki je izšlo v preteklem letu izven slovenskega matičnega prostora. Utemeljitev je na večeru v Peterlinovi dvorani prebral predsednik komisije prof. Martin Jevnikar. Uvodoma se je poklonil pokojni pesnici Ljubki Sorli, večletni članici komisije, in prosil za enominutni molk v njen spomin. V imenu openske Hranilnice in posojilnice, ki prispeva denar za nagrado, je prisotne pozdravil prof. Robert Petaros. Predvsem je poudaril zavzetost in prizadevanje tega denarnega zavoda za podporo kulturnim in športnim dejavnostim v zamejstvu. Nato so prisli na vrsto odlomki iz nagrajene knjige "Vardevanje angelčka" (kar pomeni: bedenje nad angelčkom). Brala sta Matejka Peterlin in Marjan Kravos.

Besedo ob podelitvi nagrade in oceno dela Toneta Brulca je na večeru podala

Od leve Martin Jevnikar, Zora Tavčar - Rebula in Andrej Rot (FotoKrižmančič/KROMA)

prof. Zora Tavčar. Avtor, rojen leta 1927 pri Novem mestu, se je povsem vživel v svoj svet, v katerega ga je postavila usoda: v svet južnoameriških predmestij, velikega Buenos Airesa z njegovim ritmom, se posebej pa skrivnostno vzdusje, v katerega je vpeljevalo seznanjanje z Indijanci v njihovem okolju, je med drugim poudarila. Kot pisatelj prislunke raje tragični plati življenja kot pa vedri in skuša pri tem ostati neprizadeti opazovalec, brez vsakršne sentimentalnosti. V opisovanju je Tone Brulc pravi mojster, je se menila prof. Tavcarjeva, živo in sočno zna prikazovati in obvladati množične prostore, risati portrete ljudi, podobe tako rekoc z dna življenja, pogosto nepismene ljudi, živeče daleč od sodobnega sveta v komaj predstavljeni revščini, a kljub temu ponosno

in dostojanstveno. Ena od največjih odlik Toneta Brulca pa je, in to daje njegovi prozi se poseben čar, cut za skrivnostno, magično, neulovljivo in vseprisotno.

O svojih osebnih spominih na avtorja, ki ga je poznal že od otroških let in se večkrat zadrževal pri njem, je na večeru v DSI povedal nekaj besed Andrej Rot, avtor spremne besede in urednik knjige. Povedal je, kako je delo, po začetnem nezanimanju raznih slovenskih založb, končno izdala Mihelaceva založniška hiša iz Ljubljane. V knjigi "Vardevanje angelčka" je zbranih dvajset crtic pretežno z indijanskimi motivi. Avtorja je sploh pritegnil indijanski način življenja, ker je z njimi delal in delil vse tegobe. Mnoge crtice je Brulc že objavil v revijah v Argentini in tudi v tržaski Mla-

diki. Rot je na večeru se z obzaložanjem dejal, da doslej v tisku ni bilo veliko odmevov na knjigo, in izrazil upanje, da bo nagrada, ki je bil deležen Brulc, spodbudila tudi zanimanje za to izvrstno literarno delo, tako neobičajno za slovensko književnost.

Andrej Rot je nagrajenega avtorja predstavil tudi kot neutrudnega kulturnega delavca v Argentini. Med drugim je z veliko zavzetostjo delal za Slovensko kulturno akcijo (SKA) v Buenos Airesu, sodeluje pri številnih slovenskih zdomskih revijah, vedno pa vneta bere, kolikor le more. Pisati je začel razmeroma pozno, kar pa je prej pozitivno kot negativno, saj so se danes "mnogi ustvarjalci v emigraciji že izčrpali, on pa je sele na začetku poti," kot je ugotovil Andrej Rot.

BARKOVLJE / ZABAVNA GLASBA

Blíža se tretji festival slovenske popevke

Pogovor s Tulliom Možino

NEVA LUKES

Nasi starejši bralci se bodo prav gotovo se spomnili dveh izredno uspešnih festivalov slovenske popevke, ki sta privabila veliko občinstva v takratno dvorano Avditorija ter imela lep odmev tako med pevci kot tudi med člani orkestra, ki je pevce spremljal.

Festivala sta bila v letih 1963 in 1964. Prireditelj je bilo barkovljansko kulturno društvo, pri njegovi organizaciji pa so imeli pomembno vlogo organizator Birsar, pevci in seveda orkester, ki se je takrat imenoval »Miramar«.

Tullio Mozina je eden od navdušencev, ki so želeli, da bi festival slovenske popevke ponovili. To mu je uspelo. Barkovljansko društvo je tudi tokrat sprejelo organizacijo. Skrb za aranžma posameznih popevk je v rokah prof. Aleksandra Vodopivca, medtem ko si je orkester že izbral novo ime in pridno vadi v domu v Bazovici, kjer potekajo sicer vaje Trzaskega partizanskega pevskega zbora.

Festival bo 7. in 8. maja v Kulturnem domu v Trstu. Ponovitev bo nato se v Sportnem centru v Zgoniku, vendar datum se ni določil.

Vsa zadeva je torej stekla. Tullia Možino smo ob tem vprašali, kako je s pripravi prireditvev in kakšni so njegovi spomini na na prva dva festivala.

»Skupno s Marinom Besednjakom, ki je bil v nasi takratni postavi najmlajši glasbenik, in Aleksandrom Vodopivcem smo začeli z vajami in s pripravi na prvi festival slovenske popevke. Takrat je orkester stel okrog 20 članov, danes jih šteje 16. V glavnem smo s Trzaskega, eden od glasbenikov pa prihaja iz Sezane. Orkester ima redne vaje vsak teden v Bazovici; neposredno pred nastopom jih bo imel prav gotovo se več. Zaenkrat ne vadimo se s pevci. Po mojem bi bilo dobro, da bi glasbo posneli na kasete, da bi se lahko pevci potem sami vadili vse do skupnih vaj z orkestrom.«

Največje delo sloni sedaj na glasbeniku prof. Vodopivcu, ki mora aranžirati glasbene pripevke. To ni ne lahko ne kratkotrajno delo.

»Na festivalu bomo predvajali 16 popevk, nam je se povedal Možina. O imenih ne bi se govorilo, ker so se v teku razne spremembe. Mislim pa, da bi se bilo lahko prijavilo več piscev tekstov in glasbe, saj imamo med nami prvih in drugih - zelo dobrih - kar precej. Sedaj bo treba v tem kratkem času, ki nas loči od prireditve, vse to

vskladati.«

Tullio je za tokratni festival pripravil kar tri popevke, ki nosijo naslov: »Pripoved« na besedilo Silvana Križmančiča, »Žerjavica ljubezni« na besedilo Mirana Kosute in pesem »Ponočnjak« na besedilo Aleksandra Furlana.

»Ne vem, če bom na tokratnem festivalu sodeloval tudi kot pevec. Na prvem sem pel, na drugem pa pel in igral kitaro. Takrat je bilo vzdusje in razpoloženje med nastopajočimi in organizatorji enkratno. Vsi smo bili navdušeni, vsi smo sodelovali z veliko vnemo in ljubeznijo. In občinstvo nam je ta naš trud poplačalo z izrednim obiskom, kritika z laskavimi ocenami; v Ljubljani pa so naš festival tudi posneli.«

Tokrat bo imel orkester spremenjeno ime. Zamisel za ime MIX je dal Mauro Keber. Če smo že glasbeniki iz raznih glasbenih skupin, je menil, potem je prav, da zamenjamo ime, ki spominja tudi na mesalno glasbeno mizo. In tako se bo imenoval MIX.

Tullio, skupno z organizatorji, člani orkestra in pevci seveda zeli, da bi festival uspel, da bi ga dobro izvedli orkestrasi in pevci, da bi ga navdušeno sprejelo občinstvo in da bi bil deležen se dobre kritike.

Vse te želje so seveda tudi nase. Zato že sedaj opozarjamo ljubitelje zabavne glasbe na to pomembno prireditev.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO DTTZ "Ziga Zois" z oddelkom za geometre sporoča, da bo roditeljski sestanek za posamezne razrede jutri, 14.4., na sedežu zavoda, Vrdska cesta 13/2: ob 17. uri 3.A, 4.B, 5.B; ob 18.30 4.A, 5.A, 3.B, 5.C.

RAVNATELJSTVO PEDAGOSKEGA LICEJA A. M. SLOMSEK vabi starše na roditeljski sestanek, ki bo jutri, 14. t. m., ob 18. uri.

ČESTITKE

Nasa draga KATJUSA danes skace, plese, poje, se veseli, ker svoj 5. rojstni dan slavi. Anuska jo s poljubčki miri in z njo se torte veselijo. Nonoti ji srce vsojijo vsi.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob drage Kristine Pockar vd. Kalc darujejo sovaščanke Rozina, Celestina, Marija (Gropada 6), Zofka (93), Zofka (4), Tončka (86), Tončka (30), Ivanka (98), Tončka (69) in Milka (99) 100.000 lir za KD Skala - Gropada.

Namesto cvetja na grob Laure Miklavce por. Codiglia daruje Justa Blazic 25.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob Radunke Lazic-Smotlak daruje Godba na pihala Mavrica-Ar-

cobaleno 150.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Renatove mame darujejo prijatelji Armani, Civardi, Jagodic, Kermez, Pischianz in Vittez 60.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Ob 7. obletnici smrti drage mame Milke Rupel vd. Starc daruje hčerka Slava z družino 50.000 lir za Sklad »Mostarske zrtve«.

Ob 1. obletnici smrti Neve Ferjancic darujeta Anica in Silvan 30.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob Eveline Pahor daruje Anita Metelko 30.000 lir za popravilo kontovelske cerkve.

Namesto cvetja na grob Pepija Furlana daruje družina Metelko 30.000 lir za Godbeno društvo Prosek-Kontovel. V isti namen daruje Silva Blazina 30.000 lir za Godbeno društvo Prosek-Kontovel.

Prispevajte
za
Sklad
Albina
Bubniča

+

Zapustila nas je nasa draga

**Anna Gregorich
vd. Usenich**

Pogreb bo jutri, 14. t. m., ob 10. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Zalujoci svojci

Trst, 13.4.1994

+

Po dolgi in mucni bolezni nas je zapustil nas predragi

Srečko Ražem

Pogreb bo jutri, 14. t. m., ob 12.30 iz cerkve v Bazovici.

Zalostno vest sporočajo zena Draga, hči Nataša s hčerko Vijolo, sestra Marija z možem Pepijem, necaka Jozko in Tomo z družinama ter sorodniki

Bazovica, Reka, Zagreb, Sibenik, 13.4.1994

+

Dne 10. aprila se je združil s svojo drago Bruno

Dornello Jugovic

Pogreb bo jutri, 14. t. m., ob 10.30 iz mrtvašnice v glavne bolnišnice v cerkev sv. Jerneja na Opčinah.

Zalostno vest sporočajo svakinje, svaki, necaki ter vsi sorodniki

Trst, 13.4.1994

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

PROSVETNI DOM / PRETEKLO SOBOTO IN NEDELJO

Tudi letos tradicionalna lovska razstava na Opčinah

V Prosvetnem domu na Opčinah je bila v soboto in nedeljo razstava o uplenjeni divjadi, ki jo vsako leto prireja trzaska federacija Lovske zveze na osnovi deželnega zakona o selekcijskem lovu 14/87. Karlo Furlan, član trzaskе federacije Lovske zveze in pokrajinski predsednik pokrajinske zveze Piero Petruzzi sta povedala, da so na razstavi trofeje divjadi, ki je bila uplenjena v lanskem letu. V nasi pokrajini so lovci v lanskem letu uplenili 476 primerkov srnjadi in 19 divjih prasicev. Lov je bil sicer "okrnjen" zaradi prepovedi vstopa na 4000 hektarov zemlje na osnovi predpisov zakona Belci o kraskem parku, v bistvu torej na eni tretjini ozemlja trzaskе pokrajine. Za

lov so lovske družine praktično imele na razpolago 10.000 hektarov površine.

Ob vsem tem gre dodati, da uplenjena div-

jad pripada lovcu, ki pa mora izročiti celjusti in zobovje posebni komisiji, ki vodi natančne statistike o lovu in ugotavlja zdravstveno sta-

nje divjadi, ki živi na našem ozemlju. Na sliki (Foto Ferrari/KROMA) pogled na del razstavljenih lovskih trofej.

SKD Igo Gruden

vabi

na predavanje o domačih zdravilnih zeliščih in o bioenergiji. Gost večera bo dr. Jože Tomažinčič. Predavanje bo v petek, 15. t. m., ob 20.30 v župnijski dvorani.

PD SLOVENE

vabi

danes, 13. t. m., ob 20.30 v Srenjsko hiso v Borštu na

REDNI OBČNI ZBOR

Dnevni red: poročila, pozdravi, razprava, volitve, razno.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
13. aprila 1994
HERMIN

Sonce vzide ob 6.23 in zatone ob 19.48 - Dolžina dneva 13.25 - Luna vzide ob 7.23 in zatone ob 22.27.

Jutri, CETRTEK,
14. aprila 1994
VIDA

VREME VCERAJ: temperatura zraka 8,7 stopinje, zračni tlak 1004,1 mb narasča, brezvetrije, vlaga 65-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 11,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicolò Papagno, Carol Ghezzi, Marta Grotola, Manuele Romich, Irene Flora, Chiara Sponza.

UMRLI SO: 80-letna Maria Luchich, 77-letni Carlo Mermoglia, 76-letna Paola Sacchi, 93-letni Renato Bessi, 85-letna Libera Zelle, 72-letna Laura Gotti, 71-letna Valeria Carli, 85-letna Anna Angelini, 82-letna Teresa Renner.

LEKARNE

Od ponedeljka, 11., do nedelje, 17. aprila 1994.

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 ter od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Oriani 2 (tel. 764441), Miramarski drevored 117 - Barkovlje (tel. 410928).

BOLJUNEK (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Miramarski drevored 117 (Barkovlje), Trg Cavana 1.

BOLJUNEK (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Cavana 1 (tel. 300940).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitna pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.15, 21.00 »Schindler's list«, r. Steven Spielberg.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611
oglasi - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

Donis, harfa. Na sporedu: Zecchi, Berthomieu, Bondon, Spohr in Hilse. Vabljeni!

SLOVENSKI KLUB in Krožek Istria prirejata v sodelovanju s klubom ISTR iz Kopra srečanje s pisateljem Marjanom Tomsicem. Sodelujejo Jasna Cebon, Milan Gregoric, Ace Mermolja in Marino Vocci. V petek, 15. t.m., ob 18. uri v dvorani ACLI (Trst, Ul.sv. Franciska 4).

NSK - Ciklus predavanj o sodobni slovenski književnosti. V petek, 15. t.m., ob 18. uri bo v Gregoricevi dvorani, Ul. sv. Franciska 20 predaval Boris Paternu "Pogled na sodobno slovensko poezijo".

KD IVAN GRBEC vabi na predstavitev pesniških zbirk Marija Cuka in Borisa Pangerca, ki bo v društveni dvorani v petek, 15. aprila, ob 20. uri. Nastopil bo ZPZ Ivan Grbec. Vljudno vabljeni!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV pod pokroviteljstvom Predsedstva Dezele Furlanije Julijske krajine in Vlade Republike Slovenije vabi na slovesni zaključni koncert 25. zborovske revije PRIMORSKA POJE '94 v nedeljo, 17. t. m., ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu. Slavnostni govornik bo minister za kulturo Republike Slovenije Sergij Pelhan. Nastopajo: MoPZ Fantje izpod Grmade iz Devina, Zenski učiteljski pevski zbor Tolmin, MePZ Sv. Stefan iz Vipave, DPZ Vesna iz Kriza, Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec iz Ljubljane, MePZ Primorec - Tabor.

OBVESTILA

SKD I. GRUDEN sporoča, da se je pričelo vpisovanje v poletno središče ZIV ZAV, ki bo od 18. do 30. julija na igrišču SD Sokol v Nabrezini. Prijavnice dobite pri učiteljicah vrtec in sol. Za pojasnila tel. st. 212658 ali 213295.

DANES, 13. t. m., ob 21. uri bo gost Radio Opčine slovenski zunanji minister Lojze Peterle, ki bo v konfaktni oddaji odgovarjal na aktualna vprašanja poslušalcev in novinarjev v Sloveniji in zamejstvu. Poslušalci lahko kličejo na tel. st. 212658 ali 213295.

ZADRUGA "NAS KRAS" vabi člane na redni občni zbor, ki bo v prvem sklicanju dne 17. aprila, ob 20. uri, v drugem sklicanju pa v ponedeljek, dne 18. aprila 1994 v Kraški hiši v Repnu.

SLOVENSKI DIJASKI DOM SRECKO KOSOVEL (tel. 573141) sporoča, da je v teku vpisovanje za POLETNO SREDISCE v Trstu, za letovanje na PTUJU (do 31. maja), letovanje v PORTOROŽU (do 11. junija) in v ZELENEM CENTRU v Vrhopoljah.

TRZASKA KNJIGARNA in SLOVENSKO ZDRAVNISKO DRUŠTVO vabita v petek, 15. t. m., ob 17.30 v Trzasko knjigarno na predstavitev knjige dr. Antona Prijatelja »Pijem, torej sem«. O avtorju in knjigi bo spregovoril dr. Bernard Spacapan.

ZAKAJ SMO KRITICNI DO DRUGIH, kako nas kritičnost ovira v življenju in kako jo lahko obvladamo. Delavnica bo v soboto, 16. t. m., od 13.45 do 19. ure v Dolini. Vodita Viljam in Jozica. Za informacije tel. st. 227041.

TECAJ SHIATZU - japonska masaža stopal za hrbenične težave in proti prehladnim boleznim bo v nedeljo, 17. t. m., od 9. do 13. ure v Domu na Brdini na Opčinah. Prijave na tel. st. 381006 v večernih urah.

ZUPNIJSKI PASTORALNI SVET župnije Sv. Jerneja z Opčin vabi na

predstavitev knjige »Opčine, zgodovinski oris župnije«, ki jo je napisal dr. Ivan Artac. Predstavitev bo v dvorani Hranilnice in posojilnice na Opčinah v soboto, 16. t.m., ob 17. uri.

SKD CEROVLJE - MAVHINJE priredi skupaj s krajevno skupnostjo Gorjansko v nedeljo, 24. t. m. pohod prijateljstva Mavhinje - Gorjansko. Zbirališče ob 10. uri v trgu v Mavhinjah. Na meji bo govor predstavnikov občinskih oblasti, v Gorjanskem bomo postregli s kosilom, sledil bo kulturno zabavni program. Po želji bo za povatek deloval avtobusni prevoz. Za informacije tel. na st. 299335 od 19. do 20. ure.

V CERKVI SV. JERNEJA V BARKOVLJAH bo v soboto, 16. t.m., ob 20.30 koncert nabožne glasbe zbora Jacobus Gallus, ki bo, pod vodstvom Janka Bana, izvedel gregorijanski in protestantski koral ter vrsto skladb trzaskih in tujih avtorjev. Vljudno vabljeni!

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV obvesča, da je na razpolago se nekaj mest za izlet v Ribnico in Kočevsko Reko. Vpisovanje je možno na sedežu v Ul. Cicerone 8 v dopoldanskih urah, tel. st. 360324.

MALI OGLASI

OSMICO ima odprto Frandoli v Slivnem.

OSMICO je odprl Skerk Boris v Praprotnu. Nudi točna in vstekleničena vina.

OSMICO je odprl Maks Komar v Logu. Toci belo in crno vino, vitovsko in malvazijsko.

OSMICO je odprl Maks v Samatorci.

OSMICO sta prvič odprla Milko in Nevena v Salezu - Bajti. Vabljeni.

OSMICO bo imel odprto do 17. aprila Milic v Zagradcu.

OSMICO odpre Lorenzi Zvonimir - Lonjer. Toči belo in crno vino.

PRODAM avtomobil Panda 750 CL, letnik 88, bele barve, prevoženih 24.000 km. telefon 567751 ali 396502.

PRODAM avtomobil Volvo 740 - 16 V, v dobrem stanju, letnik 89. Telefon (0481) 535375.

PRODAM 1.900 kv. m velik vinograd v Podlonjerju. Tel. v večernih urah na st. 569357.

UNIVERZITETNA studentka nudi lekcije iz angleščine. Telefon 229234.

UNIVERZITETNA studentka nudi lekcije iz francosine in angleščine. Telefon 200051 v večernih urah.

NASLA sem zlat prstan na Korzu Italia v Trstu, tel.st. 369989.

DOKTORICA ekonomije nudi lekcije iz knjigovodstva, trgovinstva, matematike, prava, ekonomije, blagoznanstva in angleščine za vse stopnje po zmerni ceni. Telefon (040)232101.

TISKARSKO podjetje isce operaterje za offset stroj. Pismene ponudbe na: PUBLIEST - Ul. dei Montecchi 6, 34137 TRST pod sifro "Offset".

ISCENO osebo za varstvo starejše osebe. Tel. st. 200393.

ZDRAVA HRANA! Ne obotavljaj se. Teza ni več problem. Kolesterol, celulitis, kopicenje masocbe krvni pritisk, zobna gniloba in druge bolezni ne bodo več ogrozale zdravja! Zajamčen uspeh. Tel. st. (0481) 882172 ob uri obedov.

EXPOMEGO / OD 23. APRILA DO 1. MAJA

Poseben poudarek ponudbi za prosti čas

Na letošnji, 24. izvedbi sejma pričakujejo sodelovanje približno 170 razstavljalcev

Okrog 170 razstavljalcev se bo udeležilo letošnjega mednarodnega blagovnega sejma Expomego, ki ga bodo 23. aprila odprli na razstavišču ob ločnem mostu. Prireditelj, 24. po vrsti, se bo sklenila 1. maja. Po napovedih organizatorjev, Sejmskega podjetja pri Trgovinski zbornici, najstarejša goriska sejmska prireditelj spet išče novo smer. Poleg tradicionalne ponudbe gradbenega materiala, pohištva, opreme, avtomobilov, industrijskih vozil itd, bodo obiskovalci na sejmu našli dovolj bogato ponudbo sportne opreme, orodja, pa tudi predlogov za izlete, za tako ali drugačno dejavnost. Skratka za koristno uporabo prostega časa. Na svoj račun bodo prisli vrtickarji, ljubitelji cvetja, vsi, ki se poleg redne dejavnosti ljubiteljsko ukvarjajo z modelarstvom, oblikovanjem, zbiranjem in podobnim. Posebej naj opozorimo na prisotnost Dezelne ustanove za razvoj obrtništva z razstavo pod geslom Obrtništvo na področju sporta. Na ogled bodo zmaji, superlahka letala, colni, oprema za podvodne spuste, različne priprave za katere narasča povpraševanje, ki se zelo hitro spreminjajo in dopolnjujejo. Takemu trendu pa se uspešno in predvsem hitro prilagajajo zlasti manjša podjetja, ki delujejo na obrtniški ravni. Na temo sporta, rekreacije, družabnosti in preživljanja prostega časa bodo ubrane tudi spremljajoče prireditve.

Tako se bodo na sejmu, v okviru pobude Meetinggorizia, predstavila različna združenja in krožki, ki delujejo na kulturnem, sportnem, turističnem in drugih področjih. Predstavili se bodo z razstavami, srečanji, pogovori, pa tudi s koncerti in drugimi glasbenimi prireditvami. V nekem smislu pomeni prisotnost društev in združenj povratek v začetno obdobje Expomega. Izrazito utilitarnostna usmeritev v kasejših letih, jih je izrinila na rob dogajanja. Zdaj se, kot kaže, casi spreminjajo oziroma so se že spremenili.

Sejem Expomego bo odprt od 23. aprila do 1. maja z naslednjim urnikom: ob delavnikih od 16. do 22. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 22. ure.

KINO

GORICA

VITTORIA 18.00-21.30 »Schindler's list«. Rež. Steven Spielberg, igrajo Liam Neeson, Ben Kingsley, Beatrice Maccola. Dobitnik 7 oskarjev. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.00-19.30-22.00 »Nel nome del padre«.

RAZSTAVE

V LIKOVNI GALERII kina Vittoria na Travniku bodo jutri ob 20. uri odprli razstavo Presenze, ki jo prireja kulturno združenje Exit. Na ogled bodo dela (slike, grafike, fotografije) deželnih umetnikov kot so Mario Di Iorio, Ignazio Doliach, Franco Dugo, Mauro Mauri, Roberto Kusterle, Beate Treptow, Franko Vecchiet in Giuseppe Zigaina.

V GALERII KATOLISKE KNJIGARNE v Gorici je se danes in jutri postavljena prva samostojna razstava mladega goriskega slikarja Hermana Kosica. Ogled je možen po urniku delovanja knjigarn.

PRIREDITVE

KNJIGO PROF. TONETA FERENCA

o »Ljubljanski provinci« pod italijansko okupacijo bodo predstavili v petek, 15. t.m., ob 17.30 v sejni dvorani pokrajinskega sveta v Gorici. Poleg avtorja bosta spregovorila ravnatelj Furlanskega inštituta za zgodovino odprniškega gibanja dr. Alberto Buvoli in novinar in zgodovinar Marko Waltritsch.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV in KULTURNI DOM GORICA prirejata pod pokroviteljstvom Dezele Furlanije - Julijske krajine koncert v sklopu pevske revije Primorska poje. Koncert bo v Kulturnem domu v Gorici v soboto, 16. aprila, ob 20.30. Nastopajo: moski zbor Andrej Paglavac iz Podgore, moski in mesani zbor Zora iz Kostanjevice na Krasu, moski zbor Matajur iz Klenj, mesani zbor Skala iz Gropade, oktet Godovic, komorni dekliski zbor iz Ilirske Bistrice in mesani zbor Primorje iz Ajdovščine.

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Gorisko prireja ob koncu maja 8-dnevni izlet na Portugalsko z obiskom Porta, Fatime, Coimbre, Lisbone. Polet iz Milana (do tja bo avtobus). Informacije DANES na sedežu in pri poverjenikih. Zaradi rezervacije poleta naj se zainteresirani prijavijo čimprej.

SPD GORICA prireja v nedeljo, 24. t.m., izlet na Dolenjsko, kjer bodo prehodili Trubarjevo pot, druga skupina pa se bo odpeljala v Stično in na Muljavo. Prijave na sedežu danes od 11. do 12. in jutri od 19. do 20. ure. Avtobusni izlet bo, če bo dovolj prijav, drugače bo prevoz z lastnimi sredstvi.

OBVESTILA

DIJAŠKI DOM SRECKO KOSOVEL iz Trsta organizira letovanje v Portorožu od 1. do 11. avgusta in na Ptuj od 1. do 15. julija. Možnost vpisa in informacije na upravi Dijanskega doma v Gorici, tel. 533495.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI.

AL MORO, Carduccijska ul. tel. 530268

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315

POGREBI

Danes ob 8.00 Giulietta Buiatti iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče, ob 9.30 Ines Bozzuffi iz bolnišnice Janeza ob Boga na glavno pokopališče, ob 10.00 Mario Bonassin iz splosne bolnišnice v Trzin, ob 11.00 Elda Cassanega iz bolnišnice Janeza ob Boga na glavno pokopališče, ob 12.30 Alma Tamaro por. Revini iz bolnišnice sv. Justa na glavno pokopališče.

VOLITVE / LJUDSKA STRANKA IN TRANSVERZALCI

Dogovor še ni povsem odpisan

Rešitev v nadstrankarskem kandidatu?

MARKO MARINČIĆ

Kot je bilo pričakovati po zadnjih izjavah voditeljev Ljudske stranke, so se pedsinoči predstavniki te stranke in gibanja transverzalcov razšli brez dogovora. Srečanje, ki so ga priredile sindikalne zveze (zlasti aktivna sta bila tajnika CGIL Giuliano Bon in CISL Vittorio Brancati), torej ni dalo željenega rezultata, pustilo pa je odprto še zadnje, sicer skromno možnost dogovora. Gre za to, da bi do povezave centra in zmerne leveice lahko prislo ne več na osnovi dogovora med strankami in skupinami, temveč zgolj v podpori nekemu uglednemu kandidatu, okrog katerega naj bi zbrali konsenz čim širšega kroga družbenih in političnih sil. Če naj Gorico primerjamo s Trstom to pomeni, da bi bolj kot model Illy, ki je bil izraz med centrom in levico, bila rešitev v modelu Magris, ki se je pojavil kot v nekem smislu "aseptična" kandidatura in so se potem o njej izrekle posamezne sile.

Ta naj bi torej bila poslednja možnost, da se goriske demokratične sile povežejo. V nasprotnem primeru bi desnica ob skupnem nastopu njenih treh komponent (Forza Italia, Alleanza Nazionale, Severna liga) ne imela vsaj približno enakovrednih tekmecev na občinskih volitvah 12. junija. Na pedsinocnjem srečanju, ki so se ga udeležili občinski tajnik LS Leonardo Zappalà s sodelavci, občinski tajnik DSL

Oliviero Furlan in predstavniki drugih komponent gibanja transverzalcov (Bernard Spacapan za SSK, Pecorari, Genovese, Franco in drugi) so prisla do izraza različna gledanja dveh skupin.

Na eni strani se transverzalcji dokaj enotno zavzemajo za čim širše zavezništvo in kandidata, ki naj bil izraz civilne družbe in široke palete demokratičnih sil, na drugi pa se Ljudska stranka boji, da bi v tako širokem zavezništvu izgubila lastno strankarsko istovetnost in prepoznavnost. Spričo tega stališča je pretila nevarnost dokončne prekinitve pogovorov, ki so jo obsli le s predlogom poslednjega poskusa skupne podpore nekemu nadstrankarskemu kandidatu. Zappalà sicer te možnosti ni povsem osvojil, pač pa je napovedal, da bo o njej vodstvo Ljudske stranke razpravljalo nočoj. V primeru načelno pritrdilnega odgovora obstaja torej še možnost dogovora (vpri-sanje je seveda, kdo bi potem potegnil iz cilindra magičnega, za vse sprejemljivega kandidata), v nasprotnem primeru pa bi sel vsak po svoje. To seveda pomeni podariti mestno upravo na zlatem pladnju desnici.

Zappalà nam je včeraj potrdil, da teži LS po vztrajanju v centru, čeprav se je ta opredelitev na političnih volitvah izkazala za neuspešno in čeprav mnogi menijo, da to pomeni "politični samo-

mor" ostankov KD. Domnevati je mogoče, da po tihem voditelji Ljudske stranke upajo na dogovor s Forza Italia, vprašanje pa je, ali je to gibanje pripravljeno odpovedati se navidez številčno močnejši povezavi z Ligo in neofasisti. Po drugi strani morda kdo v LS upa v razkroj transverzalcov in povratak nekaterih skupin te koalicije v objem centra. Vendar ta možnost spričo številčne premoči desnice ne obeta uspeha, pa tudi morebitni sogovorniki niso videti navdušeni nad ponovnim objemom z LS, ki bi utegnil biti smrtonosen. Tako Bernard Spacapan kot drugi predstavniki sredinsko opredeljenih sil v koaliciji transverzalcov so nam potrdili, da ostaja sodelovanje v tem zavezništvu zanje edina sprejemljiva rešitev.

Sinoči je bilo napovedano tudi srečanje med transverzalcji in "odborom modrecev", to je skupino kulturnikov in drugih uglednih goriskih osebnosti, ki naj bi predlagali možna imena za kandidaturo na zupansko mesto. Spričo izida ponedeljkovega sestanka z LS pa ni pričakovati odlčilnih sklepov na tem srečanju. Bolj je možno, da bodo transverzalcji počakali na opredelitev vodstva LS in nato, ce bo odgovor pozitiven, najbrž se pred koncem tega tedna na skupnem sestanku vzeli v postev ime morebitnega nadstrankarskega zupanskega kandidata.

GRADIŠČE / SREČANJE PRIREDILE ZVEZE CGIL/CISL/UIL

Bolnišnice: veliko besed malo stvarnih odgovorov

Sindikati vztrajajo, da je enotna bolnišnica najboljša rešitev vendar ne gre prezreti stvarnosti in možnosti

VLADO KLEMSE

Poskus sindikalnih zvez CGIL/CISL/UIL, da bi od prerokanja o smotnosti dveh oziroma ene bolnišnice vendarle presli k nekoliko bolj treznemu in predvsem odgovornemu razmišljanju o organizaciji javne zdravstvene službe na Goriskem in v Deželi je le deloma uspel. Na včerajšnjem srečanju v Gradišču - ki se je pričelo s protestom skupine fizično prizadetih, ki zaradi arhitektonskih ovir niso mogli v sejno dvorano občinskega sveta, ki je v prvem nadstropju - smo slišali veliko takih in drugačnih ugotovitev, po drugi strani pa zelo malo jasnih in konkretnih odgovorov na jasno zastavljena vprašanja. Slišali smo tudi predlog sindikalnih zvez, ki ga je posredoval tajnik CGIL Giuliano Bon in ki naj bi pomagal premostiti sedanje stanje zaostrovanja nasprotij in jalovih razprav. Stališče je mogoče strniti v nekaj besed: sindikati, ki so se že od vsega začetka opredelili za eno samo bolnišnico so se danes prepričani, da bi bila to najboljša rešitev, vendar pa se je treba soočiti s stvarnostjo. Danes obstajata v pokrajini dve javni bolnišnici. Tisto v Trzinu je treba vsekakor dokončati, Gorici pa zagotoviti tudi adekvatno bolnišnično ustanovo. Je to vprašanje mogoče rešiti na zadovoljiv način in predvsem kako? Bon je sedanjemu deželnemu odborniku Matassiju in

Predsedstvo na včerajšnjem srečanju v Gradišču - foto Studio Reportage

njegovemu predhodniku Fasoli, ki sta se udeležila srečanja, medtem ko je izredni komisar goriske KZE poslal telegram, zastavil serijo zelo točnih vprašanj, prejel pa zelo splošne odgovore. Najbolj konkreten, čeprav ne najbolj prepričljiv je bil nekdanji odbornik Fasola, ki je dejal, da spričo finančne situacije je danes zelo malo možnosti, da bi si zagotovili financiranje za popolnoma nov projekt. V nečem pa je bilo včerajšnje srečanje le uspešno: poudarjena je bila potreba (in koristnost) da se v dogovoru med političnimi predstavniki - to naj bi bila konferenca zupanov - dogovorijo okvirji bodoče organizacije javne zdravstvene službe na Goriskem. Odbornik Matassij, ki je ob tem podčrtal veljavnost osnovnih smernic ki jih je v osnutku načrta 2. deželnega načrta javnega zdravstva, ki bo v kratkem sel v razpravo, vnesel njegov

predhodnik, je izrazil najširšo pripravljenost, upoštevati predloge, ki jih bo konferenca oblikovala.

Glede konkretnega primera bolnišnic je Matassij dejal, da je pač treba narediti kar je mogoče. Z drugo besedo, dokončati poseg v Trzinu, kajti stanje ene bolnišnice dislocirane na dveh mestih je nevzdržno.

Poudaril je nujnost, da se zatem poskusi izdelati načrt integracije med bolnišnico v Gorici in Trzinu in razvil zatem dolgo razmišljanje

o nastalih in nujnih spremembah v "politični kulturi" kar zadeva obravnavanje javne zdravstvene službe. Mejnik, ki ga je treba vsekakor upoštevati so razpoložljiva finančna sredstva. Za zdravstvo bomo porabili preko dva tisoč milijard, od tega pa bo Dežela morala oskrbeti 350. Bo po včerajšnjem srečanju, kjer recimo ni bilo predstavnikov Pokrajine, dejansko prislo do konstruktivnega sodelovanja ali pa se bodo polemike in spori nadaljevali?

NOVICE

Goriška pokrajina 25. aprila ne bo praznovala osvoboditve temveč "narodno spravo"

Goriska pokrajinska uprava namerava letos dati svoj specifični pečat praznovanju 25. aprila. V izjavi za tisk namreč predsednica Monica Marcolini poudarja, da bodo praznik obeležili »brez vsake oblike votle retorike in (da bodo) s ciljem premagovanja vsakršne ideološke pregrade opravili poklon vsem italijanskim žrtvam v 2. svetovni vojni«. Predsednica razlaga, da ima letos 25. april poseben pomen, ker naj bi ob prehodu v 2. republiko to bil praznik narodne sprave. V duhu preseganja ideoloških pregrad vabi vse predstavnike političnih sil, ki so zastopane v pokrajinskem svetu, naj se udeležijo polaganj cvetja, ki bodo pred lapidarijem deportiranim v spominskem parku, pred grobnico partizanov in spomenikom padlim pripadnikom italijanske vojske na glavnem pokopališču ter pri sinagogi v Ul. Ascoli. Marcolinijeva se modruje, da »je 50 let za omikan narod, kakršen je italijanski, dovolj da izbriše, pozabi predvsem pa odpusti grozote vojne, neglede na to, s katere strani so bile zagrešene«.

SKP o stanju v ladjedelnici

Pokrajinsko tajništvo Stranke komunistične prenoje je objavilo letak (razdeljevali so ga pred ladjedelnico) v katerem opozarja na kritične razmere delavcev manjših podjetij, ki v zakupu opravljajo dela za Fincantieri. SKP se sklicuje na skupino delavcev podjetja CAT, ki bodo ostali brez dela. Razlog za tako stanje vidijo v politiki vodstva ladjedelnice, ki je na široko posegala po zakupu. SKP meni, da bi bilo mogoče težave omiliti, ce bi delavcem podjetij, ki so prevzela dela v zakup, zagotovili enake mezdne in sindikalne pravice, kakor jih imajo delavci ladjedelnice. Morali bi jim nadalje zagotoviti možnost, da izvolijo svoje sindikalne predstavnike z enakimi pravicami in dolžnostmi, kakor jih imajo sindikalni predstavniki Fincantieri. SKP tudi zahteva reorganizacijo proizvodnje, ki bi omogočila, da se takoj vrnejo na delo vsi delavci Fincantieri, ki so trenutno v dopolnilni blagajni.

Severna liga o prosti coni

Obcinsko tajništvo Severne lige sporoča, da bo nočoj ob 20.30 na sedežu stranke v Gorici, Korzo Italia 190, videmski poslanec Roberto Asquini govoril somišljenikom o problemu proste cone.

CONI / SEJA VODSTVA

Novi predsednik izbral sodelavce

Giorgio Brandolin zagotavlja agilnejše in bolj kolegialno vodenje

Novoizvoljeni odbor pokrajinskega olimpijskega komiteja CONI se je pedsinoči sestel na razširjeni seji s predstavniki vseh sportnih federacij, na katero so povabili se ducat zunanjih sodelavcev in izvedencev. Predsednik Giorgio Brandolin je poročal o prvih korakih novega vodstva, ki je bilo izvoljeno 20. februarja. Povedal je, da je ozi odbor zasedal že trikrat in da je kot predsednik goriskega odbora bil izvoljen v deželni odbor (na celu tega je bil potrjen dr. Felluga) kot predstavnik pokrajinskih odborov.

Brandolin je nato predstavil "ekipo" sodelavcev v izvršnem odboru. Podpredsednik je Luciano Zuttion, člana od-

bora Mario Borghes in Claudio Martin, tajnik Livio Bastiani. Ozi so delavci so se Paolo Bresan, Alessandro Garelli, Lucio Iadarola, Massimiliano Stabile in Umberto Sanzin. Prof. Aldo Rosa bo kot zunnaji sodelavec skrbel za Mladinske igre.

Na seji so nato obravnavali organizacijska vprašanja v zvezi s sedezem Coni, prostorski mi vprašanji posameznih federacij, učinkovitjsega povezovanja in delovanja sportnega gibanja, ter načeli nekatera sprecificna vprašanja posameznih panog. Zasedanje vsekakor pomeni začetek novega, agilnejšega in bolj kolegialnega vodenja Conija, za kar se je zavzelo novo vodstvo.

STRANKE / OBČNI ZBOR

Mladinska sekcija SSK obnovila svoje vodstvo

Predsednik je Aleks Pintar, tajnik Mihael Corsi

V petek je goriska mladinska sekcija Slovenske skupnosti priredila občni zbor in zbrala v svojem novem sedežu v Drev. XX. septembra kar lepo število mladih somišljenikov. Uvod v delovanje in naloge mladinske sekcije je pripravil David Grinovero, medtem ko je odhajajoči predsednik sekcije Damijan Terpin izčrpno in obsirno podal svoje zadnje pedsedniško poročilo. Mladim prislekomi in "veteranom" mladinskega strankarskega delovanja je obrazložil politiko in cilje stranke Slovenske skupnosti. Velik poudarek je seveda bil na slovesnosti stranke in njenemu velikemu zavemanju za rešitev večnih manjšinskih problemov.

V tem okviru naj bi mladinska sekcija bila generator, ki stranko poganja naprej z novimi energijami in idejami. Nova volilna ureditev je v Italiji po besedah Damijana Terpina vzela mesto manjšim strankam, ki se tako lahko pogajajo samo pri lokalnih omizjih.

Bernard Spacapan je zbrani mladini prinesel pozdrave vodstva stranke in jim na kratko orisal težave, pred katerimi se je znašla naša skupnost po izidu zadnjih volitev.

Po poročilih se je razvila zanimiva debata o zadnjih volitvah, o strankini povezanosti s svojo volilno bazo in njenem odnosu z ostalimi slovenskimi organiziranimi komponentami na goriskem območju. Nove

pripadnike mladinske sekcije so predvsem zanimali bodoči obeti za stranko in njena strategija za osveščanje in sirjenje volilnega konsenza.

Sledile so volitve izvršnega odbora, predsednika in tajnika. Ker pri ložnost ni dopuščala preveliko mero formalnosti, so bili vsi prisotni izvoljeni v izvršni svet, ki je potem lahko izvolil svoje najvišje predstavnike. Na tajnih volitvah sta bila imenovana na pedsedniško oziroma tajniško mesto Aleks Pintar in Mihael Corsi, medtem ko se je drugih pet prijavilo za predstavniško mesto na deželnem obcnem zboru SSK, ki bo naslednjo soboto in nedeljo v Trstu in na Proseku. (et)

ZBOROVANJA / NEZADOVOLJSTVO

Protestni shod upokoјencev

Predlagani zakon posega v pravice upokoјencev

KOPER - Koprski zveza društev upokoјencev, obalni sindikat upokoјencev in območna organizacija Demokracije stranke upokoјencev Koper prireјaje danes, ob 17. uri, v koprskem gledališču protestno zborovanje.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so organizatorji protestnega zborovanja povedali, da želijo tako izraziti nezadovoljstvo zaradi ponovnega poseganja v pravice upokoјencev.

Zakon, ki ga je vlada RS poslala državnemu zboru v obravnavo in sprejem po hitrem postopku, je po mnenju upokoјencev krivičen, njegova uveljavitev pa bo imela za posledico zmanjševanje pokojnin. S tem bo ogrožena socialna in materialna varnost upokoјencev, ki je v zadnjih letih ze tako vse slabša.

Upokoјenci zlasti nasprotujejo načinu oblikovanja in sprejemanja zakonodaje, ki neposredno vpliva na njihov položaj, saj poteka brez njihovega sodelovanja in upoštevanja njihovih interesov. Tako se namesto vzpostavljanja pogojev za sklenitev socialnega sporazuma in ohranitev medgeneracijskega dogovora ustvarja socialni in generacijski konflikt. Predlagani zakon ukinja dosedanje možnost sodelovanja upokoјencev pri usklajevanju pokojnin v organih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in to pristojnost prenaša na vlado. Upokoјenci zahtevajo, naj državni zbor predlagani zakon zavrne, pri spreminjanju pravic iz pokojninskega zavarovanja pa naj država zagotovi spoštovanje načel socialnega partnerstva.

Boris Vuk

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA / SKLAD

Stanovanjski sklad precej osiromašen

Manj denarja, kot so sprva pričakovali

POSTOJNA - Poročali smo, da se tudi v postojnski občini, čeprav z veliko zamudo, pripravljajo na ustanovitev stanovanjskega sklada. Glavni cilj sklada bo zbiranje denarja od prodaje družbenih stanovanj na ločenem računu (doslej se je zbiral v proračunu) in njegova namenska poraba.

V minulih dveh letih so namreč v postojnski občini denar, ki so ga zbrali s prodajo občinskih stanovanj, porabili za druge namene. Z ustanovitvijo sklada naj bi končno začeli delati tudi na stanovanjskem področju, vendar bo očitno zanj na voljo manj denarja, kot so predvidevali.

Pri sprejemanju predloga odloka o ustanovitvi sklada na zadnji seji IS so

namreč črtali del člena, po katerem naj bi se sredstva za poslovanje sklada zbirala tudi od prodaje his in drugih objektov ter najemnin za poslovne prostore. V sklad naj bi se torej stekal le denar iz stanovanjskih najemnin, prodaje družbenih stanovanj in drugih virov. Vzrok za to spremembo so luknje v proračunu, ki naj bi jih letos pokrivali tudi s tem denarjem, zato se mu pač ne morejo odpovedati, so dejali.

Pri sprejemanju odloka so upoštevali tudi mnenje skupščine, naj v prehodnem obdobju (do oblikovanja novih občin) omejijo mandat predsednika in upravnega odbora sklada. Drugih pripomb poslancev niso upoštevali. V izvršnem

svetu so vztrajali, naj upravni odbor sklada imenuje izvršni svet in ne občinska skupščina, saj so po njegovem mnenju programi sklada in njihovo financiranje tesno povezani s proračunom.

Odločili so se tudi, da sredstev, s katerimi bo razpolagal sklad, ne morejo »zamrzniti«, saj so potrebe in tekoče naloge prevele, poleg tega pa so za letos že sprejeli program na področju stanovanjskega gospodarstva.

Predlagatelj odloka je se povedal, da naj bi »zapravljeni« denar od prodanih stanovanj iz proračuna v sklad prenesli omedvidoma do konca leta 1996, saj proračun tega denarja prej ne bo zmožen vrniti.

Mateja Godejsa

PRIREDITVE / SEJEM

Mednarodni sejem bodo oživili

Prireditve »Primorska razstavlja« bo v začetku julija

KOPER - Že 15 let mineva, ko je bila ukinjena edina večja sejemska prireditve na južnem delu Primorske.

O zamisli, da bi sejem v Kopru ponovno oživili, se je večkrat govorilo, zdaj pa so se te zamisli končno uresničile. Na včerajšnji tiskovni konferenci v koprski območni gospodarski zbornici so predstavili projekt »Primorska razstavlja«. Sejem, na katerem bo predstavljeno gospodarstvo regije in ponudba razstavljalcev iz tujine, bo od 2. do 10. julija letos, za izpeljavo te dokaj ambiciozno zastavljene prireditve pa bo po prvih ocenah treba zbrati okrog 300.000 nemških mark.

Nosilec tehnične izvedbe sejma bo koprski podjetje Doromat, v pripra-

vah pa bodo sodelovale številne ustanove - od koprskih občinskih skupščin, do Turističnega društva in posamezniki, med njimi tudi tisti, ki so bili organizatorji sejma nekoč.

Lastnik podjetja Doromat Matjaž Turk je povedal, da so za sejmišče izbrali prostor poleg osnovne sole Pinka Tomazića na koprski Bonifiki. Sejem naj bi postavili na površini kakih 3000 kvadratnih metrov, lokacija pa je primerena zlasti zato, ker so v bližini številna parkirišča, promet na tem območju pa je dobro urejen.

Te dni bodo poslali 20.000 vabil po vsej Evropi za udeležbo na sejmu in pričakujejo odziv kakih 250 razstavljalcev, zlasti iz dežel skunosti Alpe-Jadran.

Boris Vuk

Slovensko drevo

NOVA GORICA - Pred kratkim je potekala v Otzenhausen v Nemčiji spomladanska skupščina 91 članic mednarodne federacije evropskih his in akademij (FIME) iz vse Evrope. Ob tej priložnosti je bil pod pokroviteljstvom ES, dezele Saar in FIME zasnovan Arboretum Europeum. Na delu gozda, ki ga je lani podrl vihar, so predstavniki evropskih his iz 24 držav posadili drevesa, ki so značilna za posamezna območja. V skupini dreves celinskega območja je posajena tudi slovenska bukev, ki simbolizira predstavlja Novo Gorico. Posadil jo je predstavnik novogoriške evropske hiše Marjan Polanc.

(V. C.)

Marjan Polanc iz Nove Gorice je zasadil drevo v Arboretumu Europeumu

OBČINSKA SKUPŠČINA / ZASEDANJE

Sklepčni le do polovice seje

Še vedno vlada razklanost, ko gre za piranski izvršni svet

PIRAN - Delegati piranske občinske skupščine, ki se jim kljub večkratnim sklicem vse od januarja ni uspelo sestati v zadostnem številu, jim je včeraj vendarle uspelo izpeljati vsaj polovico seje.

Brez zapletov tudi tokrat ni slo. Ze na samem začetku je prišlo do prekinitve, ko so se morale stranke usklajevati o zaporedju, po katerem naj bi razvrstili točke dnevnega reda.

Dosegli so kompromis in najbolj »vročo točko« postavili na sredino dnevnega reda. Pri

tej točki je slo za obvezno razlago občinskega odloka, ki ureja volitve in razrešitve občinskih funkcionarjev.

Delo skupščine je po januarski seji, ko ni bil sprejet predlog za sestavo novega izvršnega sveta, zablokirala spor o tem, ali ima stari izvršni svet, ki je decembra dobil nezaupnico, še mandat ali pa velja za razrešenega.

Po razlagi občinske statutarno-pravne komisije je stari izvršni svet v odstopu, dokler ni izvoljen novi.

Stranke, ki podpirajo

stari izvršni svet, vstrajajo na staliscu, da je s tem, ko je mandatar novega IS vrnil mandat, stari izvršni svet spet potrjen in je z njegovo zamenjavo treba ponoviti postopek vse od začetka, torej tudi ponovno glasovanje o zaupnici.

Ko predlog statutarne komisije ni bil sprejet (zanj je glasovalo 21 delegatov, dva manj kot je potrebna večina), je nekaj poslancev opozicije zapustilo sejo, s čimer so povzročili nesklepnost.

Boris Vuk

FIDES

Sindikat zdravnikov oznanil stavko

SEMPETER PRI GORICI - Sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Fides v sempetški bolnišnici dr. Franca Derganca ni zadovoljen z neizvajanjem in nespoštovanjem sporazuma, ki je bil sklenjen med njim in direktorjem zavoda in se nanasa na plačilo pogojev dela za leto 1992 in lanske leto.

Sindikat meni, da gre za kršenje kolektivne pogodbe. Ker ni videti, da bi uprava bolnišnice naredila ustrezne korake za zadovoljevanje delavcev, je sindikat objavil stavko, ki se bo začela v ponedeljek, 18. aprila, ob 7.30 uri in bo trajala do preklica. Kljub stavki bodo zdravniki nudili bolnikom nujno medicinsko pomoč. Stavko zdravnikov in zobozdravnikov Fides bo vodil poseben stavkovni odbor.

(V. C.)

RJAVI MEDVED NA VIPAVSKEM

Mitko - mali kosmati najdenček pri Ambroževih

Odrasel rjavi medved tehta od 300 do 500 kg

DUPLJE - K Ambroževim smo iz »Republike« prispeli ob medvedkovem kosilu. Mitko, kot ga imenuje Boris in otroci »tako kot mojega sosolca«, je tehtno dejal mali radovednež, ki mu je medvedek z belo liso v obliki ovratnika grizel vezalke), se je nasešil v pasjo domacijo nemškega prepelcarja, na suh in topel prostor.

Od nedelje naprej je radovednežev, predvsem otrok, vedno dovolj, se posebej po predvajanju medvedkovih posnetkov na regionalni televiziji Primorske. »Z imenom ga crkljamo, čeprav je verjetno punca. Spola se nismo ugotavljali,« pravi Lojze. Medvedkov želoček se je od prvega dne ze razširil in dobil je očitno dober tek. »Hranimo ga na dve uri.

Pravkar je pojedel drobno sesekljano banano z belim zdrobom. Predlagali so nam tudi, da bi kmalu poskusili s polento in rižem na mleku. Zelo rad ima mleko na dudo, razredčeno z vodo in osladkano z medom. Navadnega sladkorja pa ne mara. »Prva skrb lovcev in LZS je, da mladič ostane pri življenju, nato pa bodo najdenčku poskušali poiskati stalno bivališče: v zivalskem vrtu ali kje drugod, kjer bi imel dovolj prostora.« Veste, prav rad bi ga obdržal, vsaj za nekaj mesecev, brez obveznosti za kogarkoli. Enako misli tudi družina, saj imamo vsi zelo radi živali,« pravi Lojze.

Z odraslim medvedom se je Lojze ze srečal; spogledala sta se na razdalji dveh metrov. Medvedka z

mladičem je stala na zadnjih nogah. Ucvrla sva jo vsak na svojo stran, se zasmije. Medvedov je na Nanosu kar nekaj. Občasno jih lovci vidijo tudi na obrobju, na območju LD Vipava, predvsem na Gorskah nad Vrhpoljem, kjer se pobojca Nanosa približajo dnu Vipavske doline. Ambrožič je te dni začel studirati vso dosegljivo literaturo o medvedih. Rjavi medved zraste do polne teže 300 do 350 kilogramov v desetih do enajstih letih. Doživi 20 do 30 let, redki celo do 35 let starosti. Samica je spolno zrela ze po treh letih in četrto leto ze lahko ima mladica, običajno enega.

Najverjetnejša razlaga lovcev je, da je medvedka kdo ujel, ko je zasel od matere, in ga odpeljal. Ker ni

Mitko se je hitro spoprijateljil z najmlajšimi (Foto: Artur Lipovž)

vedel, kaj bi z njim, za posest nad njim pa je zagrozila kazen 600 tisoč tolarjev, ga je »izkrcal« iz avta. Ni verjetno, da bi sam pri taval z Nanosa: čez narasli hudournik Bela gotovo ni mogel. Dobra telesna vzdržljivost kaže, da ni mogel biti dolgo ločen od matere... Medvedku kaže dobro in čez leto dni utegne pri-

dobiti 20 do 25 kg teže. Do neke mere ga je mogoče udomaćiti, vendar previdnost ni odveč. Mala kosmata »kroglica« ima ostre zobe in prav take kremplje, kar se vidi na Lojzetovih rokah in nogah. Medvedek se je udomaćil in po dveh tednih bi verjetno ze sledil tistemu, ki ga hrani, menijo. In kaj bo z

Mitkom? Če bo LD odločilo, da mora drugam, se bo treba ukloniti. Morda pa tudi ne: simpatični medvedek je v nekaj dneh postal ljubljencek izjemo velikega števila ljudi, ki so vsi mnenja, da bi moral ostati na Vipavskem in da bodo ze poskrbeli zanj... »Ma ja, Mitko je nas!«

Artur Lipovž

GORICA / DEVETA IZVEDBA FESTIVALA

Film video monitor

Z mesecem zakasnitve zaradi volitev v italijanski parlament se pojavlja 9. izvedba Film video monitorjaja. Predstavitev slovenskega filma in televizijske n video produkcije bo v prenovljenih prostorih Kulturnega doma v Gorici in zaobjema proizvodnjo v letu 1993 do marca 1994 in retrospektivni Hommage, ki je letos namenjen Francu Giraldu.

Slovenska kinematografija bo v Gorici predstavila dva celovečerca, film Morana Alesa Verbič in film Gypsy eyes Vincije Vogua Anzlovarja, ki se čaka na slovensko premiero. Morana je ekološko-mitološka pripoved o skupini devetih ljudi, ki jim džipi in kros-motorji onemogočijo osvojiti nedotaknjeno naravo, nad katero bdi boginja smrti - Morana. Gypsy eyes pa je slovensko-ameriška koprodukcija v angleškem jeziku, v filmu pa se umor diplomata in odkrivanje vzrokov zanj odvijata na kulisi ciganskega življenja.

Studenti sole AGRFT bodo imeli na goriskem festivalu kot vedno svoj poseben program.

Umetniški program TV Slovenija predstavlja tv filma Vaski učitelj (Maja Weiss) in Nasmeh pod pajcolanom (Tugo Stiglic), Dokumentarni program pa bo na FVM-ju predpremierno predvajal video Junaki družga razreda in zadnje delo Filipa Robarja Dorina Nebo nad Zenavljami ... Ali dan, ko nam je Evropa padla na glavo. Mladinski program predsta-

vlja pravljico Makalonca Eke Vogelne in dokumentarni niz Obrti na Slovenskem.

9. izvedba festivala Film video monitor beleži zajeten pregled dvoletnega slovenskega video ustvarjanja (Marina Gržnič/Aina Smid, Zemira Aljabegović/Neven Korda, Sašo Podgoršek, Ema Kugler, Marko A. Kovacic, Jasna Hribernik, Srečo Dragan, Mirko Simić). Kanal A je prisoten v vzorčnim programom. V izboru Naska Križnarja bodo predstavljeni filmi Oho.

Sekcija Ljudje ob meji bo pokazala ustvarjalnost slovenskih obmejnih in zamejskih področij. S Koroske pošilja svoja filma Govorice in Karavanke Stefan Hafner, Andrej Mlakar pa iz Slovenije film Porabje. Svoje prispevke bodo imeli tudi tržaški sedež RAI v Trstu in italijanski in slovenski program TV Koper Capodistria.

Organizatorji festivala bodo na slavnostni otvoritvi v četrtek, 21. aprila, zavrtel film Franca Giraldu Un anno di scuola, petek, 22., bo namenjen predvsem sekciji Ljudje ob meji, v soboto, 23., bodo na vrsti oba celovečerca, slovenski video ustvarjalci in sola AGRFI.

V nedeljo zjutraj bo v mali dvorani Kulturnega doma okrogla miza o predstavljenih delih na festivalu in o odprtih vprašanjih v slovenskem filmskem, televizijskem in splosno medijskem prostoru. Festival bodo zvečer sklenili s predvajanjem televizijskih del.

GLASBA Z OBROBJA / SKUPINA GIOVANNE MARINI

V spremstvu ženskih glasov potovanje po sodobni Italiji

Kantata »La vita sopra e sotto i mille metri« v tržaški Mieli

REVIJALNI TISK

Pestrost in aktualnost Pretokov

Prva redba številka revije je v prodaji v Trstu in Gorici ter tudi v Sloveniji

Slovenska javnost (v zamejstvu in tudi v Sloveniji) je z zanimanjem sprejela prvo redno številko kulturne revije Pretoki, ki jo izdaja kulturna zadruga »Maja« iz Gorice v sodelovanju z goriskim Kulturnim domom, urejuje pa jo Ace Mermolja. Revija je na razpolago zainteresiranim v raznih knjigarnah, tako v Furlaniji-Julijski krajini (Trstu in Gorici), kot tudi v Sloveniji.

V tej, kot rečeno, prvi redni številki, ki nosi naslov »V krizišču sprememb«, se kar trije uvodni članki vežejo na politične spremembe pri nas in okoli nas. Slovenski senator prof. Darko Bratina odgovarja na vprašanja novinarja Dusana Kalca in razkriva nekatere globinske pro-

bleme in premike v italijanski, slovenski in evropski družbi. Bratina izhaja iz svoje senatorske izkušnje, ki jo povzame na razmišljanje in tudi teoretičen način; iz prakse zastavlja vrsto zanimivih tez o prelomih, ki so značilni za čas, ki ga označuje padec svetovnega bipolarizma.

Zelo zanimiv in nadvse aktualen je v tej številki »Pretokov« tudi članek tržaškega zgodovinarja Giampaola Valdevita »Operacija Illy«, ki izhajajo iz nedavnih občinskih volitev podaja nekatere sugestije in predloge za nadaljnjo demokratično rast tržaške družbene stvarnosti.

O življenju v okviru nase manjšinske skupnosti pa kritično razmišlja univerzitetni pro-

fesor Ivan Verč, ki je trdno pričrčan v nujnost korenitih sprememb tudi znotraj naše realnosti.

Pavel Strajn je prispeval svoja gledanja o kočljivem (in kontroverznom) vprašanju multikulturalnosti, nekdanji predsednik Skupine '85 Roberto Dedenaro pa je izpostavil svoje poglede na problematiko meje. Nova številka Pretokov nadalje objavlja se nekatere zanimive prispevke iz literarnega življenja ter recenzije knjig in revij.

Naj ob zaključku se dodamo, da so v tej številki revije objavljene tudi slike slovenskega goriskega likovnega umetnika Rudolfa Saksida ob 10-letnici njegove smrti.

Na glasbenem splavu, ki se na pobudo zadruga Bonawentura v sodelovanju z združenjem More Music za nekaj ur redno zasidra v trzaskem gledališču Miela, je prejšnjo soboto priplul zenski vokalni kvartet Giovanne Marini (foto Ferrari). Tokratno glasbeno potovanje je bilo dvakrat neobičajno, prvič zaradi vsebinske zasnove koncerta in drugič zaradi zasedbe ansambla. Kantata »La vita sopra e sotto i mille metri«, za katero je glasbo in tekste napisala Giovanna Marini, je bila namreč zamisljena kot kratko potovanje po spremenjeni italijanski politični in družbeni sceni s sklicevanji na ljudsko izročilo. Vendar pa so dandanes - kot je tudi pred polno zasedeno dvorano poudarila avtorica - spremembe, o katerih pripoveduje kantata, že skoraj polpretekla zgodovina in tako bi bilo treba glagolom spremeniti čas. Vsekakor pa dogodki oz. njihovo čustveno dožemanje ohranjajo v interpretaciji Giovanne Marini in ostalih treh članic skupine nespremenjen čar in zaradi izredne dodelanosti podajanja prevzamejo poslušalca. Skupina, ki jo poleg Giovanne Marini sestavljajo se Lucilla Galeazzi, Patrizia Bovi in Patrizia Nasini, je namreč z glasovnega vidika zelo uglašena s tem, da pridejo barve posameznih glasov do pravega izraza. Članice kvarteta pa so odlične tako v podajanju umetnih pesmi kot tudi italijanskih ljudskih, med katerimi so se zlasti polno zvene sardinjske. Tudi za priredbe je poskrbela Giovanna Marini, ki je se enkrat dokazala, da je med najboljšimi italijanskimi etnomuzikologi. (bip)

PLOŠČE / 18. APRILA BO IZŠEL ALBUM Z ARHIVSKIMI POSNETKI

Nepozabni Jimi Hendrix

V teh dneh pa bo izšla tudi plošča Unplugged - live album skupine Nirvana

ALES WALTRITSCH

Osemnajstega aprila bo izšel novi album z arhivskimi posnetki velikega ameriškega glasbenika Jimija Hendrixa. Kitarist iz Seattla, ki je zaradi uživanja mamil umrl leta 1970 pri komaj osemindvajsetih letih, je svojo izredno kariero strnil v samih starih letih. Najbolj legendarni kitarist rock scene (njegov izredni stil je se danes cilj vsakega mladeniča, ki se s kitaro loti rock glasbe) je svojo kariero začel s sodelovanjem s številnimi znanimi imeni blues scene in prav temu obdobju je posvečena nova plošča z imenom Blues. Album vsebuje enajst skladb, večina katerih ni bila nikoli izdana na uradnih ploščah. Hendrixa lahko poslušamo v izvedbi skladbe Hear my Train A coming tako z akustično 12-strunsko kitaro kot z električno Fender Stratocaster, skladbo Red House iz njegovega prvega angleškega albuma, hit Once I Had a Woman. Jimi igra z različnimi skupinami: s prvim in zadnjim triom, s skupino Band of Gypsies in s sodelovanjem z Jimom Capalidjem in Jackom Cassidyjem.

Med se doslej ne objavljenimi skladbami je pesem Bookerja T. Jonesa Born Under a Bad

Sign iz leta 1969, potem je na plošči se zanimiva izvedba Muddy Waterjevega klasika Manish Boy, skladbe Jelly 292, Bleeding Heart, Cat fish blues in Electric Red House (zadnji dve smo že zasledili na različnih piratskih ploščah). Album Blues zaključuje alternativna izvedba Hendrixovega klasika Voodoo Chile s Capalidjem in Cassidyjem.

Zanimiva in dobra plošča torej, ki - ce po eni strani ne dodaja nič novega vsemu temu, kar smo o Hendrixi že vedeli - po drugi strani potrjuje genialnost tega kitarista, ki je v skopih starih letih spreobrnil rock in nacine igranja na električno kitaro. S tem je začel novo pot glasbenega raziskovanja, interpretacije in ustvarjalnosti, ki bi jo, ce ga ne bi doletela smrt, brez dvoma nadaljeval in izpopolnjeval. Stirindvajset let po njegovi smrti se čakamo na kakega drugega glasbenika, ki bi znal strniti v nekaj minutah glasbe tehniko, inovacijo, interpretacijo in »soul« na podoben način.

Omeniti velja, da je pred nekaj meseci izšla tudi plošča Stone Free, na kateri nekaj znanih imen svetovne rok scene podaja najbolj znane

Hendrixove skladbe. Eric Clapton, Pat Metheny, Cure, Body Count, Jeff Beck, Soundgarden, Pearl Jam in drugi izvajajo najbolj znane skladbe ameriškega kitarista, rezultat je več kot zanimiv.

V letu, ko poteka tudi 25-letnica Woodstocka, najbolj znanega rock festivala vseh časov, bomo gotovo dobili tudi druge posnetke glasbenikov iz tistih let. Jeseni bomo dobili CD s posnetki tistega koncerta, konec leta, ali v prvih mesecih prihodnjega pa naj bi izšel se drugi album Jimija Hendrixa s skladbami, ki jih je pripravljval poleti leta 1970.

V teh dneh bo izšla tudi druga plošča, ki je v zadnjih dneh dneha postala izredno aktualna. Pred meseci so Nirvana, kot številni drugi bendi, nastopili na akustičnem koncertu za glasbeno tv postajo MTV in posneli live album Unplugged. Na tej plošči je slaba ura njihovih hitov, kar obenem predstavlja tudi njihov prvi album z uspešnicami. Po samomoru kitarista Kurt Cobaina, liderja skupine iz Seattla, bo ta Unplugged prav gotovo postal pravi hit letošnje pomladi.

MADŽARSKA / NEKDANJI KOMUNISTI SE VRAČAJO

Volilna kampanja po ameriško

Vodilo Socialistične stranke sta racionalnost in solidarnost

BUDIMPESTA - Madžarska Socialistična stranka (MSZP), naslednica reformatorskih komunistov, si znova prizadeva osvojiti oblast na volitvah, ki bodo 8. maja. Predvolilna kampanja, ki je povsem ameriško uglasena, se je začela prejšnji teden z izjemno profesionalno prireditvijo, ki so ji dajali ton madžarski rockovski pevci v budimpeštanski palači sportov.

V želji, da bi prepričljivo poudarili svoj namen, da ta stranka Madžarsko se močneje zasidra na Zahodu, so kandidati MSZP povzeli tudi znameniti napev angleške skupine Dépêche Mode »Go West«. Takšne ameriške poudarke bo mogoče zaslediti tudi v prihodnjih tednih, ko se bodo vrstile podobne prireditve tudi po drugih večjih mestih na

Madžarskem. Po rockovskem koncertu in nastopih številnih madžarskih igralcev, je požel veliko odobravanje zelo kratki govor, v katerem je predsednik Gyula Horn na kratko povzel program stranke.

Gyula Horn je ta hip drugi na lestvici popularnosti madžarskih politikov z 72 glasovi, za 10 glasov ga prekaša predsednik Arpad Göncz. Madžari se niso pozabili, kasno vlogo je odigral Gyula Horn kot nekdanji zunanji minister zadnje reformatorske komunistične vlade v Budimpešti. Tiste, ki je dodobra pripravila teren za rušenje berlinskega zidu in z njim celotnega komunizma Vzhodnega bloka, ko je leta 1988 prizgala zeleno luč, da je lahko na tisoče vzhodnih Nemcev, ki so bili »na obisku« na Ma-

džarskem, odšlo v nekdanjo Zahodno Nemčijo.

Gyula Horn je v svojem govoru poudaril, da bo MSZP poskrbela za enakomerno razporeditev davkov ter si prizadevala za takšno moderno družbo, ki bo temeljila na učinkovitem gospodarstvu. Takšnem, ki bo znalo povezovati gospodarsko racionalnost z družbeno solidarnostjo. Spričo zaostrene gospodarske krize, v kateri je brezposelnost konec leta 1993 dosegla že 13 odstotkov aktivnega prebivalstva, ob 22, 5-odstotni letni inflaciji ter ob proračunskem primanjkljaju 3, 234 milijarde dolarjev, MSZP prav tako zagotavlja, da bo zaustavila razprodajo tistih dobrin, ki so skupne, ter se lotila boja zoper korupcijo, kot je povedal Gyula Horn.

Ceprav MSZP tako vla-

dne kot opozicijske stranke ocitajo njeno komunistično preteklost, pa je ta stranka ob podpori številnih uglednih strokovnjakov ter največjega sindikata Nacionalne zveze madžarskih sindikatov (nekdanjih komunističnih MSZOSZ) očitno v vzponu, okrepljena po stiri leta trajajočem položaju v opoziciji zoper sedanjo konzervativno koalicijsko vlado. MSZP, ki je leta 1990, na prvih svobodnih volitvah po letu 1948, dobila 10, 89 odstotka glasov, se je tako znasla na celu javnomnenjskih napovedi. Prisojajo ji kar 37 odstotkov glasov in jo uvrščajo pred opozicijsko Zvezo mladih demokratov (FIDESZ) ter veliko konzervativno stranko koalicije Demokratični forum (MDF).

Julia Borbely / AFP

Sporazum med Izraelom in Sirijo je ključ za mir na Bližnjem vzhodu

JERUZALEM - Izrael zeli skleniti mirovni sporazum s Sirijo, tem pogajanjem je celo pripravljen dati prednost, kakor hitro se bo njegova vojska umaknila iz Gaze in Jeriha. »Na voljo imamo leto dni casa, da sklenemo sporazum z Damaskom, kajti potem se bodo začele predvolilne kampanje v Izraelu in v Ameriki in do takrat mora biti vse končano,« je pred kratkim izjavil izraelski zunanji minister Simon Perez. Splosne parlamentarne volitve v Izraelu bodo spomladi leta 1996, istega leta, novembra, pa tudi ameriške predsedniške volitve, za katere se bodo volilne kampanje začele že več mesecev prej.

Pogajanja med Izraelom in Sirijo se bodo znova začela konec aprila v Washingtonu. Izrael in Sirija sta s pomočjo ZDA in Egipta že izmenjali svoje predloge. »Odnosi z Damaskom so veliko boljši kot so bili se pred nekaj meseci,« je izjavil Perez. »Seveda nam Sirija ne bo ničesar podarila. Zahteva vso Golansko planoto, tembolj, ker se sklicuje na primer Sinaja,« je izjavil in pri tem mislil na umik s Sinajskega polotoka leta 1982, po mirovnem sporazumu, ki sta ga sklenila Izrael in Egipt leta 1979.

»Leto 1994 bo leto velikih odloditev,« je pred kratkim izjavil tudi izraelski premier Jicak Rabin in opozoril, »da bo to od Izraela terjalo vrsto bolečih odloditev.« Konec marca je na srečanju z laburistično stranko Rabin prvič spregovoril o »umiku z Golana«, ki ga je Izrael zasedel leta 1967 in priključil 1981. Zdaj tam živi v tridesetih naseljih približno 12 tisoč zidovskih priseljencev.

Rabin in Perez sta v minulih tednih prišla do skupnega zaključka, da je Damask »ključ miru na Bližnjem Vzhodu«, kot je izjavil visok predstavnik zunanega ministrstva. Po njegovem bo mir z Damaskom »izhajal iz sporazuma o regionalni obrambi, v katerega bodo vključene vse države Srednjega Vzhoda, z izjemo Irana, Iraka in Libije«. »S tem sporazumom bo odpravljena grožnja z jedrskimi izstrelki, z določilom o nenapadanju in o omejitvi oborožitve pa bo vzpostavljen sistem skupnega nadzora,« je se dodal. »Druge države, ki bodo z nami sklenile ta mirovni sporazum, se bodo vključile v omenjeni sistem, ki bo skupen za ves Srednji Vzhod, ob sodelovanju in nadzoru ZDA in Rusije,« je se povedal omenjeni predstavnik.

Izrael bo v bodočem mirovnem sporazumu s Sirijo zahteval tudi vzpostavitev diplomatskih odnosov med državama. »Brez miru s Sirijo ne more biti miru z Jordanijo in Libanonom, ne bo napredka pri pogajanjih s Palestinci, teroristični napadi se bodo nadaljevali in desnica bo se naprej zlorabljala kri izraelskih žrtev,« je se povedal omenjeni visoki predstavnik. »Pogajanja s Palestinci so zgodovinskega pomena, toda prav zaradi njih lahko pristanemo v opoziciji, medtem ko bi nam sporazum s Sirijo zagotovil vnovično zmago,« je se povedal ta Perezov sodelavec. Po njegovem »bi bil mir s Sirijo otipljiv, saj bi slo pri njem za dajanje in sprejemanje, medtem ko nas pri Palestincih preganja občutek, da le dajemo, ne da bi karkoli dobili v zameno.«

Sammy Ketz / AFP

NOVA ZELANDIJA

Kamor gredo Britanci, mi več ne bomo šli

WELLINGTON - Nova Zelandija se je dolgo ponasala s svojo vdanostjo nekdanjemu britanskemu imperiju, v zadnjem času pa mnogi napovedujejo konec vezi z monarhijo. Predsednik novozelandske vlade je med drugo svetovno vojno, ko je država stopila na stran zaveznikov, izjavil: »Kamor gredo Britanci, gremo tudi mi.« Leta 1982, med falklandsko vojno, je Nova Zelandija prispevala svojo mornarisko fregato. Ker se Britanija vse bolj zbližuje z Evropo, čuti pa je tudi avstralsko oddaljevanje od angleške krone, je tudi na Novi Zelandiji vedno bolj prisotna ideja o republiki.

Anketa, ki jo je izvedla revija Time, je pokazala, da se za republiko zavzema le tretjina Novozelancev. Clan parlamenta Michael Laws je nedavno predlagal, naj posebna komisija raziše novozelandsko vez z angleško krono. Predlagal je tudi referendum o nadaljnji ureditvi, ki naj bi bil izveden leta 2000.

Novozelandski premier Jim Bolger je lani izjavil, da javnost ne zahteva bistvenih sprememb. Kljub temu pa je njegov namestnik Don McKinnon med lanskim zasedanjem OZN izjavil, da bi se lahko zgodilo, da bo Nova Zelandija sledila avstralskemu vzoru in šla po republikanski poti. Na celu sprememb naj bi bili nekateri pomembni poslovneži. »Čez deset let bo Nova Zelandija drugače urejena in vezi z britanskim imperijem se bodo pretrgale,« je v časopisnem uvodniku zapisal Bob Jones, premožni zemljiški lastnik in nekdanji vodja novozelandske stranke.

Nekdanji premier in profesor ustavnega prava sir Geoffrey Palmer meni, da ni pametno vztrajati pri sedanjem stanju, ko kraljica Elizabeta imenuje guvernerja na predlog »njenih ministrov«. Leta 1995 naj bi Nova Zelandija ukinila britanski volilni sistem, ki deluje po principu proporcionalnega zastopstva, vendar Palmer meni, da ni pravi čas za uvedbo večjih ustavnih sprememb. »Najbolje je, da vrhovni državni poglavar ni politično aktiven,« meni Palmer in omenja kanadski primer. »Kljub včasih zaljivemu razpravljanju o ustavi monarhija nikoli ni bila postavljena pod vprašaj. Na Novi Zelandiji razprava o tem poteka na precej neobičajen način - končen odgovor naj bi bil znan, se preden je sploh postavljeno vprašanje. Politčna razprava se je osredotočila na simbolizem,« je dodal Palmer.

Kljub temu pa privrženci republike poudarjajo, da je simbolizem se kako pomemben. »Meni veliko pomeni. Nam in svetu da vedeti, da smo brez pravic. Se vedno smo le britanska kolonija in sami se identificiramo kot Britanci. Dokler priznavamo britansko krono, se zavedamo, da nismo samostojen narod,« je izjavil Bruce Jesson, urednik časopisa The Republican. »V preteklosti smo le sledili Britancem; sodelovali smo v vojnah in trgovali tako, kot je Britancem ustrezalo. Delali smo vse po njihovem zgledu. Ker je postala vloga Velike Britanije za nas manj pomembna, je oslabila tudi njena moc. Zdaj nam ni mogoče le ukazovati,« je dodal Jesson, ki meni, da je tedaj več zagovornikov republikanske ideje. Jesson tudi nasprotuje Palmerjevi tezi, da je vrhovni guverner apolitičen: Cath Tizard izhaja iz nekdanje laburistične stranke. Sedanja razprava pa ni nasla skupnega jezika z novozelandskim institutom. »Preteklosti ni mogoče izbrisati, treba jo je graditi in izpopolniti,« je izjavil direktor instituta Raymond de Souza.

Simon Louissou / Reuter

ŠVEDSKA

Evropska unija ogroža državni zakon o omejeni prodaji alkohola

ANDREW HUDDART / REUTER

novni sporazum Evropske unije.

Franzen je pretekli teden zjutraj pričel prodajati litrske steklenice belega in rdečega vina, uvoženega iz Francije, Italije in Španije. Do poldneva je razveselil 26 kupcev, potem pa so se v trgovini pojavili trije policisti v civilu, mu prepovedali nadaljnjo prodajo in zasegli preostanek »dokaznega gradiva«. »Dejali

so, da me bodo prijavi zaradi utemeljenega suma kršitve zakona o razpečevanju alkohola,« je razlagal dobrovoljni 58-letnik. »Prav, sem rekel in jim ponudil posetnico svojega odvjetnika.«

Svedska zakonodaja določa, da sme pijače, ki vsebujejo več kot tri odstotke alkohola, v drobno prodajo ponuditi le državno podjetje Systembolaget. Ta pooblašeni

prodajalec je leta 1992 v svojih 900 trgovinah ustvaril za 2, 45 milijarde dolarjev prometa.

Prezivetje monopola je bila pomembna zmaga vlade, ki trdi, da je državni nadzor nujen, saj je le tako mogoče zascititi Svede pred »nevarnostmi pogostejšega uživanja alkohola«. Franzen pravi, da ga s takimi argumenti pac ne bodo prepričali, saj nekaj steklenic vina in ni-

zkoalkoholnega piva na policah majhnih prodajal res ne bo poslalsalo nacionalnega zdravstvenega stanja.

Svedi so se že navadili v dolgih vrstah čakati pred Systembolagetovimi trgovinami, kjer morajo za steklenico tretjerezrednega škotskega viskija placati kar 250 kron. V zadnjem času pa se je to podjetje odločilo za novo, agresivnejšo tržno strategijo in bogatejšo ponudbo ter uvedlo samopostrežni način prodaje. Seveda je ena izmed posledic takih sprememb, da majhni lokalni trgovci izgubljajo vse več zaslužka. »Zanje je vino le kaplja v morju dobička,« se je pritožil Franzen, »mi pa ga potrebujemo za prezivetje.«

Majhni trgovci z alkoholnimi pijačami se svobodne konkurence veselijo, vlada pa se boji »nacionalnega alkoholizma«

VELIKA BRITANIJA / ŽIVLJENJE BREZ DELA

Brezposelnost ni nobena tragedija

Izšel je priročnik z nasveti za brezposelne, poglobitno je ohraniti samospoštovanje

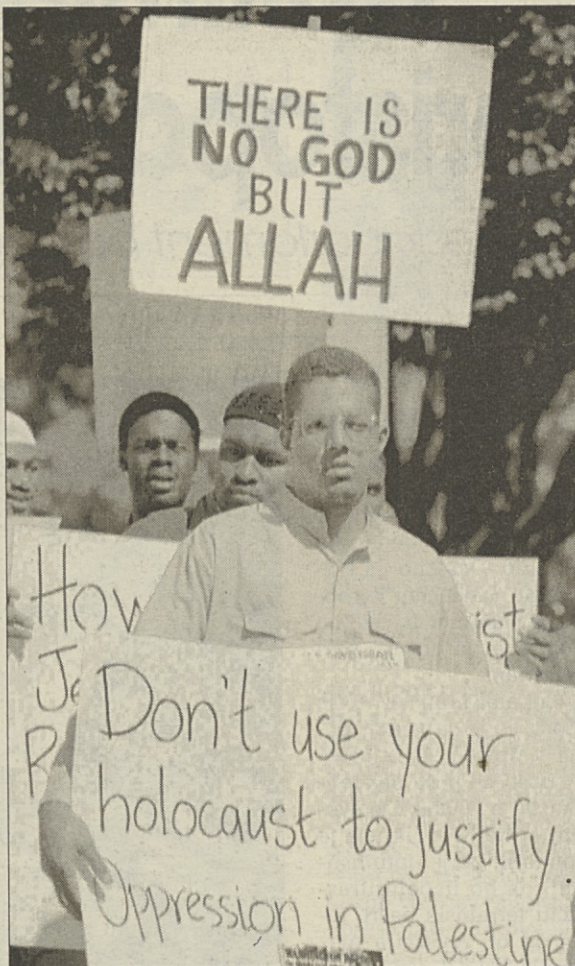
LONDON - V teh težkih casih ni nobena tragedija, če kdo ostane brez službe. Se več, trenutek, ko izgubi službo, lahko postane celo »najlepši v življenju«.

V Londonu, prestolnici države z 10 milijoni brezposelnih, je izšel priročnik za tiste, ki nehoti ostanejo brez dela in ne najdejo izhoda iz te situacije. Priročnik je poln dragocenih nasvetov o tem, kako se lahko človek znajde. »Life without work« (Življenje brez dela) svetuje, kako ravnati in izkoristiti svoja nagnjenja, predvsem pa razlaga, kako je mogoče ohraniti hladno kri in ne zabresti v krizo brez izhoda. Priročnik seveda tudi svetuje, kako najti alternativno delo, predvsem pa, kako ohraniti zdravje in psihološko ravnovesje.

»Dan, ko ostanete brez službe, lahko postane dan, ko boste odkrili pot do neskončno lepšega življenja,« trdi na začetku svojega priročnika Christine Ingham, brezposelna učiteljica, ki je postala pisateljica, da bi pomaga-

la ljudem v podobni situaciji. Ko ima človek stalno službo, nima časa, da bi mislil nase. Odpoveduje se raznim možnostim, ki mu jih nudi življenje. Ko pa ostane brez službe, se mu odpre nova obzorja in ima končno možnost odkriti samega sebe. Če se človek ne zeli posvetiti svojim konjičkom in cuti potrebo po delu, si lahko poišče namesto celodnevne službe vrsto manjših del. Lahko se na primer posveti manjšim hišnim popravilom ali se z drugimi poveže v združio, ki se ukvarja s podobnimi neobičajnimi, a se kar donosnimi in koristnimi deli. »Brezposelni se lahko posvetijo samim sebi in ugotovijo, kaj želijo in kaj jih v življenju osrečuje, medtem ko ljudje s stalno službo nimajo časa, da bi skušali odkriti svojo pravo osebnost,« trdi Inghamova v svojem neobičajnem priročniku. Brezposelnost se ni konec sveta; postati mora izhodišče za nov način življenja, poglobitno pa je, da človek ne izgubi spoštovanja do samega sebe.

Muslimanski protest proti S. Spielbergu

Muslimanski aktivisti protestirajo proti režiserju Stevenu Spielbergu, ki je govoril v neki kalifornijski šoli (Telefoto AP)

NOVICE

Zapostavljanje nizkih ljudi

LONDON - Zapostavljanje nizkih ljudi je skoraj bolj nevarno kot razizem, pravi v neki razpravi britanski psiholog David Weeks, cigar poseg pa je vse prej kot akademski in nesebičen. Weeks je namreč visok 155 cm in izhaja iz lastnih izkušenj. Vse začnjenja ze v šoli, piše namreč, da je ze tam treba vzgajati višje fante k tolerantnosti, nizje pa, da se ne prepustijo občutku manjvrednosti. Tudi dekleta imajo raje visoke fante, ljudje pa celo mislijo, da so nizki moški manj moški, sploh pa imajo le-ti večje težave pri iskanju dela in pri karieri. Gre pa samo za predodke, trdi Weeks, ki dodaja, da so dijaki v posebnih solah za superinteligentne ljudi v poprečju srednje ali nizke rasti. Toliko za premostitev občutka manjvrednosti...

Študija o razvadah Britancev

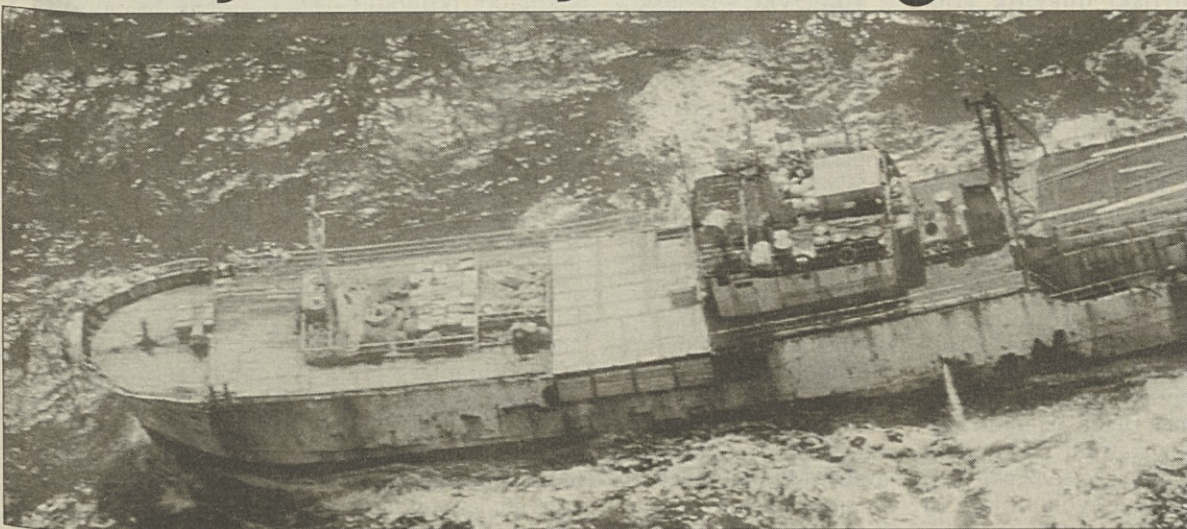
LONDON - Zakaj se hladnokrvni podaniki njegena britanskega veličanstva med svojimi potovanji v tujino predajajo uživanstvu? To je vprašanje, ki so si ga zastavili znanstveniki instituta za sociologijo Univerze v Glasgouu. Ugotoviti bodo morali, zakaj se v tujini obnašajo drugače kot doma. Med najbolj splošnimi razvadami, ki se jim predajajo Britanci v tujini, so alkohol, mamila, hrana in seks, vse seveda v velikih dozah.

Samomor iz obupa

WASHINGTON - Iz obupa, ker se je njegov idol Kurt Cobain, vodja skupine Nirvana, ustrelil, se je neznani ameriški mladenič odločil za isti korak. Tudi on si je prestrelil lobanjo s strelom iz puske. Policijo je o tem obvestil prijatelj, s katerim je delil stanovanje.

ZDA / OBLASTI HOČEJO PREPREČITI IZKRCANJE

Kitajska ladja z emigranti

Ameriška obalna straža nadzoruje kitajsko ladjo Jlin Yinn 1, ki baje prevažala ilegalne emigrante iz Kitajske (Telefoto AP)

VELIKA BRITANIJA / MONARHIJA V VIHARJU

Kgb je nadziral Margaret

Vohun Ivanov je zbiral informacije o angleški kraljevi družini

LONDON - Sovjetska obveščevalna služba KGB je v 60. letih vohunila za princeso Margaret, kraljicino sestro. V moskovskih arhivih se danes hranijo slike, osebna pisma in transkripcije princesinih strastnih telefonskih pogovorov.

O tem je poročal dnevnik Daily Express, ki je včeraj tudi pisal, da so ruski vohuni nadzirali tudi princa Filipa, kraljicinega soproga. Če bi prišlo do tretje svetovne vojne, bi Sovjetska zveza sprožila kampanjo proti angleški kraljevski družini. »KGB-jev načrt je bil, da zbere utemeljene ali neutemeljene podatke, s katerimi bi bilo v pravem trenutku mogoče prizadeti angleško prebivalstvo,« je za londonski dnevnik izjavil Mihajl Ljubimov, tedanji odgovorni za evropski oddelek KGB-ja. Ruski vohuni so zato imeli nalogo, da zberejo čimveč pikantnih podrobnosti o Margaretinem zasebnem življenju, pa tudi o princu Filipu,

znanem osvajalcu zenskih src. KGB je stalno nadzoroval tako Margaret kot njenega ljubimca Robina Douglasa-Huma ter številne druge prijatelje princese, ki je bila takrat poročena s fotografom Tonyjem Armstrong-Jonesom.

Večino informacij o princesinem zasebnem življenju je zbral Jevgenij Ivanov, vohun, ki je imel razmerje s slavno prostitutko Christine Keeler, ki je istocasno imela razmerje z obrambnim ministrom Johnom Profumom, zaradi česar je padla konservativna vlada leta 1963. Ivanov je obiskoval londonske najekskluzivnejše salone, zato so mu v Moskvi poverili nalogo, naj zbere čimveč pikantnih podatkov o kraljevski družini.

Buckinghamška palača, ki se ni komentirala vesti, da je Margaret izsiljeval ljubimec Douglas-Hume, o vsem tem se vedno preudarno molči.

AZIJSKI JUGOVZHOD / VARJENJE PIVA JE V VIETNAMU ZELO DONOSEN POSEL

Vietnamci ljubijo pivo

Domače pivovarne ne morejo zvariti toliko piva, kolikor bi ga Vietnamci lahko spili

HANOI - Leta 1988 je vietnamska vlada ukinila subvencije za hanojsko pivovarno Halimex Company. Dve leti pozneje je tovarna izgubila svojega največjega odjemalca - nekdanjo Sovjetsko zvezo. Izkazalo se je tudi, da ima tovarna preveč zaposlenih, da so neproduktivni in da so stroji zastareli.

Nguyen Thi Ahn Nhan, direktorica te hanojske pivovarne, je izjavila: »Bili smo na dnu.« Kot mnogi drugi, ki jih je doletela podobna usoda, je tudi ona iskala izhod iz težkega položaja - v proizvodnji piva. Vendar pa 7000 pločevink na uro ni izboljšalo položaja tovarne.

»Proizvodnjo moramo povečati in zadovoljiti povpraševanje na trgu,« je izjavila. Njena hanojska tovarna je zdaj sedež Jugoazijske pivovarne (South Asia Brewery - SEAB).

»Vsak deseti kupec piva ostane praznih rok,« je se dodala.

SEAB je med najpomembnejšimi vietnamskimi proizvajalci piva, ki si prizadeva za prodor na vedno večji trg.

Nhan je postala znana po znamki piva Halida, ki so ga začeli prodajati maja leta 1992. Z enim od največjih proizvajalcev piva na svetu, danskim Carlsbergom, je lani oktobra podpisala sporazum o skupnem vlaganju. Na trzišču se mora kosati z drugimi znamkami piva - Tigrom iz Singapura, Heinekenom iz Nizozemske in s francoskim BGI, pa tudi s sajgonskimi proizvajalci piva. Omeniti velja, da pivo tihotapijo tudi iz Kambodže in da mora pločevinke uvazati iz Indonezije, zato je povsem razumljivo, da ima Nhan včasih se kako hude glavobole.

»Ljudje radi rečejo, da jezdim tigra,« je izjavila in z nogami nervozno cepetala. »Vsi upajo, da me ne bo vrgl s hrta,« je malce sarkastično dodala.

Ze nekaj časa sodi SEAB med najbolj uspešne vietnamske družbe. Zaradi izgube sovjetskega trga pa je zabredla v hude finančne težave, zato je pozimi leta 1991 Nhan prosila za posojilo; ugodila ji je vietnamska banka za investicije in razvoj.

»Vsi so le čakali in upali, da jim bo

vlada odobrila subvencije. Nihče si ni upal vzeti posojila,« je dodala.

Večina družb je v lasti treh podjetij - Carlsberg je lastnik 35 odstotkov delnic, danski fond za pomoč državam v razvoju ima v lasti 25 odstotkov delnic, nekdanja pivovarna Viet Ha Brewery, ki je v sestavi Halimaxa, pa je 40-odstotni delničar.

Začetna investicijska vrednost je znašala 14, 5 milijarde dolarjev, ko pa bo dosežena načrtovana proizvodnja, 250.000 hektolitrov, bo SEAB vreden

20 milijonov dolarjev. Nadaljnji razvoj naj bi proizvodnjo podvojil.

V pivovarni za zdaj le polnijo v pločevinke, pivo Carlsberg pa dovajajo od drugod. Februarja naj bi stekla proizvodnja piva v hanojski pivovarni; 70 odstotkov piva bo znamke Carlsberg, 30 pa Halida. Vse pločevinke je treba uvažati, kar predstavlja polovico prodajne cene piva. Čeprav je pivo precej drago, je povpraševanje veliko. Restavracije in gostilne pivo jemljejo tako rekoc s tekočega traku.

»Nimamo zaloge. Tudi če bi proizvodnjo desetkrat povečali, povpraševanja se vedno ne bi zadovoljili,« je povedala Nhan.

Tovarna Viet Ha ima letni promet v vrednosti 100.000 dolarjev, SEAB pa od 7 do 8 milijonov dolarjev. Čeprav je davek precej znižal prihodek, je Nhan zaslužila 3 milijone dolarjev, s katerimi je odplačala večino posojil.

SEAB, predvsem pa Carlsberg upata, da sta sele na začetku poti. Svoje izdelke predstavljata kot »visokokakovostne«.

Proizvajata sicer nekaj, cesar si večina Vietnamcev ne more privoščiti.

Za prodor na trgu se potegujejo tudi drugi pivovarji: singapurski Asia Pacific Brewery Ltd. je v južnem delu Hoshinminha novembra odprla tovarno v vrednosti 49 milijonov dolarjev. V njej naj bi polnili tudi pivo znamke Heineken. Sprva naj bi proizvedli 300.000 hektolitrov piva, ze letos pa se bo po napovedih proizvodnja zvisala na 500.000 hektolitrov. Francoska družba BGI je v južni provinci Tien Giang odprla obrat, kjer bodo letno proizvedli 300.000 hektolitrov piva. Na trg bodo poslali tudi sajgonsko pivo - leta 1960 so Francozi ze zgradili pivovarno, v kateri naj bi ze lani proizvedli 90.000 hektolitrov piva.

»Proizvajalci piva tekmujejo med seboj,« je izjavil neki gospodarski analitik. Lani so v Vietnamu zvarili 2 milijona hektolitrov piva; po nekaterih napovedih naj bi se do leta 2000 letna proizvodnja povečala od 10 do 30 odstotkov.

Andrew Quinn/Reuter

NOVICE

Prometni kaos zaradi ponovnega močnega sneženja

DUNAJ - Močno sneženje do nizinj je včeraj predvsem v vzhodni Avstriji povzročilo ponovni prometni kaos. Na skoraj vseh cestah na Stajerskem, Gradiščanskem, v Niziji Avstriji in celo na Dunaju je prišlo do velikih zastojev v cestnem in tudi železniškem prometu. Na avtocestah je prišlo do številnih prometnih nesreč; na Gradiščanskem se je smrtno ponesrečil voznik osebnega avtomobila, ko se je s svojim avtom zaletel v drevo. Tudi na Koroskem so bili gorski prehodi ponovno prevozniki samo z zimsko opremo oz. z verigami. Največ težav so vozniki imeli spet na avstrijsko-slovenskem mejnem prehodu Ljubelj in pa tudi na Jezerskem sedlu.

Večmilijonska škoda zaradi »blokade« Donave

DUNAJ - Nepredvidena »blokada« Donave transportnim podjetjem povzroča škodo v višini več milijonov silingov. Že tri tedne je prekinjen transport tovornih ladij na Donavi zaradi neprehodnih zatvornic pri slovski donavski elektrarni Gabčíkovo. Prva zatvornica zaradi tehničnih poškodb se nekaj mesecev ne bo uporabna, v drugi pa se je v februarju potopila ukrajinska transportna ladja. Na odseku Donave med Dunajem in madžarskim Komárom trenutno nad 100 tovornih ladij čaka na konce »blokade« pri slovski hidroelektrarni. Generalni direktor DDSG-Cargo (dunajske donavske transportne družbe) Gerhard Fuhrmann medtem toži, da »zaprtja Donava povzroča škodo v višini nekaj milijonov silingov.« Dodaten problem transportnih družb, ki se poslužujejo donavske prometne komunikacije: njihove stranke (trgovska podjetja) bi se po daljšem zastoju tovarnega prometa na Donavi lahko odločile za druge prometne zveze.

Letos manj maturantov

DUNAJ - Število maturantov v Avstriji nazaduje. Po rekordnih letih (med 1985 in 1990 so nasteli nad 33.000 maturantov letno) bo letos k zrelostnem izpitu nastopilo samo se 29.606 fantov in deklet. Glavni vzrok za ta razvoj so letniki z manjšim številom rojstev, prav ta trend pa se bo - vsaj po mnenju strokovnjakov Statističnega urada - v naslednjih letih se okrepil. Največ maturantov (nad 15.300) bo letos na višjih poklicno-izobraževalnih solah, na višjih splošno-izobraževalnih solah pa bo letos maturiralo predvidoma 14.200 dijakin in dijakov.

Avstrijska kemična industrija še vedno v krizi

DUNAJ - Avstrijska kemična industrija se po treh težavnih letih še vedno nahaja v resni krizi. Lani je proizvodnja nazadovala za 6 odstotkov (prodnicijska vrednost 84 milijard silingov), izgledi za 1994 so zaskrbljivi. Število zaposlenih je lani nazadovalo za 4, 5 odstotkov na približno 50.000 zaposlenih. Največje izgube so v avstrijski kemo-industriji utrpeli proizvajalci sredstev za varstvo rastlin (minus 45 odstotkov) in lepilnih sredstev (minus 25 odstotkov). Bolje se je godilo producentom tiskarskih barv, tehničnih plinov in domaći farmacevtski industriji.

AVSTRIJA / ZUNANJI MINISTER MOCK IN KANCLER VRANITZKY

Opitimizem glede pristopa z letom 1995

Evropski parlament bo pogodbo obravnaval 4. maja

IVAN LUKAN

DUNAJ/BRUSELJ - Poslanci Evropskega parlamenta bodo 4. maja lahko glasovali o pristopni pogodbi med EU in Avstrijo. Besedilo pogodbe je - čeprav s šesttedensko zamudo - končno na razpolago poslancem Evropskega parlamenta, celotna pogodba pa obsega nad 800 strani.

Zunanji minister Alois Mock se je se včeraj podal v Bruselj, da bi osebno pospešil postopek ratifikacije pogodbe. Ob svojem odhodu z Dunaja je poudaril, da je optimističen, da bo uspelo uresničiti terminski nacrt, torej da bo Avstrija pristopila EU s 1. januarjem leta 1995.

»Vozni red« v zadevi EU je zdaj sledeči: že ta petek bo vlada na izredni seji obravnavala pogodbo, prihodnji teden (18., 21., 22. in 23. aprila) pa bosta skupno zasedala zunanje politični in ustavni pododbor. 27. aprila naj bi zunanje politični pododbor obravnaval tekst pristopne pogodbe oz. poročilo vlade o bruselskih pogajanjih, ustavni pododbor pa predlog ustavnega zakona o pristopu k EU.

5. maja, torej dan po glasovanju v Evropskem parlamentu, pa naj bi državni zbor sklenil zakon o avstrijskem pristopu k Evropski uniji. Le-ta po Avstrijem predložen na referendumu 12. junija. 1. januarja leta 1995 pa naj bi Avstrija - seveda pod pogojem, da se večina volilcev na referendumu izreče za pristop - postala

Zunanji minister Mock je prepričan o avstrijskem pristopu k EU z začetkom leta 1995.

polnopravni član Evropske unije.

Po v zadnjih dneh objavljenih rezultatov javnomenjskih povpraševanj število zagovornikov avstrijskega pristopa stalno raste. Začetek tedna je avstrijski dnevnik »Der Standard« objavil rezultat najnovejše ankete, po katerem zagovarja pristop 49 odstotkov, 33 odstotkov je proti, 18 odstotkov pa je še neodločenih.

Kot smo že poročali, se je vladna koalicija socialdemokratov (SPÖ) in ljudske stranke (ÖVP) javno opredelila za pristop k Evropski uniji, prav tako zagovarja vključitev Liberalni forum (LF) bivše Haiderjeve namestnice Heide Schmidt. Proti pristopu k Evropski uniji pa so se izrekli Haiderjevi svobodnjaki in Zeleni.

KOROŠKA / »HEIMATDIENST«

Kampanja proti EU, odprti meji s Slovenijo in manjšini

CELOVEC - Nemško-nacionalni koroški »Heimatdienst« (KHD) je včeraj na tiskovni konferenci napovedal kampanjo proti pristopu Avstrije k Evropski uniji. Hkrati se je izrekel tudi proti odprti meji s Slovenijo, kritiziral pa je tudi pospeševanje slovenske manjšine na Koroskem.

Predsednik KHD-ja Josef Feldner je ob tej priložnosti obtožil koalicijsko vlado, da le-ta v pogajanjih z EU v Bruslju ni ščitila bistvene interese avstrijskega prebivalstva in samostojnost države. Zato KHD odločno od-

klanja »priključitev« k EU ter zahteva preložitve referenduma, ki je načrtovan za 12. junija letos.

Feldner je dalje sporočil, da so delegati na občnem zboru KHD-ja soglasno izrazili svojo zaskrbljenost, da bodo državljani Slovenije v primeru morebitnega pristopa Slovenije k EU lahko uživali tudi pravice, kot jih zdaj imajo Avstrijci. »Odstranitev meje na Karavankah in preselitev slovenskih družin na Korosko pa bi lahko spremenila tudi etnično sliko v deželi, je zapisano v resoluciji »Heimatdiensta«.

KOROŠKA / PROMET

Načrti Avstrijskih železnic ogrožajo Rož in Podjuno

Odpor prebivalstva in politikov

CELOVEC - Tako imenovana jugovzhodna železniška tangenta, ki jo je ministrski svet že odobril, se naprej buri duhove predvsem prebivalcev in politikov v Rožu in Podjuni na Koroskem.

Zastopnica slovenske Enotne liste (EL) Ingrid Zabltnik je ponovno opozorila na grozeče posledice take železnice in pri poudarila, da bi progla razpela Rož in Podjuno na dve, frekvenca pa bi bila po najnovejših podatkih več sto vlakov na dan.

EL da oklanja projekt ne samo iz naravoscišnih razlogov, temveč tudi iz bojznosti, da bi uresnišitev tan-

gente pomenila tudi konec turizma v obeh dolinah.

Vrhu tega bi gradnja železnice proge predvsem Rožu, ki je že danes nadpovprečno obremenjen, prinesla dodatno breme.

Ostro proti načrtovani visokofrekvenčni železnici skozi Rož in Podjuno se je (v imenu občanov, občinskega sveta in županov Roža) izrekel tudi boroveljski župan Helmut Krainer. Ob tem je opozoril na protestno resolucijo boroveljskega občinskega sveta in svaril pred hudimi posledicami za gospodarstvo in tudi zdravje ljudi v tej doslej še zdravi koroški regiji.

POSOJILNICA CELOVEC

Novi prostori za 105-letnico

Slavnostna otvoritev banke

CELOVEC - Okoli pet milijonov silingov so znasali stroški obnovitve in razširitve poslovnih prostorov Posojilnice-Bank Celovec, ki so preteklo soboto bili slovesno odprti. Banka, ki letos praznuje 105. obletnico svoje ustanovitve, sodi med najstarejše bančne ustanove na Koroskem in je predvsem v zadnjih letih okrepila svojo dejavnost. Tako je v zadnjih petih letih svojo bilanco vsoto domala potrojila, podobne rezultate pa je dosegla tudi pri naložbah in posojilih.

Predsednik upravnega odbora banke Franc Brezjak je na otvoritvi s ponosom ugotovil, se je Posojilnica Celovec uveljavila kot zanesljiv partner ne samo koroškega (sloven-

Častni gost na otvoritvi je bil smučar Armin Bittner.

skega) gospodarstva, temveč tudi v prekomernem sodelovanju, predvsem s Slovenijo.

KOROŠKA / OBČINE

Julija volitve novega župana v Železni Kapli

Haderlap (SPÖ) je veliki favorit

CELOVEC - Kapelski župan Dietfried Haller, ki bo v novi deželni vladi po vsej verjetnosti pristojen za komunalno in agrarno politiko, uradno sicer se ni oddal funkcijo župana, predvidoma pa bo vložil svoj odstop že v naslednjih dneh. Upoštevajoč rokov, ki jih predvidevajo različni zakoni, je z volitvami novega župana v tej dvojezični občini treba računati julija letos.

Glede novega socialdemokratskega kandidata za funkcijo župana je odločitev že padla: za Hallerjevo nasledstvo se bo - z dobrimi možnostmi za izvolitev - potegoval sedan-

ji deželnozborski poslanec Peter Haderlap. Po poklicu je učitelj na gimnaziji v Velikovcu, kjer se poteguje tudi za ravnateljsko mesto.

Kot poroča tednik »nt« v svoji zadnji izdaji, bo Enotna lista za svojega kandidata postavila podžupana Franca Jozefa Smrtnika, Ljudska stranka po bo imenoval svojega krajevnega predsednika Adolfa Welza. Svobodnjaki pa bodo po vsej verjetnosti postavili žensko kandidatko, in sicer Sabino Kerth.

Pri zadnjih volitvah je dobil župan Haller 68, 3 % glasov, Smrtnik 14,8 %, Welz 14,2 % in Kerthova 2, 7 %.

Avstrija: sosedska pomoč Slovaški republikli

DUNAJ - Avstrijska prestolnica se bo angazirala pri energetsko-gospodarski razbremenitvi nesodobnih termoelektrarn na Slovaškem.

Mesto Dunaj in Avstrijski ekološki sklad bosta investirala nekaj deset milijonov silingov v projekt, ki naj bi v 160 kilometrov oddaljenem slovaskem mestecu Nitra (100.000 prebivalcev) tamkajšnje kompresijsko postojanko za zemeljski plin usposobil za produkcijo in izkoriščanje toplotne energije.

Hkrati naj bi zgradili tudi novo termocentralo na osnovi bio-mase. Glavni vidik je toplotna oskrba Nitre.

Ce bo avstrijski projekt uspešen, bodo lahko uknili delovanje tamkajšnjih dveh termičnih elektrarn, ki s sežiganjem rjavnega premoga močno bremenita okolje. Sosedska pomoč naj bi se dvojno obrestovala: Avstrijci bi radi dokazali, da je mogoče uresničiti alternativne inšitve pri proizvodnji toplotne in električne energije, avstrijska industrija pa pričakuje nadaljnja naročila.

Kot smo poročali, je v zadnjih mesecih nekaj privatnih avstrijskih investitorjev sklenilo pogodbe za skupne projekte na Slovaškem (I.Sch.)

CELOVEC

Spomin na izgon koroških Slovencev

CELOVEC - Slovenski znanstveni institut v Celovcu, Institut za sodobno zgodovino celovske univerze in Zveza slovenskih izseljencev prirejajo ob 52. obletnici pregona koroških Slovencev prirejajo v četrtek, 14. aprila, s pričetkom ob 20. uri, v občinskem centru Sentrupert v Celovcu spominisko prireditev.

Na sporedu bo pozdrav predsednika ZSI Jozeta Partla, predavanje univerzitetnega docenta Karla Stuhlfarrerja, branje odlomkov iz spominov izseljencev in iz zandamerijskih protokolov, predstavitev knjige o pregonu koroških Slovencev leta 1942 pod naslovom »Narodu in državi sovražni« ter nastop pevskih skupin. Prisrčno vabljeni.

POGAJANJA VLADNE KOALICIJE

Jeseni tudi državne volitve?

LJUBLJANA - Državne parlamentarne volitve za letošnji jesen - to je očitno edina resna alternativa dogovoru trojice velikih strank o novi sestavi vladne koalicije. Volitve zahteva predvsem zunajparlamentarna opozicija (Zeleni Slovenije, Slovenska nacionalna desnica), med parlamentarnimi strankami pa Jansevi socialdemokrati. Vendar pa tovrstne zahteve nimajo realne politične teže - dokler se za takšen »izhod v silo« ne bo odločila velika trojica, predvsem liberalna demokracija.

Predčasne volitve so namreč pravno sila zapletena reč. Sestavljalci ustave so s številnimi varovalkami skušali preprečiti ponavljanje se vladne krize in s tem politično nestabilnost države. Predsednik države lahko volitve predčasno razpiše samo v dveh primerih - če se razpusti državni zbor ali če dvakrat zapored ni-

sta izvoljena kandidata za predsednika vlade. Prva različica »samorazpustitve« parlamenta pravno sploh ni urejena, tako da bi se to v bistvu lahko zgodilo samo v primeru, če bi dve tretjini poslancev sklenili, da so nove volitve nujne. To pa je spet zelo malo verjetno; tudi če bi namreč velika trojica in del opozicije

ugotovili, da brez novih volitev ne bo šlo, se s tem ne bodo nujno strinjali tudi poslanci. Čisto banalno je namreč mogoče sklepati, da predčasni volitev ne bo - če so, denimo, točne govorice o ugodnih kreditih za nakup avtomobilov za parlamentarce.

Seveda pa so volitve predvsem zelo nepredvidljiva politična igra. Desna opozicija se je, denimo, s sestopom Janeza Janše dvignila precej visoko na lestvicah, vendar se lahko zgodi, da »mobilizacijski« naboj do jesenskih mesecev bistveno uplahne. Poleg tega je ofenziva desnice smiselna samo v primeru, če računa na ab-

solutno volilno večino in na vladno »novega Demosa«. Če pa bi morala desnica tudi po novih volitvah sestavljati vladno skupaj z Drnovskovo LDS, bi bila seveda bistveno bolj razumljiva »sredinska« taktika kršćanske demokracije. Čeprav so napovedi sila težavne in tvegane, je na temelju prejšnjih volilnih rezultatov mogoče ugotoviti, da ni veliko možnosti »enobarvne« vladavine. Desnica - približno 12 odstotkov Jelincicevih nacionalistov, 10 odstotkov ljudske stranke, 4 odstotke socialdemokratov in 15 odstotkov kršćanske demokracije - skupaj ne dosega zmagovitih 51 odstotkov. Vlado bi lahko sestavljala sama, če bi si pridobila del volilnega telesa LDS in ZL, kar pa je po

najnovejši radikalni ofenzivi zelo malo verjetno.

Zagotovo si predcasnih volitev ne želi kršćanska demokracija, ki se ni utegnila pokazati uspehov svojega sodelovanja na oblasti (ceste), ki pa je izgubila pomemben del volilnega telesa. Združeni listi raziskave javnega mnenja ne kažejo najbolje, poleg tega ni jasno, koliko njenih volilcev bi utegnili »prestopiti« k novi liberalni demokraciji. Čeprav naj bi za listo glasoval »zagotovljen« korpus vo-

lilcev, so volitve ta hip tudi za ZL precejšnje tveganje. Zagotovo predcasne volitve niso prioriteta niti za največjo liberalno demokracijo. Tudi če bo LDS ohranila svoj primat med slovenskimi parlamentarnimi strankami, vlade jeseni zagotovo ne bi mogla sestavljati sama. Tako bi se pravzaprav ponovila zadrega prejšnjih volitev - računica pa bi bila še nekoliko bolj zapletena zaradi premikov od zmerne k radikalni politiki na desnici.

Skratka: cetudi v teh dneh vse parlamentarne in posebej vladne stranke v svojih kalkulacijah na zelo visokem mestu upoštevajo tudi možnost predcasnih volitev, bodo pred končno odločitvijo zagotovo skušale izkoristiti vse druge možnosti. Tako je še vedno bolj verjetno, da nas bo v prihodnjih tednih doletela nova koalicija in ne nekakšna »samorazpustitev« parlamentarne ekipe z napovedjo jesenskih volitev.

Tanja Staric

Nova koalicija ali predcasne volitve? (Foto: B+D)

OBISK IRANSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA

Večja blagovna menjava med državama

Nadaljevanje zunanjepolitičnega in gospodarskega sodelovanja med Slovenijo in Iranom

LJUBLJANA - Iranski zunanji minister dr. Ali Velajati je na povabilo slovenskega zunanjega ministra Lojzeta Peterle pripotoval sinoci na uradni obisk v Slovenijo. Obisk pomeni nadaljevanje zunanjepolitičnih in gospodarskih stikov med državama potem, ko je marca lani obiskal Iran slovenski zunanji minister Peterle, junija pa se minister za promet in zveze Igor Umek s skupino slovenskih gospodarstvenikov.

Maja lani se je na dvodnevem obisku v Sloveniji mudil tudi namestnik iranskega zunanjega ministra Mahmud Vaezi. Junija letos pa bo na povabilo ministra Umeka pripotoval na obisk v Slovenijo iranski minister za promet Ali Akbar Torkan.

Po lanskem obisku obeh slovenskih delegacij v Iranu so se občutno izboljšali odnosi na področju plačeva-

nja zapadlih akreditivov. Po obisku ministra Umeka, ko sta državi podpisali tudi memorandum o soglasju na področju pomorskega, zračnega, cestnega in železniškega prevoza ter telekomunikacij, je Iran poravnaval tudi pretežni del zapadlih terjatev. V naslednjih mesecih je Iran plačal za približno tri milijone dolarjev izvoznih akreditivov, ki so zapadli v plačilo

leta 1992. Podatki o gospodarskem sodelovanju med državama kažejo, da se je lani povečala blagovna menjava med Slovenijo in Iranom. Lani je Slovenija izvozila v Iran za 59,8 milijona dolarjev blaga ali za približno štiri odstotke več kot leto prej. Največ izvoza naprave s tekočimi kristali, dele za motorna vozila, opremo za signalizacijo v prometu, belo tehniko, dvigala in električne transformatorje. Slovenska podjetja so izvajalci tudi številnih gradbenih projektov v Iranu, svoja predstavništva v Teheranu pa imajo Gorenje, Litostroj in Iskra. Slovenija ima od lani tam tudi svoje

veleposlanstvo. Slovenija kupuje od Irana predvsem nafto, olja in bituminozne materiale, ki predstavljajo skoraj 99 odstotkov slovenskega uvoza iz Irana.

Iranski zunanji minister Velajati in slovenski minister Peterle bosta po današnjem dopoldanskem delu pogovorov na ministrstvu za zunanje zadeve podpisala sporazum o sodelovanju na področju kulture, znanosti in izobraževanja. Iranskega ministra bodo sprejeli tudi predsednik vlade Janez Drnovšek, predsednik države Mila Kučan in predsednik državnega zbora Herman Rigelnik. (STA)

ODBOR ZA FINANCE / PRORAČUN

Bodo proračun sprejemali kot zakon?

LJUBLJANA - Odbor za finance je včeraj, ko je bil zadnji dan za vlaganje amandmajev k predlogu letošnjega proračuna, dopolodne obravnaval le dopolnila k samemu besedilu, medtem ko je imel pri amandmajih na številke v proračunu težave, saj je včeraj na temo proračuna zasedalo se pet delovnih teles državnega zbora.

Odbor včeraj ni razrešil temeljne dileme, ki se je tokrat pokazala pri proračunu, in sicer ali naj se proračun sprejema kot zakon ali kot samostojen akt državnega zbora. Sklenil je počakati na mnenje poslovnike komisije.

Vlada, katere stališča je včeraj predstavljala Andrej Engelman iz finančnega ministrstva, je namreč predlagala, da se proračun naj ne bi sprejemal kot zakon. Vlada to pojašnjuje s poslovnikom državnega zbora, ki določa, da zbor sprejema zakone, druge akte in proračun, iz

cesar naj bi izhajalo, da proračun ni zakon.

Nasprotnega mnenja pa je bil, kot se spomnimo, državni svet (včeraj pa tudi predstavniki združene liste), ki so vztrajali pri proračunu kot zakonu. Za nameček se je pojavilo še mnenje sekretariata za zakonodajo, ki pravi, da sta zadolževanje proračuna in proračunska inspekcija možna samo na podlagi zakona. Andrej Engelman je menil, da se bo morala vlada zaradi številnih ugovorov od dileme se enkrat opredeliti.

Sicer pa je vladajoča (za zdaj še) tristrankarska koa-

licija včeraj v odboru za finance delovala usklajeno z mnenji vlade. Člani odbora so tako kot neustreznost in površnost zavrnili vse amandmaje komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve na besedilo zakona, da naj vlada ne bi imela pravice nadzorovati proračunske porabe državnega zbora, ustavnega sodišča in urada predsednika republike.

KVIAZ je z nesrečno formulacijo amandmaja celo predlagala ukinitve kakršnegakoli finančnega in drugega nadzora vseh uporabnikov proračuna. Kopacev odbor je zavrnil tudi amandmaje Zareta Pregla, da bi lahko vlada dajala poročila samo javnim pravnim osebam, znesek za posamezna poročila pa naj ne bi presegal 100 milijonov tolarjev. Andreja Rednak

Različno o seji DZ glede proračuna

Predsednik združene liste in član odbora za finance Janez Kocijancić je na vprašanje, kako bo stranka ravnala pri obravnavi proračuna, dejal, da še vedno - tudi na seji odbora - delujejo konstruktivno, sicer pa bodo glasovali proti proračunu, če dotlej še ne bo jasno, kakšna bo nova koalicija. Slednje bi po njegovem mnenju moralo biti jasno že do seje državnega zbora o proračunu. Predstavnik kršćanskih demokratov v odboru za finance Stane Frim pa je dejal, da stranka podpira v koaliciji že usklajene postavke v proračunu, medtem ko same seje državnega zbora o proračunu navedel, da bodo pogovori z rešitvijo glede koalicije. (A. R.)

ODBOR ZA OBRAMBO / PRORAČUN

Več denarja za požarno varnost

LJUBLJANA - Največji del včerajsje seje odbora za obrambo so člani namenili proračunu za letošnje leto oziroma denarju, ki naj bi ga namenili za obrambo. Zavrnili so vse predloge, ki so skušali prerazporediti denar z obrambnega na druga področja, dolga razprava pa se je »vnela« tudi v zvezi z denarjem za požarno varnost.

Odbor je podprl predlog Ivana Sisingerja (ZL), da naj bi gasilcem namenili več denarja, vzeli pa naj bi ga iz občinskih blagajn. Dnevni red je obetal tudi zanimivo razpravo ob poročilu ministra Kacina o »izvedenih kadrovske spremembah v ministrstvu za obrambo«, ki pa so jo na predlog poslanca Stefana Matusa (SLS) predstavili na prihodnjo sejo, ker članom odbora niso pripravili ustreznega gradiva. Matus je zahteval, kar je odbor podprl, da naj gradivo vsebuje natančne podatke o zaposlovanju in razlogih zanje. Odbor je podprl tudi pobudo za oceno ustavnosti členov zakona o vojaški dolžnosti, ki govorijo

o pravici do ugovora vesti.

»Gasilski lobi« v podobi Ivana Sisingerja in Franca Cernelica je skušal clane odbora prepričati, da požarnovarstveni sistem nujno potrebuje več denarja, saj se bo sicer sesul. Člani odbora in predstavniki vlade so se strinjali, da kaže najti dolgoročno rešitev, vendar ne z licitiranjem z odstotki, ki naj bi jih namenili za požarno zaščito.

Zanimiva je bila tudi točka razno: Stefan Matus je zahteval, da naj predsednik odbora Jozef Koppe pripravi poročilo o obisku obrambnega ministrstva v noči, ko je državni zbor razrešil prejšnjega in imenoval novega

ministra. Koppe je takrat skupaj s Kacinom obiskal dežurne na obrambnem ministrstvu, Matusa pa zanima predvsem namen tega obiska. Koppe se je zavezal, da ne bo pripravil le zahtevanega, pač pa tudi poročilo o primopredaji dolžnosti med nekdanjim in novim ministrom, saj kot je poudaril, je bil navzoč le pri ustni primopredaji dokumentov, kot naj bi poročali mediji. Člani odbora so soglasno sprejeli tudi predlog Franca Cernelica (SKD), da naj obrambno ministrstvo pripravi poročilo o gradnji svoje upravne stavbe za Bežigradom v Ljubljani, predvsem kar zadeva porabo denarja. Tak sklep je razveselil tudi Viko Potocnik (LDS), njen nasmeš pa je opazil in se ga veselil celo Marjan Stanic (SPS). Sejo so v taknem razpoloženju tudi končali. Bostjan Lajovic

FILMSKE NOVICE

17. mednarodni obmejni filmski festival

SELB - Z novim filmom Rainerja Simona Fernes Land Pa-isch (Daljna dezela Pa-ska) se je v četrtek prišel 17. mednarodni obmejni filmski festival v Selbu na Bavarskem. Njegova teža je že po tradiciji na vzhodnoevropskih filmih, kar je prislo do izraza že prvega večera. Najprej se je predstavil poljski režiser Wojciech Marczewski s filmom Alpträume (Alpski sen), zatem pa je premiero doživel se film Helimadoc režiserja Jaromila Jiresa. Marta Mezaros, mojstrica madžarskega filma, je predstavila svoj novi film Embrio. (dpa)

Očka v krilu najbolj priljubljen pri Slovencih

LJUBLJANA - Filmsko komedijo Chrisa Columbusa Očka v krilu si je od premiere 3. marca do 11. aprila na osmih filmskih kopijah v ljubljanskih kinematografih ogledalo kar 118.664 gledalcev, kar predstavlja absolutni rekord letošnjega leta. Film je v kinematografe privabil celo več obiskovalcev kot Jurski park, so sporočili iz Mladina filma. (STA)

Casablanca, nadaljevanje

LOS ANGELES - V Hollywoodu naj bi posneli nadaljevanje filma Casablanca. Družba Warner Books je namreč zadolžila dva pisatelja, da napiseta drugi del filma, leta 1942 nagrajenega z oskarjem; v njem sta glavni vlogi odigrala Humphrey Bogart in Igrid Bergman. Po knjigi z naslovom Casablanca, nadaljevanje, naj bi posneli tudi TV nadaljevanke. Za zdaj ni znano, kdaj naj bi bila oba projekta realizirana. (Reuter)

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 4. do 10. 4. 94)

Prejšnji teden so se izpolnile napovedi in Gospa Doubtfire je prehitela ne samo Jurski park, temveč tudi Cedno dekle (ki je l. 1990 zbralo 59.036 gledalcev), če pa v tem tednu zbere nadaljnjih 1.199 gledalcev, bo izpodrinila tudi Cesarstvo cutil (60.454 gledalcev). S tem je Gospa Doubtfire postala najbolj gledan film v Ljubljani po letu 1988, obenem pa se je uvrstila na 29. mesto na lestvici »Top 30« v obdobju 1964 - 1994, medtem ko je Jurski park z nje izpadel (od Spielbergovih filmov pa na njej ostal le še E. T. - vesoljček, ki s 70.198 gledalci zaseda 16. mesto). Oglejmo si prvih deset z omenjene lestvice (za naslovom navajamo leto premiernega predvajanja in število gledalcev):

1. Top Gun (1987)125.116
2. To so gadi (1978)112.394
3. Amadeus (1985)102.667
4. Strasti (1986)101.624
5. Bitka na Neretvi (1970)92.238
6. Policijska akademija (1985)86.568
7. Ta cudovita bitja (1976)84.018
8. Mazurka v postelji (1972)83.415
9. Ne joci, Peter (1964)82.295
10. Dr. Zivago (1970)79.020

V ljubljanskih kinematografih so začeli premierno prikazovati komedijo Ledena steza, ki je trenutno med najbolj uspešnimi filmi na mednarodnem tržišču. V soboto se je izteklo predvajanje enega najbolj kontroverznih filmov zadnjih let - Zgodilo se je čisto blizu vas (navajamo tudi obisk v Kinoteki, pri skupnem seštevku pa smo dodali se rezultate iz Cankarjevega doma - 518 gledalcev in 207.200 SIT na petih predstavah).

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga st. gledalcev in tretja bruto izkupiček v prejšnjem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosednji skupni seštevke predstav, gledalcev in izkupička.

1. Plezalec / Continental Fun
48 (81) 6.310 (13.427) 2.728.050 (5.930.700)
2. Ledena steza / Cenex
12 (12) 5.604 (5.604) 2.521.800 (2.521.800)
3. Schindlerjev seznam / Karantanija film
14 (55) 4.839 (17.928) 2.335.500 (8.744.300)
4. Klavir / Carnium
13 (22) 4.304 (5.087) 2.143.300 (2.508.700)
5. Romanca v Seattlu / Continental Fun
20 (147) 3.035 (21.608) 1.319.700 (9.571.450)
6. Gospa Doubtfire - očka v krilu / Continental Fun
27 (271) 2.503 (59.256) 1.079.600 (26.232.450)
7. Zivi / Karantanija film
17 (95) 1.782 (18.932) 779.050 (8.368.300)
8. V imenu očeta / Karantanija film
18 (127) 1.312 (14.177) 549.550 (6.221.550)
9. Prava stvar / Carnium
21 (120) 1.034 (7.755) 456.300 (3.410.500)
10. Zgodilo se je čisto blizu vas / Continental Fun
8 (21) 506 (1.921) 174.150 (777.850)

Igor Kernel

Neponovljivi Brando

NEW YORK - Marlon Brando je nastopil v vlogah, ki jih nihče na svetu, ki ve, kaj je kino, ne bo nikdar pozabil: Stanley Kowalski v Tramvaju pozeleznja, Vito Corleone v prvem Botru, divji in zmedeni mladi delavec v filmu On the Waterfront (Na newyorskih dokih, 1954); ta vloga mu je prinesla tudi prvega oskarja. Ko je že dolgo veljal za odpisanega, je leta 1972 spet prejel oskarja za Botra, a ga je odklonil.

Mar je pravično, da se temu neponovljive-mu igralcu, ki je 3. aprila dopolnil 70 let, očita njegove številne slabe vloge? Mar je prav, da ga obsojajo, ker je že nekaj let s hrano zasvojeni starec na pogled že kar groteskno debel? Zagotovo ne, če upoštevamo nekatera dejstva: od nek-daj je zaničeval igralstvo in trdil, da film ni nobena umetnost. »Prav takšno zabavo lahko doživite s prostitutko,« je odgovoril na vprašanje nekega novinarja, ali ne vsebujejo njegovi filmi nepozabnih prizorov. Ali je taksnega mnenja že od začetka svoje kariere, ne ve nihče - lahko pa si mislimo. Brando, ki izvira iz pustinj v Nebraska in je zrasel kot sin razbite pijanske družine, se je lotil igralstva, ker mu nič drugega ni prišlo na

misel. S posredovanjem svoje sestre Jocelyn je prišel v New York in na večih ustanovah, med njimi na Piscatorju, prišel z izobraževanjem. Z neskončnimi psihoanalizami se je poskušal znebiti svojih težav. Na Broadwayu je kmalu prišel do pomembnejših vlog, ceprav so se režiserji pogosto jezili na mladega upornika. Taksna vloga je bil Kowalski v Tramvaju pozeleznja. Režiser Elia Kazan ga je pridobil za ta film, in od takrat mora vsak igralec na svetu v tej vlogi tekrovati z Bran-

dom. Pod Kazanovo režijo je mračni mladenič blestel se v Viva Zapata in Na newyorskih dokih. Za tem so prišli filmi Desiree in vloga Napoleona, vznemirljivi Mark Antonij v Juliju Cezarju, ter simpatične komične vloge v filmih Težki moški, lahka dekleta in Mala cajnica. Sele leta 1971 si je priboril vlogo Botra v re-

ziji Francisa Forda Coppole, in o tem, da bo za to vlogo znova dobil oskarja, ni nihče dvomil. Kmalu po tem je igral glavno vlogo v filmu Bernarda Bertoluccija Zadnji tango v Parizu, ki sicer komercialno ni bil tako uspešen, a kljub temu spada med legendarne filme. Na vprašanje, ali je takrat zares s pomočjo kosčka masla Mario Schneider prisilil v analni spolni odnos, je odgovoril sele leta kasneje: »Bernardo je to hotel, a jaz nisem pristal.«

Pozneje se je za bajna plačila pojavljal v obrobni vlogah, ki pa niso vredne omembe. Pogosto je potreboval denar; njegov atol pri Tahitiju, akcije v prid Indijancem, njegovi mnogi otroci različnih žensk (s katerimi ni bil vedno poročen) ga očitno precej stanejo. Ko je njegov sin Christian, takrat star 32 let, maja 1990 ustrelil ljubimca svoje 20-letne polsestre Cheyenne, je Brando porabil ogromne vsote za njegovo sodno obrambo. A dejstvo, da je brezpogojno scitil svoje bližnje, se mu ni obrestovalo. »Moj brat je ustrelil mojega fanta, ker si me je zeel kot žensko. Moj oče sciti mojega fanta, ker si me je prav tako zeel,« je rekla Cheyenne.

(Helmut Räther, dpa)

Sladko dekle

NEW YORK - Njeno življenje - s štirimi soprog - ni bilo tako pusto in dolgočasno, kot bi človek pripisoval ženski, ki jo je bilo videti v neumnih vlogah v nestetih svetovno uspešnih komedijah. Doris Day je na stara leta, 3. aprila je dopolnila 70 let, odnose z ljudmi popolnoma opustila.

V petdesetih in šestdesetih je bila ljubljena Amerike; v kinematografih njenih filmov ni bilo nikoli preveč. V njih je takorekoč vedno igrala »preprosto, jabolčno sladko dekle, ki se je ne da zapeljati, a ki vseeno nekako dobi Rocka Hudsona ali Caryja Granta«. »Poznal sem jo, se preden je postala devica,« je nekoč sarkastično dejal znameniti Graucho Marx. V filmih je namreč vedno ostajala devica, ceprav se je vse vrtelo okrog seksualnih razmerij (seveda se v »pridnih« petdesetih letih nicesar ni smelo pokazati). Razen preplašene matere ugrabljenega otroka v Hitchcockovem Cloveku, ki je preveč vedel (1956), je imela redkokdaj priložnost pokazati svoj igralski talent. Pravzaprav je bila najprej pevka. V svojem rodnem mestu Cincinnati je, kot hčerka iz Nemcije izvirajočega glasbenega učitelja, pričela prepevati v nočnih klubih. Ko je uspela s pesmijo Day by Day (Dan za dnem), jo je lastnik nekega lokala preimenoval v Doris Day. »Dobro, da me ni slisal, ko sem pela Somrak bogov,« je kasneje rekla. Priljubljena je postala tudi z zimzelenci, kot sta Que sera (Kar ze bo) in Everybody Loves a Lover (Vsakdo ljubi ljubimca). Nato je pričela nastopati v filmih o svetlem svetu, kjer so smešni nesporazumi med zaljubljenecema edina težava.

(Helmut Räther, dpa)

NOVO V KINU

Willy

Free Willy, scenarij Keith A. Walker (po lastni zgodbi) in Corey Blechman, režija Simon Wincer, igrajo Jason James Richter, Lori Petty in Jayne Atkinson, Warner Bros., distribucija Ljubljanski kinematografi, premiera jutri v Celju, Mariboru, Kranju in Domžalah, v Ljubljani prihodnji četrtek.

So otroci in so živali. Ponavadi so v kategoriji favne v filmih nastopali predvsem psi (ker znajo »igrati« in niso predalec od vsakdanje izkušnje), s kiti morilci oziroma orkami pa se otroci doslej nismo igrali. Wily in Jesse sta si podobna v temeljnem dejstvu: oba imata probleme z odraslimi primerki vrste homo sapiens, zato je nekako naravno, da mali potepuh in kit, ki živetari (ločen od »družine«) v premajhnem bazenčku zabavišnega parka, najdeta skupno raven pogovora in ljubezni. Willy resi življenje malleu Jesseju, le-ta pa v zameno spusti orko v nekoliko večji bazen-ocean. Od časov, ko nas je z navihanimi morskimi kužki zabaval Spielberg, se je odnos morskih sadežev do človeka očitno v mnogocem spremenil. Končno: film, ki pride v Ljubljano po slovenski turneji. (T. V.)

Willy in Jonah - v vlažnem in v zlem

Po Apokalipsi, Lovci na jelene, Vodu smrti... pogled z druge strani

Nebo in zemlja

Heaven and Earth, scenarij (po dveh romanih Le Ly Hayslip) in režija Oliver Stone, igrajo Hiep Thi Le, Tommy Lee Jones in Joan Chen, Warner Bros., distribucija Ljubljanski kinematografi, premiera jutri v ljubljanskem kinu Kompas.

Po Vodu smrti in filmu Rojen 4. julija je Oliver Stone posnel se (glede na kritike bi morda ustrezalo »upajmo«) zadnji del t.i. vietnamske trilogije, ki ga men-da obseda že, odkar se je sam vrnil iz Vietnama. Če gre Platoon v središče same vojne in zgodba Rona Kovica govori o mučnih posledicah, potem Nebo in zemlja združuje oboje: govori o deklici Le Ly, ki je do vojne živel v pravi idiliki podezelskega sveta, po tragediji in padcu Saigona pa jo vzame s seboj v Ameriko poročnik Steve Butler. Tridesetletno zgodbo označujejo predvsem komplementarni prehodi z »nebeskega« na »zemeljsko« - od popolne zaveznanosti budistični mitologiji in načinu življenja ter odnosa do prednikov do sveta, ki misli in dela popolnoma drugače. Prvi film, ki je (paradoksalno - iz ZDA) veliko amerisko frustracijo skušal prikazati z očmi in mislimi druge, vietnamske strani. (T. V.)

Oliver Stone bi bil varugo najraje metulj

OBLIKOVANJE

Plečnikovo sakralno posodje po Evropi in ZDA?

LJUBLJANA - Za uredništvo pobude arhitekturnega muzeja, Ministrstva za kulturo in Ministrstva za zunanje zadeve slovenska katoliška Cerkva ne vidi nobenih ovir, je ob prvem posvetu pobudnikov razstave Plečnikovega sakralnega posodja z lastniki Plečnikovih kelihov povedal zastopnik nadškofa dr. Alojzija Sustarja v vili Podroznik.

Zupniki več slovenskih župnij opravljajo namreč bogoslužje s sakralnim posodjem, ki ga je zasnoval najbolj znani slovenski arhitekt Jože Plečnik, pred nekaj leti predstavljenem tudi v pariškem kulturnem centru George-sa Pompidouja.

Zato je za promocijo Slovenije pobuda za razstavo Sakralno posodje slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika zelo dobrodošla, je na sprejemu s predstavniki Cerkve in posameznih župnij, lastnicami različnega Plečnikovega sakralnega posodja, menil minister za zunanje zadeve Lojze Peterle. Kot je povedal, je zanimanje za to razstavo veliko. Na pot naj bi krenila na jesen ali na pomlad '95 v Vatikanu, kar bi bil pomemben simboličen zacetek. Svojo pot naj bi preddvidoma nadaljevala na Dunaju. Zanimanje za razstavo kažejo tudi druga velika evropska mesta, kot so Berlin, Stockholm, London, Pariz, pa tudi ZDA. Razstava naj bi bila leta 1996 predstavljena

tudi v okviru velike razstave o arhitektu Jožetu Plečniku v Pragi, za katero sta pokroviteljstvo prevzela slovenski in češki predsednik Milan Kucan in Vaclav Havel.

Minister Peterle je dejal, da bi država razstavi Plečnikovega sakralnega posodja rada pomagala po svojih močeh, saj po njegovem mnenju takšna razstava vsebuje ne samo sirske zanimanje za slovenskega arhitekta, ampak tudi za Slovenijo samo.

Predstavniki Ministrstva za kulturo Peter Krečič je povedal, da bo za financiranje načrtovane razstave poskrbelo Ministrstvo za kulturo, ob tem pa Cerkve zaprosil, ali bi lahko zupnijam, ki za opravljanje bogoslužja nimajo na voljo drugega sakralnega posodja kot Plečnikovega, pomagali pri nadomestanju teh rekvizitov v času trajanja razstave. Na vprašanja nekaterih zupnikov, kako je poskrbljeno za varnost, sta Krečič in predstavniki podjetja Rokus, ki skrbi za tehnično plat organizacije razstave, Rok Kvaternik, zatrdila, da bodo Plečnikovi predmeti vseskozi za varovani fizično, z alarmnimi napravami ter z zavarovalnimi policami. Za vsak predmet bodo izdelali posebno embalažo, vse skupaj pa bodo prevzeli v trdnih zabojnikih, tako da bodo sakralni predmeti zavarovani tudi v primeru kakršne koli nezgode. (STA)

FILM / PORTRET REŽISERJA OLIVERJA STONEA

Strast in šarm divje zveri

Ljubi zenske in sovraži ljubezenske filme. Namesto tega se je že tretjič posvetil temi Vietnam. Oliver Stone: veliki režiser. In tipičen American.

Oliver Stone ima zaradi utrujenosti čisto majhne oči. Ze stiri dni si brez premora ogleduje filme in zdaj mora ob devetih zjutraj se odgovarjati na naša vprašanja - čeprav sovraži zgodnje vstajanje. Da Pe-king ni dovolil snemanja načrtovanega projekta o Mau na Kitajskem, ga tudi ni spravilo v boljso voljo. Saj bi bil veliki predsednik tema, ki je popolnoma po okusu bojevitiga režiserja: državna, nasprotujoča, zgodovinska. Zato je to jutro Oliverju Stoneu v tla zbo le sedežni red - sedi med dvema zenskama. Ankie, lepa Kitajka iz Nemčije, sedi na njegovi levi, smehlja se mu nakloni pozdrav »dobrodosel v Sanghaju« in mu pod nos pomoli svoj mikrofona. »Hi, Ankie,« se spogleduje sedemindesetletnik in se nevarno nagne na levo, da bi potrepljal roko soga-vornice. Sloves Oliverja Stonea kot zenskarja je legendarni in je dosegel celo Kitajsko, vendar pa na krepotne Kitajke nima takšnega učinka kot na Hollywoodanke. Ne poma-ga mu niti napadalni šarm divje zveri, ker ga, kadar se nasmehe, omili luknjica med zobmi, ki osvaja-lcu zensk daje do-brodušen videz plisastega medvedka.

V Aziji predvajajo Stoneov novi film Med nebom in zemljo, ki je po fil-mih Platoon in Rojen 4. julija zadnji del njegove vietnamske trilogije. Glavno vlogo v Stoneovem filmu prvič igra zenska. Se Oliver Stone ne more otresti spominov na vietnamsko vojno? Kaj je nekdanjega vojaka pripravilo do tega, da se je dvajset let pozneje spet posvetil tej temi? »Te-ga filma ne razumem kot vrtnice,« počasi odgovori režiser. Zanj je le »korak naprej«, saj o času, pomembnem za Američane, pripoveduje skozi oči vietnamske kmetice. Čudovite zenske, se navdušuje

Stone, ki kljub svojemu zivljenju nikoli ni izgubila vere v budizem.

Da se budistični nauk »v enaki meri obrača na čustva in razum«, da »dovoljuje dvom« in da se cloveku kot verniku ni treba podrediti nikakršni cerkvi, vse to odgovarja njegovemu uporniskemu duhu, hrepenenju po harmoniji in smislu za pragmatično. Ko sem ga ob drugi priložnosti vprašala, kaj potrebuje, da je srecen, zvestemu budistu ni bilo treba dolgo premisljevati: »Notranje ravnotežje in mir s samim seboj. In zagotovilo, da imam dobre odnose z drugimi ljudmi. Odnos do planetov, svojih otrok, svoje družine, svojih prednikov. Verjamem, da je clovek dosegel najpomembnejše v življenju, če je postal srecen na tak način.« Kot da bi se zavedal, kako njegove besede dišijo po kadilu in otožnosti, takoj doda, da ga veselijo tudi »drobnarije« vsakdana: »Filmi, dobra hrana, seks, branje - običajne stvari.«

Tri dni pozneje. Oliver Stone bi raje se zadnjic poskušal srečo pri Ankie, kot da bi z menoj hitel na predvajanje filma JFK v kinu v središču mesta in takoj potem na letališče.

Ce bi se, kot uci budi-zem, znova rodil kot zival, kaj bi bil najraje? Metulj, se glasi odgovor, potem bi bil drugo zivljenje vsaj kratko.Nekaj zivali, svoje otroke, goro knjig in se vec filmov bi Oliver Stone vzsel s seboj, ce bi imel možnost, da se vročnosti filmske industrije za eno leto umakne na samotni otok. Se pomembnejša pa bi mu bila družba njegovih »najboljsih prijateljev«.

Vprašam ga, katera zenska v njegovem zivljenju je nanj naredila največji vtis. Veliko zensk, odgovori, kot sem pričakovala. In mi nasteje svoje najljubše igralke: Greta Garbo, Katherine Hepburn, Bette Davis, Meryl Streep. Zenske, sanjari, so »vir energije, nerazločljive in skrivnostne«.

Vedeti zelim, ali to se danes vpliva na njegov odnos do zensk. Oliver

Stone, ki se pravkar že drugič ločuje, odgovori presenetljivo spontano: »Seveda, in kako. Na veliko načinov. To je nekaj, s čimer se ukvarjam zasebno.« To je občutek, da nikoli ni dovolj dober. In včasih tudi zavrnitev in bes. Ampak to, pristavi zamisljeno, ne vpliva samo na njegov odnos do zensk. Vsak clovek ima konec koncev v sebi mosko in zensko plat. »Tudi v meni obstaja zenska plat. In z njo včasih ležim v objemu.«

Se vedno se nismo bistveno približali kinu, obitali smo v zmesnjavi koles, pešcev in avtomobilov, ki je zaprla pot v mestno središče. Vendar se je zdaj kitajski voznik taksija odločil, da bo dokazal svojo nadarjenost za improvizacijo: vključil je opozorilne luči, se prebil iz zapore in nas po nasprotnem voznem pasu pripeljal do cilja.

Iz vrst gledalcev se dvigne mrmranje, ko se v kinu pojavi Oliver Stone. Z vseh strani se valijo lovci na avtograme. Preden se reši v stranski prostor, režiser za trenutek skoraj izgubi živce. Ravno pravi čas za končno sceno se spet pritihočepa v kino. Kot hipnotiziran strmi Stone v kitajske podnapise. Po predstavi razloži publiki, da je ponosen na to, da so film JFK predvajali tudi na Kitajskem. »To je pomemben film, ne samo za Ameriko. Kaže, kako je mogoče izkoristiti vladno moč. Upam, da bodo film JFK tukaj kmalu predvajali tudi v rednem sporedu.« Hudi napadi javnosti nagrajenega režiserja očitno se vedno bolijo. »Vem, da sem s tem zadel v najboljčnejšo točko Americanov. Trdno sem prepričan, da je bil Kennedy žrtve zarote. Te-ga ne morem dokazati, ampak tako čutim,« reče po predvajanju filma, ko se v taksiju spet prebija skozi prekipavajočo prestolnico. Mnenja velikega režiserja. In čisto navadnega Američana.

Iz nemške izdaje revije Elle, prevod K. S.

SIMPOZIJ / BRIŽINSKI SPOMENIKI

O najstarejšem slovanskem pomniku

Nastopilo bo 60 strokovnjakov

LJUBLJANA - Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstveno raziskovalni center SAZU in Institut za slovensko literaturo in literarne vede organizirajo Mednarodni simpozij o Brizinskih spomenikih, ki bo potekal od 14. do 16. aprila 1994 v prostorih SAZU. Na simpoziju, osrednji znanstveni prireditvi letosnjega leta, bo z referati nastopilo blizu šestdeset najvidnejših tujih in domačih strokovnjakov s področja zgodovine, paleografije, jezikoslovja, teologije in literarnih ved. Simpozij bo do spremljale tudi kulturne prireditve, osrednja pa bo v Narodni galeriji s koncertom, posvečenim brizinskim spomenikom.

Zamisel o organizaciji mednarodnega simpozija o brizinskih spomenikih, imenovanih tudi freisinski ali frisinski, sodi že v leto 1988, ko se je sestel razširjeni odbor (France Bernik, Bogo Grafenauer, Joze Faganel, France Jakopin, Tine Logar, Boris Paternu, Marjan Smolik in Janko Kos) za pripravo nove, razširjene izdaje

Brizinskih spomenikov (izšla je 1992/93), ki je poskušala zaobseči vse elemente zgodovinskega vrednotenja Brizinskih spomenikov. Simpozij tako pomeni nadaljevanje zacetega dela, naključje pa je hotelo, da sovpada prav s 1.000 - letnico smrti freisinskega skofa Abrahama, ki velja za zapisovalca Brizinskih spomenikov. Tridnevni simpozij bo razdeljen v pet tematskih sklopov, v okviru katerih se bo zvrstilo nad petdeset referatov, ki bodo poskušali s stalisca različnih strok ovrednotiti in določiti pomen tega najstarejšega slovanskega spomenika. Simpoziju se z izdajo dveh kaset pridružuje tudi Založba kaset in plosc RTV Ljubljana; prva z naslovom Brizinski spomeniki prinaša dva govorna zapisa - govorno rekonstrukcijo izvirnika in interpretacijo v sodobni slovenščini, druga pa kantato Jakoba Jeza z istoimenskim naslovom, ki jo bodo izvedli tudi na priložnostni slovesnosti v Narodni galeriji.

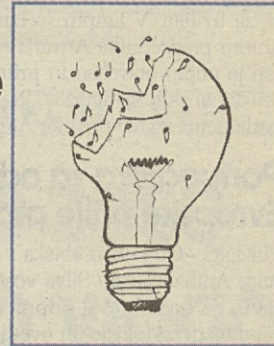
Miha Trefalt

9. SLOVENSKI GLASBENI DNEVI

Stroji ne bodo ogrozili glasbe

LJUBLJANA - V Viteški dvorani Festivala Ljubljana se je po ponedeljkovem otvoritvenem koncertu 9. Slovenskih glasbenih dnevov, ki je bil v Kapiteljski cerkvi v Novem mestu, včeraj začel se trodnevni simpozijijski del.

Udeležujejo se ga najvidnejši domači in tuji muzikologi iz Avstrije, Ceske, Hrvaske, Nemčije, Norveske, Rusije, Spanije in Velike Britanije. Udeležence strokovnega posveta, katerega tema je Glasba v tehničnem svetu (Musica ex machina), je najprej pozdravil član programskega odbora Primož Kuret, simpozij pa je zatem uradno odprla Branka Lorecic z Mestnega sekretariata za izobraževanje, raziskovalno dejavnost, kulturo in telesno kulturo. Dejala je, da je glasba način komuniciranja med svetovi. »Prek glasbe svetovi vzpostavljajo odnose, se spoznavajo in izmenjujejo izkušnje. Glasba nam tako omogoča, da živimo hkrati v več svetovih.« Nace-la je tudi temo posveta in o

glasbi v tehničnem svetu spregovorila s poudarkom, da stroji glasbe ne bodo ogrozili.

Vladimir Karbusicky iz Hamburga, ki je že sodeloval na Slovenskih glasbenih dnevih v Ljubljani, je začel prvo temo strokovnega posveta. Spregovoril je o svetu tehnike v glasbi kot ocaranju in grozi, saj gre po eni strani za strah pred neznanim, po drugi pa za magično ocaranost.

Na simpoziju bodo tako lahko udeleženci, med njimi tudi številni študentje glasbe, slisali več kot dvajset referatov, posebej zanimivo pa bo sredino popoldne, na katerem bodo svoje referate predstavili slovenski muzikologi.

Tanja Fajon

GLEDALIŠČE / O DENARJU IN DRUGEM

Največ sedem tekmovalnih dramskih predstav na Borštnikovem srečanju '94

MARIBOR - Pod vodstvom predsednika Rudija Selige se je sestal svet Borštnikovega srečanja, na katerem so razpravljali o zaključnem računu BS za leto 1993.

Se vedno sta namreč odprta računa dveh podjetij, ki dolgujeta BS blizu 11 tisoč nemških mark. Če tega denarja ne bodo izterjali, bo nastala izguba, ki jo bodo vključili v finančni načrt Borštnikovega srečanja za leto 1994. Le-ta predvideva 16, 218 milijona tolarjev odhodkov, medtem ko prihod-

ki se vedno niso pokriti.

Ministrstvo za kulturo predvideva, da bo v letosnjem državnem proračunu lahko zagotovilo za redni programski del tega srečanja 4, 2 milijona tolarjev in 1 milijon tolarjev se posebej za nagrade. V oddelku za družbene dejavnosti skupščine občine Maribor pa so v osnutku letošnjega občinskega proračuna predvideli za BS 3, 3 milijona tolarjev. Svet je od direktorice Borštnikovega srečanja Olge Jančar in od predsednika Sveta Rudija

Selige zahteval, naj se zavzema za pridobivanje dodatnih sponzorjev za Borštnikovo srečanje.

Na seji Sveta so za glavnega selektorja Borštnikovega srečanja 1994 določili Andreja Inkreta. Sklenili so, da bodo omejili število tekmovalnih dramskih predstav na največ sedem. Sklenili so tudi, da lahko strokovna žirija podeli veliko nagrado Borštnikovega srečanja in 5 nagrad za posamezne ustvarjalce, poleg tega pa tudi nagrado za mladega igralca. (STA)

Opravičilo

Tiskarski skratje so tokrat razrezali članek Igorja Kernela z naslovom Crowleyeva sla po zivljenju, objavljen v Nedeljskih temah dne 10. aprila na strani 21. V poglavju z naslovom »Črni mag« ali mistik na zacetu manjka razlaga o dejanskem okultnem delovanju Crowleya, v poglavju Devetdeset let »Zakona Theleme« pa je prav tako na zacetu izpadla razlaga starih glavnih elementov Crowleyevega okultnega sistema. Avtorju in bralcem se za tako znakazeno objavo opravičujemo, skratov pa se bomo poslej poskušali lotevati tudi z magijo, ki jih očitno zelo privlači.

Uredništvo

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA / PRED VOLITVAMI

Prispeli prvi tuji posredniki

Inkatha in Zuluji vztrajajo pri preložitvi volitev

JOHANNESBURG - Mednarodni posredniki, ki naj bi prekinili južnoafriško ustavno pat pozicijo, so včeraj pripotovali v Johannesburg, kjer so se sestali z voditeljem Afriškega nacionalnega kongresa Nelsonom Mandelo. Mandela je izjavil, da bo upošteval vse napore in predloge svojih gostov, ostaja pa pri zahtevi, ki jo podpira tudi vlada, da volitev, napovedanih med 26. in 28. aprilom, ne bi smeli prestavljati.

»Napovedani datum volitev je za nas zakon, ki ga ne smemo in nečemo kršiti,« je povedal generalni sekretar ANC Cyril Ramaphosa.

Med prvimi je v Južno Afriko pripotoval lord Carrington, nekdanji britanski zunanji minister, ki se je pogajal že leta 1980 v Zimbabveju, kjer so se gverilci spo-

padali z manjšinsko belo oblastjo Iana Smitha. Posredoval je - sicer neuspešno - tudi pri reševanju krize v nekdanji Jugoslaviji.

Sodelovanje mednarodnih posrednikov je zahtevala Buthelezijska stranka Inkatha, da bi vlado prisilila k zagotovitvi zulujske avtonomije v provinci Natal. »Sicer bi bilo bolje, če bi me navdajalo upanje kot samo optimizem... Vseeno pa menim, da je v tem trenutku veliko že to, da bomo sedli za pogajalsko mizo in nadaljevali pogajanja,« je Mandela povedal na srečanju z zulujskimi voditelji.

Inkatha in zulujski kralj Goodwil Zwelithini sta zahtevala, naj vlada preklice izredno stanje in spremeni datum volitev. Vlada odgovarja, da bi prislo do prevelikih zapletov, o uspehu pogaj-

jalske misije pa vladni možje še naprej ostajajo skeptični.

Z lordom Carringtonom, ki - utrujen zaradi dolgotrajnega poleta - ni hotel dajati izjav, so v Johannesburgu pripotovali se nekdanji ameriški državni sekretar Henry Kissinger in sodniki iz Indije, ZDA, Nemčije, Italije in Kanade. Norveška pa bo svojega posrednika poslala nekoliko pozneje.

Mandela je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal, da se bo z gosti sestel zvečer, pozneje pa naj bi se jim pridružil se predsednik de Klerk. Vladni tiskovni predstavnik je predstavil sporna vprašanja, ki jih bodo reševali s pomočjo mednarodnih posrednikov. V predstavljenem načrtu ni bilo točke, ki bi se nanašala na spremembo datuma volitev.

(Reuter)

RUANDA / UPORNIKI V KIGALIJU

Prehodna vlada je pobegnila

Državo je zapustila še zadnja skupina tujih državljanov

KIGALI - Razmere v Kigaliju so zaradi napadov upornikov Domoljubne fronte, ki so se se približali središču mesta, vse bolj napete.

Panika med prebivalstvom je iz ure v uro večja. Devetnajst članovčasne vlade je včeraj zapustilo Ki-

gali in z vojaškim konvojem pobegnilo na jug države. Mesto zapuščajo tudi številni civilisti. S pomočjo francoskih vojakov je državo zapustila tudi zadnja skupina tujcev, predvsem diplomatov, kmalu pa naj bi Ruando zapustili tudi francoski vojaki. (dpa)

Ranjence iz Ruande je v Bruslju sprejela belgijska kraljica (AP)

BLIŽNJI VZHOD / POGAJANJA MED PLO IN IZRAELOM

Rešili nekaj ključnih vprašanj

Palestinski policisti bodo v Gazo odpotovali takoj po podpisu sporazuma

KAIRO, TUNIS, TEL AVIV, BEJRUT - Izrael in Palestinska osvobodilna organizacija sta se včeraj na pogajanjih v Kairu sporazumela o nekaterih ključnih vprašanjih prevzemanja oblasti Palestinecev na zasedenih ozemljih.

Po besedah voditeljev palestinske in izraelske delegacije, Nabila Saataha in Amna Sachaka, sta obe strani sprejeli osnutek načrta o navzočnosti palestinske policije v Gazi in Jerihu in o izpustitvi palestinskih zapornikov. Kakor hitro bo sporazum o avtonomiji podpisan, bo lahko približno 600 palestinskih policistov tam tudi prevzelo

nadzor. Nadaljnjih tisoč bo na omenjena območja prišlo mesec dni zatem. Poleg teh enot, ki naj bi pozneje postale del palestinske vojske, bodo rekrutirali se dva tisoč mož z avtonomnih območij. Izrael je tudi privolil, da lahko v Gazo in Jeriho že odpotuje skupina palestinskih policistov, ki bo stela približno 300 mož in 10 častnikov.

Palestinska tiskovna agencija Wafa s sedežem v Tunisu je sporočila, da je voditelj PLO Jaser Arafat včeraj izrazilo željo, da bi se Palestinci po telefonu opozoril, da ne sme ostati samo pri pogajanjih in da se je zadeve treba lotiti tudi praktično. Go-

vorila naj bi tudi o skupnih interesih za preprečevanje propada mirovnega procesa, še posebej, ker se spopadi nadaljujejo. Izraelska vojska je sporočila, da je neki židovski priseljenec včeraj v Al Jibu na Zahodnem bregu streljal na palestinsko mladino, ki je kamenjala njegovo vozilo, in pri tem ubil osemnajstletno nosečnico.

Libanonske oblasti pa so sporočile, da je njihova vojska v bližini pristanišča Sidon na jugu države odkrila skladišče orožja in osrednje oporišče Fataha, organizacije, ki nasprotuje izraelsko-palestinskemu pogajanjem. (dpa, Reuter)

HRVAŠKA / PO NAPADU NA GORAŽDE

Zagreb in Knin odložila mirovna pogajanja

Čurkin je raje odpotoval na Pale in v Sarajevo

ZAGREB - V torek bi se morala na ruskem veleposlanstvu v Zagrebu nadaljevati hrvaško-srbska pogajanja, vendar jih ni bilo, čeprav so jih do zadnjega trenutka napovedovali in se nanje pripravljali. V Zagrebu predvidevajo, da je najpomembnejši razlog za prekinitev pogovorov napad Nata na srbske položaje pri Gorazdu. Svoje načrte je spremenil tudi Vitalij Čurkin, ki je namesto v Zagreb odpotoval na Pale in v Sarajevo.

Iz sporočil krajinskih medijev je mogoče razbrati, da je bombardiranje Gorazda prislo zelo prav kninskim Srbom, ki jim ni uspelo pravocasnost sestavi pravno močne pogajalske delegacije. Konec preteklega tedna je krajinski parlament sklenil, da je treba pogovore z Zagrebom odložiti vsaj za deset dni.

Vzrok za to je nekakšna praznina, v kateri se nahaja kninska vlada po nedavni zamenjavi predsednika Bje-govića. Novi mandat ar je Borislav Mikelić, nekdanji direktor Gavrilovića, ki je pred kratkim izjavil, da bo podpredsednik nove vlade in zunanji minister Milan Babić. Pričakovati je torej, da bo Babić v prihodnje vodil tudi delegacijo na pogajanjih z Zagrebom.

Sodeč po zadnji izjavi voditelja krajinskih Srbov Milana Martića se srbska delegacija ne želi več sestajati s sogovorniki v Zagrebu, temveč v Zenevi. Verjetno namerava Knin tako dvigniti pogovore na najvišjo možno raven, da bo lahko na njih nastopal državotvorno in dosegel ustrezen izhodni položaj. Krajinsko »prestolnico« je v ponedeljek obiskal Peter Gal-

braith, ki je dal kninskemu političnemu vodstvu že pred tem jasno vedeti, da pogajalski proces ne bo trajal v nedogled in da je vprašanje Krajine treba reševati v okviru hrvaske države.

Na posameznih delih ločitvene črte hrvaških in srbskih enot prihaja do težav v zvezi z uresničevanjem sporazuma o prekinitvi ognja. Hrvaska stran denimo trdi, da se nasprotnikovi vojaki v Mirkovcih pri Vinkovcih niso umaknili na dogovorjeno razdaljo. Zagreb je sumničav tudi zaradi nedavnega obiska Željka Raznjatovića - Arkanova v Mirkovcih, kjer je ta dejal, da želi, da Srbi »živijo v okviru ene matične države, Velike Srbije«. Ta Arkanova izjava je v obeh Zagreba dokaz, da se Beograd se ni odrek velokosrbskim načrtom. Darko Pavičić

O čem pišejo drugje po svetu

»Ruski diplomati so Srbe večkrat posvarili o nevarnem položaju pri Gorazdu. (...) Zadnje opozorilo je prislo le nekaj ur pred napadom. (...) Vse se je odvijalo tako, kot je bilo pričakovati. Potem ko je Rusija februarja s svojim aktivnim posegom v zadnjem trenutku preprečila bombardiranje srbskih položajev okoli Sarajeva, so Srbi dobili vtis, da je ultimata Nata le poskus zastraševanja. V srbski vojski so se govorili o zmagi njihovega orožja.« (Izvestija, Moskva)

»OZN in Nato sta morala hitro ukrepati proti krvavi ofenzivi, v kateri je umrlo že več kot sto ljudi. Ze tako sta predolgo čakala. Edina logična razlaga za zadržanost je, da nista želela ogroziti mirovnega procesa. Očitno se bojita, da Rusija - nepogresljiva pri uresničitvi mirovne rešitve - ne bi privolila v letalske napade.« (De Volkskrant, Amsterdam)

»Napad Nata je položaj v Bosni dokončno potisnil v slepo ulico. Namesto da bi izobesili belo zastavo, so Srbi pretrgali stike z OZN. Dve nesrečni raketi sta večmesečne napore za miren izhod iz krize vrgli naravnost v smetnjak. Napad Srbov ni prestrašil. Brez tega so spoznali, da jim je svet obrnil hrbet, in že dolgo se zanesejo le nase. Tri rakete ne morejo prestrašiti naroda, ki se je stoletja boril proti islamu. Vojna je dobila odkrito etnični in verski značaj. (...) Grozljivo ali ne, duh balkanske vojne je že dolgo resničen.« (24 casa, Sofija)

»Kako lahko dopustimo, da območje Gorazda, ki je z besedilom, s katerim so soglašale vse članice najvišjega organa OZN, ne da bi Rusija ali Kitajsko ob tem uveljavili svojo pravico veta, označeno kot varnostno območje in tako definirano kot posvečeni kraj, noč in dan nenehno obstreljuje srbsko to-pništvo? (...) Rezultat: Jelcin, ki se sklicuje, da se Clinton z njim ni posvetoval, zahteva izredno zasedanje VS... Zakaj? Da Moskva ohrani lep obraz pred Srbi? Da pridobi čas? Bomo morali čakati, da bo v Gorazdu komaj se kaksno življenje, ki bi ga bilo vredno rešiti, preden se bomo odločili, da uveljavimo zakon z vso njegovo močjo?« (Le Figaro, Pariz)

»Slo je za to, da bi ljudem v Gorazdu vlili upanje, oblegovalcem posredovali opomin in končno dokazali verodostojnost resolucij in obljub. Gorazde je bilo tik pred zavzetjem bosanskih Srbov. Če bi mesto padlo, bi si to lahko razlagali kot posredno povabilo k osvajanju drugih enklav in varnostnih območij. Ničje tudi ne bi mogel Muslimanov odvrniti od tega, da bi posegli po orožju. Začel bi se nov krog bosanske vojne.« (Berliner Zeitung, Bern)

»Končno je Zahod le odgovoril na to, da je Rusija kot rezultat sarajevskega dogovora z vratolomno diplomatsko akcijo stopila na Balkan. Ni naključje, da prve reakcije, vključno z Jelcinovo, ne postavljajo pod vprašaj legitimosti napada, temveč Zahodu očitajo, da se prej ni posvetoval. Ruska zunanja politika bo nedvomno doživela še močnejši pritisk nacionalistične opozicije. Vprašanje pa lahko tudi obrnemo: niso morda prav občutne spremembe zadnjih mesecev v Rusiji tiste, ki so Natu zadale udarec, da je na bosanskem nebu pokazal svojo odločnost?« (Magyar Nemzet, Budimpesta)

»Odločitev za nasilje je prizadela ljudi, odgovorne za mirovno poslanstvo. (...) Bombardiranje so izzvali Muslimani, ki zdaj - z odobravanjem ZDA - napadajo srbske položaje. Muslimani so se predstavljali kot žrtve in Srbe razglasili za napadalce. ZDA in Nato so čakali na pretezo. (...) Ob besedah, s katerimi so opravičevali napad na civilno prebivalstvo, lahko zaključimo: pod masko Nata so ZDA vstopile v bosansko vojno.« (Pravda, Moskva)

»Nasilje ima svojo ozko logiko. To velja tudi, ko naj bi ga potrebovali. OZN se je pozno odločila, da bo Gorazde z zračnimi napadi branila pred napadi bosanskih Srbov. Ker se je to zgodilo le enkrat, mora postati jasno, da bodo ponovitve žal se potrebne. Polovičarsko opravljena naloga proti strani, ki ji nobeno svarilo ne gre do živega, bi bila še slabša kot sedeti prekrizanih rok.« (Dagens Nyheter, Stockholm)

»Gorazde uči, da je mirovni proces se na začetku in da ga je z odločnostjo mogoče najbolje okrepiti. Ta lekcija je najbrž razočarala mnoge, ki so si s podpisom washingtonskega sporazuma oddahnili. Ta sporazum se ne pomeni hitrega konca vojne, saj se tretja stran noče priključiti k tej zvezi ali ji noče dati dovolj ozemlja. Ne smemo pozabiti: Srbi (skoraj tretjina prebivalstva) so zavzeli več kot dve tretjini ozemlja. Do pravice, trajne rešitve, katere obrisov se ni videti, bo po mejnih rekah Drini, Savi in Uni preteklo se veliko vode. Zato ob koncu le: olajšanje zaradi odločnosti OZN o Gorazdu, ob tem nekateri srbski in - alternativno - spet novo upanje.« (Frankfurter Rundschau, Frankfurt)

»Kaj lahko stori Zahod? Zagotovo ne more miru kot zajčka potegniti iz diplomatskega klobuka. Lahko pa prepriča, da bi srbski imperializem triumfiral. Vojasko prednost Srbov lahko razvrednoti s pravilno doziranim in preračunanim nasiljem - več kot to ne more. Varnostna območja je treba resnično zaščititi. Bosanski Srbi in Beograd bi lahko sprevideli, da je treba po dveh letih vojno prenesti za pogajalsko mizo. Razumljivo je, da k temu omizju sodijo tudi Rusi, da ne bi zgolj iz užaljenosti sabotirali nekaj, pri čemer imajo lastne interese: mir na Balkanu. (...) Razumljivo je tudi, da Muslimani in Hrvati nimajo že vnaprejšnjega odpusta za ozemlja, ki so jih zasedli, Zahod se pač ne sme brezpogojno postaviti na to ali ono stran.« (Süddeutsche Zeitung, München)

DANES PO SVETU

DÜSSELDORF - Proces proti četverici osumljenih, da so v Solingenu podtaknili požar, v katerem je umrlo pet Turkov

STRASBOURG - Jaser Arafat govori pred parlamentarno skupščino Sveta Evrope

MOSKVA - Obisk južnokorejskega zunanjega ministra

HAAG - Obisk predsednika Nikaragve

NOVICE

Francija se jezi na Žirinovskega

PARIZ - Uradni Pariz je včeraj ostro protestiral in izjave ruskega nacionalista Vladimirja Žirinovskega v Evropskem parlamentu, da bi morala Rusija bombardirati oporišca zveze Nata, označil kot nesprejemljive. Francosko zunanje ministrstvo je Žirinovskega opozorilo, da je kršil določila o bivanju tujcev v Franciji. (Reuter)

V Egiptu podaljšali izredne razmere

KAIRO - Egiptovski parlament je v ponedeljek pozno popoldne sklenil, da bo podaljšal izredne razmere v državi še za tri leta. V Egiptu so izredne razmere razglasili po umoru predsednika Anvarja el Sadata leta 1981. Tak ukrep je nujno potreben in primeren za omejevanje terorja muslimanskih skrajnežev, je po zasedanju 437-članskega parlamenta izjavil premier Atef Sidki. (dpa)

Portugalska za odpravo sankcij Evropske unije proti Kitajski

PEKING - Ob koncu obiska v Pekingu je portugalski premier Anibal Cavalo Silva včeraj kitajskim oblastem zagotovil, da bo zahteval odpravo gospodarskih sankcij EU proti tej državi, ki so jih uvedli pred petimi leti. Silva meni, da je normalizacija med državami EU in Kitajsko nujna in da sankcije niso več potrebne, saj Kitajska - po krvavih dogodkih na Trgu nebeskega miru leta 1989 - ni kršila večjih mednarodnopravnih določil. (dpa)

Novi generalni sekretar SE

STRASBOURG - Parlamentarna skupščina Sveta Evrope je včeraj izvolila novega generalnega sekretarja. Med dvema kandidatoma - dosedanjim sekretarko, francosko socialistko Catherine Lalumière, in švedskim liberalcem Danielom Tarschysom - se je odločila za slednjega. Tarschys je dobil 113 glasov, kar je en glas več kot absolutna večina, Lalumierova, za katero je glasovalo 109 parlamentarcev, pa se je pritoževala, da so to le štirje glasovi razlike. Novi generalni sekretar je ob izvolitvi parlamentarcev 32 držav pozval, naj Lalumierovi zaploskajo in ji tako izkažejo čast za njeno dosedanje delo. (AFP)

Pogajanja o novi japonski vladi

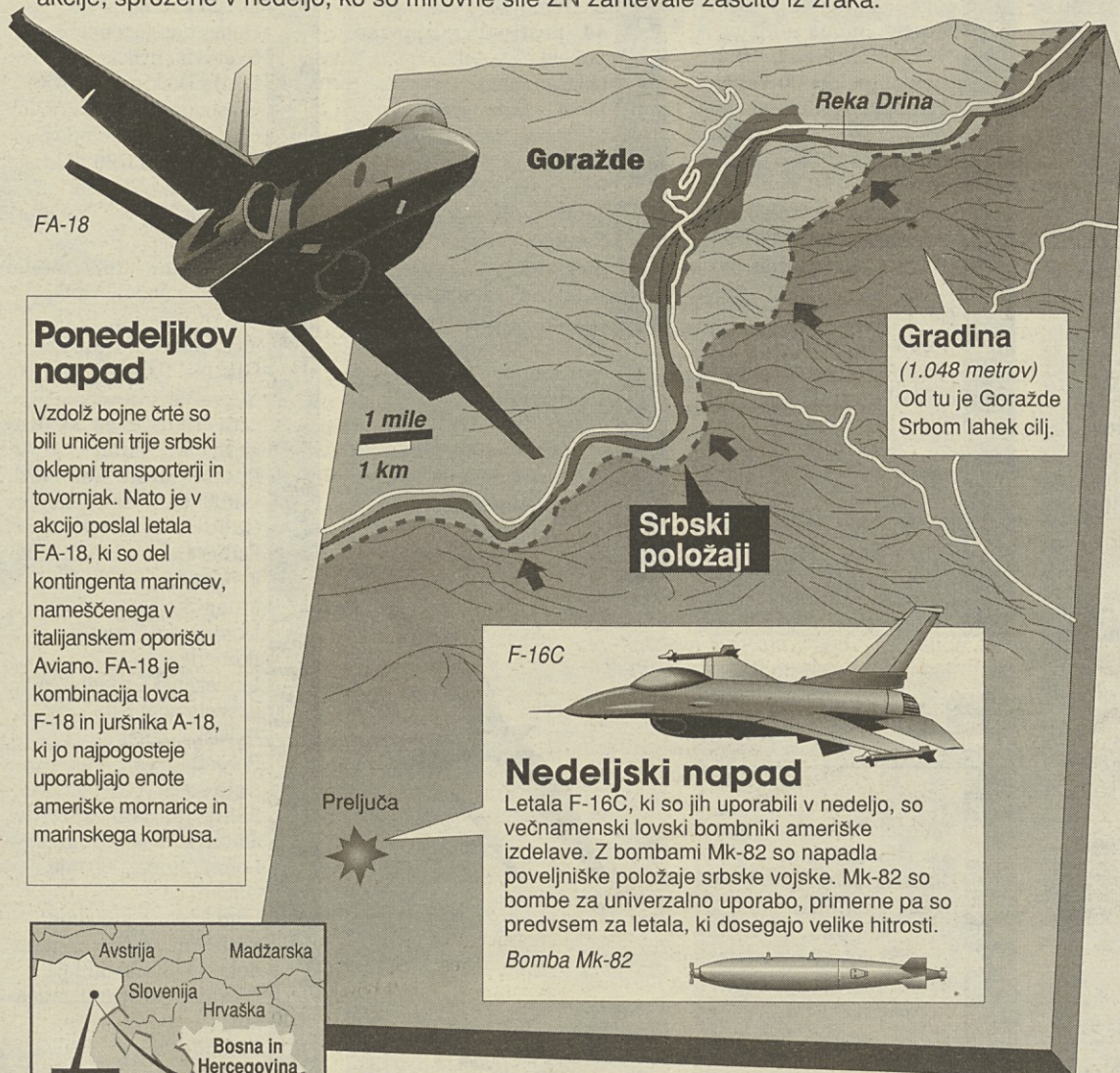

TOKIO - Osem japonskih koalicijskih strank se se vedno ne more dogovoriti, kako oziroma po katerem nacelu naj bi izbrale novega premiera. Spor med koalicijskimi strankami pa je vse globlji in pričakovati je, da bo kmalo ponovno prevzela opozicijska Liberalno-demokratska stranka. Vendar je vodja japonske opozicije in nekdanji zunanji minister Michio Vatanabe je včeraj izjavil, da se ne bo potegoval za mesto japonskega premiera. (Reuter)

Letalski napadi Nata

Letala Nata so v ponedeljek znova napadla enote bosanskih Srbov pri Goraždu in tako nadaljevala prvo vojaško posredovanje na položaje nasprotnika na zemlji v 44-letni zgodovini zveze. Ponedeljkov napad, ki sta ga vodila dva ameriška lovca-jurišnika FA-18, je pomenil nadaljevanje akcije, sprožene v nedeljo, ko so mirovne sile ZN zahtevale zaščito iz zraka.

Ponedeljkov napad

Vzdolž bojne črte so bili uničeni trije srbski oklepni transporterji in tovornjak. Nato je v akcijo poslal letala FA-18, ki so del kontingenta marincev, nameščenega v italijanskem oporišču Aviano. FA-18 je kombinacija lovca F-18 in jurišnika A-18, ki jo najpogosteje uporabljajo enote ameriške mornarice in mornarskega korpusa.

Gradina
(1.048 metrov)
Od tu je Goražde
Srbov lahek cilj.

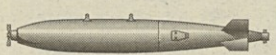
Srbski položaji

F-16C

Nedeljski napad

Letala F-16C, ki so jih uporabili v nedeljo, so večnamenski lovski bombniki ameriške izdelave. Z bombami Mk-82 so napadla poveljniške položaje srbske vojske. Mk-82 so bombe za univerzalno uporabo, primerne pa so predvsem za letala, ki dosegajo velike hitrosti.

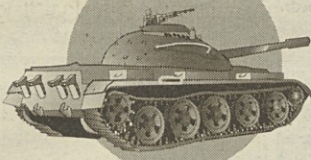
Bomba Mk-82

Srbska oborožitev

Nekatera orožja, ki jih uporabljajo bosanski Srbi med obleganjem Goražda:

Tank T-55

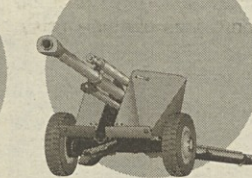
Minomet

Granate kalibra 120 mm

Top M-56

Izstrelji lahko do 16 granat kalibra 105 mm v minuti.

AP/Karl Gude, Eileen Glanton, Bob Bianchini, Wm. J. Castello

ZDA / PO AKCIJI AMERIŠKIH LETAL NAD GORAŽDEM

Clintonu visijo za vratom Rusi in republikanci

WASHINGTON - Tudi po drugem »izletu« ameriških vojskih letal nad Goražde je iz Washingtona slišati ostre besede, s katerimi Srbe opozarjajo, naj ubogajo resolucije Združenih narodov in pričakovanja zahodnih mirovnikov posrednikov.

Toda z vsako novico iz vzhodne Bosne, ki govori o srbskem mascevanju, zajetju vojakov ZN in novih napadih na Goražde, se Clintonovi administraciji približuje težka odločitev med besedami in dejanji. V Beli hiši se vedno upajo, da bodo letalski napadi Srbe in Muslime pripeljali za pogajalsko mizo. Nepotrjena poročila o srbskih napadih in morebitni muslimanski ofenzivi v okolici Goražda pa grozijo predsedniku Clintonu, da bo moral v prihodnjih dneh izbirati med se ostrejšim kaznovanjem bosanskih Srbov in umikom iz bosanskih spopadov. Nobena od teh možnosti ni zelo privlačna za predsednika, ki ga bodo nasprotniki obtoževali zanemarjanja domačih težav, če bo preveč odločen v Bosni, in nesposobnosti, če ne bo dovolj odločen.

Trenutno je videti, da bo ameriška administracija nadaljevala s pritiski na bosan-

ske Srbe. Obrambni minister William Perry, ki je se pretekli teden zavnil vojaško posredovanje v Goraždu, je za televizijo PBS povedal, da so ga novinarji pred desetimi dnevi napačno razumeli. Tudi takrat naj bi zagovarjal letalski obracun s srbskimi silami okrog Goražda, če bodo to zahtevali poveljnik modrih celad general Rose in okoliscine. Z opozorili Srbov so nastopili tudi ameriški državni sekretar Warren Christopher, predsednikov svetovalec za državno varnost Antony Lake in ameriška veleposlanica v OZN Madeleine Albright. »Nice-sar ne izključujemo ali vklju-

cujemo. Pripravljeni smo delovati, če bo potrebno,« je povedal Christopher, veleposlanica Albrightova pa je dejala, da razmišljajo o razširitvi ameriškega zaščitnega obroca nad Tuzlo.

Ameriški diplomati so zavrnili tudi proteste srbske zaveznice Rusije. Predsednik Jelcin, ki je v ponedeljek po telefonu poklical ameriškega kolega Clintona, je izvedel samo to, da poveljstvu ZN in zveze Nato nista pred akcijo obvestili niti Bele hiše. V skladu z resolucijami VS so lahko letala Nata v vojaškem oporišču v Avianu napadla po naročilu poveljnikov in voditeljev ZN, brez predho-

dni posvetovanj z zahodnimi prestolnicami. Toda poudarjanje poveljstva ZN nad akcijami sil zveze Nato in ameriški letali ni dobro niti za Clintona: Ameriško javno mnenje odločno nasprotuje, da bi kdorkoli - razen Bele hiše in Pentagona ukazoval ameriški vojski v tujini. Predsednikovi kritiki so zato že napadli vojske obračune s Srbi, češ da se Amerika vpleta v tuje krize brez pravega razloga in interesa, poleg tega pa ameriškim vojakom poveljujejo tuji poveljniki.

Beli hiši se ni treba preveč skrbeti zaradi kritikov, saj je javno mnenje se vedno naklonjeno obračunu z bosanskimi Srbi - toda le, če cena ne bo previsoka. Zagovorniki ameriškega posredovanja na Balkanu že opozarjajo, da bombardiranje nekaj tankov ne bo zadostovalo. Po njihovem mnenju bi morala Amerika že razmišljati o bombardiranju poveljstva bosanskih Srbov na Palah in uničevanju srbskih vojaških objektov v Bosni. Vse, kar je manj od tega, je premalo za pomiritev Bosne. Tako obvezne vojaške akcije pa ameriška javnost najbrž ne bi bila pripravljena podpreti.

Barbara Kramzar

Admiral Kramer razlaga potek letalskega napada (AP)

BIH / SRBI NE ODNEHAJO

Mladić in Karadžić bodrita svoje vojake

Granata z letala je menda padla na Goražde

GORAŽDE, SARAJEVO - Bosanski Srbi tudi po ponedeljkovem napadu Natovih letal niso pripravljeni popustiti. Včeraj sta srbske cete v okolici mesta obiskala voditelj bosanskih Srbov Radovan Karadžić in general Ratko Mladić, o katerem se je govorilo, da so ga odstavili.

S tem naj bi svetu dali vedeti, da se Srbi ne bojijo nikogar in da se bodo za svoje interese tudi v prihodnje odločno borili. Mladić je vojakom ukazal, naj sestrelijo vsako zahodno leta-

lo, ki bi jih preletavalo.

Oba srbska voditelja sta borce bodrila z besedami: »Vi niste bosonogi Somalci, na tem terenu imate odločilno prednost, saj ste trenutno najboljša vojska v Evropi.« Poročila o dogajanju v Goraždu so bila skromna in nasprotujoča. Po trditvah Radovana Karadžića so letala v ponedeljek zadela mesto in ne srbskih tankov, kar so menda potrdili tudi v poveljstvu Unproforja. General Rose in ameriški predsednik Clinton sta bosansko vodstvo opozorila, naj napa-

da Natovih letal nikar ne skuša izrabiti za pridobivanje strateške prednosti.

Srbi so v okolici Sarajeva spet razmestili mine in Jasusi Akasi, ki je včeraj prišel v bosansko prestolnico, se ni mogel sestati s Karadžićem, saj so Srbi že v ponedeljek enostransko prekinili vse odnose z Unproforjem. Pogovarjal se je z bosanskim predsednikom Alijo Izetbegovićem, ki je dejal, da se pogajanja s Srbi ne morejo začeti, dokler potekajo spopadi.

(Reuters, AFP)

Eden od srbskih tankov, ki so že prodrl v predmestje Goražda (Telefoto: AP)

NATOV POSEG V BIH JE RAZKLAL SVET

Rusi zahtevajo zase bolj odločujočo vlogo

Opozicija bo še glasnejša, menijo v Moskvi

MADRID, MOSKVA, PEKING, BUKARESTA, BONN - »Nadaljnja uporaba sile pri reševanju bosanske krize bo pripeljala do splosne vojne,« je bil apokaliptičen ruski predsednik Jelcin na tiskovni konferenci v spanski prestolnici. »Prepričan sem, da nas iz krize lahko resijo le pogajanja. Če se bodo razmere v BiH po Natovem posredovanju poslabšale, si morajo krivdo za to pripisati tisti, ki so ukazali letalske napade,« je dejal ruski predsednik na skupni tiskovni konferenci po pogovorih s španskim premierom Gonzalesom.

Odločitev ZN in Nata, da za discipliniranje srbske vojske, ki je že deset dni nenehno osvajala Goražde in se ni ozirala na pozive svetovne organizacije, češ da gre za »območje pod zaščito ZN«, je Ruse tako razjezila, da je postal vprašljiv celo njihov pristop Partnerstvu za mir, ki bi ga moral ruski zunanji minister Kozirjev po napovedih podpisati 21. aprila. »Pristopa k sporazumu ne pogojujemo s koncanjem Natovih napadov, toda s podpi-

som ne bomo hiteli,« je bil zagrenjen Jelcin. Kljub kritikam na račun ameriške administracije pa je bil Jelcin tudi konstruktiven. »Nasa prva naloga je, da Srbov prepričamo razširitev spopadov in vojaških operacij,« je dejal in poudaril, da bi ruski zunanji minister Kozirjev lahko že v četrtek odpotoval v nekdanjo Jugoslavijo, če bi bilo to potrebno.

Namestnik ruskega premiera Sergej Sakraj pa je dejal, da napad Natovih letal na bosansko demokracijo predvsem smekotnim silam v Rusiji, saj bodo ruski nacionalisti to dejstvo lahko izkoristili za nove napade na predsednika Jelcina in njegove somisljenike. Tiskovni predstavnik ruskega zunanjega ministrstva Grigorij Karasina je povedal, »da se Rusija ne bo nikoli sprijaznila s položajem 'mlajšega brata', ki ga o pomembnih zadevah obvestijo šele, ko so se že zgodile.«

Nemski zunanji minister Klaus Kinkel je ob Galijevem obisku v Bonnu dejal, da bo morda Srbov treba zagroziti z ultimatom kot ob deblokadi Sarajeva,

če prej ne bo mogoče z njimi skleniti drugačnega sporazuma, da pa je najprej treba urediti sodelovanje z Rusi in se obenem potruditi, da se spopadi v BiH ne bi še razširili. »Vedno sem zagovarjal rusko sodelovanje v reševanju omenjenega spora,« je bil diplomatski tudi ruski zunanji minister.

Pred uporabo sile svari tudi tradicionalno prevladujoča Peking in se tako kot že ves čas konfliktov v nekdanji Jugoslaviji »zavzela za mirno rešitev vseh mednarodnih sporov«. Na možnost poslabšanja razmer po Natovem napadu opozarjajo tudi predstavniki romunske vladajoče stranke in romunski mediji.

Egiptovski vladni častnik Al Akhbar, ki je naklonjen bosanski vladi, podpira Natove letalske napade na srbske položaje, boji pa se, da morda ne bodo dovolj učinkoviti. Obenem se v komentarju o dogodku sprašuje, »ali je ugled svetovne organizacije res že tako majhen, da ni sposobna ustaviti niti tako majhnega naroda, kot so Srbi.« (Reuters, AFP)

SLOVENSKI PROGRAMI

 SLOVENIJA 1
09.00 Video strani
09.30 Tisoč in ena Amerika, 15/26 del spanske risane serije
10.00 Videospon
11.00 Iz življenja za življenje: Prislupnimo tišini
11.30 V drugačni luči, 1/4 del nemske dokumentarne oddaje
12.00 Od pola do pola, 6/8 del angleske dokumentarne serije
12.50 Poslovna borza
13.00 Poročila
13.05 Video strani
15.00 Intervju
16.00 Doktor Finlay, 6., zadnji del skotske nadaljevanke Dobri zdravnik
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
18.00 Regionalni program Ljubljana RPL
18.45 Lingo, tv-igrica
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05 Zarišče
20.30 Film tedna: Morje in čas , španski film Po istoimenskem romanu Fernanda Fernana Gomeza
22.10 Glasbeni utrinek: Peter Kopac: Sest rubajatov Omarja Hajama, Olga Gracelj - sopran, Peter Kopac - klavir
22.25 TV dnevnik 3, VPS 2225
Sova
22.50 Popolna tujca, 5/22 del ameriske nanizanke Moja prva delnica
23.20 Odletel bom, 11/16 del ameriske nadaljevanke
00.05 Video strani

 SLOVENIJA 2
15.00 Video strani
15.30 Omizje
16.45 Videomoda: Seks in moda
Sova, ponovitev
17.10 Zakonca Fields v Franciji, 3/18 del angleske nanizanke Igrajo: Anton Rodgers, Julia McKenzie, Pamela Salem, Karen Ascoe in drugi; režija Mark Stuart, James Gilbert in Derrick Goodwin.
Selitev
17.40 Odletel bom, 10/16 del ameriske nadaljevanke Srečna naključja
18.30 Kronika, 2/3 del kanadske dokumentarne serije Sportna sreda
18.55 Maribor: 2. tekma finala končnice DP v košarki (M): TAM Bus - Smelt Olimpija, prenos
20.25 Monte Carlo: Nogomet, liga prvakov: Monaco - Barcelona, prenos
22.20 Svet poroča
22.55 Video strani

 KANAL A
07.00 Borza dela
07.15 Video strani
12.00 Na velikem platnu
12.15 Luč svetlobe, ponovitev 142. dela ameriske nadaljevanke
13.00 A-Shop
13.10 Rodeo, ponovitev
14.00 CMT
14.30 Borza dela
14.45 CMT
15.10 Spot tedna
15.15 Na velikem platnu
15.30 Državnik novega kova, pon. 2/4 dela angl. hum. nanizanke
16.00 Utrip srca , ponovitev ameriskega filma Igrajo: Ginger Rogers, Adolphe Menjou in drugi; režija Sam Wood.
17.45 Luč svetlobe, 143. del ameriske nadaljevanke
18.30 Zelena detektiva, risanka
19.00 Poročila
19.20 A-Shop
19.30 Call Selection, glasbena oddaja
20.10 Učna leta, 9. del ameriske nadaljevanke
20.40 Dance Session, 27. oddaja o plesu
21.15 Ekvadorska orhideja, dokumentarna oddaja
21.45 Zlom noge zadostuje, dokumentarec DW
22.15 Poročila
22.35 Spot tedna
22.40 Na velikem platnu
23.05 CMT
00.45 Borza dela
01.00 Video strani

 KOPER
18.00 Slovenski program

 KOROŠKA
19.00 Zvezna dežela danes

 RAI 1
6.45 Aktualna oddaja Uno-mattina, vmes (7.00, 8.00, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35 Odprti prostor
10.00 Dnevnik
10.05 Film: Il segreto dello scorpione, vmes (11.00) dnevnik, risanke
12.00 Nan.: Blue jeans
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik
14.00 Tednik o kulturi in aktualnosti Primissima
14.20 Dok.: Kvarkov svet
15.00 Nan.: Saranno famosi
15.45 Mladinski variete: Uno per tutti, vmes variete, risanke in aktualnosti
17.40 Nogomet: Parma-Benfica (pokal pokalov, polfin.)
18.30 Dnevnik
19.40 Variete: Miraggi
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 Film: La giovane regina Vittoria (biog., Nem. '54, i. Romy Schneider, A. Hoven, M. Schneider)
22.35 Nan.: Alfred Hitchcock
23.00 Aktualno: Ob 23-ih
23.30 Sportna sreda: Jacobs-Duran (EP v velter kat.)
0.25 Dnevnik in vreme
0.35 Dok. DSE: Grcija-Atene
1.05 Film: Abbraccio dell' orso (krim., VB '79, i. David Hemmings)

 RAI 2
6.35 V kraljestvu narave
7.25 Oddaja zanjajmlajše
8.45 Dnevnik Euronews
9.00 Nan.: Lassie, 9.30 Il medico di campagna
10.20 Nad.: Quando si ama
11.45 Dnevnik 2
12.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.40 Nad.: Santa Barbara, 14.45 Beautiful
15.30 Dnevnik
15.35 Kronike v živo: Detto tra noi
17.00 Dnevnik in TG 2 Motori
17.20 Pogum življenja
18.20 Sportne vesti
18.30 In viaggio con Sereno variabile
18.45 Nan.: Hunter
19.35 Vreme, dnevnik, sport
20.20 Variete: Ventieventi
20.40 Film: La casa stregata (kom., It. '82, i. R. Pozzetto, Gloria Guida)
22.20 Aktualno: Mixer
23.15 Dnevnik dosje in vreme
0.05 Filmske novosti
0.10 Pogum življenja
1.10 Film: Una scommessa impossibile (kom., ZDA '86, i. T. Conway)

 RAI 3
6.45 Jutranja oddaja: L'altrarete, vmes aktualnosti
7.30 Kulturni dnevnik Tortuga, 9.00 Piccola posta
9.15 Euronews, dok. Zenith
10.00 DSE - Parlatto semplice
12.00 Dnevnik
12.15 TGR E - O gospodarstvu
12.30 Dove sono i Pirenei?
14.00 Dezelne vesti
14.20 Popoldanski dnevnik
14.50 TGR Italija - Jug
15.15 Sport: Derby, rugby, 15.40 rokomet, , 16.10 rokoborba
17.00 DSE - Odprta sola
17.25 Odd. o kulturi Il giardino di Oz, 18.00 dok. Geo
18.35 Sport, Insieme, vreme
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
19.50 L'approfondimento, Blob, Una cartolina
20.30 Mi manda Lubrano
22.30 Dnevnik in vreme
22.45 Milano Italija
23.45 Aktualno: Pubblimania
0.30 Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novosti

 RETE 4
7.15 Nanizanka, 8.00 nad. Piccola Cenerentola
9.00 Variete: Buona giornata
9.15 Nad.: Valentina, 10.00 Guadalupe, 11.00 Febbre d'amore, 11.45 Maddalena, 12.30 Antonella, vmes (11.30) TG 4
13.30 Dnevnik
14.00 Nad.: Sentieri, 15.00 Primo amore, 15.30 Principessa, 16.00 Camilla
16.55 Kviz: La verità, vmes (17.30) dnevnik
17.35 Rubrika o lepoti
18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.30 Film: Il cardinale (dram., ZDA '63, i. Tom Tyron)
23.00 Film: Diritto di cronaca (dram., ZDA '81, i. P. Newman), 23.45 dnevnik
24.00 Film: Star '80 (krim., ZDA '83, i. M: Hemingway)

 CANALE 5
6.30 Na prvi strani
9.00 Maurizio Costanzo Show
11.45 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.35 Nad.: Beautiful
14.05 Kviz: Sarà vero?
15.25 Aktualno: Agenzia matrimoniale
16.00 Otroski variete, vmes risanke in kviz
17.55 Dnevnik TG 5 - Flash
18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Nogomet: Porto-Milan (pokal prvakov)
22.25 Striscia la notizia
22.40 Aktualno: Spazio 5 (vodi E. Mentana)
23.25 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik TG 5
1.30 Sgarbi quotidiani

 ITALIA 1
6.30 Otroski variete
9.30 Nanizanke
12.30 Odprti studio
12.35 Fatti e misfatti
12.45 Otroski variete
14.00 Odprti studio
14.30 Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Smile
16.05 Nan.: I ragazzi della prateria, 17.05 Agli ordini papà
17.40 Sport studio
17.55 Nan.: Power Rangers, 18.30 Bayside School, 19.00 Genitori in blue jeans
19.30 Odprti studio
19.50 Radio Londra
20.00 Variete: Karaoke
20.35 Film: Tesoro, è in arrivo un bebè (kom., ZDA '88)
22.30 Nogometni pokali
0.30 Aktualno: Tu Italia
0.40 Sport studio
1.30 Nan.: Starsky & Hutch

 TELE 4
13.30 19.30, 23.15 Dogodki in odmevi
20.30 Nad.: Amanti
23.05 Gospodarska stran

 MONTECARLO
14.00 18.45, 20.25 22.30 Dnevnik, 13.30 TMC Sport
14.05 Film: Tanta voglia di vivere (dram., '83)
15.50 Variete: Tappeto volante
20.30 Film: In fuga con il malloppo (kom., '89)

 Koper
16.00 Euronews - TV novice
16.10 Sanremo '94: 44. Festival italijanske popevke, 1. del
17.45 No Comment
18.00 Slovenski program: Minestra, mladinska oddaja
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.30 Carobna svetilka, otroški program: Življenje Franza Liszta, 2/6 del nanizanke
20.30 »Rotocalco Nostrano«
21.15 Svet danes
22.15 TV dnevnik
22.30 Reinhold Messner: V imenu gore, 6/8 del dokumentarne serije: Ob nebeskem steburu ali
22.30 Sportni prenos

 Avstrija 1
09.00 Cas v sliki
09.05 Pri Huxtablovih
09.30 Divje zivali ob Steppenseeju, pon.
10.15 Ljubezen v molu, pon. ameriskega filma
12.10 Reportaze iz tujine
13.00 Cas v sliki
13.10 Mi
13.35 Druziinske vezi
14.00 Dr. Kulani-zdravnik na Havajih
14.45 Pogledi od strani
15.00 Otroski program
15.45 Smrkci
16.00 Artefix
16.30 Kremenckovi
17.10 Wurlitzer
18.00 Cas v sliki
18.05 Mi
18.30 Kralj nageljnov, 1/11 del serije
19.22 Znanost
19.30 Cas v sliki
20.00 Sport
20.15 Prijateljica slonov, 2., zadnji del nem. filma
21.50 Pogledi od strani
22.00 Evropski policisti, serija
22.50 Henry in June, am. film
01.00 Cas v sliki
01.05 FBI, serija
01.50 Poročila

 Avstrija 2
14.50 Tisoč mojstrovin: Jean Dubuffet: Srečna dežela
15.00 Lipova ulica, serija: Zvijace
15.30 Oblikovalka narava, pon. 1. dela dokum. serije
16.00 Dedek na posodo
16.50 Izlet v preteklost
17.00 Poklici
17.30 Zemlja in ljudje: Beneska zaga
18.00 Pri Huxtablovih: Obletnica poroke
18.30 Ali je to res?, igra
19.00 Zvezna dežela danes
19.30 Cas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Nogomet, liga prvakov: Monaco-Barcelona, prenos
22.15 Vecerni studio
22.50 Sport
00.15 Hello Austria, hello Vienna
00.45 Poročila
Tisoč mojstrovin

 Hrvatska 1
10.00 Poročila
10.05 Solski spored
Dober dan, ucenci
10.10 Svetovna lirika: Emily Dickinson
10.35 Glasbena umetnost
10.55 Slisi se gmenje topov
11.35 Sandokan, 11/26 del risane serije
12.00 Poročila
12.05 TV-koledar
12.15 Divja vrtnica, 67/199 del mehiške nadaljevanke
12.40 Prava igralca, 9/14 del angl. humor. nanizanke
13.10 Ciklus filmov Jamesa Stewarta: Ustvarjena eden za drugega , am. cb film Igrajo: Carole Lombard, James Stewart, Charles Coburn, Alma Kruger, Esther Dale in drugi; režija John Cromwell.
14.40 Monofon
15.30 Ucimo se o Hrvaski
16.00 Poročila
16.05 Ljubezenske zgodbe, pon.
16.30 Iz sveta znanosti
17.00 Hrvaska danes
18.00 Poročila
18.05 Kolo srece
18.35 Santa Barbara, 686. del ameriske nadaljevanke
19.18 Loto 7/39, 1. zrebanje
19.30 Dnevnik 1
20.10 Loto 7/39, 2. zrebanje
20.15 Potepam se in snemam, dokumentarna oddaja
21.00 Iskanja, politični magazin
21.45 Poročila
21.50 Kulturna krajina
22.50 Slika na sliko
23.50 Poročila v anglescini
23.55 Sanje brez meja

 Hrvatska 2
15.20 TV-koledar
15.30 Sandokan, pon. 11/26 dela risane serije
15.55 Polfinale hrvaskoga pokala v nogometu, 1. polcas
17.00 Nogomet, 2. polcas
17.45 Cetrti rajh, pon. 2/4 dela južnoaf. nadaljevanke
18.35 Terra X, ponovitev 7/8 dela dokumentarne serije
19.20 Risanka
19.30 Dnevnik
20.15 Nogomet, liga prvakov: Monaco-Barcelona, 1. polcas
21.30 Nogomet, 2. polcas
22.20 Cetrti rajh, 3/4 del južnoaf. nadaljevanke
23.10 Nogomet, liga prvakov, nadaljevanje
00.05 Proti toku
00.35 Video strani

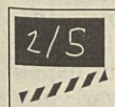
 Madžarska
07.00 Sončni vzhod
09.00 Cez dan
09.30 Riviera, serija
10.30 Grenka bogastvo, serija
11.30 Igra
12.00 Opoldanski zvon
12.07 Učbeniki in metode
12.27 Sotrpini
13.05 Menedžment, serija
13.20 Neumen, vendar discipliniran, fran. komedija
15.10 Vaska TV
15.30 Izlozba
16.00 Dnevnik
16.12 Najstniško zrcalo
16.32 Vaze pripovedujejo
16.45 Zunanje zadeve, serija
17.15 Picasso, o razstavah
18.00 Vklopi, otroški program
18.35 Macek v zaklju, kviz
19.00 Vprasanja kristjanov
19.07 Otroški koticek
19.19 Volitve
19.30 Dnevnik
20.09 Crno-belo
20.25 Nogomet, liga prvakov
22.22 Madžari
23.07 Gorila, kriminalka

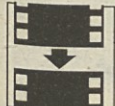
	KANAL A	20.40
DANCE SESSION, oddaja o plesu		
<i>Gostja v studiu bo prof. Alenka Tomo z ljubljanske baletne šole in predstavila nam bo letošnjo produkcijo, ki bo 16. in 17. aprila v Canbkarjevem domu. Bodoči in ne bodoči baletniki bodo povedali, zakaj hodijo k baletu, napovedali pa bodo tudi predstavitve Matjaža Fariča v mednarodnem grafičnem centru.</i>		

	RADIO SLOVENIJA 3	20.00
SLOVENSKI GLASBENI DNEVI, glasbena oddaja		
<i>Namesto tematsko zaokrožene oddaje Pota naše glasbe bo na vrsti neposredni prenos 2. koncerta mednarodnega simpozija in festivala »Slovenski glasbeni dnevi«. Koncert bo v celoti posvečen francoskemu Slovincu Vinku globokarju, na sporedu pa bodo tri krstne izvedbe: Discours Vill za kvintet trobil in pozavno, Lindenberg za 16 glasbil in Labour za veliki orkester.</i>		

	RETE 4	22.30
STAR 80, ameriški film, 1983		
<i>Režija: Bob Fosse; igrajo: Mariel Hemingway, Eric Roberts, Cliff Robertson in drugi. Plavalasa Dorothy streže pri mizi v restavraciji. Tu spozna Paula, ki je pornografski fotograf. Paul jo fotografira in Dorothy prejme prvo nagrado na natečaju revije Playboy. Takoj se ji odprejo tudi vsa hollywoodska vrata, a Dorothyjino življenje se zaplete, ko začne razmerje s svojim režiserjem. Film je Fosse posnel po resnični zgodbi igralke Dorothy Stratton. V filmu je neprenehoma v ospredju smrt, ki marsikoga spodbudi k treznemu razmišljanju; režiser pa zelo kritično obravnava ameriško družbo.</i>		

	SAT 1	23.05
SMRTONOSNI PRIJATELJ, ameriški film, 1986		
<i>Režija: Wes Craven; igrajo: Matthew Laborteaux, Kristy Swanson, Michael Sharrett in drugi. Genijalni mladenič oživi ljubljeno dekle, tako da ji vsadi možgane robota, ki ga je sam zgradil. Dekle res oživi, a med operacijo se je iz nežne zaljubljene deklice spremenila v smrtni stroj, ki ne pozna usmiljenja. Film smrtonosni prijatelj je neobičajna grozljivka, v kateri je v ospredju predvsem režiserjev poskus spojit sentimentalnost in znanstveno fantastiko. Režiser Wes Craven je znan po številnih filmih kulta - Nightmare, The Hills Have Eyes...</i>		

	RADIO SLOVENIJA 3	21.30
ARS ANTIQUA, glasbena oddaja		
<i>Zavrteli bomo zbirko drobnih skladb pod skupnim naslovom Baročna glasba iz Anglije in Škotske v izvedbi ansambla Musick Fyne iz Toronta.</i>		

	KANAL A	20.10
UČNA LETA, ameriška nadaljevanka		
<i>Rokoborci se zberejo na zabavni, kjer se izkažejo kot prijetni in olikani fantje. Nekateri celo izgubijo glavo ob pogledu na učiteljico, ki je zašla med njih.</i>		

	SLOVENIJA 2	18.45
KRONIKA, izobraževalna oddaja		
- Vohunski sateliti: Ljudje so začeli raziskovati vesolje šele pred tremi desetletji, a so odlej izstrelili v orbito že na stotine satelitov, nekatere z nalogo vohunjenja. - Andalam - Sinovi notranjosti: leta 1975 je kanadska televizijska ekipa odpotovala v notranjost indonezijskega otoka Sumatre in posnela eno najbolj skrivnostnih plemen na svetu: pleme Andalam. - Vozilo na zračni blazini: leta 1959, natanko 50 let po slavnem Bleriotovem preletu, je takšno vozilo prečkalo Kanal še enkrat hitreje kot trajekt. - Ameriški vinogradnik Robert Moldavi: Je eden najslavnejših vinogradnikov na svetu. Robert Moldavi, po naravi upornik in obenem prefinjen človek, pooseblja ameriško industrijo, ki končno dozeva po stoletju poskusov in napak. - Sovjetska zveza 1973: Hruščov je prerokoval, da bo Sovjetska zveza do začetka sedemdesetih let dohitela in prehitela Združene države Amerike. Leta 1973 so bili še neskončno daleč od cilja, vendar so se navzven slikali v veliko lepši luči. - Zadnji prispevek silka vsakdanje življenje tradicionalne družine v severnem Kamerunu.		

TV SLOVENIJA 1/NOCOJ OB 20.35

Melanholija za letom 1968

MORJE IN ČAS, španski film

Scenarij: Fernando Fernan Gomez po lastnem imenskem delu; režija: Fernando Fernan Gomez; fotografija: Jose Luis Alcaine; glasha: Mariano Diaz; igrajo: Fernando Fernan Gomez, Jose Soriano, Rafaela Aparicio, Aitana Sanchez-Gijon, Cristina Marsillach.

Prvi film, ki ga je Fernando Fernan Gomez posnel po lastnem literarnem delu, je na filmskem festivalu v San Sebastianu vzbudil posebno pozornost in celo prejel posebno nagrado žirije. Pa vendar je znani španski igralec, v zadnjem času pa tudi scenarist in režiser, menil, da film ni toliko primeren za predstavitev na festivalu, marveč predvsem za prikaz široki španski publiki. Gre namreč za film, ki vzbuja melanholijo za letom 68, v katerem se dogaja zgodba, torej za leto revolucije, ki se v Spaniji ni zgodila, pa vendar po tem prelomnem letu nič ni bilo več tako kot nekoč. V to novo Spanijo po dolгих letih prispe Jesus, argentinski izseljenec, brat Eusebia, ki se je pac po svoje sprijaznil z novim načinom življenja. A za Jesusa to ni več dom, kakršen je bil. Mati, ki trpi za sklerozo ga sprva sploh ne prepozna, on pa ne svojih zdaj že odraslih nekakinj, ki živita za ideje mladih. Eusebio ima tudi lokal in navadil se je na vele mestni Madrid, na mlade, ki se ozirajo po Franciji in ima-

jo svoje muhe. Prav razlika med tema dvema generacijama nazorno kaže na spremembe, ki jih je prinesel čas, se bolj pa ga poudarja sklerotična mati, ki se v trenutkih, ko je pri polni zavesti, ne meni za spremembe in se prav tako dobro razume tudi z vnuki. Tudi v tem novem življenju je Eusebio poln vedrine in razumevanja do vsega novega in prepričan je, da so žrtve v tem življenju tisti, ki se ravna po lastni neumnosti. Tako film Fernanda Fernan Go-

meza iz melanholije prehaja v satirično komedijo, saj kljub prelomnemu letu življenje teče dalje. Pač drugačno, polno novih upov za mlade in z nekaj obžalovanja za starejše generacije. Edini razočarani lik je Jesus, ki spričo dejstva, da je živel tako dolgo v daljni Argentini, ne more dojeti tolikšne spremembe svojega rodnege mesta. Brez povelicevanja Gomez svojo zgodbo gradi na preprostih vsakdanjih dogodkih, a prav v tem je film vsekakor učinkovit.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

06.00 Awake on the Wild Side; 09.00 Video; 12.00 Soul Of MTV; 13.00 Greatest Hits; 14.00 Video; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 MTV v kinu; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Butthead; 23.00 Ponovitve; 00.00 Alternative Nation

SKY ONE

07.00 The DJ Kat Show; 09.55 Risanke; 10.30 The Pyramid Game; 12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 Barnaby Jones; 15.00 Cipke II., 3. del; 16.00 Drugačen svet; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.30 E Street; 20.00 Reklame, serija; 20.30 M.A.S.H.; 21.00 Dieppe, 2., zadnji del serije; 23.00 Ponovitve

PRO 7

05.50 Ponovitve serij; 11.40 Pri Huxtablovih; 12.10 Agentka s srcem, serija; 13.05 Hotel, serija; 14.00 Dinastija, serija; 15.55 Popolna tujca; 16.30 Risanke; 17.55 Parker Lewis; 18.25 Naš hrupni dom; 18.55 Drugi svet; 19.25 Pri Huxtablovih; 20.00 Poročila; 20.15 Sorodnik, sorodnica, am. ljubezenska kom.; 22.30 Kung Fu-V znamenju zmaja, am. serija; 23.30 Poročila; 23.40 Smrt črnemu škorpionu, am.-honkonški vojni film

PREMIERE

07.00 Romeo; 10.25 Buffy, ubijalka vampirjev, am. film; 11.50 Tujec v lastni hiši, am. film; 14.00 Romeo; 15.00 Mali Nemo, am.-jap. risanka; 16.20 Zvitli lisjak, ital. komedija; 18.10 Dark Horse, am. drama; 19.45 Kino '94; 20.15 Osumljen, angl. triler; 21.55 Vizije iz svetlobe

SAT 1

09.00 Ponovitve serij; 13.30 Ladja zaljubljenecv; 15.25 Alf; 16.00 Vesoljska ladja Enterprise; 17.00 Pet krat Pet; 17.30 Regionalni program; 18.00 Pajdi na vsel; 19.00 Poročila; 19.19 Sport; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Kjer je srce doma, nemška tv melodrama; 22.05 Hunter, serija; 23.05 Smrtonosni prijatelj, am. grozljivka

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 SP v umetnostnem drsanju, vrhunci; 11.00 SP v bodybuildingu, pon.; 12.00 Eurogal; 13.00 Nogomet; 14.00 Avtomobilizem; 14.30 Triatlon; 15.30 Surfanje, svetovni pokal; 16.30 Snowboard; 17.30 Atletika, magazin;

18.30 Jahanje; 19.30 Športna poročila; 20.00 Boks, dvoboji profesionalcev; 21.00 Avtomobilizem; 23.00 Moto magazin

RTL

09.05 Serije, ponovitve; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, am. krimi serija; 17.00 Kdo je šef?; 17.30 Strašno prijazna družina; 18.00 Družinske vezi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Nogomet; RSC Anderlecht-Werder Bremen, prenos iz Anderlechta; 22.20 TV Stern

RTL 2

05.30-16.55 Ponovitve serij; 16.55 Družina Robinson; 17.50 Umik; 18.20 Nasmehnite se, prosim; 18.55 Poročila; 19.00 Mož za 6 milijonov dolarjev; 20.00 Poročila; 20.15 Hotel Paradiz, nem. serija; 21.25 Rokoborba; 22.30 Poročila; 22.40 Nick Knight, 6/21 del kanadske krimi serije

SKY MOVIES

15.00 Ghost Chase; 17.00 Lord Jim; 19.00 Bingo; 21.00 City Of Joy; 23.15 The Favour, The Watch And The Very Big Fish

MOVIE CHANNEL

15.00 The Pumpkin Eater; 17.00 Don Quixote; 18.50 Fried Green Potatoes; 21.00 Deceived; 23.00 Ricochet

FILMNET +

14.00 Paper Marriage; 16.00 K-TV; 18.00 The Russia House; 20.00 Empire City; 22.00 La Petite Véluse

SUPER CHANNEL

05.30 Verska oddaja; Novice; Gospodarstvo; Super Shop; 17.30 Evropsko gospodarstvo; 18.00 Danes, novice; 19.00 Poročila; 20.00 Dateline, magazin; 21.00 Sport, motociklizem; 22.00 Poročila; 22.30 Gospodarstvo; 22.50 Market Wrap; 23.00 Jay Leno Show

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 Moneyline; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Asia; 15.00 Larry King Live; 17.30 Cnn & Co.; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 23.00 World Business Today Update; 23.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 11.30 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč; 20.00 Odskočna deska; 21.05 Koncert za besedo; 21.30 Operne melodije; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Gospodarski vestnik; 8.40 Prireditve; 9.45 Kje vas čevlji žuli; 11.00 Moped show; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilizem; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Drobčinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Računalniški val; 17.50 Sport; 19.30 Melodije po pošti; 22.20-23.00 Heavy metal.

Slovenija 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00 Poročila; 8.05 Matineja; 10.05 Umetniška beseda; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi na glasb. revijah; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 17.00 S festivalov; 20.00 Druga godba; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasbena tradicija; 23.55 Ulični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Na rešet; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.45 Na rešet; 10.00 Moped Show; 11.00 Moped Show; 11.30 Hladno...toplo... vroče; 12.30 Opoldnevnik RK; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.35 Ob glasbi ob glasbi; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Ob glasbi, ob glasbi; 19.30-23.15 Večerni pr. Modrega vala RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.05 Dobro jutro, otroci; 8.00 Horoskop, slovarček; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Aktualnosti; 9.32 Bilo je nekoč; 9.40 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Alternativna medicina; 11.00 Srečanja; 12.00 Romagna mla; 13.00 Glasba po željah; 14.05 Turistična oddaja; 14.45 Back to the future; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.45 Nativita; 20.00 Prenos RMI

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.15 Napoved dogodkov; 7.35 Vreme; 9.25 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarska oddaja; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.40 Korita ostajajo - živina se menja; 16.10 Spoznajmo se; 18.15 RGL na rajžo gre; oddaja o turizmu; 22.00 Radosti življenja z A. Sivko; 02.00 Star sat radio.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.40 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Gremo v primadono; 19.30 Večerni program; 20.00 Tečaj nemščine.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 9.15 Na postaji zvokov; 10.05 Tema dneva; 11.45 Infoserwis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.15 Telefon express; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Sport; 18.00 Po domače; 19.30 Športna sredi; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva..

Radio Študent

11.00 Avtodrom; 14.00 OF (24 ur-Info); 17.00 Rešeto; 19.00 TB: Pavement; 20.00 Come Together; 21.00 Kozniki; 22.00 Blues; 23.00 Pantonalno; Sat.

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik (pon.); 9.15 Odprta knjiga: Most na Drini (I. Andrić, r. Marko Sosič, 31. del); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Na goriškem valu, (1. del); 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu (2. del); 15.00 Made in Italy; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Koncerti za Evropo v palači Labia v Benetkah; 18.00 Literarne podobe; 13 slov. romanov; 18.20 Slovenska lahka glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

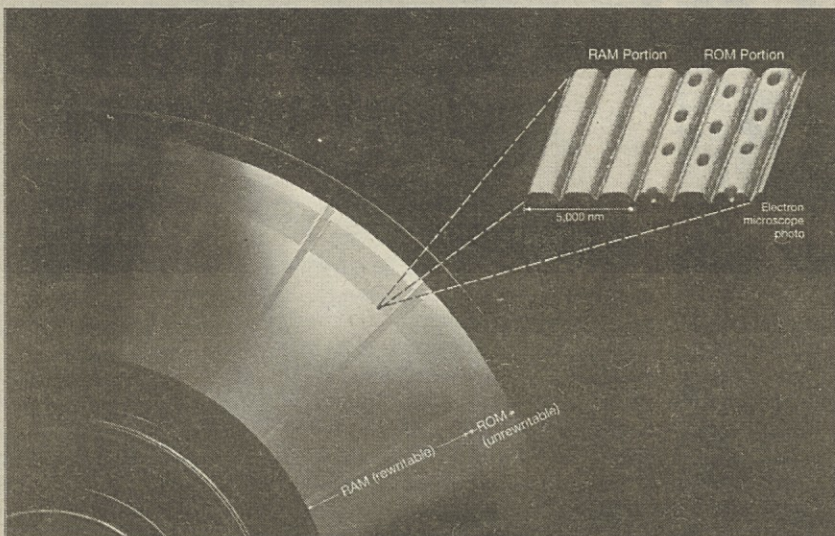
11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja brez naslova (prof. Samo Pahor); 21.00 Novi svetovalci se predstavijo; 22.00 Ostali Trst (Vodi Paolo Parovel).

Radio Koroška

18.10-19.00 Društva se predstavljajo; Večerna oddaja; 21.05 - 22.00 Koroška poje '94.

P-ROM na pohodu

Po CD-ROM-u in MO tehnologiji zdaj tudi P-ROM (Partial-Read- Only Memory); Fujitsu je kot prvi uspel na 3.5-inčnem disku združiti obe vrsti tehnologije.

CD-ROM in magnetno-optična tehnologija (MO) se zaradi ugodnih lastnosti hitro širita na področju zapisovanja in shranjevanja velikih količin podatkov. Zapis na CD-ROM plošči je zelo varen, vendar ga uporabnik ne more spreminjati. MO tehnologija pa omogoča tudi spreminjanje podatkov, ob visoki stopnji varnosti - in visji ceni. Obe tehnologiji sta našli svoja področja uporabe, poslej pa bodo po zašlugi Fujitsa uporabniki računalnikov lahko izkoristili prednosti obeh vrst tehnologij hkrati.

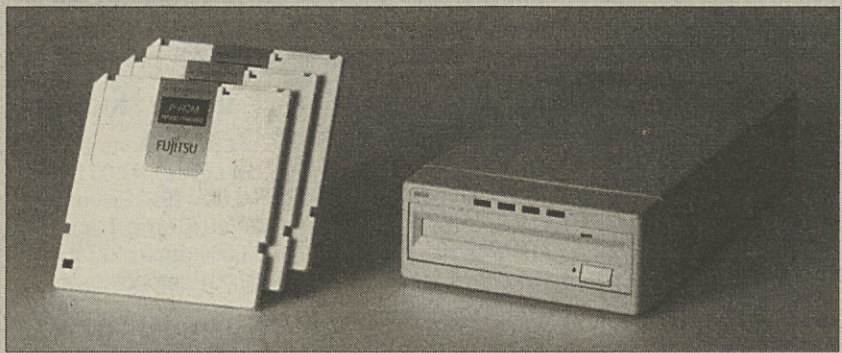
Fujitsu je pred nedavnim predstavil novost, delni ROM (P-ROM) magnetno-optični (MO) disk. Nova vrsta diska vsebuje oboje: zbrisljiv RAM in nezbrisljiv del ROM-a na istem mediju, tako da je uporabniški softver lahko poleg zbrisljivega pomnilnika. Ta izboljšava - v primerjavi s klasičnim optičnim diskom - omogoča široko uporabnost na področjih kot so namizno založništvo, priprave za tisk, CAD/CAM, grafika, analiza in obdelava podatkov in druge operacije. Uporabniška programska oprema je na enem delu diska, drugi del pa je na voljo za podatke, ki

jih lahko spreminjamo. Na medij s kapaciteto 128 MB se lahko »vtisnejo« operacijski sistemi in različne vrste uporabniških programov. P-ROM omogoča uporabniku, da ima povsod s sabo svoje kompletno okolje - kjerkoli že se zadržuje in rabi računalnik. Diskovni MO pogon Fujitsu M2511A, višine 1-inč, formata 3.5-inč ima v primerjavi s trdim diskom prednosti kot sta izmenljivost in večja varnost pomembnih podatkov.

Prednosti uporabe P-ROM-a je več: podatkov na ROM področju ni mogoče po pomoti zbrisati, P-ROM se lahko uporablja v kompatibilnem diskovnem pogonu s hitrim casom dosega, s tem pa omogoči višjo hitrost kot klasični CD-ROM. Ob teh lastnostih je P-ROM tudi zelo ekonomičen. Cena izdelave P-ROM-a pada z večanjem števila plošč. Uporaba P-ROM-a prav tako zelo zmanjša možnost okužbe z računalniškimi virusi.

Strukturi RAM in ROM-a se fizično razlikujeta. Informacije, ki jih lahko izbrise, so zapisane s termično magnetno metodo, berejo pa se na podlagi Kerr-ovega učinka. Na ROM področju je zapis izveden podobno kot pri klasičnem CD-ROM-u.

Dusan M. Mernik

FIZIKA / OKREPLJENA ENERGIJA ZVOČNEGA VALOVANJA

Barva zvoka

V luminiscenčnih mehurčkih bi lahko že kmalu sežigali strupene odpadke in druge nevarne snovi

Pretvarjanje zvoka v svetlobne bliske morda izgleda kot trik iz nedomiselnega glasbenega videoposnetka. Vseeno pa se za pojav zanimajo tudi fiziki, med njimi Seth J. Putterman. V laboratoriju na Kalifornijski univerzi v Los Angelesu skupaj s svojimi študenti usmerja zvok v caso z vodo. Ob tem se lahko zgodi, da zračni mehurčki v vodi oddajo moder zarez, ki ga lahko vidimo s prostim ocesom. Energija zvočnega valovanja se na nekaksen način neznan-sko ojači, da se zrak v mehučku segreje na več kot 10.000° C - kar je mnogo bolj vroče od površja Sonca. »Pojava je izjemno močan in zelo presenetljiv,« pravi Putterman. »Kje v naravi se energija se skoncentrira za 12 velikostnih redov?«

Ekspirimenti, ki so jih opravili v letih 1992 in 1993, so v mnogočem razjasnili mehanizem sonoluminescence. Pojav so odkrili v tridesetih letih našega stoletja in od tlej je veljalo, da mora proces izhajati iz akustične kavitacije - tako pravimo nastanku in kolapsu mehurčkov v vodi. Ze dolgo je znano, da imajo taki mehurčki dovolj energije, da nagrizejo ladijski propeler. Če kolabirajo dovolj hitro, nastane »vroča pika« s temperaturo okoli 5.000° C. To zadošča za vzbuditev molekul, ki kasneje izsevajo fotone.

Nedavne raziskave Puttermanove skupine pa so prikazale pojav v novi luči. Putterman je

raziskoval obnašanje enega samega mehurčka s tehniko, ki jo je iznesel Lawrence A. Crum. S to metodo je mogoče ustvariti stabilen pobliskujoč mehurček, kar omogoče znanstvenikom mnogo natančnejše raziskovanje pojava kot druge tehnike. Putterman uporablja droben piezoelektrični zvočnik, ki je v stiku s caso z vodo. Prava kombinacija jakosti in

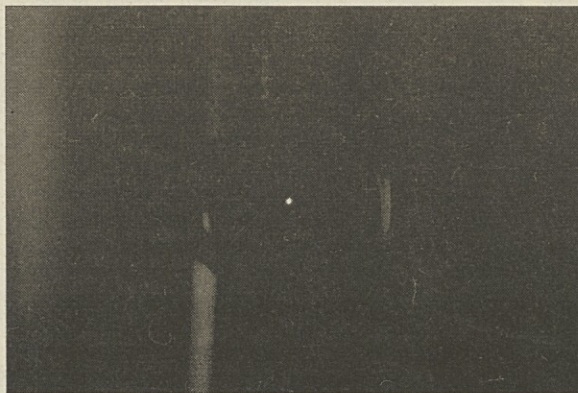
ski za velikostni red krajši od napovedi teorije vroče pike,« je povedal Putterman. Vecina izsevanih fotonov je poleg tega se v vijoličnem in ultravijoličnem delu spektra. »Sistem mora biti zelo vroč, da dobimo tak spekter,« pojasnjuje ameriški znanstvenik. »Prav mogoče je, da temperatura mehurčka presega 50.000° C.« To je približno de-

vala je po mnenju Lawrencea A. Cruma odločilna simetričnost posameznega mehurčka: teorija vroče pike pa najbrž opisuje primere, ko se mehurčki ne sesedajo takosimetrično.

Jakost sonoluminescence bi utegnila biti se večja kot v dosedanjih eksperimentih. Mehurčki naj bi se lahko segreli celo do 100.000° C. »V letošnjem letu se bomo osredotočili na določanje zgornje meje energije fotonov,« je povedal Putterman. Voda ne prepušča svetlobe s frekvencami, visjimi od frekvenc ultravijoličnega dela spektra, tako da bo znanstvenikom nekaj fotonov brzokone manjkalo. Putterman bo eksperimentalno tudi z drugimi tekočinami in plini, ne le z vodo in zrakom.

Fizika sonoluminescence ima tudi praktično plat. »Ce bi uspeli nadzorovati stvari, bi v luminiscenčnih mehurčkih lahko sežigali odpadke,« meni Crum. Ob izjemno visokih temperaturah bi strupene snovi zlahka razpadle. V mehurčku bi poleg tega utegnile nastajati najrazličnejše eksotične spojine, saj predstavlja zares nenavadno okolje za kemične reakcije. Putterman je nekatere dele svoje eksperimentalne naprave zaščitil s patentom, saj »je to cenen vir pikosekundnih bliskov,« ki bi ga lahko uporabili pri raziskavah fluorescence in za umerjanje najrazličnejših detektorjev.

Philip Yam -PrZ-

Modri blisk iz zračnega mehurčka v vodi utripa s frekvenco zunanjega zvočnega polja (SA)

višine zvoka ustvari in stabilizira sonoluminescenčni mehurček. Polmer mehurčka niha s frekvenco zvoka (tipično okoli 25 kilohertzov, kar je le nekoliko nad pravom slisnosti) med slabim mikrometrom in približno 45 mikrometri. Tlak na mehurček ustreza zvoku z jakostjo 110 decibelov, ki bi bli - če bi ga seveda slišali - primerljiv z hrupom letalskega motorja, oddaljenega le nekaj metrov.

Rezultat je presenetljiv: svetlobni bliski nastajajo v pravilnih razmakih in trajajo le picilih 50 bilijonink sekunde. »Izkaže se, da so bli-

setkrat več od napovedi dosedanjih modelov.

S čim si lahko se pomagamo, če z navadno pametjo ni mogoče pojasniti tako močnega ojačenja energije? Izračunov, ki sta ga lani izvedla Puttermanova kolega z UCLA Cheng-Chin Wu in Paul H. Roberts, nudi zadovoljiv scenarij: mehurček se seseda s hitrostjo, večjo od hitrosti zvoka. Ob kolapsu nastane nadzvočni udarni val, ki potuje proti središču mehurčka. Implodirajoči val stiska zrak v mehurčku tako močno, da ustvari plazmo s temperaturo okoli 10.000° C. Za model udarnega

NEUROLOGIJA / PROBLEMI Z VIZUALNO PREPOZNAVOM BESED

Poročilo o proučevanju primera govorne disleksije

Semantika in fonetika sta bili pri bolnici neokrnjeni

Disleksija brez disgrafije lahko ohrani zmožnost za izgovorjavo posameznih crk, ne pa tudi besed. Taksna oblika nevroloske bolezni je redka in povprečen nevrolog v svoji karieri le redko sooci s to boleznijo. Zdi se, da so ti bolniki izgubili sposobnost povezati posamezne crke v celoto in prepoznati besedo kot celoto.

Napaka bi naj potemtakem bila v vizualni prepoznavi besed, medtem ko naj bi bilo neokrnjeno njihovo pomensko doje-manje. Nevrologi iz Londona v Veliki Britaniji poročajo o primeru govorne disleksije, ki so ga proučevali. Gre za petdesetletno uradnico poprečnih intelektualnih sposobnosti, ki je utrpela infarkt levega ekscipitoparietalnega

(zatilnotemenskega) področja. Bolnica je bila zmožna brati le posamezne crke in besede je brala crko po crko. Njena sposobnost pisanja in črkovanja je bila neokrnjena. Na testu prepoznavanja crk ni bilo opaziti znatnih odstopanj, bolnica je posamezne simbole prepoznavala povsem primerno. Pri branju so bili rezultati znatno slabši kot pri zdravih ljudeh. Brala je po crkah in posamezne besede je bralka tem dalj, čim več crk je imela. To je pomemben podatek, saj v angleškem jeziku posamezna crka ne pomeni posameznega glasu, ampak posamezen glas lahko sestavlja tudi več crk.

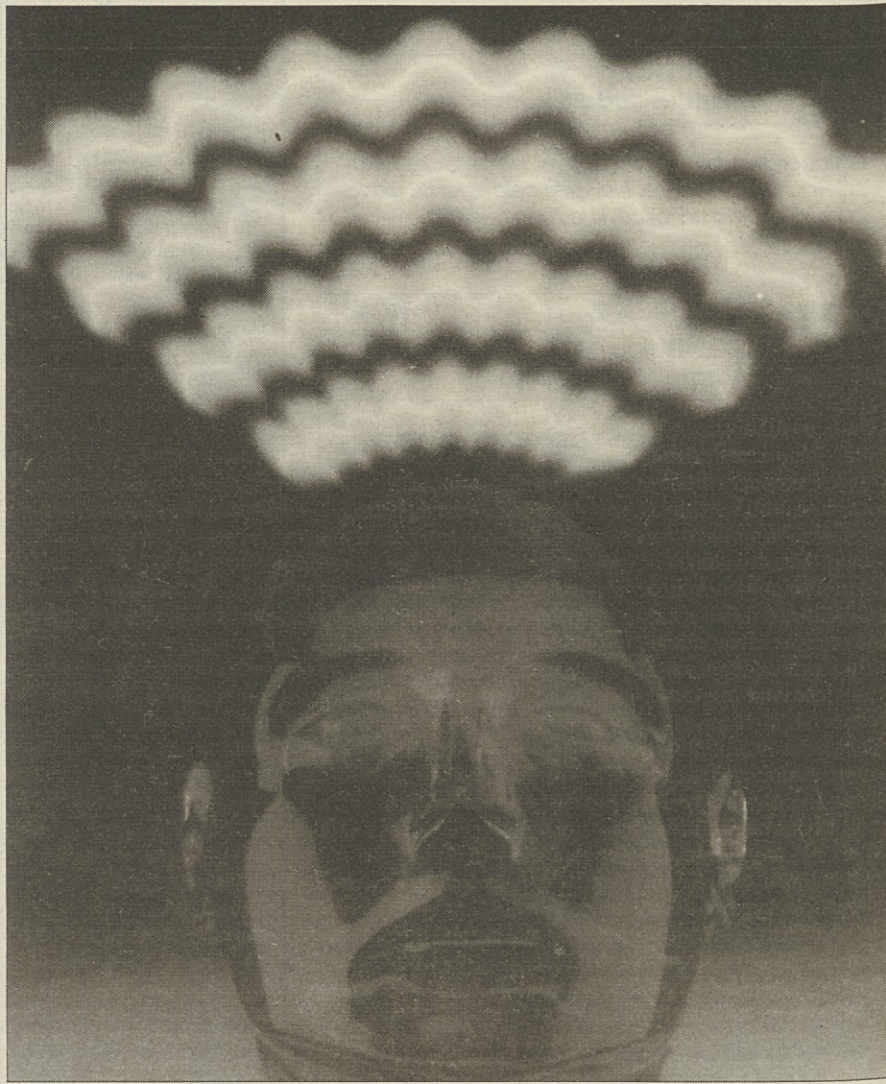
Opravljeni so bili tudi tahiskopski testi, pri katerih je bolnica videla dolo-

čno besedo le pol sekunde in jo je morala prepoznati. Rezultati pri tem testu so bili slabi, ker bolnica ni imela dovolj časa za branje crke po crko. Pri prepoznavanju kombinacij crk od katerih so nekatere bile prave besede, druge pa le brezpomenske skupina crk, je znatno prej prepoznala prave besede in jih tudi kot take spoznala, pri brezpomenskih kombinacijah pa je za sodbo potrebovala znatno več časa.

Opravljeni so bili tudi testi pri katerih so bile posameznim besedam na začetku ali na koncu dodane posamezne crke in ti testi so bili spet slabši kot pri zdravih. Slabo je tudi ločevala vezano pisane besede brez meje med njimi. Nasprotno pa se je

pri testih pri katerih so bile med crke v besedi ali na koncu ali na začetku besede dodane posamezne dodatne crke, ki so drugačne barve, odrezala proti pričakovanjem dobro. Barva tiska in različne podčrtave na hitrost in razpoznavanje besed pri bolnici niso imele vpliva. Znatno več težav je bolnica imela pri branju rokopa, kot pa pri branju tipkopisa. Semantika in fonetika sta bili pri bolnici neokrnjeni. To kaže da je proces branja okvarjen nekje pred to stopnjo, torej na področju vizualne analize. Opisani primer predstavlja redko okvaro, ki pa daje zanimiv vpogled v strukturo tako vsakdanjega procesa kot je branje.

-MKjr- The Lancet

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA
DRAMA SNG, tel.: 061/ 221-511
Danes, 13. aprila, ob 18.30 in 21. uri: D. Jovanović - ANTIGONA, za abonma dijaški 8 večerni.
V četrtek, 14. aprila, ob 19.30: W. Bauer - CHANGE, za abonma dijaški 5 večerni in izven.
V petek, 15. aprila, ob 18. uri: W. Shakespeare - KRALJ HENRIK IV., za abonma dijaški 1 popoldanski.
V soboto, 16. aprila, ob 19.30: G. Feydeau - DAMA IZ MAXIMA, za izven in konto.

MALA DRAMA
Danes, 13. aprila, ob 20. uri: W. Allen - ZAIGRAJ SE ENKRAT, SAM, za izven in konto.
V četrtek, 14. aprila, ob 20. uri: I. Torkar - BALADA O TASCICI, za izven in konto.
V petek, 15. aprila, ob 20. uri: F. Boyer - ALI BOG LAJA? za izven.
V soboto, 16. aprila, ob 20. uri: M. Jesih - LJUBITI, za izven.

OPERA, tel.: 061/ 331-950
Danes, 13. aprila, ob 19. uri: R. Strauss - ARIADNA NA NAKSOSU, za izven in konto.
V soboto, 16. aprila, ob 19. uri: G. Verdi - RIGOLETTO, za izven in konto.
V nedeljo, 17. aprila, ob 20. uri: koncert EVE LIND, za izven in konto.

MGL, tel.: 061/ 210-852
Danes, 13. aprila, ob 20. uri: R. Hooward - GARDEROBER, za abonma E. Predstava bo se v četrtek, 14. aprila, ob 15. uri, za abonma sreda popoldanski, ob 19.30 pa za abonma mladinski 3.
V petek, 15. aprila, ob 18. in 21. uri: L. Jagodic-M.Pokorn-B. Tadel - KLINIKA TIVOLI d.o.o. Razprodano!
V soboto, 16. aprila, ob 19.30: M. Camoletti - PRIDI GOLJA NA VEČERJO. Razprodano!

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65
Danes, 13. aprila, bo ob 8.30 do 13.30 ure tradicionalno srečanje ljubljanskih ljubiteljskih lutkovnih skupin.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/ 312-860
Danes, 13. aprila, ob 19.30 uri: E. Fritz - BREGARICA IN LJUDSKA OBLAST' ALI KROMPIR, za abonma red E in izven.
V petek, 15. aprila, ob 19.30: P. Ustinov - KOMAJ DO SREDNJIH VEJ, za izven.
V soboto, 16. aprila, ob 17. uri: D. Totheroh-A. Jelen - UKRADENI PRINC IN IZGUBLJENA PRINCESKA, za

izven.
KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288
V četrtek, 14. aprila, ob 20. uri: KUČA BREZ KROVA v izvedbi Grupe nepopravljivih optimista iz Bosne.
V petek, 15. aprila, ob 21. uri: VARIETE gledališča Ane Monro.

KD SPANSKI BORCI, tel.: 061/ 1404-183
V četrtek, 14., in v petek, 15. aprila, ob 20. uri: Bernard Slade - OB LETU OSOREJ.

CELJE
SLG, tel.: 063/ 25-332
Danes, 13. aprila, ob 15.30: A. T. Linhart - TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI, za abonma 1. solski in izven.
V četrtek, 14. aprila, ob 12. uri: B. Veras - ZELENKA KAPICA. Dobrodelna predstava za otroke beguncev.

KRANJ
PGK, tel.: 064/ 222-681
V četrtek, 14., in v petek, 15. aprila, ob 19.30: Ray Cooney - ZBEZI OD ŽENE, za izven in konto.
V soboto, 16. aprila, ob 19.30: Igor Torkar - REVIZOR '93.

MARIBOR
LGM, tel.: 062/ 26-748
V petek, 15. aprila, ob 19.30: Marjan Pungartnik - VODNI MOZ IN POLONA, premiera. Predstava bo se v nedeljo, 17. aprila, ob 11. uri, za izven.

OPERA, tel.: 062/ 221-206
V soboto, 16. aprila, ob 19.30: balet J. Strauss - PLES KADETOV, premiera, za red premierski in izven.
Predstava bo se v nedeljo, 17. aprila, ob 17. uri, za red nedelja in izven.

DRAMA, tel.: 062/ 221-206
Danes, 13. aprila, ob 20. uri: v Minoritski cerkvi M. Vozvišek - JERMANOVO SEME, za red studentski in izven.

NOVA GORICA
PDG, tel.: 065/ 25-326
V petek, 15. aprila, ob 20. uri: A. Strindberg - OCE, za red petek zeleni in izven. Predstava bo se v soboto, 16. aprila, ob isti uri, za red sobota zeleni in izven.

VELENJE
IVAN NAPOTNIK
V četrtek, 14. aprila, ob 18. in ob 21. uri: KLINIKA TIVOLI

ni Garella, nastopajo Ottavia Piccolo in Virginio Gazzolo. Predstava v abonmaju: odrezek št. 8. V teku sta predprodaja vstopnic in rezervacije za Pasolinijevo »Il porcile«, ki bo na sporedu od 27. do 29. t. m. Predstava v abonmaju: odrezek 5V (v izbiri med petimi zelenimi).

Gledališče Cristallo-La Contrada
Danes, 13. t.m., ob 20.30 komedija L. Pirandella »Cepica s krugljčki«. Nastopa skupina Teatro Stabile iz Catanie - Turi Ferro in Ida Carrara, režija Turi Ferro.
Ponovitev jutri, 14. t. m., ob 20.30.

BOLJUNEC
Gledališče F.Preseren-mala dvorana
SSG gostuje v soboto, 16. t.m., ob 20.30 z enodejankama »Ne jaz« in »Poslednji trak« Samuela Becketta. Režija Mario Ursić.
Ponovitev v nedeljo, 17. t.m., ob 18. uri v Srenjski hiši in Prebenegu.

ŠENTJANŽ
Stara sola: V petek, 15. t.m., ob 20. uri - Filmski večer, ki ga organizira Film Mladje Koroske dijaške zveze.

ŽVABEK
Gostilna Lukner: V petek, 15. t.m., ob 20. uri - Predavanje z diapozitivi »Komposti-ranje organskih odpadkov».

sistem države.
ŠKOFJA LOKA
KNJIZNICA IVANA TAVČARJA, tel.: 064/ 620-200
V četrtek, 14. aprila, ob 19. uri: predstavitev knjige PRIMOŽA SKOBERNETA - Učbenik stabilnega življenja.

SEŽANA
KC SRECKO KOSOVEL, tel.: 067/ 73-355
Danes, 13. aprila, ob 20. uri: ameriski film TATOVI TELES.
V četrtek, 14. aprila, ob 20. uri: ameriski film PESJAN IN GLORIJA.
V petek, 15. aprila, ob 16. uri: iluzionist MIRAN ČANAK in spomladanske carovnije. Ob 20. uri: večer solospjevov JURIIJA REJA - tenor, MILIVOJA SURBEKA - klavir, za vokalni abonma in izven.
V soboto, 16. aprila, ob 20. uri: Primorska poje '94. Sodelovali bodo zbori MPZ Kanal ob Soci, ZPZ Tabor Općine, MPZ Kraski bori Stanjel, MePZ Divača, MPZ Mirko Filej Gorica in MePZ Standrež.

Visoka šola za moderne jezike (Ul. Alviano 15)
Jutri, 14. t. m., ob 17. uri predavanje prof. Matjaža Kmecla na temo »Prvo obdobje slovenskega romana«. Prof. Kmecl bo predaval tudi 21. in 28. t. m.

SCHILLERJEVE SPLETKE IN LJUBEZEN VPOSTAVITVI STALNEGA GLEDALIŠČA FJK

Drevi bo v trzaskem gledališču Rossetti premiera Schillerjeve drame Spletke in ljubezen, s katero se bo prvič predstavila nova stalna igralska skupina Stalnega gledališča Furlanije-Julijske krajine. Delo režira Nanni Garella, v vidnejših vlogah pa nastopata Ottavia Piccolo (na sliki) in Virginio Gazzolo. Za to priloznost je delo v italijansčino na novo prevedel pisatelj Aldo Busi. Drama iz Schillerjevega mladostnega ustvarjalnega obdobja v zgodbi o nesrečni ljubezni med violinistovo hčerjo Luizo Miller in plemicem Ferdinandom von Walterjem prikazuje konflikt med nujnostjo moralnega zakona in svetom samovolje ter družbenih konvencij.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA
MODERNA GALERIJA, Tomsiceva 14
Razstava ANTONIJA GORMLEYJA - Evropsko polje je na ogled do 24. aprila.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
Razstava FRANCETA GRUDNA.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6
Danes, 13. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave olj ALOJZA KONCA. Razstava bo na ogled do 29. aprila.

GALERIJA VISCONTI FINE ART KOLIZEJ, Gospodsvetska 13
Razstava objektov in kolažev JIRIJA KOLARJA je na ogled do 30. aprila.

GALERIJA EQUINA, Gregorčičeva 3
Razstave MIRKA BRATUSE Kipi mesečniki.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40
Razstava slik VIDE FAKIN je na ogled do 28. aprila.

GALERIJA SLOVENIJALE, Dunajska c. 22
Razstava SAVA SOVRETA je na ogled do 30. aprila.

GALERIJA ZALA, Gosposka 7
Razstava slovenskega impresionista MATEJA STERNENA je na ogled do 27. aprila.

KNJIZNICA BEŽIGRAD, Glinska ploščad
Danes, 13. aprila, bo ob 17. uri otvoritev razstave otroških ilustracij slikarke ROŽE PISCANEC. Razstava bo na ogled do 17. maja.

RAZSTAVISCE CICERO DELO, Dunajska 5
Razstava karikatur ALJANE PRIMOŽIČ je na ogled do 5. maja.

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65
Razstava slik KARLA ZELENKA je na ogled do 26. aprila.

JELOVSKOV SALON, Zaloska 61
Razstava prostorsko-barvne instalacije SKENDE-RJA BAJROVICA in Rdece sence zvoka KARLA AHACICA je na ogled do 30. aprila.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 7
Razstava DUŠE KAJFEŽ je na ogled do 17. aprila.

AJDOVŠČINA
PILONOVA GALERIJA, Prešernova 3
Razstava skulptur in risb ZMAGA POSEGE je na ogled do 27. aprila.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Kulturno združenje Mysotis
Do 24. t. m. bo na ogled razstava slikarja Ah Ceh Chilam.

Muzej Revoltella
Na ogled je razstava Vidiki - Punti di vista.

Galerija Cartesius
Do 21. t. m. je na ogled razstava slikarja Gio-vannija Duiza na cvetlično temo.

OPĆINE
V dvorani HPO je na ogled razstava ob 340-letnici rokopisov župnije sv. Jerneja.

KOROŠKA

DUNAJ
Galerija Rondula - Do 15. t.m. je na ogled razstava slik Valentina Omana.

CELJE
GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI, Trg celjskih knezov 9
Razstava risb in slik METKE KRASOVEC je na ogled do 12. maja.

DOMŽALE
LIKOVNO RAZSTAVISCE DOMŽALE
Prodajna razstava akvarelov slikarja SEADA CERKEZA je na ogled do 22. aprila.

KOSTANJEVICA NA KRKI
LAMUTOV LIKOVNI SALON
V petek, 15. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave fotografij BARBARE VIDER.

MENGEŠ
RAZSTAVISCE ORANZERIJA, Solska 4
Samostojna razstava instrumentov IGNANCA ZALETELJA je na ogled do 17. aprila.

MARIBOR
SALON ROTOVŽ, Trg Borisa Kraigherja 3
Razstava slik in risb ZARKA VREŽCA je na ogled do 23. aprila.

NOVINARSKI KLUB, Vetrinjska ul. 30
Razstava ROMEA STRAKLA Strip je na ogled do 21. aprila.

NOVO MESTO
DOLENJSKI MUZEJ, Muzejska 7
Razstava MARIJE MOJCE PUNGERCAR je na ogled do 2. maja.

PIRAN
MESTNA GALERIJA, Tartinijev trg 3
Razstava Zimski likovni salon '94 je na ogled do začetka maja.

MEDUZA 2, Cankarjevo nabrežje 7
Razstava risb HERMANA PECARICA je na ogled do 6. maja.

TRŽIČ
PAVILJON NOB
Razstava PIERA CONESTABA Barvni signali je na ogled do 9. maja.

SEŽANA
KC SRECKO KOSOVEL, Kosovelova 4a
Razstava SLOVENIJA ODPRTA ZA UMETNOST.

ZIRI
GALERIJA SVOBODE ZIRI
Razstava slik DUSANA SEDEJA je na ogled do 24. aprila.

CELOVEC
V Galeriji Ritter razstavlja do 29. maja Haim Steinbach.
V Deželni galeriji (Burggasse 8) razstavljajo Julius Deutschbauer (do 1. maja); Heimo Zobernig (do 29. maja); Haim Steinbach (do 29. maja).
Galerija Slama: na ogled je razstava Jürgena Huberja in Günterja Kempfa.

BEGUNJE
Galerija Avsenik- na ogled je razstava »Misel in korenine«.

ROŽEK
V Galeriji Sikorönja razstavlja do 17. t. m. Drago Druskovič.

TINJE
V galeriji Tinje je na ogled razstava slik Milana Volovska iz Argentine.

BOROVLJE
Galerija v gradu: do 8. maja je na ogled razstava slik Josefa Tichyja.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 13. aprila, ob 19.30: koncert V. GLOBOKARJA - Govor o oranju železnega hrba za orkester. Simfoniki RTV Slovenija.

V četrtek, 14. aprila, ob 20. uri: večer slovenskih sansonov JERICE MRZEL.

V četrtek, 14., in v petek, 15. aprila, ob 19.30: koncert ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za oranžni abonma I in II.

SLOVENSKA FILHARMONIJA
V četrtek, 14. aprila, ob 19.30 komorni koncert TAMARE COHA - flauta ob klavirski spremljavi DIJANE TANOVIČ in kvarteta flavt: MATEJ GRAHEK, NEVENKA TRSAN, JASNA NADLES in SPELA MOČILNIK.

K4, Kersnikova 4
Danes, 13. aprila, ob 21.30: koncert skupine NIET.

KRIZANKE, tel.: 061/ 226-544

V četrtek, 14. aprila, ob 19.30 v Viteški dvorani koncert MARIANNE SCHRODER - klavir.

OS VALENTIN VODNIK, Adamičeva 13
V četrtek, 14. aprila, ob 19. uri: koncert odraslih pevskih zborov.

GORNJA RADGONA
V petek, 15. aprila, ob 17. uri: v OŠ Gornja Radgona občinska revija otroških in mladinskih pevskih zborov.

GRAD DOBROVO
V petek, 15. aprila, ob 20.30: koncert HAYDNOVE AKADEMIIJE.

MARIBOR
KAZINSKA DVORANA
V petek, 15. aprila, ob 20. uri: koncert IBRICE JUSICA, za izven.

TRBOVLJE
V petek, 15. aprila, ob 19.30 v poročni dvorani gradu koncertni večer s citrami in KATARINO GUZEJ.

VELENJE
DVORANA GLASBENE SOLE

V petek, 15., in 16. aprila, revija otroških in mladinskih pevskih zborov občine Velenje.

FJK

TRST
Glasbena matica
Jutri, 14. t.m., ob 20.30 bo na sporedu prihodnji koncert. Nastopil bo Godalni kvartet in pianist M. Devetak.

Gledališče Rossetti
Trzasko koncertno društvo: v ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 bo na sporedu zadnji koncert. Nastopil bo orkester Festivala iz Brescine in Bergama.

Gledališče Miela
Prihodnji koncert v organizaciji Zadruga Bonawentura bo v petek, 22. t.m., ob 21. uri nastopila skupina Roberto Ciotti Blues Band.

Trzaski jazzovski krozek: v ponedeljek, 18. t. m., ob 20.45 bo nastopil pevec Phil Guy ob spremljavi skupine Blues Gang Garia Lombarda.

Evangelicanska cerkev (Largo Panfil)

V nedeljo, 17. t. m., ob 21. uri koncert »Verdi sinfonietta« pod vodstvom Francesca Mandra. Na programu Coral, Haydn, Grieg.

Pivovarna Forst

Jutri, 14. t.m., ob 20.30 bo na sporedu glasbeno srečanje z naslovom »Trzaski avtorji«, ki ga prireja trzaska pokrajina. Prihodnje srečanje bo v torek, 19. t.m., ob 20.30.

BBC Club (Ul. Donota)

V petek, 15. t. m., ob 21. uri nastop skupine ska Ripidi.

MILJE
Gledališče Verdi

V soboto, 16. t. m., ob 20.30 bo nastopil Victor Lewis Quintet.

GORICA
Katoliški dom

V nedeljo, 17. t. m. ob 11. uri bo nastopil Komorni orkester dezele Furlanije-Juljske krajine. Dirigent Romolo Gessi, pri klavirju Francesca Ceccarello in Barbara Popazzi.

KOROŠKA

BELJAK
Studijski oder (Kellertheater) - Danes, 13 t. m., ob 20. uri - G. Fillei »Daleth« - plesni teater. Predstave bodo trajale do 16. t. m.

SEINTRUPERT
Občinski center, bivši Volkskino: V četrtek, 20. t.m., ob 20. uri - »Spominska prireditve« - ob obletnici pregona Slovencev.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815
Danes, 13. aprila, ob 19. uri: predavanje VILIIJA RAVNJIKA o sorodnosti med gledališko predstavo ter religijskimi in magijskimi rituali ter o obrednosti v sodobnem slovenskem gledališču (SD).
V četrtek, 14. aprila, ob 11. uri: ANDREJ ROT - Republika duhov. Izobrazevalno založništvo DZS predstavlja novo knjigo, ki opisuje dejavnost slovenske emigracije po 2. svetovni vojni (V4).

KLUB CD
Danes, 13. aprila, ob 19.30: literarni večer Hrvaškega kulturnega doma.

GALERIJA SOU, Kersnikova 4
V četrtek, 14. aprila, ob 20. uri: 8. razgovor iz ciklusa Dialogi o fotografiji. Razgovor Fotografija - odnos makrokozmosa in mikrokozmosa. Vodi RADOVAN IVANCEVIČ.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288
Danes, 13. aprila, ob 20. uri: predavanje BOŠTJANA M. ZUPANCICA - Pravo kot imunski

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gregorčičeva dvorana
V petek, 15. t. m., ob 18. uri prvo predavanje iz ciklusa o sodobni slovenski književnosti. Boris Paternu bo spregovoril na temo »Pogled v sodobno slovensko poezijo«.

DELEGACIJA ZDRUŽENJA V LJUBLJANI

ZŠSDI pridruženi član OK Slovenije

Pogovori z ministrom Gabrom

Delegacija Zdrženja slovenskih sportnih društev v Italiji na čelu s predsednikom Jurijem Kuferšnikom se je v ponedeljek mudila v Ljubljani na prvem uradnem obisku pri slovenskem ministru za šport Slavku Gabru. Delegacija sportnikov, v kateri so bili se pokrajinski predsednik za Trzasko Livij Valencic, tajnik Ivan Peterlin in odbornik Mario Sustersic, je ministru predstavila delovanje zamejske krovne sportne organizacije, istočasno pa je slovenskega ministra seznanila tudi z delovanjem posameznih calnic Zdrženja, ki v zamejstvu ukvarjajo s tekmovalnim sportom in sportno rekreacijo. Ministra Gabra so tudi po-

drobno seznanili z vsemi težavami, s katerimi se vsakodnevno sooča zamejski sport, pri čemer ne gre samo za organizacijske težave, temveč se bolj za finančne probleme. Slovenski minister za šport je pozorno sledil in zagotovil svojo podporo pri pomoči zamejskemu sportu. Ob koncu razgovora je delegacija zamejskih sportnih delavcev ministra Gabra povabila tudi na ogled sportnih objektov v zamejstvu.

V popoldanskih urah pa so se predstavniki ZŠSDI (poleg prve trojice je bil prisoten tudi blagajnik Radivoj Pecar) udeležili tudi zasedanja četrtne redne skupščine Olimpijskega komiteja Slovenije. Med obravna-

vanimi točkami dnevnega reda je bilo tudi sprejetje novih članic skupščine OKS. Ta točka je neposredno zadevala tudi zamejske predstavnike, saj je skupščina soglasno sprejela predlog, da se v Olimpijski komite Slovenije kot opazovalec vključi tudi Zdrženje slovenskih sportnih društev v Italiji.

Vsekako predstavlja sprejem ZŠSDI v pridružen članstvo OKS pomembno priznanje slovenskemu sportu v Italiji in potrdilo tesnega sodelovanja zamejskih sportnikov z matično domovino, kjer meja med državama predstavlja le administrativno, nikakor pa ne dejanske ovire.

SMUČANJE

Gorazd Vesel spet novinarski prvak

Absolutni prvak Tržačan Marzini

Po treh tekmovalnih v veleslalomu na Mokrinah, Piancavallu in Nevejskem sedlu se je v nedeljo zaključilo letošnje deželno prvenstvo novinarjev v smučanju. Absolutni naslov je osvojil Tržačan Mario Marzari, ki je bil na treh tekmovalnih najhitrejši. Ob upoštevanju handicapa po letih starosti pa je deželni prvak ponovno postal nekdanji urednik Primorskega dnevnika Gorazd Vesel iz Gorice.

V posebnem sestevku za trofejo USSI (Zdrženje sportnih novinarjev) FJK je naslov »mistra USSI« osvojil Videmčan Stefanini, medtem ko je »lady USSI« postala Gloria Cattarossi. V tekmovalju najmlajših za lovoriko »Tombino« je zmagal Stefano Zava iz Pordenona, »pokal nono« pa je osvojil Furlan Gianfranco Surza.

NOGOMETNI PREGLED

Vse odločitve bodo padle šele na koncu

EDVIN BEVK

V nedeljo je bilo v promocijski, prvi in drugi amaterski ligi na vrsti 26. kolo, v tretji ligi pa že predzadnje, 25. kolo. Vecjih presenečenj ni bilo, tako da vse kaže, da bodo morali navijaci do konca trepetati.

V promocijski ligi so **Standrezi** (ocena 8) s šestim letošnjim zadetkom Gandina odpravili Fortitudo in se tako oddaljili od repa. Kjer pa žal še vedno ostaja **Primorje** (ocena -6), ki žal ni uspel na domačih tleh premagati Rudo. Prosecani so v skoraj brezupnem položaju, saj jih od varnih vod delijo kar 4 točke. V nedeljo so sicer igrali stalno v napadu, a niso našli poti do nasprotnikovih vrat, kar je žal leto konstanta. V letošnjih 26 tekmah so namreč dosegli le 15 zadetkov.

V prvi amaterski ligi so **Bazovci** (ocena 8+) s težavo, a zasluženoma zmagali v gosteh, medtem, ko so se morali **Križani** (ocena 7) zadovoljiti z neodločenim izidom, ki je drugi zaporedni in že deveti od začetka prvenstva.

V skupini F druge amaterske lige so **Gajevci** (ocena 8) dosegli zlata vredni točki in tako na lestvici dohiteli Sagrado, za seboj pa so pustili Poggio in Romano. Igralci predsednika Kalca so v zadnjih 4 tekmah dosegli 6 točk. To nedeljo pa bodo igrali proti drugouvršeni Caprivi. Delitev točk (ali pa celo uspeh Gaje) bi bila seveda dobrodošla tudi v taboru **Sovodenj** (ocena 6), ki so v nedeljo igrali le neodločeno proti najslabši

ekipi prvenstva Romani. Igralci Sovodenj so izenačili tri minute pred koncem, potem ko so zastreljali kar dve enajstmetrovki in napravili nesteto drugih priložnosti. V prihodnjem kolu bodo Sovodenjci počivali.

V skupini D so **Trebenci** (ocena 8) z izidom 4:0 dosegli tretjo zaporedno zmago, vendar so morali gledalci počakati kar 55 minut, preden so videli prvi zadetek. Na drugi strani pa so **Krasovci** (ocena 5/6) doživeli že tretji zaporedni poraz. Tudi tu je položaj zelo nevaren, že v prihodnjem kolu proti Morsanu, ki ima le dve točki več, pa imajo Krasovci možnost, da dohitijo neposrednega tekmeča in tako popravijo svoj položaj. V tretji amaterski ligi je bilo na sporedu predzadnje kolo. **Dolincani** (ocena 5), so nerodno izgubili in po dolgem času smo žal ponovno zabeležili dve izključitvi. **Brezani** (ocena 8), ki so že 9 kol nepremagani, so zasluženoma slavili zmago, vendar pa so ti uspehi prišli prepozno.

V prihodnjem kolu so na sporedu sledeca zanimiva srečanja: Juventus - Pro Cervignano, Vesna - Bearzi, Morsano - Kras, Capriva - Gaja.

Najbolj uspešna slovenska enajsterica je letošnje brezdvoma Zarja, ki je od začetka sezone pri vrhu. Pri Bazovcih že leto dni igra **Paolo Gregoric** (letnik 63) bivši igralec Triestine in Udineseja, s katerim smo se ta teden na kratko pogovorili.

Kako bi komentiral nedeljsko zmago?

Mislím, da je bila nedeljska tekma ena izmed najtežjih letos. Ekipa Bearzija do prejšnje nedelje, se ni izgubila na domačih tleh. Domacini so imeli tudi prednost zaradi majhnega igrišča, ki ga mi nismo navajeni. Zato je naša zmaga še bolj dragocena.

Do konca prvenstva manjkajo še štiri kola, kdo je po vašem favoritu za napredovanje?

Brez dvoma bo do konca boj za vrh med nami in Pozzuolom, medtem ko Manzano, ki zaozstaja za nami že za 4 točke, lahko upa le na drugo mesto. Zarja in Pozzuolo imata se kar težak razpored tekem, vendar imamo mi trenutno prednost dveh točk in upajmo, da jih bomo obdržali do konca.

Kakšen je tvoj osebni obračun po enem letu igranja pri Zarji?

Lani sem imel nekaj težav, ker sem se pozneje vključil in nisem poznal ambienta. Letos pa sem začel zelo dobro in mislim da sem do konca prvega dela prvenstva igral solidno. Nato pa sem se poskušoval in v igro v zadnjih srečanjih nisem preveč zadovoljen. Vendar to ni važno, važno je, da bomo ob koncu dosegli zastavljeni cilj.

Cez dva tedna vas čaka derbi z Vesno. Kaj napovedujete?

Vesna je solidna enajsterica, ki pa je v zadnjem času nekoliko popustila. Gotov pa sem da bodo proti nam igrali zelo motivirano in nam skušali prekrizati račune.

NAMIZNI TENIS / TROFEJA DEŽEL ZA KATEGORIJU »UNDER 14«

Trije Krasovi predstavniki v deželni vrsti

Med posamezniki Vanja Milič najboljša - V ekipni konkurenci stop pred polfinalom

Vanja Milič (Kras)

Na stirinajstem pokalu dežel v Isernii za kategorijo »under 14« sta poleg vseh italijanskih dežel sodelovali s svojima ekipama tudi Malta in republika San Marina. Ekipo FJK je vodil Robi Milič, v njej pa so bili Stefano Di Cosimo iz Chiadina in trije Krasovi igralci, Gorazd Milič, Nina Milič in Vanja Milič. V ekipnem tekmovalju, ki se je odigralo po formuli evropske lige (dvojni Davisov sistem), so predstavniki naše dežele zaigrali zelo dobro. Postavi San Marina in Sardinije so premagali s čistim 4:0, Molise pa z izidom 4:2. Toda na poti do polfinala je bila zanje usodna ekipa iz Mark, ki jih je premagala s 4:1. Le v tej tekmi so naši odigrali dvakrat dodaten set in sicer posamezno Gorazd Milič ter mešana dvojica Vanja Milič-Di Cosimo. Edino točko pa je osvojila Vanja. Marke so v končnici zasedle drugo mesto. Prva je bila reprezentanca Piemonta, tretje mesto sta

si podelili Sicilija in Kampanja.

V tekmah posameznikov je po predvidevanjih na najvišjo stopnico stopila Vanja Milič pred Bosijevo (Toskana) ter Zappitellijevo in Csikijevo iz Umbrije. Slednjo je v četrtini finale izgubila Nina Milič. Med osmerico najboljših se je uvrstil tudi Stefano Di Cosimo. V številni fantovski konkurenci je Gorazd Milič izgubil tekmo prvega kola s Crostijem (Emilia Romagna), zmagovalac pa je bil Unterhauser iz Južne Tirolske.

Skupni deželni trening

V Sportno-kulturnem centru v Zgoniku tudi ta konec tedna ni bilo mirno. V soboto in nedeljo so ga zasedli namiznoteniški igralci, ki so se v organizaciji deželne federacije zbrali na dvodnevem skupnem treningu. Med njimi je bilo kar 16 Krasovih mladih moci. Skupni trening pa je vodila prof. Sonja Milič. JJ.

ROKOMET / KONEC V ŽENSKI C LIGI

Kras po porazu z ekipo Piave pristal na šestem mestu

Pallamano Piave - Kras 21:15 (13:9)

KRAS: Calzi, Vesna Bizjak, Nataša Bizjak, Valentina Ferluga, Dolores Ferluga 4, Jagodic 11, Zitter, Frassinelli, Milkovic, Volpi.

Kljub pozitivnim izkušnjam, ki so jih Krasovke pridobile v Nemčiji, je bil drugouvršeni San Donà di Piave premočan nasprotnik. Izenačen izid so obdržale le do 10. minute prvega polcasa, potem pa sta sodnika dosodila v korist nasprotnic kar osem 7-metrovk, tako da so te visoko povedle. V tem delu je uspešno zaključevala akcije tudi Vesna Jagodic, ki je dosegla kar devet zadetkov, zato so v drugem polcasu gostiteljice

zaigrale obrambo 5:1 in tako precej bolje zaustavljale napade Krasovk, ki so le z velikimi težavami prihajale do zadetkov. Najuspešnejša je bila tedaj Dolores Ferluga, ki je končno pokazala vse svoje sposobnosti.

Zgoniska ekipa je ponovno zaigrala v nepopolni postavi, saj sta zaradi obveznosti manjkali sestri Kermec.

Kljub temu je bil trener Ziberna precej zadovoljen s prikazano igro, saj so se naše res posteno borile. To je bila tudi zadnja tekma letošnjega prvenstva, ki so ga Krasove rokometasice zaključile z osmimi točkami in osvojile sesto mesto v ženski C-ligi. (Vesna)

MOTOCIKLIZEM / NASTOPAL BO V RAZREDU 125 SPORT PRODUCTION

Albert Zenič se temeljito pripravlja na novo sezono

Tekmoval bo predvsem v Sloveniji kot član HB Domžale

Albert Zenič, gotovo eden naših boljših motociklistov zadnjih let (med drugim lanske slovenski prvak v razredu 125 sport production), se temeljito pripravlja na novo sezono, ki se bo uradno začela že 8. maja.

Nas pilot je letošnje prestopil v ekipo HB iz Domžal, ki je gotovo najboljši in najpomembnejši ter tudi najbolje organiziran motociklistični kolektiv v Sloveniji. V tej ekipi so namreč odlični vozniki kot Marko Mihic iz Ljubljane, državni prvak v 600 ccm, Marjan Malec iz Postojne, državni prvak v superbikeu, Igor Jerman iz Domžal, podprvak v 125 GP, Remše Bajde iz Velenja, državna prvak v sidecaru. Ekipo vodi Peter Verbič iz Domžal, ki je znan po vsej Sloveniji po svoji

strokovnosti in organizacijski sposobnosti.

»Zaradi finančnih težav smo morali letošnje zreducirati program nastopov na prvenstvih in posameznih dirkah. Se pred kratkim smo načrtovali nastop na evropskem prvenstvu GP in na več mednarodnih dirkah, zaradi pomanjkanja ekonomskih sredstev pa smo se opredelili na državno slovensko prvenstvo in za pokal Alpe-Adria. Na programu je še mednarodna dirka za Nagrado Slovenije in za Pokal AA, ki bo v Cerkljah pri Novem mestu, in to v 9-10 razredih. Jaz bom seveda nastopal v razredu 125 ccm,« nam je uvodoma povedal Zenič (na sliki, f. Grison).

Albert Zenič, ki je pred kratkim dobil nov

motor aprilia 125 rs in ga je že poskusil na dirkališču na Grobniku pri Reki, se bo udeležil tudi nekaj drugih pomembnih motociklističnih prireditvev: julija bo nastopil na mednarodni dirki v Zeltwegu, avgusta pa se na mednarodnih dirkah na Slovaškem, ki bo veljala tudi za prvenstvo Slovenije in Alpe-Adria, in na Madžarskem.

Kaj pa Zenič pričakuje od nove sezone?

»Potrditev prvega mesta na prvenstvu Slovenije v razredu 125 SP in uvrstitev med prve tri na Pokalu Alpe-Adria ter seveda dobre uvrstitve na ostalih mednarodnih dirkah,« je se pristavil Zenič, ki je tudi potožil, da se vrste zamejskih motociklistov iz leta v leto krcijo. Kosmac in

Braini sta namreč zaradi pomanjkanja finančnih sredstev opustila aktivnost, Edi Rupel je poskodovan, kljub velikim težavam pa še naprej vz-

trajata Robert Hmeljak (125 GP honda) in mladi Dean Gruden (125 SP aprilija). Oba bosta nastopila tudi na prvenstvu Slovenije. (bl)

RITMIČNA GIMNASTIKA / NA PRVENSTVU SLOVENIJE

Izvrsten dosežek Veronike Žerjal

Borova telovadka osvojila drugo mesto

Borov gimnastični odsek je zabeležil v nedeljo v Kranju se en lep uspeh. Njegove tekmovalke so narmec sodelovale na 2. državnem prvenstvu Slovenije v množičnem programu sportno ritmične gimnastike, kjer so se zelo dobro uveljavile.

Največji uspeh je dosegla komaj 8-letna Veronika Žerjal (ki je sicer že nekajkrat doslej opozorila nase, **na sliki zgoraj**). Priborila si je odlično drugo mesto, za zmagovalko Sando Zdral od ljubljanskega Narodnega doma. Borovka je prejela oceno 8.50 točke ter je za borih 15 stotink točke zaostajala za zmagovalko, to pa predvsem zaradi drobne nepazljivosti v sklepnem delu nastopa. 3. mesto sta si delili Ljubljancanka

Ocepkova in Vrhnica Svigeljeva, med ostalimi našimi dekleti pa se je najvišje uvrstila Torrejeva, za njo pa se Starčeva, Bogatceva in Dillijeve.

Uspeh borovk v Kranju kaže, da v društvu poteka menjava generacij zelo obetavno in da bodo nove sile, ki letos na raznih tekmovanjih preizkusajo svoje znanje, uspešno nadomestile prejsnje generacije, če bodo le pokazale pripravljenost za vadbo in bodo, seveda, imele za njo tudi primerne pogoje.

- boj -

Uspešno gostovanje telovadk Gim kluba iz Ljubljane v Trstu

V soboto so mlade telovadke Gim kluba iz Siske sodelovale kot gostje na tekmovanju v

sportni gimnastiki v Trstu, ki je veljalo za deželno prvenstvo juniork v poljubnih vajah. Zabeležile so izreden uspeh, saj so osvojile skoraj vsa najboljša mesta.

Najbolj se je izkazala Tina Sefic, ki je zmagala v mnogoboju pred Bazzanovo iz San Vita, 3. je bila Stavrova, 4. Cetkovičeva, nato pa se je za njimi uvrstilo se devet najboljših juniork iz Furlanije-Juljske krajine. Tina Sefic je v starih nastopih povsem pregazila svoje nasprotnice, saj je na treh orodjih osvojila prvo mesto, le na gredi je bila druga. Poleg tega so Ljubljancanke osvojile še eno drugo in tri tretja mesta ter so bile s tem delež najuspešnejša ekipa tega tekmovanja.

- boj -

ROLKANJE / DEŽELNO PRVENSTVO

Rolkarji Mladine uspešno startali v novo sezono

V Pradamu so v konkurenci več kot sto tekmovalcev dosegli vrsto zelo dobrih uvrstitev in deželnih naslovov

Rolkarji Mladine so se na deželnem prvenstvu v Pradamu pri Vidmu zelo dobro odrezali. V konkurenci več kot 100 tekmovalcev, in to v hudi konkurenci rolkarjev z Reke in iz Veneta, so se naši predstavniki predvsem odlikovali v mlajših kategorijah, čeprav so tudi v starejših pokazali velik napredek. Za Mladino je na tem tekmovanju nastopilo več kot 30 rolkarjev in rolkaric, za Mladino pa so nastopili tudi posamezniki iz Vidma in Trbiža. Tudi teh je bilo več kot 20, tako da je bilo nase društvo zastopano z več kot 50 tekmovalkami in tekmovalci. Tudi deželna prvakinja med najmlajšimi Sara Turco je npr. registrirana za SD Mladina. Deželni prvaki, ki nastopajo za naše društvo, pa so še: Lorenzo Schirra, Mateja Bogatec, Matej Lachi, Mitja Tretjak, Massimiliano di Giusto, Barbara Benvenuti, Gianni Rupil in Piero di Lenardo.

Kot vidimo, so naši prestavniki dosegli zares prodoren uspeh.

Zvrhano mero smole na tem tekmovanju pa je imel David Bogatec, ki se je med tekmo poskodoval. Na srečo ni nič hujšega, David pa bo moral nekaj časa počivati.

REZULTATI

NAJMLAJSE (2 km)

1. Sara Turco (Il Pozzo) 7:34, 8; 2. Mateja Paulina 7:49; 3. Danja Kosuta 8:08, 9; 4. Veronika Bogatec (vse Mladina) 11:52, 9.

NAJMLAJSI (2 km)

1. Lorenzo Schirra (Mladina) 6:14, 6; 2. Bosato (Montebelluna) 6:33, 1; 3. Eros Sullini 6:45, 6;

4. Aleksander Tretjak 6:52, 8; 5. Matija Sirk 7:42, 8; 6. Ivo Kosuta 7:46; 9; 7. Samuel Svab 9:07, 7; 8. Gregori Kosuta (vsi Mladina) 11:50, 6.

CICIBANKE (4 km)

1. Mateja Bogatec (Mladina) 11:57, 6.

NARASCAJNIKI (8 km)

1. Simone Buziol (Montebelluna) 19:28, 1; 4. Matej Lachi 19.30, 5; 8. Aljosa Paulina (21:58, 6); 10. Daniel Tence (Mladina) 23:41, 1.

KADETI (4 km)

1. Darko Dragičević (Rijeka) 11:24, 7; 3. Mitja Tretjak 11:34, 2; 4. Jaro Kosuta 11:38, 8; 7. Edoardo Di Felice 12:25, 3; 8. Ivo Lachi (vsi Mladina) 12:26, 3.

MLADINCI (12 km)

1. Kristjan Tomiša (Rijeka) 27:25, 6; 6. Massimiliano di Giusto 29:55, 8; 8. Erik Tence (Mladina) 30:00, 6; 10. Michele Lampe (vsi Mladina) 31:09, 1.

CLANICE (8 km)

1. Patrizia Turchet (Montebelluna) 24:09, 3; 3. Barbara Benvenuti (Mladina) 30:35, 6.

CLANI (12 km)

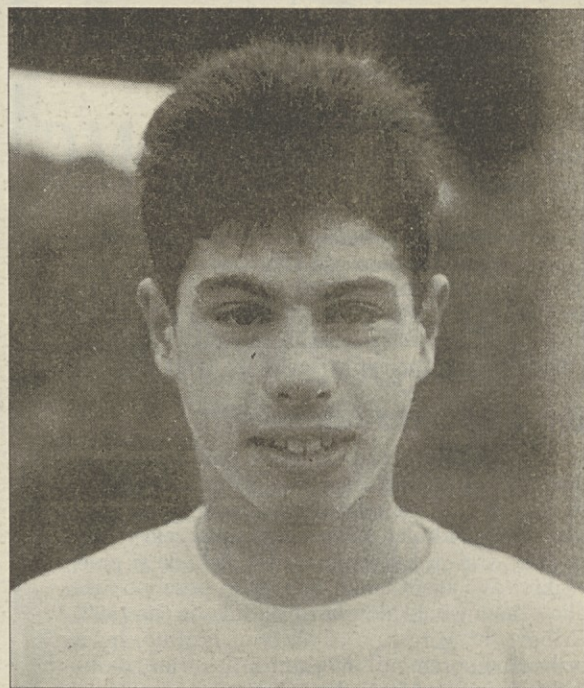
1. Gianni Rupil 27:25, 1; 2. Federico Cargnelutti 27:26, 5; 3. Franco Plesnicar 30:02, 2; 4. Rajko Zečević 31:37, 9; 5. Enrico Zangrande (vsi Mladina) 31:39, 8.

VETERANI (12 km)

1. Piero di Lenardo 29:57, 8; 2. Giacomo Petozzi (oba Mladina) 30:12, 8.

DRUSTVENA LESTVICA

1. Mladina; 2. Rijeka; 3. Il Pozzo di Pradamano; 4. Montebelluna; 5. Pontebba.

David Bogatec ni imel sreče (Foto KROMA)

NOVICE

Mladinski nogomet na Goriškem Začetniki:

IZIDI: Staranzano - Gradese 1:2, Aris - Mladost 2:3, S. Marco - Monfalcone 0:10, S. Canzian B - Pieris 0:1, S. Canzian A - Real Isonzo 11:1, San Michele - Ronchi 5:1. Med tednom so odigrali se zaostalo tekmo: S. Canzian A - Monfalcone 9:1.

VRSTNI RED: S. Canzian A 30, San Michele 27, Ronchi 24, Monfalcone 21, Sataranzano 18, Mladost 17, Gradese 17, S. Canzian B 10, Aris 8, Pieris 8, Real Isonzo 5, S. Marco 0.

Najmlajši

IZIDI: Corno - Gradese 2:1, Aris - Isontina 0:2, Audax - Isonzo 7:1, Staranzano - Monfalcone 0:1, Pro Romans - Sanrocchese 4:2, Pieris - Natisone 1:0, Lucinico - Sovodnje 0:5. Zaostala tekna: Aris - Staranzano 1:5.

VRSTNI RED: Sovodnje 36, Piers 34, Monfalcone 27, Staranzano 24, Natisone 23, Audax 22, Isontina 21, Pro Romans 21, Gradese 21, Lucinico 20, Corno 18, Isonzo 9, Sanrocchese 9, Aris 1. (VIP)

Minibasket: »PRVI KOŠI« Zmagi Kontovela in Poleta

Kontovel - Ferroviario 35:18 (23:6)

KONTOVEL: Kante, Nabergoj, Pernarcic 1 (1:2), O. Turco 4, Jazbec 4, Piculin 4 (2:2), Cecchi 4, Razem 18, Bukavec, M. Turco, Budin, Kosuta, vaditelj Mahnič.

Začel se je tudi turnir v minibasketu »prvi kosi«, ki ga prireja tržasko društvo Libertas. Kontovelci so turnir pričeli na najboljši način in so zanesljivo premagali mostovo Ferroviaria. Mahničevi varovanci so bili v tleh od starih cetrčin boljši od gostov (10:6, 13:0, 2:6, 10:6). Tokrat bi od Kontovelcev pohvalili Jara Cecchija ter Bukavca in Kosuto, ki sta opravila krstni nastop.

Polet - RCT Padovan 34:24 (18:12)

POLET: Piccini 2, Daneu, Malalan 16, Iskra 2, Dolenc, Rebecchi 6, Jugović, Milic 4, Rozac 2, Polissa, Sosic 2, vaditelj Vremec.

Poletovci so z zaslužen zmago proti Ricreatoriju Padovan startali na tem turnirju. Bolj kot zmaga pa je spodbudno, da so naši minikosarkarji igrali zelo pozrtvovalno in borbeno.

Obvestila

SK DEVIN

prireja v nedeljo, 17. t.m. tradicionalni pohod Mirko Skabar, od Praprota do Repna. Odhod iz Praprota od 8.30 do 10. ure. Udeleženci se vpisejo na startu. Nagrajeni bodo najstarejši/a, najmlajši/a, najštevilnejša skupina in najštevilčnejša sola. Poskrbljeno bo za tople obroke in za povratek na start. Informacije Bruno tel. 200236.

SK BRDINA

vabi vse clane, atlete in simpatizerje na zaključni družabni večer in nagrajevanje atletov, ki bo v soboto, 16. t. m. v Domu Brdina na Opcinah od 19.30 dalje.

TELOVADBA / V KULTURNEM DOMU V GORICI

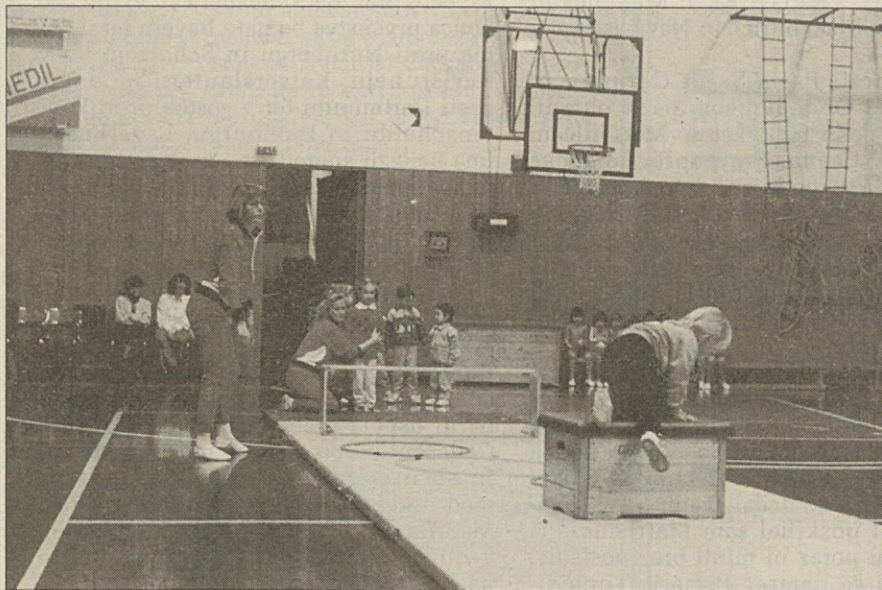
Uspešen prikaz telovadnega znanja otrok iz Domovega športnega vrtca

Nastopilo je petnajst otrok - Vsi nastopajoči nagrajeni z diplomami

Tudi sekcija športnega vrtca je, tako kot gimnastična sekcija pri športnem združenju Dom (obe namreč "gojita" male nove bodoče sportnike), zelela staršem malčkov pokazati to, kar najmlajši vadijo med normalnimi vadbenimi urami.

Petnajst otrok se je pred velikonocnimi počitnicami zbralo v telovadnici Kulturnega doma in prikazalo krajšo vadbeno uro, kateri je sledil tekmovalni poligon, ki sta ga skrbno pripravili vaditeljici Marta Primozic in Damijana Čescut.

Prvo mesto je zasedel Nicolò Spadari, drugo mesto Borghes Amedeo, 3. mesto Marco Gregori. Na naslednja mesta pa so se uvrstili: Valentina Silvotto, Katja Coceani, Martina Merkel, Leonar-

do Mrakić, Jan Tratnik, Sara Stecca, Patrick Scifo, Federico Greco, Fabio Muzic in Noemi Cristiani (vsi iz ul. Brolo). Žal so bili odsotni otroci iz vrtca

Max Fabiani (Manuel Devetak, Ivana Nanut, Deborah Stocca, Martina Barbul, Giulia Gerneck, Michela Bertolini).

Na koncu so vse sode-

lujoče (otroke in seveda tudi vaditeljici!) nagradili z diplomami, vsi pa so tudi dobili velikonocno slastico.

Damijana Čescut

ODBOJKA / U 14

Od naslova borovce loči le še ena zmaga

Bor - Virtus 3:0 (15:2, 15:1, 15:2)

BOR: Bosari, Lunazzi, Mikolj, Pečar, Pipan, Pussini, Savarin, Seppi, Stokelj, Strani.

Borovci so v vnaprejšnjem odigranem srečanju predzadnjega kola prepričljivo odpravili skromni Virtus. Od pokrajinskega naslova jih sedaj loči le še ena zmaga v zadnjem nastopu proti Ricreatoriju. Trener Silva Mevlja je poslala na igrišče vse razporožljive igralce. V sklopu izmenjave nekaterih igralcev pri Borovih ekipah narasajnikov pri odbojki in propagande pri kosarki sta nastopila tudi kosarkarja Stokelj in Strani, ki sta dobro opravila svojo nalogo. (Dejan)

NOVICE

Zdesetkana flota proti Recifeju

SOUTHAMPTON - Novozelandski W-60 Yamaha pod vodstvom Rossa Fielda je ponovno prevzel vodstvo v peti etapi jadralne regate Whitbread okoli sveta, ki poteka od urugvajske Punte del Este do Fort Lauderdalea na Floridi. Na drugem mestu je evropski W-60 Intrum Justitia, ki zaostaja za 15 milj, na tretjem pa pluje Pierre Fehlmann s švicarskim maxijem Merit Cup. Vodilni v skupnem seštevku razreda maxi, novozelandski Endeavour, ki ga vodi Grant Dalton, za Merit Cupom zaradi poškodbe trupa zaostaja za 65 milj. Celni vetrovi in razburkano morje so na večini jadrnic pustili sledove. Lazje poškodovani so tudi francoski La Poste, evropska Intrum Justitia, ameriski Heineken, Tokio in Dolphin and Youth pa sta morala odpluti na popravilo.

Prvi naslov Pittsburgha

NEW YORK - Pittsburgh Penguins so si z zmago nad Ottawa s 4:0 zagotovili prvo mesto v Severovzhodni diviziji, kar je njihov prvi naslov divizijskega prvaka. Prvi je zadel Larry Murphy, na 2:0 je povisal Mario Lemieux, do konca pa sta zadela še Thomas Sandström in Shawn McEachern. Najboljši podajalec je bil s tremi točkami Jaromir Jagr. Montreal je s 3:1 v gosteh premagal Hartortske Kitolovce, Calgary pa je v Anaheimu slavil s 3:0. (M. J.)

Brad Gilbert z Agassijem

LOS ANGELES - Brad Gilbert je novi trener Andreja Agassija. Agassi pravi, da je njuno sodelovanje iz dneva v dan tesnejše: »Upava na dolgo prihodnost. Brad je idealen zame. O tenisu ve zelo veliko in prvič v svoji karieri imam občutek, da si pred vsakim dvobojem lahko pripravim posebno taktiko,« pravi wimbledonski zmagovalac iz leta 1992. Gilbert, ki je tudi sam aktiven igravec, bo v prihodnje spremenil svoj urnik turnirjev, da bi lahko čim več treniral z Agassijem.

Gostitelji uspešnejši

BOLOGNA - izidi prvih tekem osmine finala končnice italijanskega košarkarskega prvenstva: Benetton-Treviso - Kleenex Pistoia 107:81, Recoaro Milan - Elecon Desio 103:86, Filodoro Bologna - Cagiva Varese 93:83, Pfizer R. Calabria - Bialelli Montecatini 83:74.

Kirvesniemijska se poslavja

HELSINKI - Marja-Liisa Kirvesniemi, najuspešnejša finska smučarska tekačica, je naznanila, da se umika z največjih tekmovalj. Osemindesetletna Kirvesniemijska je debitirala na olimpijskih igrah leta 1976 v Innsbrucku, osvojila tri zlate kolajne na igrah v Sarajevu leta 1984, kariero pa je sklenila z dvema bronzastima odličjema v Lillehammerju. Skupno je na SP in OI osvojila enajst zlatih kolaj.

Vodita Švica in Latvija

KOPENHAGEN - V prvi tekmi 4. kola svetovnega prvenstva v hokeju na ledu skupine B je Švica, ki je lani izpadla iz skupine A, visoko z 10:0 (3:0, 3:0, 4:0) premagala Nizozemsko. V derbiju z dna lestvice pa so Japonci s 7:4 (4:3, 2:0, 1:1) premagali Romune in si tako že zagotovili obstanek. Ostala rezultata: Poljska - Latvija 0:7 (0:1, 0:1, 0:5), Kitajska - Danska 2:12 (0:4, 0:4, 2:4). (P. B.)

Vrstni red: Švica in Latvija 8, Poljska in Danska 6, Nizozemska in Japonska 2, Romunija in Kitajska 0.

TUJA NOGOMETNA PRVENSTVA / V ANGLIJI

Blackburn je (s tekmo več) na vrhu lestvice dohitel Manchester U.

V Angliji sta bila v središču pozornosti predvsem polfinala angleškega pokala. Gre namreč za pravi praznik, ki je na tekmi Chelsea-Luton in Manchester United-Oldham skupno na Wembley privabil kar 150 tisoč gledalcev. Chelsea, ki je trenutno v zelo dobri formi, ni imel večjih težav z drugoligasem Lutonom: zmagal je z gladkim 2:0, oba gola pa je dosegel Peacock. Bolj razburljiva je bila nedeljska tekma. Ekipi sta brez golov zaključili prvih devetdeset minut, v podaljških pa je Oldham povedel in kazalo je, da bodo »red devils« zamudili tudi tretji cilj letosnje sezone. Prav minuto pred koncem jih je resil Mark Hughes, tako da bodo danes odigrali se eno tekmo.

V prvenstvu je bilo največ zanimanja za ponedeljkovo srečanje med Blackburnom in Aston Villom. Zmagal je Blackburn z 1:0 in tako s tekmo več na vrhu dohitel Manchester United, ki je imel se januarja kar 16 točk prednosti pred Blackburnom. Zmagoviti zadetek za »roverse« je v 10. minuti dosegel Shearer, to pa je bil že njegov 33. letosnji zadetek. Na dnu je zmagal Manchester City, nekaj upanja pa ohranja tudi Southampton, ki je s 5:4 (zgubljal pa je z 1:4) zmagal v

Norwichu. VRSTNI RED: Manchester United in Blackburn 79, Newcastle 65, Arsenal 63.

V Franciji Paris Saint Germain ni igral, pred Olympiqueom pa je ohranil prednost petih točk, ker so Marseillciani izgubili v Caenu. Pravzaprav je kocka padla tudi v spodnjem delu lestvice in če ne bo prišlo do neverjetnih senzacij, bosta prvo ligo zapustila Angers in Toulouse, Martignes pa bo odigral dodatno tekmo s tretjim drugoligasem. VRSTNI RED: PSG 50, OM 45, Auxerre 42, Nantes, Bordeaux 41.

V nemški »bundesligi« je Bayern opravil velik korak k osvojitvi naslova. Na Olympiastadionu je premagal Eintracht. Najprej je zadel mladi Scholl (po podaji Matthäusa), za Frankfurtcane pa je izenacil Yeboah. V nadaljevanju je za zmagoviti gol poskrbel sam Matthäus. Pri Eintrachtu poraz ni minil brez posledic. Odslovili so namreč trenerja Topmöllerja, »izgnali« pa vratarja Steina, tako zaradi slabe igre kot disciplinskih razlogov. Bavarcem lahko parirata le še Bayer Leverkusen in Kaiserslautern. Slednji se je tokrat v Duisburgu naravnost razpistolil in slavil s 7:1, v četrtak pa bodo »roten Teufeln« v domačem peklu skusali

tom (6 točk) in Milanom (7) ter Monacom (7) in Barcelono (8) bo torej danes oster boj, Italijanom in Spancem pa ustreza tudi delitev točk. Milan bo na Portugalskem igral brez poškodovana Donadonija in Erania, manjkal bo tudi diskvalificirani Simone, tujsko legijo pa bodo tokrat sestavljali Boban, Savičević in Desailly. Trener Porta Robson ne bo mogel računati na Bolgara Kostadinova, Semeda in Secretaria.

DANASNJI SPORED: skupina A, Monaco - Barcelona, Galatasaray - Spartak Moskva; skupina B, Porto - Milan, Anderlecht - Werder Bremen.

V tekmi za pokal pokalnih zmagovalcev mora Parma proti Benfici nadoknaditi rezultata 1:2 iz prve tekme v Lizboni. Parma preživlja krizo. Prvenstveni rezultati niso spodbudni. Zaradi seštevka rumenih kartonov danes ne bosta mogla igrati napadalec Asprilla in libero Minotti, Pin in Zola sta komaj okrevala, Melli se je sprl

Boban in Savičević o BiH

Glede položaja v Bosni in Hercegovini imata Milanova nogometaša Dejan Savičević in Zvonimir Boban povsem nasprotujoči si stališči. »Jaz sem Crnogorec, zato ne morem ne biti na strani Srbov. Svet se zgraža zaradi Gorazda, pozablja pa na to, kar so Hrvatje počeli v Mostarju. ZDA pa so razdelili Sovjetsko zvezo na 15 držav, da bi jo lahko izsiljevali, Jelcin pa je njihov ujetnik«, pravi Savičević. Boban pa je odvrnil, da Savičević sploh ne ve, o čem govori. »Nobena bosanska, hrvaska ali slovenska raketa ni padla na srbska tla, poseg Nata pa je povsem legitim«, pravi Hrvat, ki dodaja, da je sicer v dobrih odnosih s Savičevićem, ve pa, da ko ne bi bila oba nogometaša in bi ostala doma, bi se lahko zgodilo, da bi streljaja drug na drugega.

NOGOMET / POKAL UEFA

Nepričakovan finale Inter - Salzburg

Bergkamp (desno) je končno zaigral, kot zmoro (telefoto AP)

s trenerjem, Grun pa je bil odsoten par mesecev. Naloga Italijanov je torej zelo težka.

VCERAJSNJI IZID: Arsenal - Paris St.Germain 1:0 (1:0, Campbell v 6. min.); prva tekma 1:1, kvalificiran Arsenal.

NBA LIGA / ZADNJI BOJI

Deveta zmaga Chicaga, Radja: 2 tekmi, 44 točk

Do začetka končnice košarkarske NBA lige manjka le še pesčica tekem in skoraj vsi finalisti so že znani, tako da je zanimanje usmerjeno v vprašanje, kakšen bo vrstni red in sestava parov.

Konec prejsnjega tedna so odigrali več tekem. Sedmo zaporedno zmago so osvojili Chicago Bulls (Kukoč spet med protagonisti), Dino Radja pa nadaljuje z izredno igro (44 točk v dveh tekmah).

Sobota: Chicago - Milwaukee 125:99 (Pippen 19, Kukoč 15 točk, 7 asistenc, 5 skokov in 1 blokada v 29 minutah igre); Houston - San Antonio 100:89 (Maxwell 27; D.Robinson 30); Portland - Lakers 112:104 (C.Robinson in Drexler po 25); Utah - Clippers 128:104 (K.Malone 25; Chambers 20); Philadelphia - Charlotte 122:127 (L.Johnson 20; Minnesota - Golden State 105:117 (Laettner 24; Mullin 29, Webber 20); Miami - Orlando 105:125 (Anderson 25, Hardaway 24).

Nedelja: Seattle - Phoenix 111:108 (Gill 29; Barkley 23); Detroit - Boston 111:116 (Hunter 22; Radja 25 točk, 11:20 v metih iz igre, 10 skokov, 3 asistenc in 1 blokada); New Jersey - New York 107:88 (Coleman 17; Ewing 28); Denver - Houston 92:93 (Nuggetsi so proti koncu tretje četrtine vodili kar 66:49, Olajuwon, 31 točk, pa je pet sekund pred koncem dosegel zmagoviti

kos z razdalje 6 metrov; Rauf 29).

Ponedeljek: New York - Orlando 100:108 (Ewing 22 točk in 18 skokov, Oakley 16 točk in 22 skokov; Anderson 36 točk - 6 trojk, O'Neal 23, Hardaway 20); Charlotte - Miami 99:97 (Salley 21; Curry 21, Mourning 19); Indiana - Boston 121:108 (Smits 32; Brown 23, Radja 19); San Antonio - Minnesota 101:89 (D.Robinson 29; West 16); Golden State - Dallas 122:108 (Spewell 33; Jackson 25); Sacarmiento - Clippers 118:97 (King 26, Richmond 23; Loy Vaught 21).

V Vzhodni skupini si prvo mesto delita New York in Atlanta (52-23), z zmago manj jima sledi Chicago (51-24). V končnici bo igral tudi Orlando (46-29), sledijo Cleveland (42-33), New Jersey (40-35), Indiana (40-35) in Miami (40-36). Na devetem mestu je Charlotte (36-39), vse ostale ekipe pa nimajo več možnosti, da bi zaslede osmo mesto.

Na Zahodu ima Seattle (57-18) lepo prednost pred Houstonom (54-20), San Antoniom (53-23) in Phoenixom (49-26). Nastop v končnici so si zagotovili tudi Utah (47-28), Portland (45-30) in Golden State (44-31). Boj ostaja odprt le še za osmo mesto, Denver (37-37) pa ima veliko prednost pred Lakersi (33-41), ko do konca manjka le še osem tekem.

(Vanja Jogan)

gospodarstvo in finance

FINANČNI TRGI

Zmešnjava na borzi

Lira nekoliko ošibela

MILAN - Včerajšnje gibanje na menjalnem trgu je jasno pokazalo, kako občutljiv barometer je ta trg za vse, kar se dogaja okrog njega, pa naj bo daleč ali tik za vogalom. Strmo namreč narasča pričakovanje za prvi konkreten korak nove politične večine, se pravi za izvolitev predsednikov obeh parlamentarnih zbornic. Po ponedeljkovem strmem porastu se je lira včeraj postavila nakoliko ob stran in izgubila nekaj stoč tako do dolarja kot do marke in ostalih glavnih deviz, čeprav je treba upoštevati, da se je zeleni bankovec medtem močno okrepil na vseh mednarodnih trgih. V odnosu do dolarja je lira včeraj glede na ponedeljek izgubila 18 točk, do marke 5 točk, do ekuja pa 19 točk.

Povsem drugače se je včeraj obnasala milanska borza, ki jo je obseg menjav praktično spravil na kolena. Kazalec Mib je pridobil 3,45, Mibtel pa 2,22 odstotka, kar je še posebno veliko če upoštevamo, da je prislo do prekinitev menjav, ki so se začele z nekajurno zamudo. Kratek stik je povzročilo prav ogromno število poslov, ki so bili poslani v sistem in ki se jim je pridružilo se zaostalo

delo od ponedeljka. Dela torej toliko, kolikor ga ponavadi imajo v Londonu ali na Wall Streetu, operativnost milanske borze pa se vedno daleč za največjimi svetovnimi borzami, ugotavljajo komentatorji, za katere se je Milan včeraj vrnil v leto 1913, torej v čas sprejetja prvega zakon o poslovanju borz vrednostnih papirjev. Ironija usode je se toliko večja, če upoštevamo, da je do kratkega stika prišlo prav dva dni pred prehodom zadnje transe vrednotnic na telematski sistem. S tem se bo namreč tudi v Milanu dokočno iztekla doba krčenja, metode, ki jo je drugod po svetu že zdavnaj zamenjal tihi telematski način trgovanja.

Včerajšnji borzni black out je razumljivo povzročil veliko nejevoljo, polemike in lov na krivca, pristojni pa so odgovornost valili drug na drugega. Pri modernizaciji borze očitno ni bila upoštevana možnost, da lahko pride do prave eksplozije pogajanj, kot se je to zgodilo po zadnjih volitvah, kot tudi ne vse večjega števila malih varčevalcev, ki možnosti za cim donosnejše investiranje svojih prihrankov vse bolj množično isčejo prav na borzi.

PREDVIDEVANJA / AGENCIJA PROMETEIA

Nova vlada ima že začrtano pot

Nadaljevati bo morala Ciampijevo smer

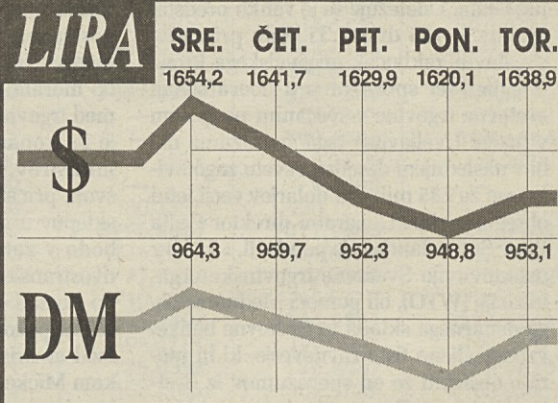
BOLOGNA - Pot nove vlade je že začrtana. Preobrat, ki se je začel pred dobrim letom z vrnitvijo presežka v zunanjetrgovinsko bilanco, z zmanjšanjem proračunskih javnih izdatkov (za 13 tisoč milijard glede na leto 1992) in realnih plac, je zapuščina dosedanjih vlad, ki jo bo morala nova izvršna oblast dosledno nadaljevati. Zaključek izhaja iz včeraj objavljenega poročila zavoda Prometeia o srednjeročnih ekonomskih predvidevanjih, ki rišejo razvojne trende italijanskega gospodarstva za naslednjih pet let.

Nova vlada se bo hočeš nočeš - in kljub hotelu po hitri zadovoljitvi pričakovanj svojega volilnega telesa - morala posvetiti ustrezno pozornost stabilizaciji razmerja med javnim dolgom in bruto domačim proizvodom in torej slediti smer, ki sta jo bili že začrtali njeni predhodniki. To je smer počasnega, a zanesljivega oživiljanja proizvodnje, ki jo po eni strani poganja izvoz, po drugi pa notranji cikel ekspanzije investicij, in ki naj bi v naslednjih starih letih rasla s stopnjo 7 do 7,5 odstotka letno. Največja spodbuda za rast povpraševanja bo se naprej prihajala od presežka v menjavi s tujino, ki naj bi narasel vse do 56 tisoč

milijard, medtem ko naj bi se bruto domači proizvod po lanskem padcu začel vzpenjati in dosegel letos 1,5-odstotno povišanje, v naslednjih letih pa naj bi rasel s stopnjo od 2,5 do 3 odstotke. Nezaposlenost pa tudi v predvidevanjih Prometeie ostaja najtemnejša točka, saj naj bi se stopnja brezposelnosti ne znižala pred letom 1996.

Glede podrobnejših izbir prihodnje vlade na področju ekonomske politike so sestavljenci poročila Prometeie prepričani, da se mora nadaljevati sporazumevanje o politiki plac in proračunska politika, ki ju je uvedel Ciampi. V tem smislu Prometeia predvideva skromno narascanje plac, ki naj bi v naslednjih letih v industrijskem sektorju rasle s stopnjo 2,6 odstotka, medtem ko naj bi se inflacijska krivulja kljub temu gibala okrog 4 do 4,5 odstotka. Proračunska politika bi morala dobiti svežega kisika z zastavljeno reorganizacijo javne administracije, za davčno področje pa Prometeia sodi, da bo neizbežno znižanje davčnega pritiska na družine in podjetja, kar naj bi v letih 1995-97 državni blagajni odscipnilo 15 do 16 tisoč milijard. To bo vlado prisililo k se večji varčnosti na področju javnih izdatkov, čeprav naloga ne bo

lahka, ker je pred vrati cela vrsta pogajanj za obnovo delovnih pogojev. Na kratki rok bo torej neizbežno povečanje proračunskih potreb, in sicer za 160 tisoč milijard konec leta in za 171 tisoč milijard prihodnje leto. Zelo verjetna posledica takega gibanja bodo nova trenja na valutnih trziščih - opzarja Prometeia - ki pa bi jih lahko kompenzirali s privatizacijami v vrednosti okrog 63 tisoč milijard lir v na-

Fincantieri ponuja delo domačim podjetjem

TRST - Družba Fincantieri se ne namerava umakniti iz Julijske krajine, nasprotno, v svojo dejavnost zeli v čimvečji meri vključiti domače podjetnike in delovne sile. To je včeraj zagotovila podjetnikom in predstavnikom stanovskih organizacij, ki so se zbrali na sestanku skupine za industrijo v okviru posvetovalne komisije izvedencev trzask CRT-Banke. Po uvodnih besedah njenega predsednika Verginelle sta poddirektor oddelka za gradnjo trgovskih ladij pri Fincantieriju Giorgio Cosutti in odgovorni za naku-povalni urad Peircipriano Rollo orisala zanimive možnosti dela za krajevna podjetja, o katerih bo steklo se več specializiranih srečanj.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. aprila 1994 in zapadejo 1. aprila 2004.

■ Obveznice dajejo letno 8,50% bruto obresti, izplačljive v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje desetletnih BTP je znašal 7,84%.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 30. marca.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. aprilom: ob vplačilu (20. aprila) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudijo banke.

BANKE / POGAJANJA MED GORIŠKO HRANILNICO IN CARIPLO

Gorica se povezuje z Milanom

GORICA - Upravna sveta Goriške hranilnice (Cassa di Risparmio di Gorizia) in hranilnice Cariplo iz Milana bosta najbrž se pred poltjem sklenila sporazum o vstopu milanske banke med delničarje goriske. Criplo naj bi kupila 10 odstotkov delnic Goriške hranilnice, s čemer bi ta veliko pridobila, tudi na področju mednarodnega poslovanja, saj je Cariplo ne le največja italijanska, temveč tudi največja evropska hranilnica. Posluje po vsem svetu, v zadnjih nekaj letih pa je delokrog iz Lombardije razširila tudi v druge italijanske dežele.

S prodajo 10 odstotkov delnic bodo Goričani ohranili svojo avtonomijo - zagotavlja predsednik Goriške hranilnice dr. Antonio Tripani - medtem ko si bodo Milancani utrdili pozicijo na vzhodni meji in pridobili bi tudi možnost pregleda nad dogajanjem onkraj meje, v Sloveniji in na Hrvaški. Cariplo je že pred nekaj leti odprla podružnico v Vidmu, katere naloga je očitno navezati stike s sosedno avstrijsko realnostjo. Sicer pa je Cariplo že prisotna v Avstriji in od tam posredno tudi v državah Srednje in Vzhodne Evrope.

Dr. Tripani nam je potrdil, da

pogovori potekajo po začrtani poti in da jih napovedano združevanje hranilnic v Venetu, ki naj bi imelo posledice tudi v naši deželi, ni zavirilo. Pogovori med Gorico in Milanom trajajo že več kot leto, ker je v drugi polovici preteklega leta prislo do zastoja. Povzročil ga je odstop predsednika zavoda Cariplo, Roberta Mazzotte, ki ga je povzročila njegova vpletenost v preiskavo o nepravilnostih pri poslovanju pokojninskega sklada uslužbencev banke. Pred kratkim je bil za novega predsednika imenovan Sandro Molinari, dotedanji direktor banke, tako da se je dejavnost milanske hranilnice lahko nadaljevala nadaljevala in obnovila tam, kjer je bila zastala. Pred kratkim je bil tako na tehnični ravni zaključen tudi postopek o vstopu Cariplo med delničarje Goriške hranilnice. Sedaj sta na vrsti upravna odbora obeh bank, ki bosta morala sprejeti ustrezni sklep. Svoje bo morala povedati seveda tudi Banca d'Italia, saj operacije brez njenega dovoljenja ne bi bilo mogoče izpeljati.

S to novico tudi dopolnjujemo članek, objavljen 6. aprila, o združevanju hranilnic v Venetu in tudi v naši deželi. V njem smo med dru-

gim zapisali, da »na repu za sedaj ostaja Goriška hranilnica, najmanjša med vsemi, ki je hotela obdržati svojo samostojnost in prodati le majhen paket delnic, komaj 10 odstotkov, milanski Cariplo.« V časopisu pa le tisti »prodati« postal »prodala«, kar je zal spremenilo smisel poročanja.

V Gorici se torej ne ozirajo na sedanja gibanja v Venetu in tudi v Furlaniji - Julijski krajini, kjer se utegne zgoditi, da bomo z nameravano združitvijo hranilnic v Veroni in Trevisu (posredno tudi v Vidmu, saj je Verona lastnik 25 odstotkov Crup), kot tudi tistih iz Benetk in Padove in morda se trzask, dobili drugo največjo hranilnico v Italiji.

Marko Waltritsch

Popravek

V včerajšnjem zapisu o sejmu Vinitaly v Veroni, na katerem so sodelovali tudi slovenski vinogradniki iz Goriskih Brd, je pri pretipkavanju prislo do napak v nekaterih imenih: z Oslavja sta bili sestvi Draga (in ne »Drata«) in Fiegl (ne »Flegi«), vinogradnica Marina Sgubin pa je doma s Skrljevega in ne s »Škeljevega«. Prizadetim se za napako opravičujemo.

SPORAZUM O SVETOVNI TRGOVINI

Sporazum bodo podpisali v petek, do takrat pa bodo odpravljali »zadnje ovire«

MARAKES - V Marakešu se je včeraj začela ministrska konferenca držav članic Gatta. Udeležuje se je veliko predstavnikov iz 125 držav. Ti bodo primerno proslavili zaključek urugvajskega kroga pogajanj ter sporazuma o liberalizaciji svetovne trgovine s svečanim podpisom v petek. Uveljavitev tega sporazuma naj bi v naslednjem desetletju svetu zagotovila vsaj za 235 milijard dolarjev večji letni obseg trgovine. Generalni direktor Gatta Peter Sutherland pa je poudaril, »da bo z ustanovitvijo Svetovne trgovinske organizacije (WTO), ob pomoči Mednarodnega denarnega sklada in Svetovne banke, vzpostavljeno tisto ravnovesje, ki bi moralo obstajati že od sporazumov iz Bretton Woodsa«. Države članice so s sklenitvijo tega sporazuma opravile velikanško delo, »na katerem bo slonela vsa teža prihodnosti«. Vendar pa bo WTO lahko delovala »le na podlagi soglasja ter ob spoštovanju temeljnih opredelitev zoper diskriminacijo«. Naloga WTO bo po Sutherlandovih besedah predvsem uresničitev sklepov urugvajskega kroga, v zagotavljanju večjega dostopa na trzisa bla-

ga in storitev, sirjenju multilateralnih nacer na nova področja, zagotavljanju tehnične pomoči državam v razvoju ter postopnem oblikovanju sistema urejanja medsebojnih sporov. Del svoje dejavnosti bo morala WTO posvetiti tudi povezavi med trgovino in okoljem. Za razpravo se je na konferenci prijavilo že več kot 90 ministrov, ki bodo do četrta izrazili svoja pričakovanja ter kritike na račun sklepov urugvajskega kroga, medtem ko bodo v zaključju potekala pomembna dvostranska srečanja, med katerimi bodo skušali odpraviti se zadnje ovire. Posebna pozornost je namenjena srečanju med ameriskim trgovinskim predstavnikom Mickeyem Kantorjem in evropskim komisarjem Leonom Brittanom, Kantor pa naj bi se sestal tudi z francoskim ministrom za industrijo in zunanjo trgovino Gérardom Longuetom. Precej pričakujejo tudi od sestanka japonskega zunanjega ministra Tsutomuja Hata z ameriskim trgovinskim predstavnikom, čeprav dvomijo, da se bodo zamrznjena pogajanja med ZDA in Japonsko kmalu nadaljevala. (AFP)

ČEŠKA / VOLKSWAGEN SPREMINJA SVOJE NAČRTE

Škoda čaka obljubljeni kapital

Prihodnje leto bodo svoj delež v Škodi povečali na 75 odstotkov

PRAGA - Nemski Volkswagen AG bo izpolnil svoj najnovejši načrt vlaganj v češkega avtomobilskega proizvajalca Skodo, čeprav je celotna vsota še vprašljiva, je izjavil včeraj minister za trgovino Vladimír Dlouhy.

»Rečem lahko le to, da je dr. Ferdinand Piech, predsednik upravnega odbora VW, potrdil vse načrte, ki zadevajo vlaganja v Skodo A. S.,« je izjavil Dlouhy na tiskovni konferenci, ki je sledila njegovemu sestanku s Piechom v Pragi. Ferdinand Piech je decembra izjavil, da bo Volkswagen vložil le 3, 7 milijarde mark od prvotno načrtovanih 7, 1 milijarde mark, kolikor jih je Volkswagen nameraval vložiti leta 1991, ko je prevzel 31-odstotni delež pri Skodi. Piech je izjavil, da se Volkswagen se vedno ukvarja z mislijo, da

bi z letom 1995 svoj delež pri Skodi povečal na 70 odstotkov. Dlouhy ni potrdil, ali bo Volkswagen držal svojo obljubo o 3, 7 milijarde mark vlaganj, ki jih je obljubil decembra. Pač pa je izjavil, da bodo celotno vsoto VW vlaganj v Skodo objavili potem, ko bodo s protokolom, ki sta ga v ponedeljek podpisala Volkswagen in češka vlada, seznanili Škodine delničarje na rednem letnem zasedanju, ki bo v petek. »Dogovorili smo se, da do zasedanja delničarjev ne bomo objavili protokola, saj bomo o njem vsebinsko spregovorili prav na tem zasedanju,« je izjavil Dlouhy. Spremenjena odločitev Volkswagna, da bo vložil manj, med drugim tudi pomeni, da bodo v Škodinem obratu v mestu Mlada Boleslav le sestavljali motorje, ne bodo pa razvijali novih modelov,

kot so sprva načrtovali. Češki dnevnik Hospodarske Noviny navaja, da si Piech se naprej prizadeva zmanjšati načrtovano vsoto, poleg zmanjšanja, do katerega je prišlo lani. Največji evropski avtomobilski proizvajalec VW je pod hudim pritiskom, saj mora zaradi visokih proizvodnih stroškov in lanske izgube močno priskrbiti svoja vlaganja. Odločitve o manjših vlaganjih je povzročila tudi spor med Piechom in češko vlado, ki je se zmeraj 69-odstotni delničar pri Skodi. Decembra je Dlouhy obtožil Volkswagnovne vodilne delavce, da češki vladi ne zagotavljajo ustreznih informacij v zvezi s strateškimi odločitvami o vlaganjih ter obtožil nemškega avtomobilskega proizvajalca, da se vede »preveč pokrovi- teljsko«.

(JReuter)

RUSIJA / OBDAVČENO VLAGANJE

Uradniki so davek uvedli, čeprav niso prav prepričani, da vladni odlok velja

MOSKVA - Na osnovi odloka, ki je močno prestrašil tuje vlagatelje, so ruske davčne oblasti uvedle 23-odstotni davek na vloženi kapital. Toda ruski predstavniki so ob tem omenili, da se ni jasno, ali bodo ta določila veljala za vsa sredstva z izjemo tistih, ki bodo vložena s pomočjo ruskih bank. »Res gre za vprašanje tujih posojil in vlaganj, vendar takšni zaključki ne izhajajo nujno iz besedila odloka predsednika Borisa Jelcina,« je izjavil Vladimir Zverkovski, namestnik direktorja državne davčne uprave. »Ta odlok se sicer nanaša na vse subjekte, vendar se nismo pripravili obvezne razlage,« je se dodal. Toda Kenny Hawsey, davčni izvedenec pri Price Waterhouse v Moskvi, je izjavil, da po njegovem Jelcinov januarski odlok o davkih vključuje tudi obdavčitev tistih posojil, ki jih tuja podjetja zagotavljajo ruskim podjetjem. »Nismo sicer videli se nobenih uradnih dokumentov, toda nasim klientom že ponujamo takšno tolmačenje kot možnost, kar pomeni, da bo prišlo do uvedbe teh davkov,« je dejal Hawsey. To bi vsekakor pomenilo davčno obremenitev za sleherni gotovino oziroma posojilo, ki bi ga črpala podjetja s sedežem v Rusiji, je se dejal. Zahodni davčni izvedenci so povedali, da si prizadevajo dobiti po-

jasnila pri finančnem ministrstvu. Ne-ki zahodni bancnik je izjavil: »Zamisli, da bi Rusija lahko obdavčila kar petino investicijskega kapitala, je sama po sebi prav nora. Vlagateljsko vzdušje se je v preteklih mesecih že tako ali tako poslabšalo in ta ukrep ne bo prispeval k temu, da bi bila boljša.« Govorice o obdavčitvi vlaganj kapitala so se tako navezale na se eno sporno vprašanje, ki je izšlo iz podobnega, precej zmedenega odloka vlade o 63-odstotni carinski stopnji za uvoz blaga v Rusijo. V skladu z decembrskim odlokom, ki ga je podpisal premier Viktor Cernomirdin, je namreč treba za sleherni uvozeno blago, katerega vrednost presega dva tisoč dolarjev, plačati 63-odstotno carino, je izjavila Antonina Jevstignejeva, tiskovna predstavnica državne carinske službe. Pojasnila je, da je ta odlok namenjen predvsem zatiranju nelegitimne zasebne trgovine, ki s hitrimi colni tihotapi blago v Rusijo pod pretezo, da gre za blago za osebno rabo. To blago nekdanih ruskih izseljencev, ki živijo v Rusiji, je namreč neobdavčeno, je pojasnila. »Za tuja podjetja in njihove podružnice v Rusiji pa seveda veljajo povsem drugačni zakoni, saj takšna podjetja podpiramo,« je se dejala. (Reuter)

HRVAŠKA / MORDA BODO LE DOBILI ŽE ODOBRENO POSOJILO

Tuja finančna pomoč za obnovo gospodarstva

Hrvati težko čakajo 125 milijonov USD vredno posojilo

ZAGREB - Svetovna banka in Mednarodni denarni sklad bosta Hrvatski pomagala financirati program obnove, saj se mirovna prizadevanja nadaljujejo, je v včeraj v svoji izjavi zapisala hrvatska vlada.

V skupni izjavi zunanjega in finančnega ministrstva po ponedeljkovem zagrebškem obisku Kemala Dervisha, direktorja Svetovne banke za srednjo Evropo, so zapisali, da želita Svetovna banka in Mednarodni denarni sklad pristopiti k programu sodelovanja s Hrvaško. Dervish je hrvatskemu zunanjemu ministru Mateju Graniću povedal, da naj bi ta program vključil sofinanciranje obnove, je sporočilo zunanje ministrstvo. Večina hrvatske industrije je bila med vojno uničena, najbolj pa so opustošeni tisti predeli ob meji, ki so se vedno v rokah separatističnih Srbov. Glede na obseg vojne škode je skoraj nemogoče, da bi hrvatska lahko obnovila svojo industrijo brez tuje pomoči, saj so med vojno poleg gospodarskih objektov dobesedno izginila celja naselja. Poleg gospodarske obnove mora toraj Hrvatska velikemu svojega prebivalstva zagotoviti vsaj osn pogoje za bivanje. Hrvatsko finančno ministrstvo je sporočilo, da se je Dervish srečal tudi s finan-

cnim ministrom Zoranom Jasićem in namestnikom guvernerja Narodne banke Zdravkom Rogićem. Dervish in Jasić sta se pogovarjala o ponovni sprostitvi premostitvenega posojila za obnovo v višini 125 milijonov dolarjev, za katerega so se sicer dogovorili leta 1993, a so ga pozneje zamrzili, je se sporočilo finančno ministrstvo. Pogovarjali so se tudi o širokih programih finančne podpore pri vzpostavljanju hrvatskega monetarnega sistema, pri razvoju kmetijstva in energetike, prometne infrastrukture in gradnje stanovanj. V naslednjih tednih bo Hrvatsko obiskalo nekaj delegacij Svetovne banke, ki bodo projekte z različnih področij uskladle z ustreznimi ustanovami na Hrvaškem, so se sporočili. Dervish se je pohvalno izrazil o rezultatih hrvatskega vladnega programa stabilizacije, ki so ga začeli izvajati lani oktobra in je pogoj za to, da bi ta država znova dobila dostop do mednarodnih denarnih skladov, je sporočilo zunanje ministrstvo. Dervish je poudaril, da si Svetovna banka želi, da bi bili nedavno sklenjeni mirovni sporazumi tudi uresničeni, in izrazil upanje, da bo mirovni proces napredoval na Hrvaškem ter v sosednji Bosni in Hercegovini. (Reuter)

Hrvaske banke so »deponija« izgub

ZAGREB - »Hrvaske banke lahko ozivi samo Jezus Kristus,« je prejšnji teden izjavil guverner Narodne banke Hrvaske na zasedanju sabora, kjer je potekala razprava o sanaciji hrvatskih bank. Po mnenju guvernerja Jurkovića ima le Zagrebacka banka pogoje za privatizacijo, medtem ko so se druge hrvaske banke znasle v »deponiji izgub«.

Po uradnih podatkih znaša skupni kapital hrvatskih bank 2, 7 milijarde nemških mark, izgube pa 500 milijonov mark. Toda najmočnejša opozicijska stranka na Hrvaškem, Hrvatska socialno-liberalna stranka, zatrjuje, da znaša po njihovi presoji kapital hrvatskih bank le 1, 1 milijarde mark, potencialne izgube pa 1, 7 milijarde mark. Opozicija nasprotuje vladnemu predlogu o sanaciji bank. Liberelec Mladen Vilfan je na zasedanju sabora izjavil, da so »banke najprej sanirali z državnimi obveznicami, saj so jim odpisali stiri milijarde mark starega deviznega varčevanja - danes pa so prav te banke pokrovitelji nogometnih klubov«!

Prav pri vprašanju bancništva je Hrvatska potisnjena v kot, ko mora poiskati resitev v nenehnem boju z izgubami in nelikvidnostjo bank, ki grozita z razpadom plačilnega sistema države. Guverner Narodne banke Jurković zatrjuje, da so sanacijski program za hrvaske banke pripravili v skladu z modelom Mednarodnega denarnega sklada. Vendar to pojasnilo ni zadovoljilo niti nekaterih pripadnikov vladajoče stranke na Hrvaškem. Ivan Milas iz HDZ je tako izjavil, da je »eden največjih problemov Hrvaske - izvoz denarja«. »Slabi dolgovi in dvomljive terjatve hrvatskih bank so sestavni del pozitivne bilance sosednjih držav,« zatrjuje Milas. Po razpravi v saboru bo o sanaciji bank na Hrvaškem razpravljala tudi vlada in potem znova sabor. Zaenkrat načrtujejo, da bi sanacijo začeli v starih manjših regionalnih bankah. Predvidevajo, da bo sabor potrdil zakon z večino glasov vladajoče stranke, kljub mnenju opozicije, da država prek sanacije bank reciklira lastni dolg, ne da bi ponudila kakršnakoli jamstva, da tega po določenem času ne bo storila - znova. (Darko Pavičić)

Nemška Treuhand res ni priljubljena

BERLIN - Agencija Treuhand, ki se že doslej ni mogla izogniti gnevu milijonov vzhodnih Nemcev, ki so izgubili delo, se pripravlja na pravo poplavo sodnih procesov, s katerimi se bo soocala v prihodnjih letih. Tiskovni predstavnik Treuhanda Wolf Schöde je izjavil, da se utegne ta vladna agencija, ki je zadolžena za privatizacijo nekdanje vzhodnonemške industrije, do leta 1996 soociti z več kot 10 tisoč tožbami. Povedal je, da pričakujejo približno 4 tisoč tožb v zvezi z nekdanjim družbenim premoženjem, 3 tisoč tožb v zvezi z lastnino in njenimi vlaganji, nadaljnjih 2 tisoč procesov pa bo v zvezi z razdelitvijo omenjenega premoženja. Povedal je tudi, da bo morala agencija Treuhand zaposlovati približno 3.700 ljudi še po letu 1994, saj bo kot tožena stranka morala izpolniti vrsto zakonskih obveznosti. Agencija Treuhand je privatizirala od leta 1990 več kot 13 tisoč podjetij, v katerih je bilo zaposlenih 4 milijone delavcev. Le 1, 5 milijona teh delavcev dela ni izgubilo. Treuhand mora končati s privatizacijo konec letošnjega leta. (Reuter)

Romunija: sladkorja bo spet premalo

BUKARESTA - Romunija bo morala tudi letos uvoziti več sto ton sladkorja, saj so po besedah kmetijskega ministra proizvajalci letos posejali sladkorno peso le na 95 tisoč hektarih. To pa je le 38 odstotkov površin, na katerih so nekdanj sejali peso. Prav toliko kmetijskih površin so s sladkorno peso zasejali tudi lani, ko je bil pridelek zelo slab. Botrovali so mu slabe vremenske razmere, rastlinski zajedalci in tudi pomanjkanje delovne sile. Tudi letos je prav pomanjkanje delovne sile veliko prispevalo k temu, da pese niso posejali na vseh predvidenih površinah. Romunsko kmetijsko ministrstvo je sicer pripravilo ambiciozen načrt, po katerem naj bi s sladkorno peso letos zasejali 250 tisoč hektarjev. Upali so, da bi ob povprečnem pridelku 25 ton na hektar lahko pridelali 6250 milijonov ton pese, kar bi bilo skoraj stirikrat več kot lani. Zdaj pa kmetijsko ministrstvo ugotavlja, da bodo letos pridelali največ 2, 5 milijona ton pese. Iz nje bodo dobili največ 200 tisoč ton sladkorja, čeprav bi ga za potrebe prebivalstva in industrije rabili vsaj 500 tisoč ton. (Reuter)

MENJALNIŠKI TEČAJI						
12. april 1994						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	78,57	79,13	11,11	11,22	8,10	8,35
Banka Noricum d.d. Ljubljana	78,59	78,96	11,13	11,21	8,09	8,28
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	78,56	78,78	11,10	11,20	8,09	8,25
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	78,70	79,00	11,00	11,25	7,90	8,30
Come 2 us*	78,60	78,94	11,12	11,19	8,19	8,33
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt Nova banka LJ	78,40	79,00	11,05	11,23	8,00	8,35
Dom caffè Domžale*t: 715-199	78,55	78,85	11,15	11,23	8,15	8,35
Eros Ljubljana, t: 13-17-197	78,65	78,85	11,15	11,20	8,10	8,30
Hida, od 7-19, sob od 7-14	78,70	78,80	11,14	11,17	8,24	8,30
Idila Sečovlje* t: 066/ 79-048	-	-	-	-	-	-
Ilirika Ljubljana (WTC)	78,71	78,75	11,16	11,17	8,22	8,25
Kompas Hertz Celje*	78,55	78,85	11,11	11,16	8,12	8,25
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Velenje*	78,55	78,85	11,11	11,16	8,12	8,25
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	78,55	78,85	11,11	11,16	8,12	8,25
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Tolmin*	78,55	78,85	11,11	11,16	8,16	8,25
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Bled*	78,75	78,95	11,12	11,17	8,12	8,25
Tel: 064/ 77-180, od 8-12, 17-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Nova Gorica*	78,55	78,85	11,11	11,16	8,15	8,25
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-13						
Kompas Hertz Maribor*	78,45	78,65	11,11	11,16	8,12	8,25
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Kreditna banka Maribor d.d.*	77,85	78,80	11,06	11,20	8,07	8,32
LB splošna banka Celje	78,15	79,26	11,05	11,22	7,98	8,32
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	78,55	78,93	11,12	11,20	8,18	8,30
Libertas Koper* t: 066/ 37-110	78,46	78,90	11,10	11,20	8,05	8,22
Madai NG, t: 065/ 23-083	78,56	78,75	11,10	11,20	8,16	8,26
Niprom Ljubljana t: 12-61-092	78,65	78,75	11,12	11,18	8,20	8,30
Poštna banka Slovenije*	77,23	78,70	10,82	11,18	7,92	8,23
Publikum Ljubljana, t: 312-570	78,70	78,75	11,15	11,17	8,25	8,28
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	78,50	78,79	11,12	11,18	8,15	8,27
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	78,35	78,69	11,11	11,16	8,02	8,25
Publikum Robič, t: 065/ 85-983	78,40	78,70	11,08	11,19	8,00	8,10
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	78,50	78,98	11,12	11,23	8,10	8,29
Publikum NM, t: 068/ 26-094	78,40	78,85	11,10	11,20	8,00	8,15
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	78,62	78,93	11,11	11,19	8,12	8,28
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	78,52	78,78	11,13	11,19	8,09	8,24
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	78,65	78,98	11,10	11,20	8,05	8,19
Publikum Sentilj, t: 062/ 651-355	77,35	78,90	10,85	11,21	8,02	8,25
Publikum Sentjur/CE, t: 063/ 743-174	78,50	78,90	11,10	11,18	8,11	8,20
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	78,65	79,14	11,11	11,21	8,08	8,26
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	78,35	78,95	11,09	11,18	8,11	8,22
Shalaby Koper, t: 066/ 25-688	78,45	78,68	11,10	11,16	8,08	8,23
SKB d.d.*	78,60	79,15	11,10	11,25	8,10	8,33
SHP Kranj, t: 064/ 223-700	78,65	78,85	11,12	11,18	8,10	8,32
SZKB d.d. Ljubljana	78,62	78,89	11,10	11,20	8,10	8,35
Tentours Domžale	78,50	78,90	11,11	11,21	8,10	8,25
UBK Ljubljana	78,60	79,20	11,12	11,24	8,25	8,35
Upimo Ljubljana, t: 212-073	78,65	78,79	11,14	11,17	8,24	8,30
Tečaj velja danes: * Zaračunavajo provizijo: * *						

NASLOVI MENJALNIC	
A banka d.d., Ljubljana, Slovenska 50, 61000 Ljubljana, del. cas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/320-044, faks: 061/302-640	Niprom Ljubljana, Cankarjeva 11, 61000 Ljubljana, del. cas: 8.00-16.00, sobota 8.00-12.00
Banka Noricum d.d. Trdinova 4, 61000 Ljubljana, del. cas: 9.00-12.00 in 14.00-16.30, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/1334-055, faks: 061/1337-125	Postna banka Slovenije d.d., Copova 11a, 61000 Ljubljana, del. cas: (na vseh poštinih okencih po Sloveniji) 7.00-19.00, sobota 7.00-13.00, tel.: 061/125-3050, faks: 061/12-53-202
Banka Vipa d.d., Kidriceva 7, 65000 Nova Gorica, del. cas: 7.30-18.00, sobota 7.30-12.00	Publikum d.d. Ljubljana, Komenskega 28, 61000 Ljubljana, del. cas: 8.30-13.30 in 14.00-19.00, sobota 8.00-13.00, tel.: 061/312-570, faks: 061/1331-050
Bund d.o.o., Smartinska 152, 61000 Ljubljana, del. cas: 8.00-17.00, sobota 8.00-13.00	Publikum Zalec, Titov trg 2, 63310 Zalec, tel.: 063/715-114
Creditanstalt - Nova Banka d.d., Ljubljana, Kotnikova 5 (Center Ledina), 61000 Ljubljana, del. cas: 9.00-16.00, sobota zaprto, tel.: 061/1321-174, faks: 061/1325-295, 1327-211	Publikum Sentjur, Ljubljanska 30, 63230 Sentjur pri Celju, tel.: 063/743-174
Come 2 us d.d., Hertz Ljubljana, Celovska 206, 61117 Ljubljana	Publikum Novo mesto, Prešernov trg 4, 68000 Novo mesto, tel.: 068/26-094
Kompas Hertz Bled, Ljubljanska 7, 64260 Bled	Publikum Robic, mejni prehod, tel.: 065/85-983
Kompas Hertz Celje, Mariborska 1a, 63000 Maribor	Publikum Kamnik, Glani trg 14, 61240 Kamnik, tel.: 061/832-914
Kompas Hertz Idrija, Lapajnetova c., 65280 Idrija	Publikum Mozirje, Trg OF 3, 63330 Mozirje, tel.: 063/831-842
Kompa Hertz Maribor, V. Kraigherja 3 (Hotel Slavija), 62000 Maribor,	Publikum Celje, Miklosiceva 5, 63000 Celje, tel.: 063/441-405
Kompas Hertz Tolin, Trg Marsala Tita 3, 65220 Tolmin	Publikum Trebnje, Baragov trg 1, 68210 Trebnje, tel.: 068/45-670
Kompas Hertz Velenje, Stari trg 36, 63320 Velenje	Publikum Sevnica, Kvedrova37, 68290 Sevnica, tel.: 0608/82-822
Komas Hertz Nova Gorica, Delpinova 12, 65000 Nova Gorica	Publikum Maribor, Partizanska47, 62000 Maribor, tel.: 062/222-675
Dom-caffé d.o.o., Ljubljanska 112, 61230 Domžale, del. cas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00	Publikum Sentilj, Strihovec 17, 62212 Sentilj, tel.: 062/651-355
Eros d.o.o., Trg OF 6, 61000 Ljubljana, del. cas: 7.00-19.00, sobota 7.00-14.00	Publikum Tolmin, Trg 1. maja 8, 65220 Tolmin, tel.: 065/82-180
Grahek d.o.o., menjalnica Idila Sečovlje, Podpadno 1, 66333 Sečovlje, del. cas: 8.00-16.00, sobota 8.00-14.00, tel: 066/79-048	Shalaby d.o.o. Koper, Zupanciceva 41, 66000 Koper, del. cas: 7.30-19.30, sobota 7.30-13.00,
Kreditna banka Maribor d.d., V. Kraigherja 4, 62000 Maribor, del. cas: 8.00-17.00, sobota 8.00-11.00, tel.: 062/223-311, faks: 062/224-333, 224-371	SKB banka d.d. Ljubljana, Ajdovščina 4, 61000 Ljubljana, del. cas: 9.00-12.00, 14.00-17.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/1332-132, faks: 061/314-549
LB splosna banka Celje, Vodnikova 2 63000 Celje, del. cas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00, tel.: 063/431-000 faks: 063/28-200	Slovenska hranilnica in posojilnica Kranj p.o., Likozarjeva 1, 64000 Kranj, del. cas: 8.00-16.00
Ljudska banka d.d., podružnica Ljubljana, Miklosiceva 30, 61101 Ljubljana, del. cas: 8.00-18.00, sobota 8.00-12.00	Slovenska zadrzna kmetijska banka d.d., Ljubljana, Miklosiceva 4, 61000 Ljubljana, del. cas: 6.30-17.00, sobota 7.30-12.00, tel.: 061/1253-251, 1253-192, 1254-176, faks: 061/219-396, 216-886
Libertas d.o.o. Koper, Ljubljanska5a, 66000 Koper, del. cas: 8.00-19.30, sobota 8.00-13.00, nedelja in prazniki 9.00-11.00	Tentours, Domžale, Ljubljanska 80, 61230 Domžale, del. cas: 7.30-19.00, sobota 9.00-12.00, tel.: 061/711-229, 715-577, faks: 061/713-705
Menjalnica Ilirika Ljubljana, Dunajska 156 (WTC), 61000 Ljubljana, tel.: 061/1688-204, 1688-205, del. cas: 7.30-18.00, sobota 8.30-13.00,	UBK banka d.d. Ljubljana, Trzaska 116, 61111 Ljubljana, p.p. 87, del. cas: 9.00-16.00, sobota zaprto, tel.: 061/1231-131, 1231-153, faks. 061/273-082
Menjalnica Hida, Pogacarjev trg 1 (pokrita trznica Ljubljana)	Upimo Ljubljana, Subiceva 1 (ploščad), 61000 Ljubljana, del. cas: 8.30-18.00, sobota 8.00-12.00
Menjalnica Madai Nova Gorica, Gradnikove brigade 45, 65000 Nova Gorica, del.i cas: 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00	

MENJALNICA HIDA 061/ 1-333-333

BANKA SLOVENIJE								
Tečajna lista št. 071 z dne 12. 4. 1994 - Tečaji veljajo od 13. 4. 1994 od 00.00 ure dalje								
				ZA DEVIZE				
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni		
Avstralija	036	avstr. dolar	1	97,9324	98,2271	98,5218		
Avstrija	040	šiling	100	1116,3892	1119,7484	1123,1076		
Belgija	056	frank	100	381,8669	383,0159	3834,1649		
Kanada	124	dolar	1	97,6458	97,9396	98,2334		
Danska	208	krona	100	2008,5896	2014,6335	2020,6774		
Finska	246	marka	100	2446,0521	2453,4123	2460,7725		
Francija	250	frank	100	2297,1688	2304,0810	2310,9932		
Nemčija	280	marka	100	7852,4944	7876,1228	7899,7512		
Grčija	300	grd	100	—	53,7860	53,9474		
Irsko	372	funt	1	—	192,6106	193,1884		
Italija	380	lira	100	8,2380	8,2628	8,2876		
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	2,1000	—		
Japonska	392	jen	100	130,3357	130,7279	131,1201		
Nizozemska	528	gulden	100	6996,8867	7017,9405	7038,9943		
Norveška	578	krona	100	1816,2034	1821,6684	1827,1334		
Portugalska	620	escudo	100	77,2214	77,4538	77,6862		
Švedska	752	krona	100	1710,4304	1715,5771	1720,7238		
Švica	756	frank	100	9316,1994	9344,2321	9372,2648		
Velika Britanija	826	funt sterling	1	198,4718	199,0690	199,6662		
ZDA	840	dolar	1	135,0394	135,4457	135,8520		
Evropska unija	955	ECU	1	152,1146	152,5723	153,0300		
Španija	995	peseta	100	97,2767	97,5694	97,8621		
Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.								
Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 13. aprila 1994								
st. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. MAJA 1994:				1,500,000	795,172	784,637	1,579,809	
27		106,0229%	104,6182%	105,3206%	150,000	79,517	78,464	157,981

TEČAJ TOLARJA V TUJINI			
11. APRIL 1994			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,10
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	9,00	9,50
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,80	9,20
Italija	Kmečka banka Gorica	12,00	12,50
Italija	Tržaška kreditna banka	12,30	12,70

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		
12. APRIL 1994		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1600,00	1645,00
nemška marka	940,00	960,00
francoski frank	272,70	281,400
holandski gulden	833,20	859,30
belgijski frank	45,40	46,80
funt sterling	2350,00	2424,00
irski sterling	2270,80	2344,00
danska krona	238,60	246,00
grška drachma	6,25	6,60
kanadski dolar	1154,00	1194,00
japonski jen	15,48	15,95
švicarski frank	1110,40	1145,00
avstrijski šiling	132,70	136,80
norveška krona	216,00	223,00
švedska krona	200,00	210,00
portugalski escudo	9,18	9,50
španska pezeta	11,50	11,90
avstralski dolar	1157,00	1190,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,30	12,70
hrvaški dinar	0,15	0,22

KMEČKA BANKA - GORICA		
12. APRIL 1994		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1600,00	1655,00
nemška marka	939,00	960,00
francoski frank	273,00	283,00
holandski gulden	832,00	852,00
belgijski frank	45,50	47,00
funt sterling	2355,00	2425,00

POTOPIŠ

Dežela polnočnega sonca (19)

Tudi rudarsko mesto lahko živi v sožitju z naravo

Rudnik, ki ga pozna vsak osnovnošolec

Oddrveli smo skozi narodni park Abisko, ki leži ob velikem jezeru ob vznožju prav tipične ledeniške doline. Naslednja postaja je bila Kiruna, najbolj znan rudnik železa na Švedskem. O njem nas poučijo že v osnovni šoli. Sicer pa, kdo se ni slisal za švedsko jeklo?

Kiruna je tipično rudarsko mesto, a brez sočrealističnih stolpnic in mnogo bolj v sožitju z naravo kot naša proletarska mesta Velenje, Trbovlje...

Poiskali smo majhno staro mestno središče s trgovnicami in gostilnami, ki so opozarjale, da tukaj ne kopljejo samo železa, temveč tudi zlato in srebro, če se lahko verjamemo imenom nad vhodnimi vrati. Obiskali smo prav zanimivo leseno protestantsko cerkev

s preloma 19. stoletja, v kateri lahko v več jeziških zastoj poslušas predavanje, posneto na trak, ki govori o nastanku in razvoju cerkve in mesta.

Se ena noc pod milim nebom

Ker smo bili utrujeni od dolge poti, smo po dolgem času zazeleli prespati v postelji. A cene, tudi v najcenejšem youth hostlu bi morali za noč plačati več kot 20 nemških mark, so nas prisilile, da smo se eno noč preziveli pod milim nebom.

Zato pa smo ob iskanju primerne prostora, kjer bi bili varni pred dežjem, spet našli prečudovite gozdne hise domaćinov, ki so stale na zelo romantičnih krajih. Recimo na otočku, na katerem je prostora le malo več kot za hiško, ki je v jutranji megli brez

varstva čakala na prihod svojega lastnika.

Slovo od polarnega kroga

Naslednje jutro smo zapustili polarni krog in to južno od mesta Jokkmokk. Prehod polarnega kroga pri Jokkmokku ni bil tako zanimiv kot na Finskem. Vse skupaj je izgledalo bolj klavrno. Le nekaj zaprtih lesenih koč. Bila je sicer nedelja, ampak to je kvečjemu argument proti.

Medtem se je pokrajina ponovno spremenila, spet smo zakoracili v pas gozdov, jezer. Tokrat prepreden z derocimi rekami. Na Finskem smo sicer prečakali tudi reke, ki pa so tekle tako počasi, da sploh nisi opazil, da so reke. Sele različne končnice imen, ki smo jih kasneje razvozlati, so nam rešile uganko stoječih in tekočih voda.

R. G. (Se nadaljuje)

Skandinavski idila (Foto: Robert Gorjak)

MODA

Maroška oblačila na evropskih ulicah

Bele tunike, narejene iz grobega platna, z veliko gumbov

Letos poleti bodo v modi maroška tradicionalna krojena oblačila, narejena izključno iz naravnih materialov, predvsem bombaža in bombažnega muslina. Taksna eksotična oblačila bodo popestrila in osvežila tudi naše ulice ter jim dodala navdih poletja in počitnic.

Značilnost maroške nose so bele tunike, narejene iz

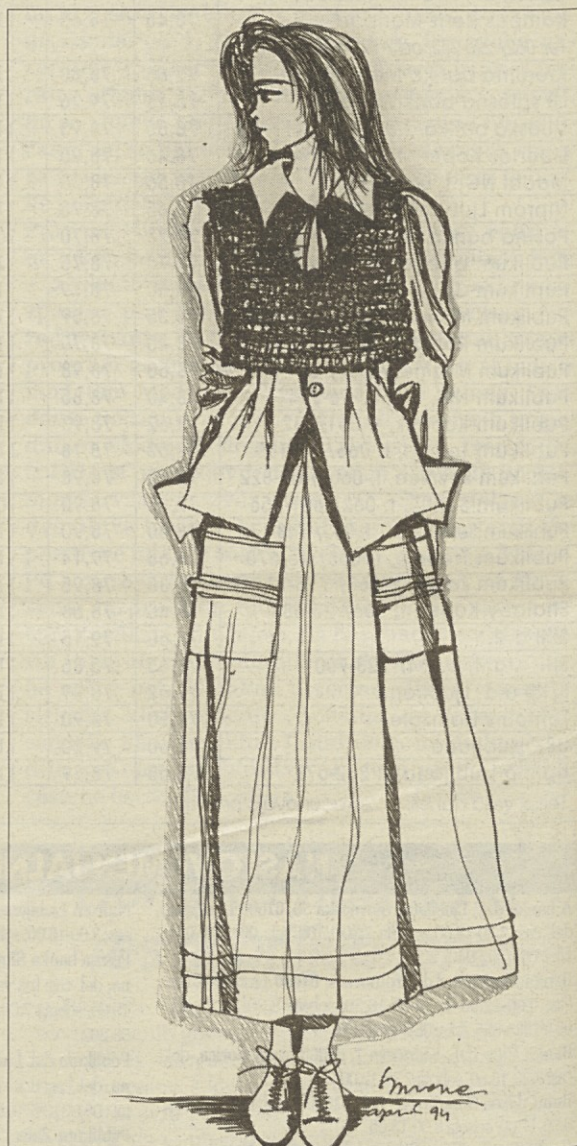
grobega platna, ozkih rokavov, spodaj pa krojene navzven. Okrasene so s številnimi gumbi za zapenjanje. Oblecemo jo k do gležnjev segajočim ozkim hlačam in sandalom s trakovi. Letošnji modni hit je inčica iz pomeckanih tkanin od glave do pete.

Tradicionalno marosko borduro lahko prisijemo tudi na široko, dolgo krilo,

isto borduro pa dodamo se na zepih. Krilo iz platna lahko nadomesti tudi prozorno krilo iz povzročenega prosojnega bombažnega muslina, pod katerega lahko oblecemo dolgo, belo srajco, čez pa kratek pullover brez rokavov. Prav bodo prisli tudi cevli z vezalkami, za vroče poletje pa spagirice in sandali s podplati.

K taki modi pristojajo dolgi, ne preveč urejeni lasje, spuščeni ali speti v cop. Sminka na obrazu naj bo čim bolj naravna, se najbolj sveža pa bo porjavela polt. Od torb bodo najbolj pristojali cekarji eksotičnih oblik in barv, od nakita pa ogrlice iz naravnih materialov, posebej iz izrezljanega lesa.

Suzana Belak Pungartnik

NOSTRADAMUS

NASLEDNJIH
50 LET

PETER LEMESURIER

Izkaže se, da gre za nekaj čisto določenega, namreč za slavno in pogosto prav neverjetno natančno napoved Irca St. Malachyja o vseh papežih od njegovega časa do konca Vatikana. Vsak je imenovan z latinskim vzdevkom, ki na nek način opredeljuje njegov pontifikat, in predpredzadnji papež je opisan z De Labore Solis (O delu sonca). Nostradamus torej misli prav na to figuro.

Glede na to, da se je za poredje papežev popolnoma ujemalo z Malachyjevim seznamom, je tudi identiteta tega papeža dobro znana samemu Vatika-

nu. To ni nihče drug kot sedanji papež, ki je vsaj v svoji mladosti ustregel Malachyjevega latinskega vzdevku, ko je z golimi rokami delal na prostem, v kamnolomu, kamor so ga poslali nacisti. (Zadnja na Malachyjevem seznamu sta Gloria Oliva, ki ga Nostradamus vidi kot najslabsega kandidata, in Petrus Romanus - Rimski Peter ali Rimska skala - za časa katerega bo Vatikan uničen).

Te kvartine potemtakem napovedujejo, da bo bežeci papež prav Janez Pavel II., kar pomeni, da kvartina V. 92 jasno nakazuje, da se bo njegov beg - v povezavi z opisanimi dogodki - pripetil najkasneje okoli leta 2000. Umrli bo blizu Lyona, potem ko ga bodo ujeli na prehodu Ta-

rascon. Ta scenarij torej namiguje na to, da naj bi bil njegov nameravani sedež v Avignonu, kamor so papeži že bežali v 14. stoletju (leta 1309 in 1377), čeprav Nostradamus ne pojasni, kaj je tedaj papež počel južno od Tarascona.

Mar je potemtakem naš severni scenarij, ki vključuje papežev beg čez Alpe zmoten in se opira na kvartine, ki se nanašajo na čisto druge okolice? Ali je torej mogoče, da bo papež ubral južno pot? Ali pa bo dejansko prispel v Avignon po severni poti, vendar bo moral zaviti južno od nje, ker ga bodo zasledovale sile, ki predstavljajo enega ali oba njegova predvidena naslednika? Mar torej Nostradamus res pričakuje, da se bo papeška zgodovina iz 14. stoletja ponovila na tako nenavaden način, ali pa se le prepustja svoji domisljiji z drobci zgodovine, ki si jih je slabo zapomnil iz svojih univerzitetnih let? Ali nemara govori o povsem drugem papežu, čeprav namiguje nasprotno?

Pri vseh teh vprašanjih je najbolje, če se spomnimo osmega pravila o pre-

rokovanju, ki pravi: »Če se nekaj lahko zgodi, se bo to, če pa se ne more zgoditi, se vendarle utegne«.

Kvartina X. 93

Z veliko vesel so obdani, ti, ki prihajajo po morju. Talci so v Beaucaille in Arles odpeljani. Dva stebra nasli so v porfirju.

Ta kvartina napoveduje, da bodo s papeško »baroko« - torej s papežem in njegovim spremstvom - najprej ravnali kot s talci. Podorje južno od omenjenih mest je zelo bogati z rimskimi ostanki.

Kvartina I. 43

Predno bo mogočen imperij zamenjan, se čudezna reč pojavi. Porfirni steber, iz zemlje izkopan, visoko stoji na skali.

Nostradamus je očitno zelo ocaran z novo arheološko najdbo, čeprav ne zna pojasniti, kaj je na tej kamniti relikviji tako čudežno. Najbrž jo vidi kot napoved spremembe režima, v tem primeru morada zamenjave rimskokatoliške oblasti v Evropi z oblastjo zavojevalcev.

(Se nadaljuje)

NAROCILNICA	PREROK VSEH PREROKOV NOSTRADAMUS, naslednjih petdeset let	
	Knjiga izide 15. maja 1994 Obseg: 280 strani; format 12 x 20 cm; cena: 1390 SIT Cena v prednaročilu: 890 SIT	
	Narocam..... izvodov knjige Nostradamus, naslednjih petdeset let po prednaročniški ceni 890 SIT. Znesek bom poravnal v 8 dneh po prejemu poloznice.	
	Ime in priimek / naziv podjetja:.....	
	Naslov:	
	EMŠO: Podpis:	
	Narocilnico pošljite na naslov NIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana, s pripisom »Nostradamus«	
		
		
		

Danes goduje

Martin I., papež

Sv. Martin je bil doma v Umbriji na Apeninskem polotoku. Papež Teodor je mladega duhovnika poslal v Carigrad, kjer je doživel nenadno smrt Rimu naklonjenega cesarja Konstantina III. in se seznanil z novim cesarjem Konstansom II.

Cesar je hotel pridobiti naklonjenost vzhodnih krivovercev, tako da je podprl njihov monoteistični nauk, ki je učil, da je v Kristusu samo božja volja, cloveske pa ni. Ker je sodil, da se morajo cerkvene dogme podrediti njegovi politiki, je izdal dekret, s katerim je prepovedal vsako obravnavanje tega vprašanja.

V takih razmerah je bil sv. Martin leta 649 izvoljen za Teodorjevega naslednika na svetem sedežu v Rimu. Zaradi nestrinjanja z njegovo politiko svoje izvolitve ni naznanil cesarju, ki je bil državni gospodar Rima in je veljal za varuha Cerkve. S tem se je Konstansu II. hudo zameril.

Martin je kmalu po izvolitvi sklical sinodo v Rimu, na kateri so vsi skofje, ki niso bili odvisni od cesarja, obsodili dvajset zmot, ki so nasprotovale katoliški veroizpovedi.

Cesarski dvor pa se s sklepom sinode ni uklonil. Konstans II. je ukazal zgrabiti papeža in prisiliti skofe, da se podredijo njegovemu dekretu. Leta 652 je cesarjev namestnik res izpolnil ukaz in papeža odvedel v Carigrad, kjer so ga obsodili na dosmrtno izgnanstvo na polotoku Krimu.

Papež Martin je v izgnanstvu hitro shiral in 13. aprila leta 656 umrl.

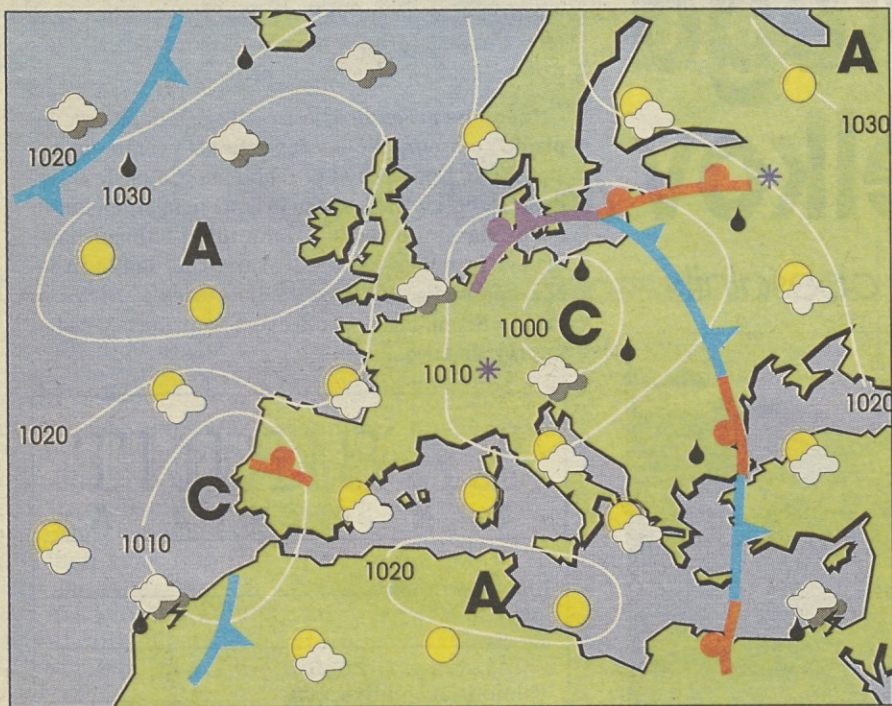
(Vir: Leto svetnikov)

Posebnost ljubljanske galerije Feniks so tudi izvirni leseni obešalniki

L. B. Johnson

EVROPA / NAD SREDNJO EVROPO ŠE PADAVINE

Vremenska slika:

Območje nizkega zračnega pritiska nad Evropo se pocasi polni in pomika proti severu. Z južnimi vetrovi priteka v visinah nad naše kraje vlažen zrak.

ALPE JADRAN / KRAJEVNE PADAVINE

OBLAČNOST	DEZ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	
nad 10 m/s	MEGLA

Slovenija: Spremenljivo do pretežno oblačno bo, občasno bodo se manjše padavine. Dnevne temperature bodo od 7 do 12 °C.

Sosednje pokrajine: Na Hrvaškem se bo delno zjasnilo, drugod bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi padavinami.

TEMPERATURE ALPE JADRAN

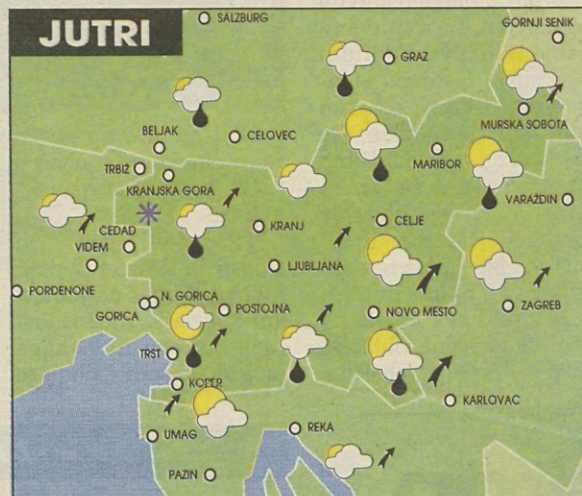
včeraj ob 8. in ob 14. uri

LJUBLJANA.....	4/7
TRST.....	7/10
CELOVEC.....	0/7
BRNIK.....	3/7
MARIBOR.....	2/5
CELJE.....	4/7
NOVO MESTO.....	0/5
NOVA GORICA.....	6/10
MUR. SOBOTA.....	0/5
PORTOROŽ.....	7/11
POSTOJNA.....	2/5
ILIRSKA BISTRICA.....	3/5
KOČEVJE.....	1/5
CRNOMELJ.....	3/8
SLOV. GRADEC.....	0/3
BOVEC.....	-1/5
RATECE.....	-0/5
VOGEL.....	-4/-2
KREDARICA.....	-10/-9
VIDEM.....	9/12
GRADEC.....	2/4
MONOSTER.....	2/4
ZAGREB.....	4/8
REKA.....	6/9

TEMPERATURE PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI.....	-3/12
STOCKHOLM.....	-1/14
MOSKVA.....	-2/10
BERLIN.....	8/13
VARSAVA.....	9/16
LONDON.....	2/14
AMSTERDAM.....	5/13
BRUSELJ.....	5/12
PARIZ.....	4/13
DUNAJ.....	1/8
ZÜRICH.....	2/8
ŽENEVA.....	3/10
RIM.....	5/14
MILAN.....	5/15
BEOGRAD.....	11/18
BARCELONA.....	8/18
ISTAMBUL.....	14/21
MADRID.....	0/13
LIZBONA.....	10/20
ATENA.....	13/18
BUCAREST.....	9/21
MALTA.....	11/22
PRAGA.....	-2/6

V Sloveniji: Delno se bo zjasnilo.

Obeti: V petek bo večinoma suho. Nekoliko topleje bo.

DOLŽINA DNEVA	SNEŽNE RAZMERE	SNEŽNE RAZMERE	PLIMOVANJE
Sonce bo vzšlo ob 5.20, zasllo pa ob 18.46. Dan bo dolg 13 ur in 26 minut. Luna bo vzšla ob 6.19., zasllo pa ob 21.25.	FURLANIJA-JK	SLOVENIJA	Danes: ob 5.25 najnižje -51 cm, ob 11.40 najvišje 27 cm, ob 17.03 najnižje -21 cm, ob 23.06 najvišje 46 cm.
RAZMERE NA CESTAH	Piancavallo -/- cm	Kanin -	Jutri: ob 5.53 najnižje -49 cm, ob 12.14 najvišje 22 cm, ob 17.27 najnižje -16 cm, ob 23.29 najvišje 41 cm.
Ceste po Sloveniji so večinoma mokre in spolzke. Na mejnih prehodih Ljubelj in Jezersko je obvezna zimska oprema. Promet po notranjosti države poteka tekoče, le na MP Dolga vas je kakalna doba 8 ur.	Forni di Sopra -/- cm	Krvavec 90 cm	
	Zoncolan -/- cm	Rakitna 30 cm	
	Trbiz -/- cm	Rogla do 90 cm	
	Nevejsko sedlo 20/230 cm	Velika planina do 60 cm	
	Sauris -/- cm	Vogel do 160 cm	
	VENETO		
	Sappada 30/70 cm		

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Embargo ZDA proti Tajvanu

WASHINGTON - Ameriski predsednik Clinton je uvedel stroge sankcije zoper Tajvan, ker tamkajšnja vlada ni sprejela ukrepov za zaščito tigrov in nosorogov, pa tudi drugih divjih živali ne, če sodimo po sliki (telefoto AP). ZDA so uvedle gospodarski embargo za Tajvan, ker so s tem hotele zaščititi nekatere ogrožene živalske vrste. Ukrepi sicer zadevajo samo uvoz predmetov, izdelanih iz kože ali kosti ogroženih živalskih vrst. To je prvič, da je Amerika uvedla go-

spodarske ukrepe proti neki drugi državi, ker ta ne upošteva sporazumov o zaščiti ogroženih živalskih vrst. Če ne bodo ustavili lova na tigre in nosoroge, je dejal ameriški predsednik Clinton, bo sta ti dve živalski vrsti izumrli v prihodnjih petih letih. Ukrepi proti Tajvanu bodo sicer imeli le omejen učinek, saj zadevajo le 0,1 odstotka vsega kitajskega izvoza v Združene države. Celotni obseg izvoza iz Tajvana v ZDA znaša 25 milijard dolarjev.

Neurje pustošilo v južni Kitajski

PEKING - Val slabega vremena, ki je te dni zajel kitajsko pokrajino Jiangxi z vetrom in močnim dežjem ter točo, je povzročil 9 smrtnih žrtev, poleg tega pa je bilo 279 ljudi težje ali lažje ranjenih. Pekinski Ljudski dnevnik trdi, da je neurje uničilo 2 tisoč hektarov rodovitnih površin.

Spet odprli Santa Monica Freeway

LOS ANGELES - Včeraj so spet odprli za promet znamenito avtocesto Santa Monica Freeway, ki je najbrž najbolj prometna cesta na svetu in na kateri je bil promet prekinjen celih 84 dni zaradi skode, ki jo je povzročil hud potres pred 3 meseci.

Samomor

PARIZ - Tridesetletni moski, ki je bil okužen z virusom aidsa, je v soboto naredil samomor v francoskem Cassisu. Najprej je spil mešanico različnih uspavalnih sredstev, potem si je prerezal žile na zapestjih, nato je legel v kopalno kad, ki jo je z zico povezal z električnim tokom, končno pa si je izstrelil kroglo iz pistole v sence. Nesrečen je umrl.

Norveška - dragi prevozi

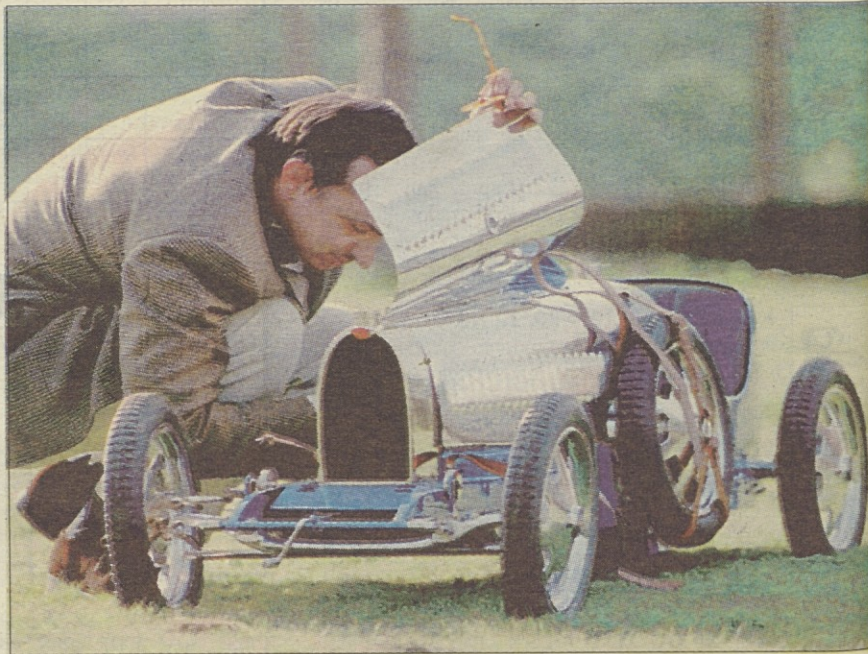
OSLO - Mestno prevozno podjetje v Oslu bo odslej povrnilo stroške za taksi potnikom, katerih javno prevozno sredstvo (avtobus, metro ali tramvaj) je imelo zamudo, ki pa mora biti vsaj 20-minutna. Strošek za taksi ne sme presegati 200 kron. Ker je voznik red javnih prevoznih sredstev določen na minuto, bo zamuda avtobusa, metroja ali tramvaja kaj lahko določila. Ukrep sodi v okvir prizadevanja mestne prevozne službe, da bi izboljšala storitve in pridobila čim več uporabnikov. Pri tem je se treba povedati, da je norveški javni prevoz med najdražjimi na svetu, saj je za eno uro dolgo vožnjo treba odšteti od 1. februarja kar 16 kron, kar je nekaj manj kot 2 dolarja.

Kmalu preiskava o smrti Nikolaja II.

MOSKVA - Ruske oblasti bodo začele preiskavo o smrti zadnjega carja Nikolaja II. in njegove družine, čeprav je od poboja v Jekaterinburgu minilo že 76 let. Preiskava upošteva ugotovitve ruskih in angleških znanstvenikov, da so okostja, ki so jih našli julija 1991 v nekem gozdu v okolici uralskega mesta, res ostanki carske družine. Znanstveniki so prišli do te ugotovitve na podlagi genetskih preiskav, ki jim bo sledila še sodna obravnava. Vladna komisija se medtem ukvarja s problemom pokopa ostankov carske družine, katero je pobila 16. julija 1918 skupina boljsevikov, ki jo je po mnenju nekaterih zgodovinarjev poslal sam Lenin.

Zaradi skrivnosti, v katero so bili dolga leta oviti ti dogodki, je o usodi carske družine nastalo mnogo zgodb, ki jim mnogi se verjamejo. Nekateri menijo, da je princesa Anastazija preživela, drugi trdijo, da so se morilci usmili mladega princa Alekseja, ki je pozneje celo dobil potomca, tretji pa so prepričani, da carske družine sploh niso ubili in da je car umrl leta 1957 v Kijevu.

Miniaturni električni bugatti razveselil novega lastnika

John de Bruyne iz Cambridgea si ogleduje model slavnega avtomobila Bugatti. Otroški avto na sliki je bil izdelan leta 1927, poganja ga električni motor, vreden pa je 14400 funtov.